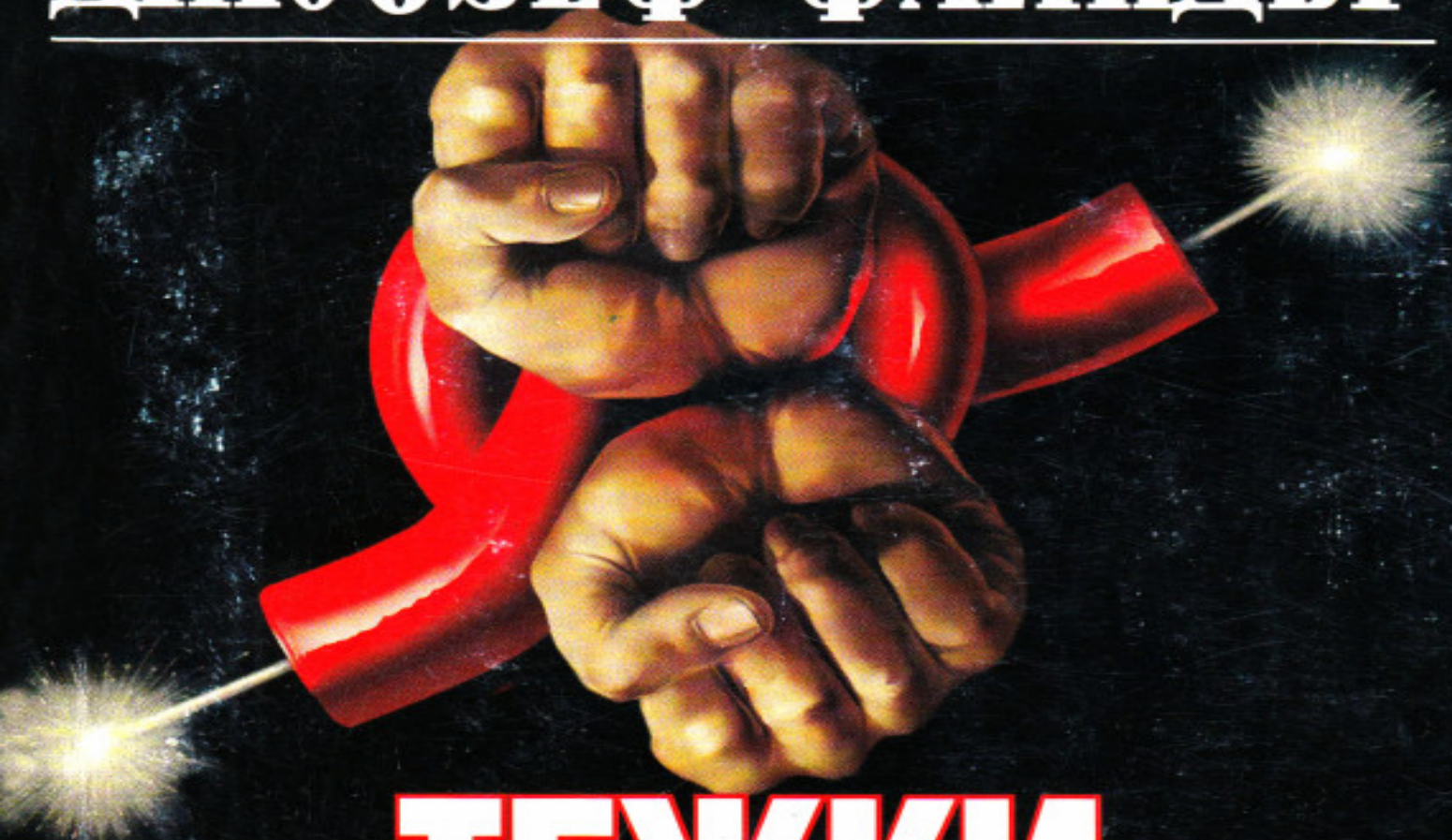

ИЗДАТЕЛСКА КЪЩА БАРД ПРЕДСТАВЯ:

ОТ АВТОРА НА ЧАСЪТ НУЛА И БЕЛАЗАНИЯТ

ДЖОУЗЕФ ФАЙНДЪР

**ТЕЖКИ
ПРЕСТЪПЛЕНИЯ**

ДЖОУЗЕФ ФАЙНДЪР ТЕЖКИ ПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Превод: Юлия Чернева

chitanka.info

Тежки престъпления

1. Процес за убийство с висок залог...
2. Правителствено потушване на високо ниво...
3. Перфектна адвокатка по наказателно право защитава съпруга си...
4. Свръхсекретен военен съд, в който правилата са различни...
5. Една кариера и един живот са заложи на карта...
6. Невинен ли е съпругът, или е хладнокръвен убиец?!
7. Този трилър е най-добрият комплимент за Джоузеф Файндър!

На Мишел и на Ема и нейния клуб от почитатели

*Онзи, който има очи да види и уши да чуе,
ще се убеди, че никой смъртен не може да пази
тайна. Ако устните му мълчат, той бъбри с
пръстите си. Предателството се излъчва от
всяка негова пора.*

Зигмунд Фройд,
„Дора“

ПЪРВА ЧАСТ

1.

Точно в девет сутринта Клеър Хелър Чапман влезе в подобната на пещера лекционна зала на Юридическия факултет в Харвард. Вътре я чакаше малка група репортери, единият от които беше телевизионен оператор с обемиста камера.

Тя не се изненада. Отклоняваше обажданията на журналистите, откакто преди два дни произнесоха присъдата на Ламбърт. Бе успяла да избегне повечето от тях. И сега те стояха до катедрата ѝ и веднага щом я видяха, започнаха да надават въпроси.

Тя се усмихна учтиво. До слуха ѝ стигаха само откъслечни фрази.

... Ламбърт, имате ли коментар по случая?

Удовлетворена ли сте от присъдата?

Не се ли притеснявате, че е пуснат на свобода един изнасилвач?

Шепотът на студентите се усили. Клеър застана пред катедрата, което ѝ даваше преимущество да се извиси над тях, и се обърна към репортерите.

— Опасявам се, че трябва да напуснете залата.

— Само един кратък коментар, професоре — помоли телевизионният репортер, хубав блондин в розово-оранжев костюм с подплънки на раменете.

— Съжалявам, но в момента не мога да ви кажа нищо. Трябва да изнеса лекцията си.

Студентите по криминалистика седяха на дълги редици, извиващи се от предната част на залата като пръстените на Сатурн. В Юридическия факултет в Харвард професорът се смяташе за божество. Ала тази сутрин божеството беше щурмувано.

— Но, професоре, един бърз...

— Влезли сте тук без разрешение, господа. Моля ви, напуснете залата. Вън!

Мърморейки недоволно, журналистите тръгнаха към изхода по скърцащия под.

Тя се обърна към студентите и се усмихна. Клеър Хелър, както бе известна в професионалните среди, беше трийсет и пет годишна, дребна, слаба, с кафяви очи, с трапчинки на бузите и буйни медноруси коси, скриващи дългата лебедова шия. Беше облечена в стилно вълнено шоколадовокафяво сако и кремава копринена блуза.

— И така — започна тя. — Последния път някой ме попита коя е Регина. И кой е Рекс?

Неколцина от студентите се изкикотиха. Юридически хумор — смееш се, за да покажеш, че си го разбрал, а не защото е смешен.

— Това са латински думи.

Клеър отпи вода. Моментът беше точно премерен. Кикотенето постепенно се засили.

— Английското право. Регина означава кралица, а Рекс — крал.

Последва силен смях на облекчение от страна на онези, които най-после схванаха шегата. Те бяха най-добрата публика за комедии в света.

Последният репортер излезе и задната врата на залата се затвори с трясък.

— И така, случаят „Тери срещу щата Охайо“. Едно от последните решения на съдията Уорън. Истинска повратна точка в либералното съдопроизводство.

Тя огледа студентите с безизразно като на покерджия лице. Малцина се изкикотиха. Повечето знаеха каква е тактиката ѝ.

— Тери срещу Охайо. Онова велико решение, което позволи на полицията съвсем безпричинно да развълнува хората. Господин Главно правосъдие, Ърл Уорън, даде коз в ръцете на ченгетата. Госпожице Харингтън, какво ще стане, ако ченгетата нахлуят посред нощ в апартамента ви? Без заповед за обиск. Можете ли да бъдете дадена под съд за притежаване на наркотици?

Разнесе се кикот. Лишената от чувство за хумор госпожица Харингтън, прилежна, много висока и бледа, с дълги пепеляворуси коси, сресани на път по средата, не се вместише в общоприетата представа за типичен пушач на марихуана.

— Невъзможно е — отговори тя. — Ако нахлуят в дома ми без заповед за обиск, доказателствата няма да бъдат признати в съда. По правилото за изключението.

— И откъде произтича то? — попита Клеър.

— От Четвъртата поправка в Конституцията — отговори госпожица Харингтън. Тъмночервените сенки под очите ѝ показваха колко малко спи по време на трудната си първа година в юридическия факултет. — Тя ни защитава от неблагоприятните посегателства на правителството. Затова всяко доказателство, получено в нарушение на Четвъртата поправка, трябва да бъде изключено от съдебния процес. Това се нарича „плодът на отровеното дърво“.

— Също като вашата стъкленица с кокаин.

Госпожица Харингтън се вторачи мрачно в Клеър през тъмночервените кръгове около очите си и тъжно се усмихна.

— Точно така.

По-досетливите студенти започнаха да схващат накъде бие професор Хелър — либерал от 60-те, арестувана по време на студентските си години в Медисън. „Властта на хората. По дяволите институциите.“

— И така, ще ми кажете ли къде в Четвъртата поправка пише, че незаконно придобитото доказателство не се допуска в съда?

Тишина.

— Госпожице Зелински? Госпожице Картрайт? Госпожице Уилямс? Господин Папулис?

Клеър слезе от подиума и се разходи по скърцащия под между редиците.

— Никъде.

От дъното на залата се разнесе пронизителният баритон на Чадуик Лоуел, чиито пясъчноруси коси вече бяха започнали да оредяват над очилата с телени рамки.

— Явно не сте привърженичка на правилото за изключението.

— Правилно сте разбрали — отговори Клеър. — От четирийсет години не сме имали такова нещо в Щатите. Сто и седемдесет години след приемането на Четвъртата поправка в Конституцията.

— Но правилото за изключението — презрително настоя господин Лоуел — не ви притесни по време на защитата на Гари Ламбърт, нали? Променихте присъдата, като изключихте обиска на вещите му. Ето защо мисля, че всъщност ние не сте против това правило.

Всички млъкнаха изплашени. Клеър бавно се обърна към Лоуел. Тайно в себе си тя беше доволна от него. Студентът не трепна.

— По време на лекциите може да говорим за принципа. Но в съдебната зала трябва да зарежете идеалите си и да се сражавате с всяко оръжие, с което разполагате. А сега, да се върнем на „Тери срещу Охайо“.

— Още ли работите върху това?

Сервитьорът беше висок, мършав, дваисет и няколко годишен и непоносим. Русата му коса беше подстригана късо, а бакенбардите — грижливо оформени. Беше в черни джинси и черна фланелка.

Клеър, съпругът ѝ Том и шестгодишната им дъщеря вечеряха в един семеен ресторант за морска храна в Търговския център в сърцето на Бостън. „Семеен“ обикновено означаваше балони с хелий, цветни тебешери и хартиени подставки за чиниите. Но заведението беше една-две класи над това ниво и храната беше прилична.

Клеър улови погледа на Том и се усмихна. Той обичаше да се шегува с този стандартен сервитьорски израз.

— Вече сме готови — любезно отговори Том Чапман.

Той беше четирийсет и шест годишен, младолик, стегнат и хубав в морскосиния си костюм от „Армани“. Току-що се бе върнал от работа. Късо подстриганата му коса посивяваше и леко оредяваше. Сиво-сините му очи, обградени от дълбоко врязани бръчки, весело блестяха.

Клеър кимна.

— Всички си свършихме работата — сериозно каза тя.

— Аз също — обади се Ани.

Лъскавите ѝ кестеняви коси бяха завързани на две опашки. Беше облечена в любимия си бледорозов пуловер.

— Ани — рече Том. — Не си изяла дори половината от хамбургера си.

— Хареса ли ви? — загрижено попита сервитьорът.

— Да, благодаря — отговори Том.

— Но изядох пържените картофи — отвърна Ани.

— Да ви изкуша ли с някой десерт? „Маркиза“ с шоколад във фъстъчен сос. Превъзходна е. Има и топъл шоколадов кейк.

— Искам шоколадов кейк — обади се Ани.

Том погледна Клеър, която поклати глава и рече:

— Не желая десерт.

— Сигурни ли сте? — заговорнически и пакостливо попита сервитьорът. — Да донеса ли три вилици?

— Не, благодаря. Може би само едно кафе. И никакъв шоколадов кейк за нея, преди да е довършила хамбургера.

— Ще го довърша! — възрази Ани, въртейки се на стола.

— Добре — каза сервитьорът. — Две кафета?

— Едно — отговори Клеър, когато Том поклати глава.

Келнерът се поколеба, сетне наклони глава към Клеър.

— Извинете, вие ли сте професор Хелър?

Тя кимна.

— Да.

Той се усмихна широко, сякаш му поверяваха държавна тайна.

— Виждал съм ви по телевизията.

— Ако не са те показвали по телевизията, значи не съществуваш — отбеляза Том, когато сервитьорът се отдалечи, и стисна ръката ѝ под лакираната маса. — Бремето на славата.

— Не е съвсем така.

— Е, поне в Бостън. Как се държат колегите ти във факултета?

— Стига да изпълнявам преподавателските си задължения, не се интересуват кого защитавам. Може да съм адвокат и на дявола. Вероятно шушукат, че съм публична проститутка, но ще ме оставят на мира. — Тя сложи ръце на лицето му и го целуна по устата. — Благодаря. Вечерята беше чудесна.

— Удоволствието е мое.

Светлината се отрази в бръчките на челото му. Клеър се възхищаваше на чертите му — високите скули и четвъртитата брадичка. Том подстригваше косата си късо, почти като военен, за да скрие ефекта от оплешивяването, но в резултат на това приличаше на пораснал ученик — току-що изкъпан и готов да доставя удоволствие. Сиво-сините му очи бяха прозрачни и невинни. Той я видя, че го гледа, и се усмихна.

— Какво има?

— Нищо. Замислих се.

— За какво?

Тя сви рамене.

— Изглеждаш малко потисната. Неудобно ли се чувстваш, задето отърва Ламбърт?

— Да. Мисля, че постъпих правилно. Случаят беше много важен. Доказателствата, които явно трябваше да бъдат отхвърлени, въпросът с „осведомения източник“, незаконният обиск, залавянето и неизбежното му разкриване. Съществената Четвърта поправка в Конституцията.

— И все пак, оправда един изнасилвач — тихо каза Том.

Знаеше колко неловко се чувстваше Клеър, когато пое случая „Ламбърт“. Известният наследник на фамилията Ламбърт, трийсетгодишният Гари, чиито снимки непрекъснато се появяваха в списание „Пийпъл“, обикновено в обятията на някой супермодел, беше обвинен от нюйоркската полиция в изнасилване на петнайсетгодишно момиче.

Когато видните му адвокати я помолиха да се заеме със случая, Клеър не се поколеба. Знаеше защо я наеха — не само заради нарастващата ѝ слава, но и защото беше професор в юридическия факултет в Харвард. Успехите ѝ в професията можеха да изчистят опетнената репутация на Гари Ламбърт. Въпреки това тя беше привлечена от правния аспект на случая — полицейския обиск в мансардата на Ламбърт и на вещите му — неща, които знаеше, че няма да издържат пред защитата. Нито за миг не се усъмни, че ще ги убеди да променят присъдата му.

Неочаквано, в резултат на този случай, Клеър се превърна в забележителност. Сега беше редовен гост на „Телевизионен съд“ и на коментарното предаване по юридически въпроси на Джералдо Ривера. „Ню Йорк Таймс“ бе започнал да я цитира в статиите си за други съдебни процеси и юридически противоречия. Е, още не я познаваха, когато я срещнеха на улицата, но беше в радарния екран на националните медии.

— Виж какво — рече Том, — винаги си казвала, че колкото по-ниско е паднал един човек, толкова повече се нуждае от съвет. Така ли е?

— Да — колебливо отговори тя. — На теория.

— Аз мисля, че свърши страхотна работа и се гордея с теб.

— Може би ще дадеш интервютата ми на „Глоуб“?

— Изядох всичко — обади се Ани. — Сега искам десерт.

Тя се измъкна от стола си и се сгуши на коленете на Том. Той се усмихна, вдигна във въздуха доведената си дъщеря и шумно я целуна.

— Обичам те, сладурче. Моята Ани. Ей сега ще дойде десертът.

— Забравих да ти кажа — рече Клеър, — че списание „Бостън“ иска да ни включи в петдесетте най-известни двойки.

— Мамо, може ли да изям и един сладолед?

— Позволи ми да отгатна — каза Том. — Обадили са се, защото отърва Гари Ламбърт.

— Да, миличка, ще ти поръчаме... Всъщност обадиха ми се преди няколко дни.

— Не знаех за това, скъпа. Ние не сме такива хора.

Тя сви рамене и смутено се усмихна.

— Кой казва? Ще бъде добре за бизнеса ти, нали? Вероятно ще привлече много инвеститори в „Чапман и съдружници“.

— Мисля, че това е проява на лош вкус, мила. Петдесетте най-известни двойки... — Той поклати глава. — Нали вече не си казала „да“?

— Още не съм казала нищо.

— Бих искал да не се съгласяваш.

— Татко — обади се Ани, която бе обвила ръчичката си около врата му, — кога ще донесат кейка?

— Скоро, миличка.

— Сега ли го пекат?

— Изглежда. Много се забавиха.

— Знаеш ли, ченгетата смятат, че може би са открили една от откраднатите картини — каза Клеър.

Преди няколко дни бяха влезли с взлом в дома им. Откраднаха две от картините им — рисунка на гола жена от Коро, която Том ѝ бе подарил за рождения ден, и натюрморт от Уилям Бейли. Том харесваше втората, но Клеър — не.

— Сериозно? А аз бях готов да поискам застраховката. Коя са намерили?

— Не знам. Разбира се, сърцето ми няма да се скъса, ако картината на Бейли изчезне безследно.

— Знам — каза Том. — Той е твърде студен, прецизен и сдържан, нали? Е, аз пък го обожавам. Но това са само вещи, скъпа. Предмети. И никой не пострада. Това е най-важното.

Сервитърът се появи с поднос, на който имаше шоколадов кейк, кафе и две чаши шампанско.

— Поздравления от заведението — обяви тържествено той.

Излязоха от ресторанта и Ани хукна из вътрешния двор, като крещеше:

— Искам да играя с космическия кораб!

Гигантският космически кораб се намираше в любимия ѝ детски магазин, пред който бяха наредени огромни фигури на герои от анимационни филми.

Във вътрешния двор на Търговския център имаше малки овални маси, дървени пейки и фикуси в месингови саксии. Подът беше облицован с излъскан мрамор. Широкото открито пространство беше разположено на три нива и обкръжено с балкони, извисяващи се към остъкления покрив, осветен от прожектори. В дъното имаше изкуствен водопад, чиито води се плискаха по назъбена гранитна стена.

— По-бавно, Ани — извика Том.

Тя се върна, хвана баща си за ръка и го дръпна.

В същия миг към тях се приближиха двама мъже, облечени в костюми.

— Господин Кубик, елате с нас, ако обичате — каза единият. — Да не усложняваме нещата.

Озадачен, Том се обърна към другия.

— Моля?

— Роналд Кубик, ние сме федерални агенти. Имаме заповед за задържането ви.

Том се усмихна и свъси вежди.

— Сбъркали сте — рече той, хвана Клеър за ръката и бързо мина покрай тях.

— Господин Кубик, елате тихо и спокойно и никой няма да пострада.

Поразена, Клеър се засмя на нелепостта на ситуацията.

— Съжалявам, момчета.

— Правите някаква грешка — добави Том, повишавайки тон. Вече говореше сериозно.

Мъжът вдясно го хвана за ръката.

— Махнете ръката си от съпруга ми — каза Клеър.

Изведнъж Том хвърли дипломатическото си куфарче вдясно, удряйки единия мъж в стомаха. Повали го по гръб и хукна с изумителна скорост.

— Том, къде отиваш? — извика Клеър.

— Татко! — изпищя Ани.

— Стой — изрева един глас.

Клеър гледаше смаяна как двамата мъже се завтекоха след Том. Защо бягаше, след като всичко това явно беше грешка? Изведнъж всички във вътрешния двор започнаха да се движат бързо. Неколцината трийсетгодишни, късо подстригани мъже, които седяха в кафенето пред ресторанта, скочиха.

— Том! — отново извика Клеър, но той вече бе преполовил вътрешния двор и продължаваше да бяга.

От пицарията излезе един мъж, облечен в морскосиньо сако и вратовръзка, и направи знак на останалите. Беше по-възрастен и очевидно техен водач.

— Не стреляйте! — изкрещя той.

Отдясно изскочи още един мъж и се включи в преследването. Двамата туристи с фотоапарати на врата, които разглеждаха витрината на един от магазините, изведнъж се обърнаха и хукнаха към далечната страна на вътрешния двор.

— Том! — извика Клеър. — Какво става, по дяволите?

От всички посоки разни мъже ставаха от масите или се появяваха от съседните магазини. Туристи и случайни минувачи се устремяваха към Том и го обкръжаваха.

От един мегафон се разнесе силен металически глас:

— Стой! Федерални агенти!

Настъпи суматоха. Хората се струпаха на остъклените балкони, наблюдавайки сцената с невярващи очи.

Клеър стоеше втрещена от ужас, а умът ѝ трескаво работеше. Какво ставаше? Кои бяха всички тези мъже, които преследваха Том? И защо той бягаше?

— Мамо! — изхленчи Ани. — Къде отива татко?

— Покрийте аварийните изходи! — извика мъжът в морскосиньото сако.

Клеър прегърна дъщеря си и я погали.

— Няма нищо, мъничката ми — промълви тя.

Само това можа да измисли.

Том тичаше още по-бързо, събаряйки столове и пейки по пътя си. Изведнъж зави към облицованата с бели плочки стена на японския ресторант, разбивайки стъклото пред един от пожарникарските маркучи. Разнесе се пронизителен звън. Хората тичаха насам-натам и крещяха.

— Мамо! — ужасена изплака Ани. — Какво става?

Клеър я стисна в прегръдките си и извика:

— Том!

Но гласът ѝ бе заглушен от невероятния шум, звъна на пожарната аларма и писъците наоколо. Том хукна към ескалаторите, водещи към кинотеатъра на горния етаж.

Единият от преследвачите, висок и мършав чернокож, успя да го настигне и се хвърли върху него. Клеър неволно извика. Изведнъж Том се извърна и с изопнат длан удари нападателя си по врата. После изви ръката му и го принуди да се свлече на пода. Човекът изрева от болка и се простря на земята. Очите му се затвориха, а краката потрепнаха конвулсивно. Явно беше парализиран.

Клеър стоеше онемяла от изумление и вцепенена от ужас и недоумение. Не можеше да повярва на очите си. Том не знаеше как се правят тези неща.

Докато той завиваше покрай една сергия за спагети, отнякъде изскочи друг мъж и врхлетя върху него. Том го повали на земята, после скочи и се отскубна от хватката му. Но човекът също успя да стане и продължи да го гони, вече насочил пистолет. Том грабна тежко на вид метално куфарче от ръцете на един ужасен случаен свидетел и го запрати по преследвача си, избивайки пистолета от пръстите му.

После се завъртя, скочи към изкуствения водопад и обиколи гранитната му стена. От аварийния изход до италианския ресторант се появиха още двама мъже.

Том се изкачи на скалите пред водопада с един скок и започна да се катери по назъбената стена, вкопчвайки се в издадените камъни и издигайки се на мускули като опитен алпинист. Клеър го наблюдаваше втрещена.

— Стой! — извика един от преследвачите, извади пистолет и се прицели.

Сетне изстреля един куршум, който одраска гранита до главата на Том.

— Том! — изпищя Клеър. — Престанете! Какво правите, по дяволите?

Не можеше да повярва, че това е Том — съпругът ѝ от три години насам, мъжът, когото обича и познава отблизо. Сякаш гледаше някой друг, непознат, извършващ нещо, за които Том не бе и сънувал.

Той спря за миг и Клеър се запита дали наистина възнамерява да остане там, на десет метра над земята, вкопчен в изкуствената скала.

Втори куршум строши на парчета стъклената стена на балкона над него и Том продължи да се катери с поразителна гъвкавост. Изумена, Клеър не откъсваше поглед от него. Той стигна до месинговия парапет на балкона, прескочи го и пъргаво се смеси с хората, които чакаха да влязат в киносалоните или излизаха от тях. После изведнъж изчезна.

— По дяволите! — изкрещя командирът, когато стигна до ескалатора, и насочи показалец към хората си. — Вие, двамата, в паркинга! Ти, нагоре, в киносалона! Бързо! Мамка му! Изпуснахме го!

Сетне посочи Клеър и Ани и извика:

— Искам ги! Веднага!

2.

Наблъскаха Клеър и Ани в една стаичка без прозорци, намираща се в съседство с вътрешния двор. Специалният агент Хауард Маси от ФБР, мъжът в синьото сако, беше мускулист и с късо подстригана коса, с малки сиви очи и сипаничаво лице. Другите бяха от военната полиция.

— Защо е всичко това? — попита Клеър.

Възелът от нерви в стомаха ѝ се стегна. Блузата залепна на гърба ѝ.

Ани се свлече на пода, хвана се за полата на майка си и изхленчи:

— Къде е татко?

— Госпожо Чапман — каза агент Маси, — мисля, че е по-добре да говорим насаме. Дъщеря ви може да почака навън. Онези добри господа ще се погрижат за нея.

Той се наведе и погали детето по главата. Ани се намръщи, извърна глава и се дръпна.

— Махнете ръцете си от дъщеря ми — каза Клеър. — Не я докосвайте. Тя ще остане с мен.

Маси кимна и се усмихна насила.

— Госпожо, вие очевидно сте разстроена.

— Разстроена? — възкликна тя. — Преди десет минути вечеряхме спокойно. После изведнъж целият свят се втурна да преследва съпруга ми, стреляйки с пистолети. Със сигурност си просите граждански иск за няколко милиона за ненужна употреба на сила, за безразсъдно преследване и за застрашаване живота на невинни хора. Вие и вашите каубои забъркахте истинска каша, агент.

— Госпожо Чапман, имаме законна заповед за арестуването на съпруга ви. А що се отнася до оръжията, не сме упълномощени да убиваме, но ни е разрешено да раняваме, ако се наложи, ала не направихме дори това.

Клеър поклати глава, изсмя се и извади от чантата си клетъчния телефон. Издърпа антената и започна да набира някакъв номер.

— Подгответе по-правдоподобна история за „Хералд“ и за „Глоуб“ — каза тя. — Очевидно не преследвате когото трябва и се провалихте с гръм и трясък.

— Ако сме сгрешили — тихо попита Маси, — защо съпругът ви избяга?

— Защото го гонехте като обезумели... — Гласът ѝ постепенно заглъхна и тя изключи телефона. — Добре, за какво става дума?

— Вижте какво, едва ли ще искате да съобщите на медиите за това.

— Нима?

— Излезе ли духът от бутилката, не ще го върнете обратно. Сигурно няма да желаете случаят да стане публично достояние. Ще засекретим полицейските доклади и ще направим всичко възможно да потулим нещата от медиите. По-добре се молете да не са ви познали.

— Мамо — уплашена изпищя Ани, — искам да си вървя вкъщи.

— След няколко минути, миличка — каза Клеър и я прегърна, после се обърна към Маси. — Какво по-точно искате да кажете?

— Вашият съпруг, Роналд Кубик, е издирван за убийство.

Клеър онемя.

— Сега вече съм убедена, че търсите друг човек — облекчено се усмихна тя. — Моят съпруг се казва Том Чапман.

— Това не е истинското му име — рече Маси и посочи евтината на вид бяла маса за конференции. — Защо не седнем?

Клеър се настани срещу него. Ани седна до майка си, сетне коленичи на пода и започна да разглежда какво има под масата.

— Дори да имате предвид моя съпруг, кого предполагате, че е убил?

— Съжалявам, но нямаме право да ви кажем. Госпожо Чапман, или по-скоро професор Хелър, повярвайте, ние знаем коя сте и каква е репутацията ви. И много внимаваме в това отношение. Но знаете ли биографията на съпруга си? Какво ви е разказал?

— Знам всичко. Търсите друг човек.

Маси кимна и съчувствено се усмихна.

— Онова, което знаете, е легенда, измислена биография. Щастливо детство в Южна Калифорния, после колежът „Клеърмонт“. Работил като брокер, преместил се в Бостън и основал собствена инвеститорска фирма. Така ли е?

Тя присви очи и кимна.

— Легенда ли казахте?

— Проверихте ли в колежа „Клеърмонт“?

Клеър поклати глава.

— За какво намеквате?

— Нищо. Пък и, откровено казано, не мога да ви кажа много. Но вашият съпруг, Роналд Кубик, от тринайсет години бяга от правосъдието.

— Така го наричате вие — с разгуптяно сърце и пресипнал глас възрази тя, — но аз не съм чувала това име.

— Не ви ли е разказал нищо за миналото си?

— Това е или някаква огромна грешка, или се опитвате да скалпите някакво лъжливо обвинение. Знам как действате. Том не е убиец.

— Преди три дни са влезли с взлом в дома ви в Кеймбридж. Местната полиция е снела всички отпечатъци в къщата ви, което е стандартна процедура в днешно време. Вкарали са ги в компютъризираната идентификационна система и отпечатъците на вашия съпруг са били разпознати. Били са от години в системата и само е трябвало да извърши престъпление или да му вземат отпечатъци по някакъв повод. Лошо за съпруга ви и добре за нас, че кеймбриджките полицаи са действали толкова задълбочено.

Клеър отново поклати глава.

— Съпругът ми дори не беше вкъщи тогава. Не е давал отпечатъци на полицията.

— Полицаяте взеха всички отпечатъци в къщата, за да елиминират всеки, който не е заподозрян. Така са попаднали на неговите. Този път за малко да го хванем. За съжаление преди няколко минути го изгубихме някъде из паркинга. Вашият съпруг е изчезвал и преди и пак ще се опита да го направи. Ала този път няма да успее. Ще го заловим.

Устата ѝ пресъхна. Сърцето ѝ ускори ритъма си.

— Не знаете с кого си имате работа — глухо се изсмя тя.

— Той ще се свърже с вас. Кубик се нуждае от помощта ви. Ще ви наблюдаваме.

3.

Клеър намери колата си в паркинга на Търговския център, там, където я бе оставила. Очакваше, че Том ще се е свил на задната седалка. Или поне някакъв знак от него — бележка на таблото или под чистачките. Но не откри нищо. Волвото беше празно.

В продължение на няколко минути тя седя неподвижна, дишайки тежко и опитвайки се да възвърне самообладанието си. Постепенно започна да осъзнава реалността — или по-скоро нереалността — на онова, което се бе случило. Ани седеше на задната седалка и ближеше сладолед. Вече не изглеждаше толкова уплашена. Мислите на Клеър бяха объркани. На какво бе станала свидетел? Ако Маси я лъжеше, както тя предполагаше, защо Том избяга? И къде се беше научил да прави такива неща?

Във волвото имаше телефон и докато караше към Кеймбридж, Клеър очакваше да извъни, но това не стана.

Къде бе отишъл Том? Добре ли беше?

Огромната им къща беше построена в стил осемнайсети век. Единствено множеството пристройки, добавени от предишните собственици, ѝ пречеха да изглежда внушителна. Намираше се в Грей Гардън Ийст, най-елегантната част на Кеймбридж. Дори от разстояние Клеър забеляза проблясъците синя светлина и необичайната активност около дома ѝ. Стомахът ѝ се сви.

Предната врата беше отворена. Клеър се вгледа и видя, че е откачена от пантите. Обзе я страх. Паркира колата, грабна Ани и хукна към входа.

Цялата къща беше пълна с мъже, които отваряха чекмеджета и разнасяха насам-натам кашони с книжа. Някои бяха облечени в костюми и шлифери, други — в дългите непромокаеми сини якета на ФБР.

Ани избухна в сълзи.

— Какво правят тези хора тук? — изплака тя.

— Не се тревожи, миличка — отговори Клеър и я погали, сетне извика: — Кой е шефът ви?

Един мъж в сив костюм и шлифер излезе от кухнята. Беше висок, с гъста кестенява коса — боядисана няколко нюанса по-тъмно от естествената — и мустаци в същия цвят. Показа служебната си карта и рече:

— Специален агент Крофорд, ФБР.

— Къде е заповедта ви за обиск?

Той я погледна намръщено, после неохотно бръкна в джоба на костюма си, извади няколко листа хартия и ѝ ги подаде.

Тя ги прегледа. Първият документ, пълномощното за претърсване на дома ѝ, изглеждаше в ред. Там бе посочен не само точният адрес, но и бе описан външният вид на къщата. Имаше и абсурдно дълъг списък на вещите, които агентите търсеха — толкова подробен и изчерпателен, че едва ли бе пропуснато нещо. Телефонни номера, самолетни, автобусни и влакови билети, разписания, вестници от други щати, обяви, всякакви бележки, които биха могли да бъдат намерени в кошчетата за отпадъци, в папките на Том, сред личните му вещи...

Клеър вдигна глава и се взря в Крофорд.

— Къде е съдебното разпореждане?

— Подпечатано е.

— Къде е?

Той сви рамене.

— Вероятно при федералния съдия. Не знам. Както и да е, заповедта за обиск е законна.

Крофорд имаше право.

— Искам пълен опис на всичко, което сте взели — добави Клеър.

— Разбира се, госпожо.

В заповедта за арест фигурираше странното име Роналд Кубик.

— Написано е и фалшивото му име — каза агентът от ФБР. — Томас Чапман. Всичко е в ред.

Мъжете ровеха из къщата, местеха мебелите в кабинета на Том и си подвикваха. Строшиха нещо. Клеър неволно трепна. Всичко това беше нереално, ужасяващо и страшно.

— Счупиха нещо! — каза Ани и уплашено погледна майка си.

— Знам, миличка.

— Мамо, искам да си тръгнат.

— И аз, мъничката ми.

— Госпожо... професор Хелър — рече агент Крофорд, — ако имате представа къде е съпругът ви и не ни кажете, може да бъдете обвинена в съучастие. Както и във възпрепятстване на правосъдието, което също е закононарушение.

— Хайде, направете го. С удоволствие ще застана пред обвинението.

Крофорд се намръщи.

— Имате ли вила?

— Къща в Триро, на Кейп Код. Изпратете момчетата си там — не мога да ви спра, но наистина ли мислите, че той би се скрил там?

— Някакви приятели или роднини, при които би могъл да отиде? Тя поклати глава.

— Госпожо Чапман, ще следим всяко ваше движение в случай, че той се опита да се свърже с вас или вие с него.

— Знам на какво е способно правителството, когато реши да се заяде с някого.

Крофорд кимна и се усмихна.

— И мога да се обзаложа, че и съпругът ми го знае. А сега, ако нямате нищо против, бих искала да сложа дъщеря си да легне.

4.

Джаки, сестрата на Клеър, пристигна половин час след като Ани си легна. Джаки беше по-висока и по-слаба от Клеър, но не толкова хубава. Имаше дълги прави руси коси. Беше две години по-млада, но изглеждаше по-възрастна. Издокарала се бе в черни джинси, черна фланелка и мръсно джинсово яке. Ноктите ѝ бяха лакирани в тъмносилаво.

Двете седнаха на остъклената веранда. В задушната и прекомерно затоплена стая беше като в парник. Стъклените стени се бяха запотили и по външната им повърхност се стичаха вадички вода.

— Преобърнаха цялата къща, а? — каза Джаки с дрезгавия си глас на закоравяла пушачка. Дъвчеше пиле със сусам, купено от китайския ресторант.

Клеър кимна.

— Можеш ли да ги съдиш за това? Съсипване на имуществото или нещо такова?

Клеър бавно поклати глава.

— Имаме по-големи проблеми.

— Какво мислиш, че става?

— Не знам — с треперещ глас призна Клеър.

Джаки отпи от диетичната пепси-кола и извади цигара „Салем“.

— Може ли да запаля?

— Да.

Джаки щракна запалката. Краят на цигарата пламна в оранжево. Тя всмукна дима и докато го издишваше, попита:

— Търсят го за убийство, така ли? Глупости. Добрият католик и господин Съвършенство.

— Много смешно. Ти все още нищо не разбираш, нали? Само се шегуваш.

— Съжалявам. В заповедта за обиск пишеше ли какво е направил?

Клеър отново поклати глава.

— Беше запечатана.

— Имат ли право да го правят?

— Ти не познаваш правителството. Няма да повярваш на какво са способни.

— Как му било името? Рубик?

— Не, Роналд Кубик.

— Наистина ли е така?

— Нямам представа, Джаки. Те изглеждаха сигурни в това.

— Само така казват. Един бог знае каква е истината.

— Добре го каза. Дай една цигара. Необходима ми е.

— О-хо.

— Оказваш ми лошо влияние. — Клеър запали цигарата, пое дима и се закашля. — От две години не съм пушила.

Джаки погледна през изпотеното стъкло към красивата гледка във вътрешния двор.

— И така, къде е той?

Клеър поклати глава и издиша облак цигарен дим.

— Казаха, че го изгубили някъде в паркинга.

— Това не ти ли говори, че е виновен за нещо?

— Я стига! — сопна ѝ се Клеър. — Глупости. Том не е сторил нищо лошо.

— Какво ще правиш сега?

— Ако ФБР се окажат прави, той ще се свърже с мен. Или ще се върне. И ще обясни какво става.

— Наистина ли е убил някого?

— Ти го познаваш, Джаки — гневно каза Клеър. — Как мислиш?

— Имаш право. Том не е убиец. Но е избягал. Човек може да се запита защо?

Клеър се намръщи и поклати глава, сякаш за да прогони тази мисъл.

— Знаеш ли — каза след известно време тя, — когато онези мъже го гонеха, единият го настигна и аз помислих, че всичко свърши. Но Том го простря на земята. Обезоръжи го с голи ръце. Осакати го, нокаутира го... може би го уби. Не знам.

— Исусе!

— Не съм го виждала да прави подобно нещо. Нямах представа, че е способен на това. Беше страшно. И как само се изкатери по онази стена с водопада! Все едно виждах друг човек.

— Не знаех, че е алпинист.

— Той също.

Двете се умълчаха.

— Мислиш ли, че във вестниците ще пише нещо за случилото се? — попита Джаки.

— Не са се обаждали. Смятам, че никой не ме позна, освен сервитьора, който вероятно не е видял какво стана.

Вирнала нагоре брадичка, Джаки издиша през носа си голямо кълбо дим.

— Том ще се върне и ще обясни за какво става дума.

Клеър кимна.

— Той е страхотен баща. Ани го обожаваше. Мъничкото момиченце на татко.

— Така е.

Клеър почувства, че нещо се надига в гърдите ѝ. Том вече ѝ липсваше. Страхуваше се за него.

— Ани ми каза, че миналата седмица ходил в училището ѝ по случай Деня на майката.

Клеър изтръпна.

— Бях в Ню Йорк. Трябваше да се срещна с адвокатите на Ламбърт и не можах да хвана по-ранен полет. Чувствам се ужасно.

— Как е намерил време? Мислех, че е от онези работохолици, обсебени от професията си.

— Предполагам, че Джеф, главният му търговец, го е замествал. Не знам. Мнозина не биха го направили.

— На две години ли беше Ани, когато се оженихте? Сигурно вече не помни, че Том не е истинският ѝ баща.

— Да, но аз съм родната ѝ майка, а понякога имам чувството, че не съм.

— Имаш ли водка? — попита Джаки.

Клеър беше убедена, че щастливите бракове се оценяват само от онези, които са направили несполучлив избор. Запозна се с първия си съпруг, докато учеше право в Йейл. Тогава той ѝ се стори подходящ кандидат за женитба — хубав, привидно невзискателен, висок, русокос и строен. Обграждаше я с внимание, което за една несигурна млада

жена, чийто баща бе изоставил семейството си, когато тя беше деветгодишна, беше хипнотично. Джей се стремеше към кариера. Клеър също беше трудолюбива и остана с погрешното убеждение, че това ги прави съвместими. След стажа ѝ, по време на който тя преподава в юридическия факултет на Харвард, за да бъде с Клеър, той се премести в Бостън на работа в една могъща фирма в центъра на града. Ожениха се. Работеха и говореха за работата си. През почивните дни Джей се напиваше като свиня. Започна да я обижда. Оказа се, че е един много нещастен човек.

Макар че Клеър приближаваше трийсетте, нито един от двамата не беше готов да имат деца. Едва по-късно тя разбра, че нежеланието му е било ранен сигнал за несполучлив брак. Когато Клеър забременя, Джей започна да пие редовно — почти през целия ден. И, разбира се, се провали в работата си. Не беше в състояние да си намери делови партньор. Вечно го препращаха към други фирми.

Не искал дете. Дори не бил сигурен дали желае да е женен за нея. Призна, че предприемчивата жена, с която живее, го плаши. Когато Ани се роди, Джей вече се бе преместил при родителите си в Остин, Тексас.

По онова време Клеър беше новоизгряваща звезда в юридическия факултет в Харвард — голям успех според повечето традиционни критерии, но личният ѝ живот беше истинско бедствие. Не знаеше как би могла да се оправи без помощта на сестра си Джаки и един мъж на име Том Чапман, когото сътрудникът по инвестициите Джей бе избрал да управлява техния малък, но нарастващ пакет от акции. Том стана приятел, подкрепа и рамо, на което Клеър можеше да поплаче. Когато Ани навърши шест години, Джей, бащата, когото тя така и не познаваше, загина при автомобилна злополука. Пиян, естествено. И Том Чапман беше до Клеър — почти денонощно. Помогна ѝ да преживее случилото се, уреди формалностите по погребението, даваше ѝ съвети.

Пет месеца по-късно Клеър и Том започнаха да се срещат. Той ѝ помогна да възстанови емоционалното си равновесие. Убеди я да отидат на баскетболен мач. Разясни ѝ загадките на този спорт, а когато тя беше тъжна, я развеселяваше с шеги — толкова неумели, че Клеър бе принудена да се смее на глупостта им. Отидоха и на пикник и веднъж, когато дъждът ги прогони, Том нареди сандвичите, салатата с

макарони и пържените картофи на килима в хола на апартамента си в Саут Енд. За разлика от вечно заетия и резервиран Джей, той беше емоционален, внимателен, нежен и грижовен и в същото време обичаше шегите с привкус на лудории, което много допаднаше на Клеър.

Освен това обожаваше Ани. Всъщност беше луд по нея. Играеха с часове. Строяха замъци от кубчета и се занимаваха с голямата дървена куклена къща, която той направи за нея. Когато Клеър имаше работа, Том водеше Ани на детската площадка или на разходка по Харвард Скуеър. Момиченцето, което не разбираше какво се бе случило с истинския ѝ баща, се влюби в Том едновременно с Клеър. Година и половина по-късно Клеър и Том се ожениха. Най-после тя намери мъж, с когото да създаде нов живот.

Да, първият ѝ съпруг беше грешка. Имаше една стара руска поговорка, която Клеър веднъж прочете и никога не забрави: „Първата палачинка винаги е безформена“.

Изми зъбите си два пъти, но неприятният вкус в устата ѝ остана. Как лошият дъх не я бе притеснявал, когато пушеше по един пакет на ден? Том не обичаше цигарите и я бе накарал да ги откаже.

Леко замаяна от водката, тя легна и се замисли.

Къде ли беше Том? Къде ли би могъл да отиде?

И защо?

Клеър взе телефона, за да се обади на Рей Деверо, частния детектив, до чиито услуги често прибегваше. Сигналът ѝ показва, че на гласовата поща има записани съобщения.

В това нямаше нищо необикновено, но може би се бе обаждал Том. Само двамата знаеха тайния код за достъп до гласовата им поща.

Но ФБР сигурно подслушваше телефоните им и агентите щяха да чуят записа.

Клеър натисна копчето.

— Моля, наберете паролата — подкани я дружелюбният експедитивен автоматичен глас.

Тя набра съответните цифри.

— Има две съобщения. За да ги чуете...

Клеър изпълни указанията и чу един женски глас.

— Хей, Клеър, отдавна не сме разговаряли. Обажда се Джен.

Дженифър Евънс беше една от най-старите ѝ и близки приятелки, но обичаше да бърбри с часове, а в момента Клеър нямаше време за това.

Второто съобщение беше записано в седем и двацет вечерта. Клеър чу гласа на Том и сърцето ѝ подскочи.

— Клеър... скъпа... — Обаждаше се от външен телефон, защото се долавяше шума на уличното движение. — Не знам кога ще прослушаш записа, но не искам да се тревожиш за нищо. Добре съм. Аз... трябваше да замина... Не мога да се доверя на сигурността на гласовата поща, мила. Не искам да говоря много, но не вярвай на нищо, което ти кажат. Ще се свържа с теб много скоро. Ще намеря начин. Обичам те, скъпа. И много, много съжалявам. Моля те, прегърни силно моята мъничка кукличка. Кажи ѝ, че татко е заминал за малко по работа и съжалява, задето не я е целунал за довиждане, но ще я види скоро. Обичам те, мила.

Съобщението свърши. Клеър го пусна отново, после го запамети и затвори.

Седнала в леглото, тя заплака.

5.

Събуди се, протегна ръка към Том, после си спомни какво се бе случило.

Леко замаяна от алкохола, Клеър направи закуска за Ани и за себе си — омлет с четири яйца и нищо друго. Том беше майстор готвачът в семейството и яйцата бяха почти върхът на кулинарните й умения. Взе любимата чиния на Ани и разряза омлета на две.

— Не го искам — заяви детето. Още беше по пижама и отказваше да се облече. — Не обичам яйцата така.

— Това е омлет, миличко.

— Не ми харесва. Искам както татко ги прави.

Клеър въздъхна дълбоко.

— Опитай го, скъпа.

— Няма. Не го искам.

Клеър седна до дъщеря си и я погали по невероятно мекото лице. Момиченцето рязко извърна глава.

— Нямаме повече яйца, миличка, затова не мога да ти направя бъркани яйца, както ти ги приготвя татко.

— Искам татко да ги направи.

— Нали ти казах, че татко замина за малко по работа.

Лицето на Ани помръкна.

— Какво значи „за малко“?

— Няколко дни. Може би повече. Но работата му е много важна и татко не би те оставил, ако не беше така. Знаеш това.

— Но защо избяга от мен?

— Не е избягал от теб, а... от едни лоши хора.

— Кои?

Уместен въпрос.

— Не знам.

— Защо?

— Още не знам.

— Ще се върне ли?

— Разбира се. Само след няколко дни.

— Искам да се върне днес.

— Аз също, миличка. Но не може, защото има няколко много важни делови срещи.

Лицето на Ани беше безизразно. За миг бурята сякаш отмина и тревогите ѝ намаляха.

После изведнъж детето протегна ръце и блъсна чинията си, която със силен трясък се разби на десетки парчета. Жълтият омлет с форма на полумесец се размаза на пода.

— Ани! — извика Клеър.

Момиченцето я погледна предизвикателно.

Клеър бавно се свлече на земята и покри с ръце лицето си. Не беше в състояние да помръдне. Вече не издържаше.

Погледна дъщеря си с насълзени очи. Ани се вторачи в нея стъписана.

— Мамо? — тихо попита детето.

— Няма нищо, миличка.

— Съжалявам, мамо.

— Няма нищо...

Външната врата се отвори. Дрънкането на ключовете и кашлицата възвестиха пристигането на Роза.

— Татко ли е?

— Не. Роза.

— Госпожо Чапман! — възкликна жената, втурна се към Клеър и ѝ помогна да стане. — Добре ли сте?

— Да, Роза. Благодаря. Нищо ми няма.

Жената ѝ хвърли бърз, изпитателен поглед, сетне целуна Ани.

Клеър приглади косите си и нервно оправи блузата си.

— Трябва да тръгвам за работа, Роза. Ще ѝ направиш ли закуска? После я заведи на училище.

— Разбира се, госпожо Чапман.

Роза коленичи и внимателно събра парчетата от счупената чиния.

— Дай ми целувка, миличка — рече Клеър и се наведе към Ани.

Преди да излезе, тя вдигна телефона в кухнята, за да чуе дали има записани съобщения, но никой не се беше обаждал.

6.

— Много неприятно — изпъшка Кони Геймаш, дългогодишната ѝ секретарка. — От два дни телефонът не спира да звъни. Гласовата поща е пълна и не може да записва повече съобщения. Хората се изнервят. Чакат те една дама и няколко господа. Употребявам термините в широк смисъл.

Клеър се обърна. Обикновено празната чакалня гъмжеше от репортери. Тя позна двама от тях — шефа на бостънското бюро на „Ню Йорк Таймс“ и една телевизионна репортерка от новините на Канал 4, която харесваше. Поздрави с мълчаливо кимване. Последното, което искаше, беше да говори по случая Ламбърт пред група възмутени журналисти.

— Трябва да си взема помощник — без да спира, продължи Кони. — Ти изведнъж стана госпожа Популярност.

— След половин час имам заседание на факултета — каза Клеър, отключвайки вратата на кабинета и същевременно събличайки палтото си.

Кони влезе след нея и запали лампата. Тя имаше широки рамене, голям задник и бели коси. Преди няколко десетилетия явно е била хубавица. Изглеждаше много по-възрастна за петдесетте си години.

— Много репортери чакат за интервю. Да ги отпратя ли?

Клеър извади от дипломатическото си куфарче купчина листа и ги подреди на бюрото от черешово дърво. После дълбоко въздъхна от отчаяние.

— Покани журналистката от Канал 4. Мисля, че се казва Новак. Попитай я колко време ѝ е необходимо. Кажи на репортера от „Таймс“ да дойде по-късно. Може би днес следобед.

Кони неодобрително поклати глава. Биваше я да се оправя с представителите на медиите, смяташе ги за пиявици, които трябваше да бъдат махнати веднага щом се впиеха в теб. Клеър ѝ беше благодарна за загрижеността, защото Кони обикновено беше права — репортерите имаха склонността да правят сензации, да преувеличават и да те накисват, ако могат. Пък и пишеха убедително.

Кони се върна след минута.

— Вбесих ги. Карол Новак каза, че ѝ трябва само пет-десет минути.

— Добре — рече Клеър. Карол Новак се отнасяше добре с нея — интелигентно, сравнително точно и с по-малко враждебност към Харвард, отколкото другите местни репортери демонстрираха. — Дай ми няколко минути да прегледам електронната поща, сетне я покани.

Карол Новак от Канал 4 влезе, придружена от един оператор, който бързо нагласи прожекторите, премести настолната лампа и няколко стола и се разположи срещу Клеър. През това време репортерката — дребна, наперена червенокоса хубавица, но твърде силно гримирана — бърбеше за незначителни неща. Устните ѝ бяха съвършено очертани, а веждите — оскубани в тънки дъги. Попита за Ани. И двете имаха шестгодишни дъщери. После размениха няколко клюки за един друг, далеч по-известен член на юридическия факултет. Карол не попита за инцидента в Търговския център. После, когато операторът се приготви, тя седна до Клеър и се наведе напред в израз на дълбока загриженост.

— Напоследък много ви критикуват, че поехте защитата на Ламбърт.

Гласът ѝ изведнъж стана по-плътен, но все още задъхан и изпълнен с безпокойство.

— Искате да кажете, че спечелих делото.

Карол Новак се усмихна убийствено.

— Ами, че допуснахте един осъден изнасилвач да излезе на свобода поради някаква техническа подробност.

Клеър също се усмихна.

— Не мисля, че Четвъртата поправка е „техническа подробност“. Всъщност гражданските свободи на Ламбърт бяха нарушени при обиска на апартамента му. Работата ми беше да защита тези права.

— Дори ако това означава той отново да изнасилва?

Клеър поклати глава.

— Ламбърт бе осъден, но в процедурата бяха допуснати грешки. Нашето успешно обжалване доказа това.

— Искате да кажете, че той не е извършил престъплението?

— Казвам само, че в процедурата имаше пропуски. Ако допуснем това, всички ще бъдем в опасност.

Колко често казваше това. Винаги ли звучеше така глухо и неубедително?

Карол Новак се облегна назад и с поразителна ожесточеност се вторачи в очите на Клеър.

— А като жена, какви чувства изпитвате, след като сте освободили един изнасилвач?

Клеър отговори веднага. Не искаше да се бави, за да не изтълкуват това като колебание.

— Както вече казах, въпросът не е в това...

— Клеър — прочувствено каза Карол Новак, — чувствате ли понякога... дълбоко в сърцето си, че постъпвате неправилно?

— Ако имах такова чувство — убедено и след съответната театрална пауза отговори Клеър, — нямаше да го правя.

После се усмихна в знак, че интервюто е приключило.

На прага стоеше Рей Деверо. Частният детектив беше голям почти колкото вратата и тежеше цели сто и петдесет килограма, но не беше дебел. Главата му изглеждаше малка и не съответстваше на огромното му туловище, макар че това беше оптична измама, като се имаше предвид ръстът му.

Деверо притежаваше актьорски талант. Сякаш не влизаше в обикновена стая, а се появяваше на сцена. Стоеше на прага, скръстил ръце на корема си, и чакаше Клеър да му подаде реплика.

— Благодаря ти, че дойде, Рей.

— Моля — сериозно отговори той, сякаш бе извършил велик подвиг за нея. — Къде, по дяволите, паркирате тук наоколо?

— Аз оставям колата си на паркинга на факултета. Но сигурно на Масачузетс авеню има много свободни места.

Той се намръщи.

— Наложих се да паркирам до един пожарен кран. Оставих им на таблото празна бланка за глоба.

От дванайсет години Деверо не работеше в полицията, но използваше професионалните номера и връзките си. Кочанът му с

квитанции за глоби беше отпреди десет години, но контролорите щяха да го видят и да му спестят глобата от петдесет долара.

— Между другото, моите поздравления.

— За какво?

— За случая Ламбърт.

— Благодаря.

— Нали съзнаваш, че посестримите ти, жените, вече са те анатемосали. Едва ли ще те допуснат в средите си.

— Все ми е едно. Хайде, чувствай се като у дома си. Сядай.

Той влезе в кабинета и се огледа неспокойно. Деверо не обичаше да се срещат на нейна територия. Предпочиташе да разговарят в облицования му с ламперия офис в Южен Бостън, украсен с дипломи и удостоверения. Там се чувстваше господар. Рей спря пред един от столовете за посетители и го погледна намръщено, сякаш не беше сигурен какво е това. Явно му се стори твърде крехък. Посочи го и се ухили. Когато се усмихваше, заприличваше на десетгодишно момче, а не на четирийсет и седем годишен частен детектив.

— Имаш ли нещо, което няма да счупя?

— Седни тук.

Клеър стана и му предложи тапицирания си кожен стол с висока облегалка. Деверо се настави, без да възрази. Явно дребните привилегии на властта го караха да се чувства добре.

Той се облегна назад и скръсти ръце на корема си. Столът зловещо изскърца.

— Обадох ти се, но не оставих съобщение — смутена каза Клеър.

— Какво има? Пак ли Ламбърт? Мислех, че приключи с този боклук.

— Става въпрос за друго, Рей. Нуждая се от помощта ти.

Тя му разказа за случилото се в Търговския център, за федералните агенти, за бягството на Том и за обиска на дома им.

— Будалкаш ме — промълви Деверо.

Клеър поклати глава.

Той сви устни и ги изду като риба. Затвори очи и направи дълга театрална пауза. Говореше се, че е много добър в разпитите.

— Познавам един човек от дните си във ФБР. Вероятно иска да се измъкне оттам. Може да му предложи работа при мен.

— Ще наемеш ли някого?

— Казах ще „предложа“.

— Бъди дискретен. Не им позволявай да разберат, че се интересуваши от случая.

Деверо се намръщи.

— Не ми казвай как да си върша работата.

— Ясно. Съжалявам. Но възможно ли е всичко това да е грешка? Някакво недоразумение?

Рей се вторачи в тавана, за да постигне максимален театрален ефект.

— Малко вероятно. Бъди убедена, че подслушват телефоните ти.

— И тук ли, в кабинета ми?

— Защо не? Сигурно.

— Искам да ги провериш.

Той се усмихна иронично.

— Да ги проверя ли? Ако го правят от централния си офис, няма да намеря нищо. Ще го сторя, но не очаквай много. Дори да открия нещо, няма да мога да го махна, ако е поставено законно.

— Това означава ли, че ако Том се свърже с мен, те ще проследят обаждането и ще разберат къде е?

— Уверен съм, че целят точно това. Но напоследък става все по-трудно. Купуваш си фонокарта и всъщност агенцията осъществява телефонното обаждане. Ето защо е невъзможно да се проследи.

— Той ми остави съобщение на гласовата поща.

— Къде? Тук или в дома ти?

— Вкъщи.

— И там имат достъп. Няма проблем. Тайната парола не им пречи. Ако имат официална заповед, апаратурата „Нинекс“ ще им позволи да чуят съобщенията.

— Тогава са подслушвали.

— Можеш да се обзаложиш. Но Том вероятно е знаел това.

— И ще вземат всички записи на телефонните обаждания вкъщи и в службата му, нали? За да разберат с кого е говорил.

— Точно така.

— Но само извънградските.

— Не. Телефонната компания пази архив на всички местни обаждания — избрания номер, продължителността на разговора и така

нататък. По този начин таксуват абонатите. Но пазят записите около месец — обичайния период за изготвяне на сметките.

— В такъв случай има ли начин Том да се свърже с мен, без те да разберат?

Деверо се умълча.

— Вероятно.

— Как?

— Ще трябва да помисля по въпроса. Разбира се, той вероятно вече е измислил нещо. Но имай предвид, че сигурно подслушват и този кабинет.

— Рей, трябва да разбереш какво става.

— Ще видя какво ще мога да направя. — Той се хвана за страничните облегалки на стола и се вторачи в Клеър. — Това ли е всичко, професоре?

7.

— Искам да ям, докато гледам „Красавицата и звярът“ — монотонно повтаряше Ани.

— Ще се храниш на масата — колкото може по-строго каза Клеър.

Джаки сипа салата от огромната италианска купа. Салатите бяха един от специалитетите им. Напоследък Джаки бе станала вегетарианка, но продължаваше да пуши много.

— Не. Искам да ям макарони със сирене и да гледам „Красавицата и звярът“.

В единия ъгъл на просторната кухня Ани трупаше огромната си колекция от играчки. Имаше някои, които нито докосваше, нито забелязваше месеци наред. Пред изцапаното с петна от храна и плодови сокове канапе стоеше голям телевизор.

— Хайде, детенце — рече Джаки, — ела да ядеш с мама и с мен.

— Няма.

— Ние сме едно семейство — ядоса се Клеър. — Храним се заедно. И няма да ядеш макарони със сирене, защото Джаки е сготвила вкусно пиле.

Момиченцето изтича и предизвикателно сложи във видеото касетата с „Красавицата и звярът“.

— Искам макарони със сирене.

— Съжалявам — каза Джаки и се обърна към Клеър. — Горката. Какво щеше да правиш без мен?

— Не знам — призна Клеър, сетне повиши тон. — Слушай, Ани. Ела тук.

Детето послушно отиде при нея и застана мирно. Очевидно съзнаваше, че си бе навлякло големи неприятности.

— Ако си вземеш от пилето, може да гледаш „Красавицата и звярът“.

— Добре — съгласи се момиченцето и хукна към канапето. — Чудесно!

После включи видеото и седна.

— Това е нарушение — измърмори Джаки. — Не спазваш дисциплината.

— Само този път — неубедително измънка Клеър.

Отрязва парче пиле, сложи картофено пюре и занесе чинията на Ани. Докато се обръщаше към кухненската маса, тя забеляза нещо пред прозореца, някакви тъмни очертания, спотайващи се в люляковите храсти.

Тъмносиня правителствена кола.

— Онези главорези отвън не те ли побъркват? — попита Джаки.

— Днес един от тях ме проследи до факултета.

— Не можеш ли да направиш нещо?

— Ами те се намират на публична собственост. Не влизат в територията около жилището. Имат право да стоят там.

— А личната ти свобода? Знам ли? Не я ли нарушават?

Клеър се усмихна.

— Разбира се, мога да отида в съда и да получа заповед за ограничаване на достъпа. Да ги принудя да не се доближават на повече от сто метра от мен.

— Да, но мисля, че никой местен съдия не би издал подобна заповед срещу федералните власти.

— Обадох се в офиса на Том — продължи Клеър и се върна до масата. Стомахът ѝ се бе свил. — Той е оставил съобщение на електронната поща. За главния си търговец, Джеф Розентал, и за помощничката си Вивиан. Трябвало да предприеме някакво много потайно пътуване извън страната. Щял да отсъства седмица, може би и по-дълго. Те се чудеха какво става, защото агентите на ФБР разпитали всички от фирмата в домовете им. Задали им множество въпроси за Том и къде може да бъде.

— Това сигурно ги е накарало да заподозрат нещо.

— Най-малкото. Том им казал, че може да ги разпитат агенти от ФБР във връзка с получаването му на разрешително за достъп до секретна информация. Но мисля, че те не бяха убедени в това.

— Мога да се обзаложа. Сигурно и те като нас се чудят какво се е случило.

Ани си легна, без да създава повече неприятности, а Клеър и Джаки седнаха да пушат на верандата. Джаки пиеше „Феймъс Граус“, а Клеър — „Алка зелцер“.

— Струва ми се, че Ани понася сравнително добре отсъствието на баща си — каза Джаки, издишвайки дима през ноздри.

— Е, от време на време ѝ е трудно.

— Не си изненадана от това, нали? А ти как се чувстваш?

— Не знам какво да мисля. Помолих Рей Деверо да провери какво може да научи по случая.

— Твърдят, че Том използва друго име и самоличност. Мислиш ли, че онези от ФБР казват истината?

— Ти го познаваш, Джаки. Знаеш, че не е убиец.

Клеър угаси цигарата си в пепелника.

— Не го познавам. Очевидно и ти не го познаваш.

— Я стига! — извика Клеър. — Ти умееш да преценяваш хората. Аз също. През последните три години и двете прекарахме много време с Том. Как можеш да кажеш, че не го познаваш?

— А може би наистина се казва Рон?

— Майната ти.

— Виж какво, знаем, че той е склонен да избухва. Спомни си онзи случай, когато пътувахме за Кейп Код и колата пред нас ни засече. Том направо обезумя.

— Не е вярно.

— Напротив. Лицето му се зачерви, започна да псува и да преследва онази кола. Беше ужасно! Ти му крещеше да се успокои и накрая Том го направи, но... Спомняш ли си?

— Да — уморено отговори Клеър. — И какво от това? Избухлив е. Но това прави ли го убиец? Добре, излъга ме за миналото си, но това също не означава, че е убиец.

— Господи, Клеър, какво всъщност знаеш за него? Не си се срещала с родителите му, нали?

— Не е вярно. На сватбата се запознах с баща му, Нелсън. После му ходихме на гости във вилата на Джупитър Айланд, Флорида. Но и родителите на Джей видях само веднъж.

— А приятелите му?

— Не си ли забелязала, че след като навършат четирийсет години, мъжете имат не повече от двама-трима приятели? Не са като жените. Оженват се, отдават се на работата си и сякаш изчезват от лицето на земята. Всеки смята другия за потенциален съперник. Мъжете на неговата възраст имат колеги и връзки. Или партньори за

баскетбол и футбол. Том има много познати. Всички го харесват. Но стари приятели — не, не бих казала. Но от друга страна, и Джей нямаше много приятели.

— Клеър, ти не познаваш негови съученици или приятели от колежа. Нито някой от времето, преди Том да се премести в Бостън. Поправи ме, ако греша.

Клеър въздъхна.

— От време на време по телефона му се обаждаше някакъв стар приятел от колежа. А веднъж — някой от Калифорния. Не, Том не поддържаше връзки със старите си приятели. Но, Джаки, ти, изглежда, не ме слушаш. В това няма нищо странно. Защо да мисля, че ме е лъгал?

— Тогава къде е? Къде предполагаш, че е отишъл?

Клеър поклати глава.

— Нямам представа.

Настъпи продължително мълчание.

— Спомняш ли си как изглеждаше татко? — ненадейно попита Клеър. — Аз не го помня.

— Да, спомням си, макар че бих искала да го забравя. Той беше глупак.

— Спомняш ли си как миришеше? Одеколонът му?

— Да, смърдеше на френска проститутка.

— А аз обожавях миризмата му. „Олд Спайс“. Винаги щом я усетя, се сещам за него.

— За щастливото си детство и за любящия си баща — измърмори Джаки. — Надявам се, че Том не използва „Олд Спайс“.

— Татко беше объркан човек.

— Егоист и несретник. Знаеш ли коя миризма свързвам с него? Сериозно. На бензин, когато включваше двигателя на колата. На частично изгорели газове. Стоях на чакълената пътека пред къщата и му махах за „довиждане“. Той потегляше и наоколо се разнасяше тази миризма. Харесвах я, защото не знаех дали ще се върне. Никога не бях сигурна дали не заминава завинаги.

Клеър кимна. После двете отново се умълчаха. Джаки загаси поредната цигара и изпи уискито си.

— Би ли ми подала онази бутилка? — попита тя и посочи остатъка от „Феймъс Граус“.

— Том е мой съпруг и аз го обичам — тихо каза Клеър. — Той е страхотен баща.

— Хей, и аз го харесвам. Това ли е всичкото уиски?

8.

Погледнато от улицата, заведението „Дънкин Донътс“ на Сентръл Скуеър приличаше на скъп магазин за чревоугодници. Зелената му фасада с решетка от тънки первази наскоро бе боядисана в един от онези пристъпи на облагородяване, които на всеки няколко години обземаха Сентръл Скуеър. Но и тази боя щеше да се олющи като предишните, оставяйки непокътната основната занемареност на сградата. Непривлекателният Сентръл Скуеър, където имаше хиляди италиански ресторанти, евтини магазини, адвокатски кантори и бижутерски ателиета, никога нямаше да загуби истинския си неугледен пролетарски облик.

Рей Деверо й се бе обадил рано сутринта. Помоли я да се срещнат, след като Клеър заведе Ани на училище. До лекцията й в Харвард оставаше около час. Клеър отказа да отложи учебните часове. Изпълняваше всичките си задължения, макар че й беше трудно да се съсредоточи върху нещо друго, освен Том. Рей седеше до малка тъмнопурпурна маса. Огромното му туловище висеше от двете страни на тесния стол. Придирчиво отхапваше от поничката с шоколадов крем и отпиваше на малки глътки от пластмасовата чаша. Беше редовен посетител на заведението.

— Имаш компания — безгрижно отбеляза той.

— Какво?

— Следят те.

Клеър се обърна към остъклената врата на заведението. От тротоара се отдалечи тъмносин автомобил „Краун Виктория“.

— А, онези ли? Непрекъснато ме следят. Опитват се да ме уплашат.

— Отидоха си. Тук паркирането е забранено.

Рей отхапа от поничката и избърса ръце в малката салфетка.

— И така, свързах се с моите приятели от кеймбриджката полиция. Добрата новина е, че са заловили извършителя на кражбата с взлом — каза той. — Но трудно ще намерят картините ти.

— Рей, не ме покани на Сентръл Скуеър да ми кажеш това...

— По-спокойно, драга.

Деверо се вторачи гневно в нея, докато тя се успокои.

— Продължавай.

— Ходих в Националната асоциация на дилърите, хората, които контролират брокерите и банкерите, и те ми пратиха по факса резюме на служебното досие на Том. Прегледах го. Роден е в Хоторн, Калифорния, и е завършил местната гимназия. Дипломирал се е в колежа „Клеърмонт“ през 1973-та. Обадох се и в колежа. Все едно се опитвах да се свържа със стария си приятел Том Чапман. Попитах дали знаят къде е сега и с какво се занимава.

В заведението беше топло и Клеър съблече жилетката си.

— Лошата новина е, че приятелите ти от ФБР имат право — продължи Рей. — В „Клеърмонт“ не е учил никакъв Том Чапман.

През няколко маси от тях една възрастна китайка подрязваше ноктите си.

— Това ме накара да се поразровя и да проверя какво всъщност става със съпруга ти. И намерих някои много интересни неща за него.

— Например?

— Ами проверих в Националното осигуряване, за да видя дали има някакви нередности. Всичко е тип-топ, но до 1985-та не са плащани социални осигуровки. Това е малко странно за човек на четирийсет и шест години. Освен ако не е работил, преди да навърши трийсет, което е възможно. После отидох и в Службата по кредитите. И там всичко е наред, но също липсва кредитна история до 1985-та.

Стомахът на Клеър се сви.

— В резюмето бяха изброени местата, където е работил след завършване на колежа. Все хубави и прилични длъжности във фирми и брокерски къщи. Ето защо се запитах защо няма вноски в Социално осигуряване, щом през цялото време е работил? Обадох се тук-там и отново попаднах на нещо странно — всички компании, за които Том е работил, са фалирали.

— Може би е черна котка — смотолеви Клеър.

— Една, да, но три? Инвеститорските фирми и брокерските къщи, в които е работил, вече не съществуват. Това означава, че няма и архиви за тях. Никъде не може да се направи справка.

Клеър слушаше изумена.

— И така, какво означава това? — продължи Деверо. — Преди 1985-та Том не е имал кредитни карти. Нещо повече, и в Данъчната служба няма подадени данъчни декларации.

— И как трябва да възприема всичко това? — попита Клеър.

Не беше в състояние да разсъждава. Зави й се свят.

— Ами, имам един приятел, който работи в Лос Анджелис. Помолих го да отиде до Хоторн.

— Не е нужно да ми го казваш. Досещам се какво е научил.

— В местната гимназия няма информация за Том Чапман. Никой от по-възрастните учители не го помни. Нито съучениците му от випуск '73. Няма го в дневниците и в личните дела. Никакъв Нелсън Чапман не е живял там. Не искам да кажа, че и ФБР не правят разни номера. Нито че съпругът ти е извършил някакво престъпление. Но Том Чапман не съществува, Клеър. Който и да е всъщност съпругът ти, той не е онзи, за когото се представя.

След лекцията Клеър се върна в кабинета си, разговаря с неколцина от студентите и прегледа електронната поща.

Имаше няколко запитвания от пресата — опити да се доберат до нея през задната врата, но тя знаеше как да се справя с тях — пълно мълчание. Никакъв отговор. Както и едно многословно съобщение от приятелка в Париж.

И още едно, с обратен адрес, който не й беше известен във Финландия. Беше адресирано до професор Чапман, което бе странно, защото всички я познаваха като професор Хелър. Прочете го, сетне още веднъж и сърцето й започна силно да бие.

Драга професор Чапман,

Бих желал да ме представяте по един много спешен личен въпрос. Обстоятелствата не ми позволяват да се срещнем, но много скоро ще се свържа с вас. Телефонът и гласовата поща са недостатъчно надеждни. Моля ви, не оставайте с погрешна представа за моя случай. Когато се видим, ще ви обясня всичко.

Най-сърдечни поздрави на вас и на детето ви.

Р. Ленехан

„Роуз Ленехан“ беше любимият ѝ ресторант в бостънския Саут Енд. Там беше първата им среща.

Клеър натисна клавиша за отговор и бързо написа:

Изгарям от нетърпение да се видим, колкото е възможно по-скоро.

9.

Посред нощ Клеър изведнъж се стресна и скочи, цялата обляна в пот. Сърцето ѝ биеше като обезумяло. Стана и се разходи в тъмната спалня. Единствената светлина идваше от уличната лампа. Клеър отвори чекмеджето, в което държаха семейните снимки.

Имаше безброй фотографии на Ани — от раждането до неотдавнашната снимка в училище. Клеър също имаше албум — снимки с Джаки и с майка им, която вечно изглеждаше уморена, както и фотоси от ваканции със съученици и приятели от колежа.

А снимките на Том?

Имаше само една като бебе.

А като младеж?

От гимназията? Нищо.

От колежа? Не.

Що за човек е онзи, който не пази снимките си?

И защо Клеър никога не си бе задавала въпроса къде са те?

Същата сутрин, след поредната лекция, Клеър отново влезе в кабинета си.

Кони седеше зад бюрото си и се занимаваше с кореспонденцията. Вдигна глава и отвори уста да каже нещо.

Клеър ѝ се усмихна така, сякаш искаше да каже, че ѝ е приятно да я види, но има твърде много работа, за да намери време да поговорят, сетне влезе в кабинета и тресна вратата.

На стола ѝ седеше Рей Деверо.

— Историята се размърдя — заяви той.

Беше облечен в удивително добре скроен сив костюм, бяла риза и бледо тюркоазна вратовръзка.

— Разказвай.

Тя седна на един от столовете за посетители и пусна дипломатическото си куфарче на пода.

— Надеждни ли са източниците ти?

— Не особено. Обадох се тук-там, но всички мълчат като риби. Това не е дребна операция, а нещо голямо.

— Колко голямо?

Деверо се облегна назад и столът застрашително изскърца. Клеър очакваше, че всеки момент детективът ще се прекатури.

— Усилили са наблюдението. Знаят, че ти е оставил съобщение по гласовата поща и са получили разрешение за достъп до нея. В кабинета ти в Харвард. Няма представа къде е съпругът ти, но го чакат да се свърже с теб. Изпратили са хора в офиса му. Стоят пред сградата. Следят те непрекъснато, в случай че отидеш някъде да се срещнеш с него.

— Като онази песен на „Полис“, а? — мрачно се усмихна Клеър.

— „Всяка стъпка, която направиш...“

Това явно не му говореше нищо.

— Хайде да се поразходим — предложи Рей.

Излязоха на квадратния вътрешен двор на Юридическия факултет. Клеър забеляза, че двама цивилни агенти ги следят на не много дискретно разстояние.

— Хубав ден, а? — рече Деверо. — Истинска късна пролет.

— Рей...

— Още не, мила. Винаги съм мислил, че преувеличават качествата на онези дистанционни самонасочващи се микрофони. Особено в тълпата. Но не искам да рискувам. Хайде да се поразходим с моята кола. Наех я тази сутрин. Знам, че не ме следят, затова едва ли са монтирали подслушвателни устройства.

Автомобилът на Деверо беше нов линкълн. Един от клиентите му имаше агенция за коли под наем и му ги даваше безплатно, като компенсация за услугите. Клеър потъна в удобната мека кожена седалка. Рей подкара напосоки.

— Спомена баща му — каза той. — Нелсън Чапман. Каза, че живеел във Флорида.

— Разговаря ли с него?

Деверо бавно поклати глава.

— Няма такава личност.

— Но аз го видях. Ходихме на гости във вилата му на Джупитър Айланд.

— Запознала си се с човек, който се е представил като Нелсън Чапман. Собственикът на вилата не е чувал за него. Съседите също не познават такъв човек. Ако не ми вярваш, обади им се.

— Искаш да кажеш, че Том е уредил някой да играе ролята на негов баща?

— Така изглежда. Онази операция наистина е много тайна. Адски е трудно да научиш нещо. Връзките ми не знаят нищо, а онези, които знаят, си държат устата затворена. Но научих, че Том е бил таен агент на Пентагона.

— Я стига! — изсмя се Клеър.

— Защо ти е толкова трудно да го повярваш?

— Той се занимава с финанси.

— Сега, да. Но ми казаха, че е бил военен и е изчезнал преди повече от десет години. Избягал е от нещо наистина неприятно и сериозно.

— Какво искаш да кажеш?

— Търсят го за убийство.

— Така казаха и на мен.

— Бил е таен агент на американското правителство. После извършил някакво ужасно престъпление и се изпарил.

Клеър поклати глава и започна да гризе нокти — стар навик от студентските години, от който мислеше, че се е отказала.

— Това е невъзможно.

— Ти си омъжена за него — монотонно каза Деверо. — Ти би трябвало да знаеш по-добре.

Тя се усмихна — странно и горчиво.

— Доколко познаваш човека, за когото си женен?

— Хей, не питай мен. Когато се ожених, не знаех, че Маргарет е кучка, но тя се оказа точно такава. Възможно ли е Том да е работил за правителството в някоя тайна военна област? Разбира се. Факт е, че си е измислил биография. Историята с колежа е върхът на айсберга. Той крие нещо. Искане да избяга от нещо. Това е сигурно.

— Но дали няма някакво... разумно обяснение?

— Съмнявам се. Откровено казано, винаги съм смятал, че Том е голям лицемер, но нали ти е съпруг, трябваше да съм на негова страна.

А когато правителството започне да събира сили, за да преследва някого, трябва да знаеш, че и те се опитват да скрият нещо.

Същата вечер, докато Клеър убеждаваше Ани да си легне, телефонът иззвъня.

Тя веднага позна гласа — Джулия Марголис, съпругата на Ейб, най-близкия ѝ приятел във факултета, който преподаваше конституционно право.

— Клеър? — попита с великолепия си контраалт тя. — Къде си? Закъсняваш вече час и половина. Всичко наред ли е?

— Господи! Ти ни покани на вечеря. О, по дяволите, Джулия. Много съжалявам. Съвсем забравих.

— Сигурна ли си, че си добре? Не ти е присъщо да забравяш.

Джулия Марголис беше едра и все още красива блондинка на около шейсет години, превъзходна готвачка и страхотна домакиня.

— Ужасно съм заета... Наложил се Том да замине внезапно и изведнъж сякаш всичко се срути около мен.

— От два дни държа в марина рибата меч и ще ми бъде много неприятно, ако се развали. Защо не дойдеш?

— Съжалявам, Джулия, но Роза си отиде и няма кой да гледа Ани. Пък и съм се побъркала от работа. Моля те, прости ми.

— Разбира се, мила. Но когато нещата се поуспокоят, нали ще ми се обадиш? Ще ми бъде много приятно да видя и двама ви.

10.

Привечер Клеър и Джаки седнаха на двата старинни кожени френски стола в кабинета на долния етаж. Клеър ги бе харесала на една реклама и цели два месеца Том търси откъде да ги купи. Накрая намери в Ню Йорк един търговец, който ги внасяше от антикварните пазари в Париж.

Джаки отново бе облякла черните джинси и черната фланелка. Цялата беше опръскана с мастило. Беше художничка, но си изкарваше прехраната като технически чертожник. Клеър още беше със синия си костюм от „Шанел“, защото не ѝ остана време да се преоблече. Чувстваше се изтощена, болеше я главата, а вратът и раменете ѝ се бяха схванали. Единственото ѝ желание беше да лежи дълго във вана с гореща вода.

Слънцето залязваше и хвърляше отблясъци в стаята.

— Рей Деверо каза, че Том бил таен агент, който се забъркал в някаква каша — рече Клеър.

— Исусе! Мислиш ли, че информацията му е надеждна?

— Обикновено мога да разчитам на него.

— Излиза, че Том е вършил някаква работа за правителството, за Пентагона и после си навлякъл неприятности, така ли? Дезертирал, скрил се, променил името си и се преместил в Бостън с надеждата, че няма да го хванат. И сетне, съвсем ненадейно, в къщата ви влизат с взлом, ченгетата попадат на отпечатъците му и го намират?

— В общи линии, това е историята.

Клеър се обърна да види дали Джаки не я иронизира, но сестра ѝ беше сериозна. Просто разсъждаваше на глас, както често правеше.

— Трудно е да си намериш работа във фирма, ако нямаш препоръки — продължи Джаки. — Затова е започнал собствен бизнес. Така се е отървал от хора, които биха се ровили в миналото му.

Клеър затвори очи и кимна.

— Тогава всичко, което знаеш за Том, е лъжа.

— Може би не всичко. Но по-голямата част.

— Но ти се чувстваш измамена.

Очите на Клеър се напълниха със сълзи — по-скоро от отчаяние и умора, отколкото от тъга.

— Измама ли е, ако го преследват и той бяга и се крие?

— Том те е лъгал, Клеър. Нищо не ти е казал. Не е онзи, за когото се представя. Човек, който може да излъже за собствения си живот, е способен да излъже за всичко.

— Той отново се свърза с мен, Джаки.

— Как?

— Може би тук има подслушвателни устройства — рече Клеър, без да отговаря на въпроса ѝ.

— И какво смяташ да правиш? — попита Джаки, но в същия миг на вратата се позвъни.

Двете се спогледаха. Кой ли беше? Клеър стана и се приближи до входа.

На прага стоеше младеж на двайсет и няколко години, с рехава козя брадичка и месингова обеща на лявото ухо. Беше облечен в бермуди и кожено яке.

— Бостънска куриерска служба — съобщи той.

Пред къщата бяха спрели двата тъмносини автомобила „Краун Виктория“. Пътниците им наблюдаваха посетителя.

— Вие ли сте Клеър Чапман?

Тя кимна и застана нащрек.

— Госпожо, онези хора там ме спряха и ми зададоха един милион въпроси — кой съм и какво правя тук. Какво става? Неприятности ли имате? Защото не искам да се забърквам в нищо.

— Защо си дошъл?

— Нося пратка за Клеър Чапман. Трябва само да ми покажете някакъв документ за самоличност.

— Чакай малко.

Клеър затвори вратата, взе чантата и извади шофьорската си книжка.

После пак излезе и му я даде.

Младежът я прегледа, сравни снимката с лицето ѝ и кимна.

— Трябва да поискам и служебната ви карта от Харвард.

— От кого е пратката?

— Не знам — отговори той и погледна пакета. — Пише „Ленехан“.

Клеър едновременно изпита облекчение и вълнение.

— Добре — предпазливо рече куриерът. — Подпишете тук.

Тя въздъхна, взе пакета — плосък и твърд картонен плик — даде бакшиш на куриера и затвори вратата.

— От кого е? — попита Джаки.

Клеър само се усмихна многозначително. Том знаеше, че телефоните се подслушват и че гласовата поща и факсът не са сигурни. Знаеше, че следяха и пощата. Номерът с внезапната поява на куриер можеше да мине само веднъж, но без съдебна заповед те не можеха да заловят пратката.

Вътре имаше написано на ръка писмо. Текстът я накара да се разплаче, а планът ѝ вдъхна надежда.

11.

Пълнолуние. Топла нощ. Наблюдателите в правителствените седани — приспани от скука. Половин час по-късно на вратата отново се позвъни и Клеър отвори. Не се изненада, когато видя двамата агенти от ФБР, Хауард Маси и Джон Крофорд, облечени в еднакви шлифери. Несъмнено онези отвън ги бяха повикали.

— Къде е пликът? — попита Маси.

Стори й се по-едър, отколкото в Търговския център.

— Първо ще поговорим — заяви Клеър и ги покани в хола.

— Ако смятате да скриете нещо от нас... — заплашително започна Крофорд.

— Нуждаем се от вашето сътрудничество и ако съпругът ви се опитва да си уредите среща... — прекъсна го Маси.

— Как можете да докажете, че мъжът, когото търсите, Роналд Кубик, и съпругът ми, Том Чапман, са едно и също лице?

Маси погледна Крофорд, който отговори:

— По отпечатъците, госпожо. Те не лъжат. Можем да ви покажем снимки, но на тях лицето му е различно.

Стомахът й се сви.

— Какво искате да кажете?

— Между снимките, които имаме на съпруга ви, и онези на Роналд Кубик, има съвсем бегла прилика — обясни Маси. — Фотонаслагването неоспоримо демонстрира, че това е един и същ човек, но никога не бихте го познали заради пластичната хирургия. Сержант Кубик е изключително умен и изобретателен. Ако не беше обирът в дома ви и задълбочеността на кеймбриджката полиция, нямаше да го намерим.

— *Сержант?*

— Да, госпожо — отговори Крофорд. — Ние сме само посредници. Всъщност работим за Отдела за криминално разследване към Американската армия.

— Но защо се интересуват от Том?

— Известно ми е, че сте професор по право в Харвард — каза Маси, — но едва ли знаете много за военните. Вашият съпруг, Роналд Кубик, е обвинен в няколко нарушения, сред които и по член 85, дезертьорство, и по член 118, предумишлено убийство.

— И кого е убил?

— Не разполагаме с тази информация — побърза да отговори Крофорд.

Клеър погледна Маси, който поклати глава и каза:

— Знаем, че съпругът ви е влязъл във връзка с вас. Искаме да разберем къде е. И да прегледаме съдържанието на пакета.

— Затова ви повиках — рече Клеър.

— Разбирам — каза Маси и я погледна изпитателно.

— Вие и аз искаме две различни неща — продължи тя. — Аз желая най-доброто за съпруга си. Каквото и да е направил, бягството му няма да го изясни. Рано или късно Министерството на правосъдието ще го намери.

— Предполагахме, че ще прозрете истината — обади се Крофорд.

Клеър го изгледа с убийствено презрение.

— Не искам задържане под стража. Нито показан арест на публично място. Никакви белезници и пистолети.

— Това не би трябвало да представлява проблем.

— Тъй като се уговорихме да се срещнем на летище „Лоуган“, той ще се предаде на паркинга там. Аз ще имам грижата да не е въоръжен и вие ще можете да се уверите в това.

Маси кимна.

— Преди да се предаде, искам време, за да бъда насаме с него. Най-малко час. Да поговорим. Вие можете да ни наблюдавате, за да сте сигурни, че Том няма да избяга. Но не искаме да подслушвате разговора ни.

— Това може да бъде проблем — каза Крофорд.

— В такъв случай забравете за арестуването му. Както и за писмото.

— Мисля, че ще уредим въпроса — рече Маси.

— Добре. Искам и гаранции, че няма да замразите финансите му.

— Професоре — намеси се Крофорд, — не мисля, че това е...

— Направете го, господа. Инак няма да преговаряме.

— Ще се обадим във Вашингтон.

— И не искам ФБР да го обвини в нарушаване на Закона за фалшивата самоличност. Всъщност, всички граждански искиове да бъдат оттеглени.

Удивен, Крофорд погледна Маси.

— Всичко това да бъде в писмена форма и подписано от някой заместник-директор на ФБР. Не по-нисшестоящ. Искан пълен отчет. Никой не бива да се измъква от отговорност с оправданието, че не е бил упълномощен.

— Смятам, че ще уредим и този въпрос — обади се Маси. — Но ще отнеме време.

— Ако се забавите, шансът ще се изплъзне от пръстите ви. Утре на обяд искам подписаните документи. Срещата ни е привечер.

— Утре на обяд? Но това е невъзможно — възрази Крофорд.

Клеър сви рамене.

— Направете всичко възможно. Споразумеем ли се, ще можете да прочетете писмото от Том. И после да го задържите.

На другата сутрин Клеър излезе от дома си рано. Бе облякла светлосиньото палто, което си беше купила в изблик на модно безумие. Заведе Ани на училище, качи се във волвото и отиде в служебния си кабинет. Двата автомобила „Краун Виктория“ я следваха като предани кучета.

В единайсет и четирийсет и пет от Федералното бюро за разследване пристигна пакет, изпратен по куриер. Вътре беше писмото, което тя бе поискала. Подписът на заместник-директора на ФБР беше неразгадаем.

След половин час дойде друг куриер. Взе един лист хартия и го занесе в кабинета на Маси в центъра на града.

Когато след един часа Кони излезе да обядва, Клеър ѝ даде пазарска чанта, в която бе сложила светлосиньото си палто, и я помоли да я остави на сервитьора в оживения ресторант, където секретарката ѝ неизменно обядваше с обичайната си компания.

После Клеър изнесе лекцията си и отложи следобедните срещи.

В четири и трийсет тя взе дипломатическото си куфарче, заключи кабинета, каза „довиждане“ на Кони и тръгна към асансьора.

Не забеляза преследвачи. Слезе на приземния етаж и се разходи из тунелите под Юридическия факултет, докато се увери, че не я следят. Те владееха триковете на професията си, но тя познаваше вътрешността на учебното заведение.

Точно в пет часа, както бе обещала на агентите от ФБР, Клеър бавно изкара волвото от паркинга на факултета. Видя тъмнокосата шофьорка със светлосиньо палто и големи слънчеви очила, която много приличаше на нея — Джаки, с перука. Волвото зави надясно и се включи в натовареното улично движение по Масачузетс авеню, следвано отблизо от тъмносините „Краун Виктория“ без опознавателни знаци. После изчезна. Джаки щеше да отиде на летище „Лоуган“, да обхожда терминал подир терминал, сякаш объркана къде точно трябва да бъде, а те несъмнено щяха да вървят след нея.

В писмото — без отпечатыци и подпис, което Клеър бе изпратила на Маса — Том й даваше указания да се срещнат пред терминал „Делта“, където в пет и трийсет щеше да пристигне от Ню Йорк. Разбира се, щеше да има преследвачи, но тъй като бяха прекалено подозрителни, щяха да следят волвото, за да се уверят, че тя отива там, където им е казала.

После Клеър бавно се разходи по Оксфорд стрийт, зад Юридическия факултет, и забеляза колата на Том, спряла на платения паркинг. Джаки я бе оставила там преди няколко часа.

В писмото си — не онова, което Клеър бе написала за ФБР — Том й даваше напътствия да вземе от спалнята радиото с ултракъсите вълни, да го настрои на сто и осемдесет мегахерца и да се увери, че сигналят е силен и ясен. После да го занесе в гаража и да обходи с антената колата.

Да слуша дали има смущения. Някакво прашене. Или резки промени в качеството на приемане.

Ако откриеш предавател в колата или не си сигурна, не отивай никъде.

Ако колата е чиста, тръгвай.

Но изчакай, докато уличното движение стане натоварено. Така ще бъде трудно да те проследят. Карай, когато се мръкне, защото така ще виждаш фаровете им отдалеч.

Избери обиколен маршрут, пишеше той. Но това не беше лесно. Ако те следят, няма сигурен обиколен маршрут. Преди да излезеш на магистралата за Масачузетс, карай из града. Направи четири поредни десни завоя, за да се отървеш от преследвачите.

Прави множество леви завои, защото те се забелязват по-трудно в мрака. Минавай на жълто, където е възможно, дори на червено, като внимавай да не се пребиеш.

Няма да те следят отблизо. Ще предприемат прикрито преследване. Ще има една или две коли. Може да са и четири. Или дори нито една.

Наблюдавай десния стоп на колата, който е любим на преследвачите.

Карай с непостоянна скорост — ускорявай, сетне намалявай. Или съвсем бавно, принуждавайки всички да те изпреварят. Спри край някой мотел и паркирай отзад. Обядвай. Прахосай няколко часа. Вземи твърд предмет и строши десния стоп. После се върни на магистралата.

Там направи най-малко един U-образен завой.

След като минеш изход 9 от магистралата, започни да караш бавно, в дясното платно. Включи на дълги светлини.

Отначало Клеър се зачуди на опитността на Том в занаята и на техниките на следене. Не го познаваше в такава светлина.

После си спомни какъв й казаха, че е бил, и разбра, че поне отчасти това е вярно.

Минаваше десет и беше твърде късно да се обади на Ани. Клеър караше по една отсечка от магистралата близо до Лий, Масачузетс, където движението не беше оживено. Замисли се за дъщеря си, която спеше, докато на долния етаж Джаки пушеше цигара след цигара.

Пътят стана хълмист. Мина през няколко клисури, после се устреми нагоре към върха на възвишението. Клеър караше бавно, в аварийното платно. Беше сигурна, че никой не я следи. Когато започна да се спуска надолу, тя забеляза в огледалото за обратно виждане, че една кола с угасени фарове излезе от гористия страничен път и ускори, докато се доближи до нея. После фаровете примигнаха два пъти.

На следващото отклонение Клеър спря и изключи светлините.

Сърцето ѝ биеше ускорено.

Вторачи се напред. Не смееше да се обърне.

Другата кола спря зад нея. Вратата се отвори и по настилката се чува стъпки.

Клеър се обърна и видя Том. Беше брадясал, а на врата му висеше бинокъл. Усмихна ѝ се.

Очите ѝ се напълниха със сълзи и тя се хвърли в обятията му.

12.

Последва го по криволичещия път след отклонението. Минаха по няколко тесни локални шосета, които се превърнаха в черни пътища и Клеър изгуби представа къде се намират. Том караше стар черен джип „Ранглер“. Не ѝ обясни откъде го е взел. Прекосиха едно градче, което изглеждаше застинало в 50-те. Беше тъмно и капациите на прозорците бяха спуснати. Поеха по един неосветен селски път и след известно време Том ѝ направи знак да спре.

Тя слезе от колата и се качи в джипа при него.

— Къде отиваме?

— Скоро ще ти разкажа всичко — отговори той.

Сетне рязко свърна в една гъста гора и спря пред някакво глинещо възвишение с назъбени краища. Угаси фаровете, после мотора, взе голям черен фенер и направи знак на Клеър да слезе от джипа.

Навлязоха сред големи безформени ели, страдащи от липсата на слънчева светлина в гъстата растителност на брега на малкото езеро. Наоколо цареше непрогледен мрак. Нощта беше безлунна.

— Върви близо до мен — каза Том. — Внимавай.

Накрая спря пред малка грубовата дървена къща с полегат асфалтиран покрив. Постройката беше полуразрушена. Имаше малък прозорец, но жълтата хартия на стъклото скриваше вътрешността. Някога стените явно са били боядисани в бяло, но сега люспите бяла боя приличаха на малки снежни преспи на фона на съсипаната от времето дъсчена облицовка.

— Добре дошла — рече Том.

— Какво е това? — попита тя, макар да знаеше, че въпросът е неуместен.

Изоставена колиба на брега на едно запустяло езеро в Западен Масачузетс. Скривалище, което по някакъв начин Том бе намерил.

Клеър се приближи до него. Не се беше бръснал от няколко дни. Бръчките на челото му изглеждаха още по-дълбоки. Изглеждаше изтощен.

Том се усмихна — накриво и стеснително.

— Аз съм смахнат поет от Ню Йорк, нуждаещ се от самота за няколко седмици. Къщата е на един човек, който притежава пристанище в града. Била е на баща му, който е починал преди двайсетина години, но никой от семейството не идва тук. Наех я преди няколко години в случай, че ми потрябва скривалище. Обадих му се и той много се зарадва, че ще получава по петдесет долара на седмица.

— Преди няколко години? Тогава си очаквал този ден?

— И да, и не. От една страна, мислех, че това никога няма да се случи, но от друга — винаги бях готов.

— И какво смяташе, че ще стане с Ани и с мен?

— Клеър, ако предполагах, че това наистина ще се случи, щях да замина веднага. Повярвай. — Той отвори тежката врата, която изскърца. Нямаше ключалка. — Влизай.

Широките чамови дъски на пода бяха груби и изтрити и изглеждаха застрашително разбити. Имаше печка с дърва, върху която се мъдреше кутия кибрит. Въздухът миришеше приятно на пушек. Том явно бе превърнал колибата в свой дом. До една от стените имаше малко легло, застлано със старо тъмнозелено вълнено одеяло. На разклатената дървена масичка бяха струпани хранителни продукти — яйца, половин хляб и няколко консерви риба тон. До тях имаше купчина технически вещи, каквито Клеър не бе виждала. Взе един прибор — продълговата светлокафява кутия с визьор в единия край.

— Какво е това?

— Играчка. Едно от нещата, които задигнах от военните складове.

— Какво представлява?

— Защита. Застраховка.

Тя престана да го разпитва.

Звукът на малък самолет високо в небето над тях наруши тишината.

— Няма да си купувам къща на брега на това езеро — каза Клеър.

— Наблизо има летище за частни самолети. Мисля, че сме на техния път. И така...

Той я прегърна толкова силно, че ѝ причини болка. Това отново ѝ припомни каква сила се крие в гъвковите му крайници.

— Благодаря ти, че дойде — прошепна Том и я целуна по устата. Клеър се дръпна.

— Кой си ти, Том? — тихо и язвително попита тя. — Или може би Рон? Кое от двете?

— Отдавна не съм Рон... Не бях щастлив с това име. С теб винаги съм бил Том. Наричай ме така.

— Добре, Том. — В гласа ѝ се прокрадна възмущение. — Кой си всъщност? Защото нямам представа какво остава от теб, след като се махнат всички лъжи. Вярно ли е онова, което казват за теб?

— Кое? Не знам какво са ти казали.

— Не знаеш... — повиши тон Клеър. — При всички случаи повече, отколкото ти ми каза, Том.

— Клеър...

— Защо най-после не ми кажеш истината?

— Предпазвах те, Клеър.

Тя се изсмя огорчено. Гласът ѝ прозвуча като дрезгав лай.

— Добре го каза. Лъжеш ме от мига, в който се запознахме, а твърдиш, че си ме предпазвал. Как не съм разбрала досега? Какъв джентълмен си само! Истински кавалер. Защитник. Благодаря, че пет години предпазва с лъжите си мен и дъщеря ми. Много ти благодаря.

— Клеър, мила — каза Том и отново я притисна в обятията си.

— Когато те срещнах, бях самотен и потиснат. Изкарвах честно прехраната си, управлявайки парите на другите хора. Трябваше да се заловя с частен бизнес, защото всеки, който по-задълбочено провереше служебната ми биография, щеше да разбере, че фирмите, където бях работил, са фалирали. Кой би наел черна котка? — Той се усмихна тъжно. — Бяха минали шест години, откакто бях изчезнал и станал Том Чапман, но още се озъртах по улиците. Бях убеден, че ще ме намерят, защото ги бива, Клеър. И са безмилостни убийци.

— Кой са „те“?

— Работех за една свръхсекретна част на Пентагона. Подразделение на Специалните сили.

— С какво по-точно се занимаваше?

— Това беше оперативно охранителна група от дузина изключително опитни и добре обучени командоси, действащи като тайни оперативни агенти. Пентагона ни използваше, когато трябваше да се свърши някоя секретна и често незаконна операция. Изпращаха

ни на разни места по света, където Пентагона, ЦРУ или Министерството на външните работи не искаше никой да разбере, че имат пръст в тази работа.

— По-бавно, Том.

Но той продължи да говори — монотонно и необичайно развълнуван.

— Официално тази група не съществува. Няма я в никакви документи. Но е изключително щедро финансирана от черния бюджет на Пентагона. Наричат ни Подразделение 27, но ние сме се кръстили „Горящото дърво“. Начело е един истински фанатик. Корумпиран тип на име Уилям О. Маркс.

— Името ми звучи познато.

Клеър беше потресена. Зави й се свят.

Том изсумтя възмутено.

— Сега е генерал и началник-щаб на армията. През 1984-та, когато администрацията на Рейгън водеше прикрита война в Централна Америка...

— Том, започни отначало. Всичко това е твърде непоследователно и странно и ми звучи объркано. Кажете кое е истина и кое не. Учил ли си в колеж? Работил ли си за няколко фирми, които после са фалирали? Или си го измислил?

Той кимна.

— Историята, която ти разказах за колежа „Клеърмонт“, беше до известна степен вярна. Само че съм роден и израснах в едно от северните предградия на Чикаго. Родителите ми наистина са разведени и баща ми действително отказа да плати за колеж. Не забравяй, че това беше през 1969-та. Ако не си женен, не учиш или нямаш някакъв недъг, те изпращаха във Виетнам. Бях мобилизиран. Но неизвестно защо ме зачислиха в Специалните сили и след войната ме закараха във Форт Браг, където бях включен в „Горящото дърво“. Биваше ме, макар че сега се срамувам да го призная. Вярвах в нашата мисия. В подразделението съществуваха здрави връзки. Всички бяхме много запалени. Вярвахме, че Америка се нуждае от мръсната работа, която вършим, но нерешителното й правителство се страхува да го прави открито.

Тя го погледна с любопитство и той се усмихна.

— Поне така мислех тогава. През 80-те ЦРУ и Министерството на отбраната бяха затънали до коленете в тази гадост в Централна Америка. ЦРУ печаташе материали, с които обучаваше агентите си там да прибягват до изтезания.

Клеър кимна. Онези тайни материали на ЦРУ бяха станали обществена тайна.

— Администрацията на Рейгън се вмениа да преследва комунистите в Централна Америка. Но Конгресът не бе обявил война, така че официално не трябваше да се замесваме във военни действия. Само „давахме съвети“. Изпратиха ни, за да обучаваме никарагуански бунтовници в Хондурас и да помагаме на правителството в Салвадор. Носехме цивилни дрехи, за да не ни разпознаят, ако ни хванат. Американското Министерство на външните работи зае наистина умна позиция — не уведоми Конгреса, че ЦРУ и Пентагона са изпратили там тайно подразделение, защото Законът за обявяване на война не включва антитерористичните сили, каквито бяхме ние... И така, един ден, на 19-ти юни 1985-та, в онази хубава част на Салвадор, наречена Червената зона, група американски морски пехотинци, в отпуск и без униформи, вечеряли в един от редицата улични ресторанти. Изведнъж пред тях спрял пикап, от който изскочили неколцина типове. Открили огън с полуавтоматични оръжия. Ляво настроените антиправителствени бунтовници убили четирима морски пехотинци, двама американски бизнесмени и седем салвадорци и избягали. Истинска касапница. Беше невероятно... Белият дом обезумя. Бяхме се споразумели ляво настроените бунтовници да не взимат на прицел американци. Във военновъздушната база „Андрюс“ се състоя тържествено погребение. Рейгън беше бесен. Закле се, че ще намери онези чакали и ще ги даде под съд.

Клеър кимна и затвори очи.

— Но не спомена, че вече е издал съответните заповеди. Да се заловят онези бандити. Бе наредил „пълно приключване“. Знаехме, че това означава да убием всеки, който има нещо общо със случая. „Горящото дърво“ тръгна да търси убийците. От разузнаването получихме информация, че ляво настроената организация се е разположила в едно село близо до Сан Салвадор. Сведенията обаче се оказаха погрешни. В селцето нямаше бунтовници. Само възрастни

хора, жени, деца и бебета. Веднага стана ясно, че бандитите не се крият там, но ние търсехме кръвно отмъщение.

Клеър се вторачи в очите му.

— Това се случи в нощта на 22-ри юни. Цялото село спеше, но ние имахме заповед да събудим хората, да ги измъкнем от леглата и да претърсим колибите. Търсех скрито оръжие, когато от другия край на селото чух стрелба.

По лицето на Том потекоха сълзи. Той наведе глава и стисна юмруци.

— И когато стигнах там, всички бяха мъртви.

— Кои?

— Жените, децата и възрастните...

— Как бяха убити?

— С картечници...

Лицето му беше изкривено от мъка, а очите — затворени.

— Кой го направи?

— Не знам. Никой не искаше да говори.

— Колко бяха убитите?

— Осемдесет и седем.

— Исусе — прошепна Клеър.

Том безмълвно ридаеше.

13.

Последва дълго мълчание.

Накрая Том продължи:

— Извикаха ни във Форт Браг. Случилото се бе разчуло. Трябваше да има наказани. — Той избърса сълзите си. — Полковникът отрече да е издавал подобна заповед. Накара и хората си да кажат същото по време на разпитите, проведени от Отдела за криминално разследване. Обвиниха мен. Казаха, че съм обезумял. Побъркал съм се и съм убил онези хора. Полковник Маркс се страхуваше, че след като не съм бил там и отказвам да лъжа заради него, аз ще се огъна и ще направя самопризнания. Затова изопачи нещата. Принуди ги да ме обвинят. А аз бях невинен. Нямах представа какво става.

— Какво искаш да кажеш?

— Маркс бе пощаден. Аз бях изкупителната жертва. Щяха да ме съдят за убийство първа степен. На осемдесет и седем човека. Онези, които отказаха да му сътрудничат, умряха — или се самоубиха, или загинаха при автомобилни злополуки. Знаех, че ще премахнат и мен. Пентагона искаше на всяка цена да потули инцидента. Всеки можеше да изнуди ръководството на Пентагона, защото знаеха, че командването е съучастник в масовото убийство.

— И ти избяга.

— Не беше трудно. Подкупих военния полицаи, който ме следеше. Помолих го да излезе и да ми купи кока-кола. И изчезнах.

— Как?

— Господи, Клеър, ние бяхме обучени да правим такива неща. Използвах някои от номерата от Федералната програма за защита на свидетелите. Взех автобус до Монтана. Набавих си карта за социално осигуряване, което е смешно лесно, щом имаш достъп до актовете за раждане и смърт. Те са публично достояние. Съставих си собствена програма за защита на свидетеля. Изчезнах и после се появих с друга самоличност. Но повярвай, през цялото време се страхувах. Миех чинии, готвех, работих като автомонтьор — какво ли не. Направих си и пластична операция. Промених формата на носа, брадичката и скулите

си. Станах неузнаваем. Бавно и внимателно започнах да си съставям фалшива биография. Най-лесно е да подправиш медицинските документи — даваш ги на участъковия си лекар и никой не ти задава въпроси. Най-трудно се фалшифицира документацията от училище и от колежа. Но явно съм се справил добре, защото след известно време чух, че са оценили главата ми на два милиона долара.

— Кой? Пентагона ли?

— Не. Поне официално. Другите от „Горящото дърво“, оцелелите.

— И полковник Маркс ли?

Том кимна.

— Сега той е генерал с четири звезди. Аз съм единственият, който знае за масовото убийство. Ако се разчуе...

— Е, и? Това е станало преди тринайсет години.

— Но самият началник-щаб на армията е станал причина да бъдат убити осемдесет и седем цивилни лица и после е заличил следите си.

Клеър кимна.

— Ето защо отпечатъците ми бяха в базата данни за националните престъпници. Попаднеха ли на тях по някакъв повод, нямаше начин да не ме намерят. Местната полиция не е подозирала нищо. Но Пентагона е бил уведомен и са изпратили ФБР и военната полиция. Ако знаех, че са заснели отпечатъците ми, щях да избягам, за да предпазя теб и Ани. Пентагона ме иска затворен до края на живота, а много други хора желаят смъртта ми.

— Кой е Нелсън Чапман?

— Един приятел. Бащата на мой стар боен другар. Спасих живота на сина му. Той изрази готовност да ми помогне. Даде ми и пари да започна собствен бизнес. За четири месеца удвоих капиталовложенията му.

— Докога ще се криеш тук?

— Не знам. Не след дълго сигурно ще привлече внимание.

— Не ме проследиха.

— Изплъзна им се като истински професионалист.

— Изпълних указанията ти, това е всичко. А съобщението по електронната поща? Дали са го проследили?

— Изключено. Изпратих го чрез една агенция за такива услуги във Финландия, на която плащам с пощенски записи. Свързах преносимия компютър, който купих на старо, с един уличен телефон. А относно номера с куриера — знаех, че ще мине само веднъж...

Гласът му постепенно заглъхна. Клеър сложи ръце на коленете си и отново се вторачи в очите му.

— Том, ти ме лъга цели шест години. Не знам дали да ти вярвам.

— Но защо мислиш, че те лъгах, Клеър? Какво очакваш? Да ти кажа истината? Щеше ли да ми повярваш?

— Отначало може би не, но след като се оженихме, можеше да ми кажеш.

— Може би. Но за мен най-важното на света беше да ви закрилям. Ако ви кажех, мигновено щях да ви изложя на опасност. Знаеш ли нещо, ставаш уязвим. Хората говорят. Все нещо неволно ще се изплъзне от устата ти.

Том я прегърна и се наведе да я целуне, но Клеър се дръпна.

— Какво трябваше да направя? — попита той.

— Не знам какво да кажа.

Разкъсвах я противоречиви чувства. Беше напълно объркана. Не можеше да устои на Том, но в същото време отчаяно искаше да го стори. Накрая затвори очи и го целуна. Той плъзна ръка по гърдите ѝ и нежно започна да я гали.

— Умирам от глад — каза тя. — Не съм вечеряла.

Двамата бяха преплели голи тела на тясното легло.

Той погледна часовника си.

— Три часът сутринта. Искаш ли ранна закуска?

— Разбира се.

Над главите им изрева още един самолет.

— Познай защо наоколо не живее никой — рече Клеър.

— След известно време преставаш да им обръщаш внимание — каза Том, стана и се приближи до печката. — Има яйца и хляб.

Той се наведе и запали огъня.

— Студено е — рече Клеър и облече една от карираните му ризи.

— Добра идея — каза Том и нахлузи джинсите и фланелката си.

После пак се върна при печката, сложи четири филии да се препичат, разтопи масло в горещия тиган и счупи няколко яйца. Стаята се изпълни с чудесно ухание.

— Къде се къпеш? — попита Клеър.

— Отгатни.

— В онова ледено езеро?

Той кимна, сетне изведнъж се обърна.

— Клеър.

— Какво?

— Чу ли нещо?

— Не ми казвай, че отглеждаш и животни.

— Ш-шт. Слушай.

— Какво правиш? — прошепна тя, когато той се приближи до вратата и бавно я откряна. — Том?

— Тихо. — Той се огледа във всички посоки, сетне поклати глава. — Стори ми се, че чух нещо.

После обу чифт износени маратонки „Рийбок“, които Клеър не бе виждала, и излезе навън. Тя го последва.

Той спря и погледна към небето. В същия миг Клеър долови един шум, който не приличаше на обикновен самолет. Някакво пронизително и настоятелно монотонно бръмчене, което се усилваше. Постепенно се чу и друг шум — на хеликоптер.

— В колата има предавател — каза Том.

— Но аз проверих, както ми каза.

Той поклати глава.

— Не трябваше да те викам тук. Предавателите явно са се усъвършенствали, откакто служих в армията, и ти не си могла да го откриеш.

Внезапно от земята се разнесе поредица от експлозии, които прозвучаха като фойерверки.

— Господи, Том, какво е това?

— Капаните ми. Влизай вътре!

Бръмченето на хеликоптера се засили и изведнъж на небето се появи ослепително ярка светлина, която озари целия район. Очите на Клеър се опитаха да се приспособят към внезапния блясък.

— Бягай! — извика Том.

Тя се обърна и хукна към колибата. Двамата влязоха и Том я сграбчи.

— Лягай на пода!

— Том...

— Веднага!

Клеър се хвърли на грубия дървен под.

— Завързах тел за дърветата наоколо. Онези типове не са очаквали такова нещо. Моята примитивна алармена система.

Преди Клеър да успее да каже нещо, от небето прогърмя силен глас:

— Федерални агенти! Излезте и хвърлете оръжието!

— Какво ще правим, Том?

Той не отговори. Търсеше нещо.

— Том?

— Няма да ни атакуват. Не и след като ти си тук. Пък и не знаят какво имам в колибата. Обградили са ни, но няма да се приближат.

— Какво ще правим? — отчаяна попита Клеър.

— Остави това на мен.

Том гледаше през прозореца през визьора на малкия продълговат предмет, който Клеър бе забелязала.

— Какво правиш, Том?

— Това е лазерен далекомер от танк. Стар номер на Специалните сили.

— Откъде го взе?

— Ние сме от военната полиция на Съединените щати — прогърмя усилен от уредба глас. — Имаме заповед за арестуването ви. Излезте мирно и спокойно и никой няма да пострада.

— От един военен склад в Олбъни. Срещу хиляда долара. Лазерният лъч временно заслепява пилота. Нямам друг избор. Първо трябва да се погрижим за наблюдателния им пост в небето.

— Излезте с вдигнати ръце.

Том натисна едно копче на кутията и рече:

— Уцелих го.

Бръмченето се усили. Клеър се надигна и погледна през прозореца. Хеликоптерът свърна рязко и се наклони на една страна. После изведнъж отлетя.

Наоколо стана тъмно и тихо.

— Няма да се върнат. Остават приятелите ни тук, на земята, но и те ще бъдат изненадани. Струва ми се, че са на около петдесет метра.

Пред колибата се разнесе друг глас. Отново говореше по мегафон.

— Обградени сте. Излезте с вдигнати ръце.

— Залегни, Клеър.

Тя обърна глава. Том стоеше в мрака и надничаше през отворения прозорец.

— Сега пък какво има? — попита Клеър.

— Ще се погрижа за всичко. Сега стандартната им оперативна процедура е да преговарят. Ще ги оставим да говорят.

— Имате десет секунди — продължи гласът силно, бавно и отчетливо. — Излезте без съпротива и никой няма да пострада. Нямайте избор. Обкръжени сте. Остават ви шест секунди.

— Господи, Том, какво ще правим?

— Няма да стрелят, мила.

— Три секунди. Излезте веднага или ще открием огън.

— Том!

— Блъфират.

Внезапно се чуха няколко последователни приглушени изстрела. Ужасена, Клеър запълзя по пода и надникна през един от отворените прозорци.

— Гранати — прошепна Том.

— Боже мой! — изпищя тя.

Гранатите разпръсваха облаци бял дим.

— Газ — рече Том. — Не са експлозивни. Парализиращ газ. По дяволите!

И изведнъж Клеър се почувства отмаляла и уморена и пред очите ѝ падна мрак.

ВТОРА ЧАСТ

14.

Военноморска база „Куонтико“, Вирджиния

Електронната врата, направена от стоманени решетки, боядисани в обичайното сиво, бавно се отвори. Пазачите застанаха мирно. Бетонният под бе застлан със светлозелен линолеум. Вратата се тресна след нея и я изпълни със страх. На червения знак пишеше „КРИЛО Б“. Стените в тази част на ареста в „Куонтико“ бяха боядисани в бяло. Там затваряха изнасилвачи и убийци. Навсякъде имаше камери за наблюдение. Придружителят ѝ, дежурният надзирател на затвора, я доведе до една врата с надпис „КИЛИИ БЛОК Б“ и я отвори. Беше осем и трийсет сутринта.

Още един пазач застана мирно. Заведоха Клеър до стаята за посетители и ѝ показаха един от сините столове около дървената маса. Тя седна и зачака в студеното помещение.

Дрънченето на вериги извести неговото пристигане.

Съпровождан от двама пазачи, Том спря пред нея. Беше само по сиви шорти. На ръцете и на краката имаше окови, свързани с верига, минаваща през гърдите. Главата му беше обръсната. Трепереше.

Очите ѝ се напълниха със сълзи.

— Благодаря ти, че дойде — каза той.

Клеър се разплака и скочи.

— Какво е това, по дяволите? — изкрещя тя на единия от пазачите, който я погледна равнодушно. — Къде са дрехите му?

— Взимаме предпазни мерки да не се самоубие — рече другият.

— Искам веднага да донесете дрехите му.

— Молбата ви трябва да бъде разгледана от командира.

— Тогава отидете да говорите с него. Веднага. Този човек има права.

Върнаха Том, облечен в светлосин затворнически комбинезон. Клеър го прегърна. Ръцете му още бяха оковани и той не можа да отвърне на прегръдката ѝ.

— Искам да махнете белезниците — каза тя.

— Само на едната ръка, госпожо — рече пазачът. — Заповед на командира.

Том седна срещу Клеър. Пазачите застанаха до него. В един от горните ъгли на стаята беше монтирана камера. През остъклената стена ги наблюдаваха още няколко пазачи.

Клеър и Том мълчаха. Бяха му закачили табелка за самоличност с малка неясна черно-бяла снимка, името Роналд Кубик, номера на социалната осигуровка и датата на затварянето му. На черната ивица пишеше ЗАДЪРЖАН, а на червената — МАКС, което означаваше максимална сигурност.

— Аз съм виновна — каза Клеър.

— За какво?

— За всичко това. Колата...

— Така или иначе нямаше да намериш преподавателя. Вината е моя. Не трябваше да те карам да идваш при езерото.

— Онези не се шегуват.

Той кимна.

— Сега отново си в армията — добави Клеър.

Том пак кимна и я хвана за ръката.

— Зачислен си в някаква рота за обслужване на главния щаб. Поне на книга. След тринайсет години са ти върнали статута на действащ военен. Добрата новина е, че отново ще получаващ заплата.

Клеър се усмихна насила.

— Как е мъничкото ми момиченце? — попита Том.

— Добре. Липсваш й. Сутринта я целунах за „довиждане“. Джаки я заведе на училище. Днес е последният ден на учебната година.

— Било е твърде рано сутринта за Джаки, нали? — мрачно се усмихна той.

— Не се оплаква. Тръгнах с първия самолет от „Лоуган“. По цял ден тичам насам-натам.

— Днес ли ще се върнеш в Бостън?

— Вероятно не.

— Къде си отседнала?

— Засега в хотел „Куолити Ин“, точно пред портите на „Куонтико“.

— В какво ме обвиняват?

Едва тогава ѝ хрумна, че Том е бил държан в пълно неведение. Бяха го закарали със самолет направо във военноморската база „Куонтико“, бяха го съблекли, конфискували всичките му вещи и обръснали. Не му бяха казали нищо. Единственото, което военните полицаи съобщиха на Клеър, беше, че са ги обездвижили с помощта на нов вид гранати, съдържащи и противоотрова. Когато Том и Клеър бяха изпаднали в безсъзнание, химическото вещество е започнало да ги свестява. И наистина, след час и двамата се бяха съвзели, макар че се чувстваха отмалели.

Заплашиха я с какви ли не обвинения. Бяха вбесени, че им се е изплъзнала, и отначало отказаха да ѝ разрешат да види Том. Накрая хората от ФБР отстъпиха. Нямаха законно основание да ѝ сторят нищо. Тя имаше право да се срещне със съпруга си. На другия ден Клеър взе самолета за Вашингтон, нае кола и отиде в „Куонтико“, Вирджиния.

— Не знам — отговори тя. — Официално още не са повдигнали обвинения. Още не е необходимо да го правят. Системата при военните е различна.

— Накараха ме да подпиша заповед за задържане.

Клеър се намръщи.

— Не подписвай нищо.

— Трябваше да потвърдя, че съм я прочел.

— Какво пишеше там?

— Само „естеството на нарушението“.

— И какво е то?

— Дезертьорство. Нищо друго. Член 85-ти от Кодекса на военното правосъдие. Предполагам, че са оттеглили онези обвинения преди години, след като изчезнах.

Клеър кимна.

— Скоро ще предявят и други. Прочетоха ли ти правата?

— Да.

— По дяволите. Сега трябва да ти намерим адвокат.

— Може би ти ще се заемеш с това.

— Но аз не разбирам нищо от военно правосъдие.

— Ще ми назначат служебна защита. Той ще знае тези неща.

Клеър бавно поклати глава.

— Трябва да ти намерим външен адвокат. Човек, който знае какво прави. Освен служебната защита.

— Но как?

— Аз ще се погрижа за това. Не се тревожи.

— Клеър, не разбираш ли какво става тук? Не знаеш ли какво смятат да направят с мен? Ще ме изправят пред военен съд. Шибан цирк. Вероятно ще се проведе тайно, при закрити врати. Ще ме обявят за виновен и ще ме затворят до края на живота в някой специален затвор на Пентагона, за който никой не е чувал. Ала едва ли ще остана дълго там, защото скоро ще ме „намерят“ мъртъв, по всяка вероятност извършил самоубийство.

Някой почука на вратата.

— Оттук се вижда килията ми, Клеър. Погледни.

Един от пазачите влезе.

— Свиждането свърши.

— Още не сме приключили с разговора — възрази Клеър.

— Съжалявам. Заповед на командира.

Том посочи със свободната си ръка. През отворената врата Клеър видя килията му, където имаше само един зелен дюшек, сложен върху метална лавица и стоманена мивка и тоалетна.

— Клеър — рече Том, — нуждая се от теб.

15.

Отчаяна, ядосана и преди всичко объркана, Клеър излезе от ареста и дълго седя в колата. Чувстваше се неуверена и безсилна. Не знаеше към кого да се обърне за помощ. Накрая взе клетъчния телефон и се обади на свой приятел.

Артур Айзлин, виден адвокат от Вашингтон, който навремето ѝ беше шеф и доверен приятел, се съгласи да се срещнат по обед в „Хей Адамс“. Айзлин беше съдружник в една от най-големите и влиятелни адвокатски кантори във Вашингтон. След като завърши право, Клеър стажува при него. Тогава той беше заместник-министър на правосъдието. Артур беше един от най-умните хора, които тя познаваше.

Без да пита, сервитьорът донесе обичайното му ястие — омлет по селски с много мазнина. Очевидно не беше привърженик на здравословното хранене. Наблизо седяха шефът на персонала на Белия дом и един сенатор републиканец. Айзлин им кимна.

— Знаеш ли какво казват... За правосъдието, военното правосъдие е...

— ... онова, което военната музика е за музиката — довърши мисълта му Клеър. — Знам, знам. Но мислех, че след войната във Виетнам нещата са се подобрили.

— Когато бях в армията, всички казваха, че военната система на правораздаване е далеч по-усъвършенствана от гражданската, защото поне се гледа сериозно на нея. Но аз никога не съм вярвал в това. Според мен, ако искат да затворят някого и да хвърлят ключа, военните могат да го направят. И не се съмнявам, че така ще постъпят и със съпруга ти.

— Може би.

— Но щом казваш, че е невинен, значи е така.

— Благодаря.

— Е, за мен е лесно да го кажа. След разговора ни моят живот, разбира се, няма да се промени, но твоят никога няма да бъде същият.

— Да — съгласи се Клеър и опита от салатата. След задържането на Том бе загубила апетит.

— Първото решение, което трябва да вземеш, при това най-важното, е дали да дадеш публичност на случая. Историята на Том е сензационна. Ако Пентагона заведе дело срещу него, новината ще бъде на първа страница във вестниците.

— Защо да не дам публичност на случая?

— Защото това е скритият ти коз. Пентагона се ужасява от критичния поглед на хората. Публичността е потенциална заплаха. Използвай я, ако трябва. Но засега аз ще пазя всичко в тайна.

Тя кимна.

— Ще ти кажа и още нещо. Огласиш ли веднъж историята, дори да го оправдаят, той винаги ще бъде известен като масов убиец. Семейството ти ще бъде съсипано. На твоє място не бих го направил.

— Звучи разумно.

— Струва ми се, че вече си решила да не му бъдеш официално адвокат.

Клеър сви рамене.

— Ще помисля — продължи той. — Ти си последната, която те биха искали да го защитава. За военните цивилните адвокати са безконтролни. Намеси ли се гражданен адвокат, незабавно ще последва разследване от Конгреса. И най-вече ти, Клеър Хелър Чапман, всяващата страх юристка от факултета в Харвард, ги плашиш до смърт. Направиш ли го, ще намокрят гащите. Но в случай, че не искаш, мога да ти дам това...

Той плъзна по масата лист хартия.

— Списък на гражданските адвокати, занимаващи се с военно право.

— Точно така. Ще забележиш, че не е много дълъг. Добрите граждански адвокати, които не само практикуват военно право, но са и специалисти в тази област, са малцина. За предпочитане е някой, който живее и работи във Вирджиния. Това стеснява кръга още повече. Всеки от тях е бил военносъдебен съветник. Военните говорят на друг език и колкото по-скоро го научиш, толкова по-добре.

Стъписана, Клеър прегледа списъка.

— Това е труден начин да изкарваш прехраната си — продължи Айзлин. — Едно време имаше богаташки хлапета, чиито бащи с

готовност плащаха луди пари на цивилните адвокати. Но малцина от сегашните военни разполагат с такива суми. На твое място бих избрал Граймс.

— Защо?

— Адски е умен и владее до съвършенство тънкостите на военното право. Но най-вече мрази военните, които отмъщават. Трябва ти точно такъв човек. Запален по каузата. Защото случаят е заплетен и ти е необходим човек, който умее да се бори.

— Защо мрази военните? Бил е военносъдебен съветник.

— Ами преди пет-шест години го принудиха да се пенсионира.

— По какви причини?

— Не знам. Стана някакъв скандал. Той е чернокож и според мен става дума за расизъм. Питай него. Но Граймс е много способен, бори се докрай и е обсебен от манията да ги бие на собствената им игра.

— Но във Вашингтон сигурно има някой добър адвокат, също бивш военносъдебен съветник?

— Разбира се. В една от големите кантори. Но ти няма да го искаш.

— Защо?

— Той е като мен — прехвърля всичко на съдружника си. Трябва ти човек, който познава системата отвътре и отвън и разполага с много време, за да се занимава със случая. Не забравяй, че ще обвинят съпруга ти в масово убийство. Макар че според мен самите те са такива.

— Познаваш ли някой, който дава къща под наем?

— Къща?

— Предпочитам да е обзаведена. Защото всичко това ще продължи дълго.

Когато се върна в стаята си в „Куолити Ин“, Клеър се изненада, като видя, че леглото ѝ не е оправено. Обади се на администрацията на хотела, откъдето ѝ казаха, че почти през целия следобед на вратата ѝ е била окачена табелка с надпис „НЕ МЕ БЕЗПОКОЙТЕ“. Клеър не бе слагала на бравата такова нещо. Това я накара да провери куфара си. Разбира се, ципът беше отварян.

Тя се отпусна на леглото и взе телефона. Беше по-скоро потисната, отколкото уплашена.

16.

— О, за мен е истинска чест да се запознаем, госпожо — каза младият мъж.

Това беше капитан Терънс Ембри. Двайсет и седем годишен. Служебният защитник на Том.

Клеър се усмихна, кимна учтиво и разбърка диетичната сметана в кафето си. Беше рано сутринта и двамата се бяха срещнали на закуска в „Макдоналдс“. Предишната вечер той се бе обадил в „Куолити Ин“, за да ѝ съобщи, че са го назначили по случая, и я покани да се видят.

— Изучавали сме вашата книга „Престъплението и законът“ — продължи Ембри. — Но съжалявам за обстоятелствата, при които се запознаваме...

Гласът му постепенно заглъхна, а лицето му поруменя.

Тери Ембри имаше червеникава коса, подстригана съвсем късо, големи щръкнали уши и неспокойни воднисти сини очи. Лесно се изчервяваше. Пръстите му бяха дълги и тънки. На лявата ръка носеше масивна, лъскава венчална халка, явно съвсем нова, а на дясната — тежкия почетен пръстен на Уест Пойнт, с изкуствен черен сапфир. По поръчка на армията Ембри бе завършил право в университета във Вирджиния, а после — Школата за военносъдебни съветници в Шарлътсвил. Клеър веднага разбра, че е умен млад мъж, но съвсем неопитен.

Още нямаше апетит. Отпи от кафето и попита:

— Имате ли нещо против, ако запаля цигара?

Очите му се разшириха и той смутено огледа помещението.

— Не, аз...

— Не се тревожете, тук сме в секцията за пушачи — каза тя, отвори пакет „Кемъл“, извади цигара и я запали с пластмасовата си запалка „Бик“. Презираше се, че отново започна да пуши, но не можеше да се сдържа. Малко неща бяха по-отвратителни от пушенето на закуска. — Кажете ми нещо, капитан...

— Тери.

— Добре. Тери. Бил ли си някога защитник?

Лицето му почервения и Клеър получи отговор на въпроса си.

— Не, госпожо — тихо отговори той.

— Разбирам. Назначили ли са вече обвинител? Или още е рано за това?

— Ами рано е, но вече са инструктирали някого, което ми говори, че вероятно планират военен съд.

Клеър се усмихна мрачно.

— Каква изненада. И към кого са се обърнали?

— Майор Лукас Уолдрън, госпожо.

Ембри отхапа голям залък от кифлата с яйце.

— Знаеш ли дали е добър?

Очите му отново се разшириха. Той започна да дъвче по-бързо, после се опита да отговори с пълна уста, но накрая само кимна енергично.

— Извинете, госпожо. Да, майор Уолдрън е добър. Може би най-добрият, с когото разполагат.

— Нима? — попита Клеър, без да се изненадва.

— Е, малко е сприхав, но е най-опитният. Много агресивен. И печели всичките си дела. Досега никой не е бил оправдан, когато той е бил обвинител.

— Вероятно това не означава, че взима само лесни случаи, нали?

— Съвсем не, госпожо. Наистина много го бива.

— Съпругът ми е изкупителна жертва.

— Да, госпожо — учтиво се съгласи Ембри.

— Когато прочетеш документите, които ще ти дадат, ще се убедиш в това. Тук става дума за заговор. Ще можеш ли да се справиш?

— Ако е вярно, госпожо, ще се справя.

— Имай предвид, че това няма да се отрази добре на кариерата ти, Тери.

— Не знам кое е най-доброто за кариерата ми, госпожо.

— Моля те, престани да повтаряш „госпожо“.

— Съжалявам.

— Тери, трябва да знаеш, че ще наема и цивилен защитник.

Той се вторачи в кифлата си.

— Това е твое право... Клеър. Искаш ли да се оттегля от случая?

— Не.

— Ами тогава единият от нас ще трябва да бъде помощник-адвокат. Предполагам, че ще съм аз. Това ме устройва.

— Каж ми нещо, Тери. Защо мислиш, че ти, един съвършено неопитен човек, си назначен по този случай? Ще се изправиш срещу майор Уолдрън, най-добрия в армията. Имаш ли представа?

— Не — призна той с откровеност, която й се видя обезоръжаваща, — но нещата не изглеждат добре за нас, нали?

Клеър изсумтя.

— Не ти си избрал това назначение.

— В армията правиш каквото ти кажат.

— Може би предпочиташ да си обвинител?

— В този случай ли? — Той отново почервения. — Това прилича на вкусна мръвка, която чака някой да я излапа.

— Може би прокуратурата.

— Е, така се говори, но аз още не съм се разровил.

— Ти ли поиска да те определят за защитник, или те назначиха?

— Бях назначен. Всички военносъдебни съветници искат да бъдат обвинители, а не защитници. Да бъдеш адвокат на лошите момчета не е билет за главоломна кариера.

Очите на Клеър блеснаха.

— Искам да знаеш нещо, Тери — хладно каза тя и издиша облак цигарен дим. — Моят съпруг не е лошо момче.

— Както и да е. Мисля, че трябва да видиш това.

Ембри извади няколко листа от една папка и без да ги поглежда, й ги даде.

— Какво е това? — попита Клеър.

— Обвинението. Бързо действат. Член 85, дезертьорство. Член 90, умишлено неподчинение на командира. Член 118, убийство първа степен. На осемдесет и седем човека.

Той погледна Клеър и поклати глава.

За пръв път сериозността и категоричността на всичко това я поразиха. Онези хора наистина се бяха заяли с Том. Можеше да го екзекутират. При военните още съществуваше смъртно наказание.

Тя нямаше друг избор.

— Мисля, че промених решението си — решително каза Клеър. — Какви документи трябва да подпиша, за да представям съпруга си?

17.

На двайсет минути от „Куонтико“ Клеър спря лъскавия, взет под наем олдсмобил и отново се вторачи в номера на улицата. Това беше адресът от краткия списък, който Артър Айзлин ѝ бе дал. А и разговаря с него по телефона и той пак ѝ го каза. Беше невъзможно да е сбъркала адреса.

Но къщата съвсем не приличаше на кантора.

Беше мъничка, жълта и облицована с дъски. Досуц кукленски дом. Приличаше на къщите от „Табакоу Роуд“. Това не можеше да е кантората на Чарлс О. Граймс.

Клеър мина няколко пъти покрай нея. Накрая спря, слезе от колата и натисна звънеца.

След няколко минути вратата се отвори. На прага застана един хубав чернокож мъж на около петдесет години, който се взира в нея отчайващо дълго. Имаше посивели коси, прошарени мустаци и големи весели очи.

— Загубихте ли се, професоре? Видях ви да минавате оттук четири пъти.

— Помислих, че са ми дали погрешен адрес.

— Влезте. Аз съм Чарлс.

Той протегна ръка.

— Клеър.

— Нека да отгатна — каза той, докато прекосяваше малката разхвърляна всекидневна, в която главно място заемаше огромният телевизор. — Сигурно се питате защо работя в същия малък клозет, в който живея, нали? Ами имах съпруга, която не остана много доволна, когато започнах да чукам секретарката си. И без това не я биваше като секретарка, пък и вече не работеше при мен. Всъщност дори не знам къде е. Съпругата ми се разведе, взе всичките ми пари и вижте ме сега. Имах автомобил „Ягуар“, а сега карам ръждясал мерцедес.

Той се отпусна на евтиния оранжев пластмасов стол зад бюрото, склочи пръсти зад главата си и добави:

— Седнете. Добре дошли в „Граймс и съдружници“.

Клеър махна купчината листа от единствения друг стол и седна. Това беше най-невзрачната кантора, която бе виждала. Подът беше застлан с отвратителен оранжев мокет. Навсякъде бяха разхвърляни книжа — някои в картонени кашони, други — натрупани на застрашително високи купчини. В единия ъгъл на стаята имаше вентилатор и малък червено-черен автомат за лъскане на обувки. На стената бяха закачени няколко дипломи. Върху шкафовете се мъдреха камари трофеи от състезания по боулинг.

— Наистина ли имате съдружник? — попита Клеър.

— Възнамерявам да имам. Всеки има мечти, нали?

От старомодния му пуловер в кафяво, оранжево и жълто се разнасяше силна миризма на нафталин.

— Вижте какво — каза тя, — не ме разбирайте погрешно. Препоръчаха ви горещо. При това Артър Айзлин.

— Как е Арти?

— Добре. Каза, че сте звезда в областта на военното правосъдие. Това означава, че сте спечелили много дела. Постигнали сте успех. Ако наистина сте голяма звезда...

— Трябва да имам голяма ъглова кантора в някой небостъргач, така ли?

— Да.

— Ами някои мои колеги действително имат такива кантори, но повечето практикуват и друг вид право — корпоративно. Или адвокатстват на големи престъпници. С военно право не се забогатява. Ето защо се занимавам и със застрахователна дейност. Не съм знаменитост като вас. Но вие нямаше да сте тук, ако не бяхте разговаряли с някои други юристи, упражняващи военно право, защото знаете, че печеля делата си. Е, невинаги, но се опитвам... Полагам много усилия.

— Защо напуснахте военните?

Граймс се поколеба за част от секундата.

— Пенсионирах се.

— Защо?

— Дотегна ми.

— Случило ли се е нещо?

— Дотегна ми — повтори той с нотка на раздражение. — Ето, това се случи. Имате ли нещо против, ако ви задам няколко въпроса?

— Питайте.

— Артър ми се обади. Разбрах за какво става дума и ми се струва, че сте се забъркали в голяма каша. Предявиха ли вече обвиненията?

Тя му даде списъка. Граймс го прегледа, вдигна вежди от удивление и измънка нещо.

— Някой е бил лошо момче — отбеляза той.

— Надявам се, че се шегувате.

— Разбира се, че не го е направил — отвърна Граймс, а очите му проблеснаха. — Обичам да казвам на хората, че клиентите ми са невинни. Инак не биха пледирали, че са виновни.

Клеър потисна раздразнението си.

— Дезертър? Несъмнено. Но не и масов убиец. Преди тринайсет години са се опитали да му прехвърлят вината за убийството и той е бил достатъчно умен, за да се изплъзне от ноктите им. Генерал Уилям Маркс... Точно така. Тогава, през 1985-та, е бил полковник и командир на взвода. Едно подразделение от Специалните сили е било изпратено в Салвадор, за да отмъсти за убийството на американските морски пехотинци. Самият Маркс е издал заповед за избиването на осемдесет и седемте цивилни лица поради една-единствена причина — хладнокръвно отмъщение. Том не е участвал в това. Той дори не е бил там.

Граймс кимна, без да откъсва поглед от нея.

— Преди тринайсет години генерал Маркс е бил инициатор и ръководител на тайна операция и после се е опитал да прехвърли вината на съпруга ми. Затова който и да се нагърби с този случай, трябва да разобличи Маркс и да разкрие този заговор. Защото аз имам намерение да атакувам цялата корумпирана система. Военните...

— О, не, няма да го направите — прекъсна я Граймс. — Няма начин. Това е голяма грешка. Избийте си го от главата. Трябва да играете по правилата — твърдо и агресивно. Но това е тяхната игра и техният шибан стадион. Позволете да ви кажа нещо. Всеки цивилен гражданин, който се е замесил във военен съд и се е опитал да атакува устоите на военните, е загубил делото. Няма изключения. Военните са здраво свързано и затворено братство. Действат изключително сериозно. Военното правосъдие е адски сериозна работа. Ще се изненадате, когато разберете колко много прилича на гражданското

право, защото е моделирано по образец на американската наказателна правосъдна система. Щом искате да защитавате съпруга си, атакувайте обвиненията и докажете, че са несъстоятелни, както правите в обикновената съдебна зала. Мислите, че има заговор. Тогава атакувайте генерал Маркс. Когато искате. Но не можете да атакувате самата система. Сигурно знаете, че изгарям от желание да се заема със случая и няма да ви лъжа. Ако ме наемете, ще имате човек, който играе тяхната игра. Гаден съм, но спазвам техните правила. Просто я владее по-добре от тях.

Клеър кимна и се усмихна.

— Назначиха ли вече служебна защита? — попита Граймс.

— Да. Някакъв младеж на име Тери Ембри, наскоро завършил право.

— Хм. Не съм го чувал. Бива ли го?

— Неопитен е, но умен. Мисля, че е добронамерен. Приятен млад мъж. Но начинаещ.

— Всеки започва отнякъде. Защо Пентагона ще ви дава най-доброто, с което разполага? А обвинителят? Определили ли са го вече?

— Лукас Уолдрън.

Граймс се облегна назад и се изсмя — толкова силно и звучно, че се закашля.

— Предполагам, че сте чували за него? — попита Клеър.

Когато най-сетне спря да кашля, той рече:

— Как да не съм чувал за него. Той е абсолютно безмилостен кучи син.

— Изправяли ли сте се срещу него?

— Няколко пъти. Отървал съм неколцина човека с по-леки обвинения, но никога не съм печелил дело срещу него. Ала не разбирам едно — защо изобщо ще съдят съпруга ви?

— Ами какво друго биха могли да направят? Имам предвид в рамките на закона.

— О, множество неприятни неща. Стига да пожелаят. Можеха да накарат трима военни психиатри да го обявят за невменяем, да го затворят в някоя правителствена психиатрична клиника и да хвърлят ключа. Наистина не разбирам защо са избрали военен съд.

— Вероятно заради вас. За да бъде всичко по правилата.

Той бавно кимна.

— Може би. И все пак в това няма логика.

— Имайте предвид, че ще бъдете втори адвокат. Ако ви наема.

— А кой ще бъде първият? Онзи младок ли?

— Не. Аз. Той ще бъде третият. Ако го задържа, разбира се. Не знам дали да се доверя на човек от армията.

— Служебно назначеният адвокат ви трябва. Той има пълномощията да призовава на разпит свидетелите военни, а ние нямаме това право. Пък и ще ви е необходим, за да се справя с административните тъпотии. В армията има правила за всичко — дори как да си обършеш задника.

— Да.

— Не се обиждайте, професоре, но вие искате да сте главен адвокат — добре. Това са вашите пари, вашият съпруг и вашият случай. Вие сте шефът. Но имам чувството, че не знаете много за военното правосъдие.

— Нали казахте, че прилича на гражданското?

— Искате да придобиете опит, когато съпругът ви е застрашен от смъртно наказание?

— Очаквам основната работа да бъде свършена от вас.

Той сви рамене.

— Е, вие сте Клеър Хелър Чапман. Щом искате така, нямам нищо против. Имате ли право на достъп до секретна информация?

— Защо ми е?

— Обещавам ви, че процесът ще се води при закрити врати. И пиле няма да прехвъркне през вратата. Всички показания и доказателства ще бъдат класифицирани като свръхсекретни. Така ще играят.

— Ще си набавя разрешително за достъп до секретна информация. Мислите ли, че това ще представлява проблем?

— Не би трябвало. Ще попълните купчина формуляри. ФБР и Следствената служба към Министерството на отбраната ще ви проверят и ще ви дадат право на достъп до секретна информация.

— Ами ако откажат?

— Трябва да го направят, след като сте адвокат във военен процес. В противен случай съпругът ви не е длъжен да говори.

— Ще стане ли бързо?

— Могат да ви го издадат за един ден, ако искат. Ще ви трябва и добър следовател.

— Познавам един такъв.

— Работил ли е в армията? В Отдела за криминално разследване?

— В бостънската полиция и във ФБР.

— Това ми е достатъчно.

— Той е в Бостън, но си заслужава допълнителните разходи. Добрите детективи наистина са рядкост.

— В нашия случай ще е от жизненоважно значение. Делото ще бъде тежко. Е, какво се споразумяхме? Нает ли съм, или не?

18.

На път за летището Клеър се отби в кантората на Артър Айзлин, за да вземе ключовете. Ани и Джаки я чакаха в наетия олдсмобилен. Къщата се намираше на 34-та улица, до Масачузетс авеню, на съвсем кратко разстояние от Морската обсерватория. Тухлената фасада беше боядисана в кремаво, а прозорците имаха хубави черни капаци. Собственикът беше един от старшите партньори в кантората на Айзлин. Беше се пенсиониал и преместил в Тоскана за шест месеца.

— Ще имам ли своя стая? — попита Ани.

— Сигурно — отговори Клеър.

— А аз? — обади се Джаки.

— Ти ще имаш цяло крило.

Веднага щом Клеър отключи вратата, Ани се втурна вътре.

— Мамо, страхотно е!

Клеър огледа просторното и елегантно преддверие, красивите старинни персийски килими и мебели и снежнобелите стени, облицовани с ламперия.

— Ще си имаме неприятности — каза тя на Джаки. — Ани ще съсипе всичко.

Въздухът миришеше на мухъл, сякаш къщата не е била обитавана месеци наред. Но въпреки това се долавяше уханье на политура за мебели. Клеър реши, че веднъж седмично някой идва да я почиства.

Джаки пусна брезентовата си чанта на пода и огледа изящното стълбище, виещо се нагоре от левия ъгъл на фоайето.

— Къщата е страхотна — каза тя. — Не си сбъркала с избора си.

Клеър изнесе последната си лекция и нареди на Кони да отклонява всички заявки на потенциални клиенти. Каза на студентите си, че могат да ѝ се обаждат по телефона и им даде номера си във Вашингтон. Прехвърли две от висящите си дела на една приятелка от Бостън. Къщата там щеше да остане празна, но Роза, която имаше две

деца и не можеше да дойде на работа във Вашингтон, щеше да се отбива през ден, за да се увери, че всичко е наред. Джаки, която изкарваше прехраната си с „онова досадно техническо чертане“, както го наричаше, можеше да работи и в новото жилище. Пък и искаше да се грижи за Ани.

Клеър се обади на някои от приятелите си във Вашингтон и им съобщи, че няколко месеца ще живее там, защото е заета със случай, за който не може да говори. Няколко часа по-късно, когато Клеър и Джаки още разопаковаха багажа, а Ани откриваше нови стаи и скривалища, на вратата се позвъни.

Един военен куриер, млад чернокож мъж, носеше голям кашон.

— Трябва да подпишете няколко формуляра, госпожо, но първо бих искал да видя шофьорската ви книжка.

Тя се подписа, изпитвайки вълнение и безпокойство, далеч различни от обичайните чувства, които я обземаха, когато ѝ носеха документи по делата. Формулярите се отнасяха до Том и до неговия таен живот, преди да я срещне.

Това бяха фотокопия от служебната му характеристика и доклади, преснимани от стари пожълтели страници, намиращи се някъде във Форт Браг, Северна Каролина. Имаха печат САМО ЗА СЛУЖЕБНА УПОТРЕБА и включваха административни справки и преценки. Клеър се настани в стаята, която бе определила за свой кабинет — една удобна библиотека на първия етаж, далеч от другите помещения и започна да ги преглежда. Повечето бяха скучни и приспивни, но тя ги прочете от начало до край. После откри снимка на Том, правена, преди да го изпратят във Виетнам. Вярно, беше почти трийсет години по-млад, но лицето му беше съвсем различно — носът по-топчест, бузите хлътнали, а брадичката — вдадена навътре. Ако не знаеше, че това е Том, нямаше да го познае. Изненада се, че пластичната операция, която бе променила външността му толкова драстично, го бе и разхубавила.

Сетне прочете нещо, от което кръвта ѝ се смрази.

Чарлс Граймс я чакаше пред входа на ареста в „Куонтико“. Този път носеше лошо скроено сако и вратовръзка. Освен дипломатическото куфарче в ръката си държеше и голямо портативно радио.

— А това за какво е? — попита Клеър.

— Музика — без да обяснява отговори той и добави: — Лоши новини.

— Какви? — вяло попита тя.

Вече нищо не можеше да я изненада.

Двамата спряха пред пазача и отвориха куфарчетата си за проверка.

— Командирът на батальона е наредил разследване и изслушване по член 32 — отговори Граймс. — Предвидено е за след седмица от днес. Обикновено дават трийсет дни между повдигането на обвинението и изслушването, но този път явно бързат.

— Би ли ми го обяснил с по-прости думи?

— Това е предварително разследване. Изисква се от член 32 на Кодекса на военното правосъдие. За да се преценят всички факти и обвинения и да се реши дали случаят да стигне до военен съд. Трябва да присъстваме. Да разпитаме свидетелите и да поставим под съмнение обвиненията. Така ще разберем с какви доказателства разполагат.

— Но те няма да оттеглят обвиненията, нали? Ще се стигне до военен съд.

— Виж какво, имаме право да се откажем от изслушването. Но то ще ни бъде необходимо. Да чуем аргументите им.

— Казваш, че изслушването е след седмица, така ли?

Той кимна. Двамата вървяха по отекващия коридор, придружени от пазача.

— Нямаме много време. Те са подготвяли обвинението с години. Получи ли документите?

— Дори ги прочетох.

Граймс разказа на Клеър за срещата си с Том предишния ден. Том бе одобрил наемането му за свой защитник.

Спряха пред голямата заседателна зала до Блок Б.

— Ще се срещнем тук. Ще доведете ли задържания сега? — каза Граймс на придружителя, после се обърна към Клеър. — Съпругът ти е водил вълнуващ живот. Имал е интересни преживявания.

Тя не отговори. Не знаеше какво да каже, затова предпочете да обсъдят изслушването по член 32 и опита да се съсредоточи върху юридическата процедура. Можеше да направи поне това.

— Ще поискаме ли отмяна на военния съд? — попита Клеър.

— Да, разбира се — отговори Граймс и включи радиото на някаква станция, по която предаваха рап музика. — Това няма да стане, но ще се опитам. Щом плащаш.

— Говореше сериозно за музиката, а?

Той се усмихна. Имаше приятна усмивка и съвършени бели зъби.

— Мразя този стил, но ще им пречи да чуват какво си говорим. Стар номер от ареста в „Куонтико“.

Граймс влезе в залата и седна до дългата маса. Клеър огледа тясното помещение и забеляза, че няма камери.

— Виждаш ли — обади се Граймс, — казах, че ще ти дадат право на достъп до секретна информация. Но съм изненадан, че прие условията.

— Защо?

— Тъй като си известен защитник на гражданските свободи, предположих, че ще откажеш. Провериха те, трябваше да подпишеш декларация, че ще си затваряш устата, и сега не можеш да говориш за поверителната информация по случая. Все едно продаде душата си.

Той имаше право.

— Нямах друг избор — отговори Клеър. — Нали искам да защитавам Том.

Тя седна до Граймс.

— Така е. Наричаш го Том, а? С измисленото му име?

— Така го познавам. Не ми е известен като Рон.

— И още мислиш, че е невинен, нали? След всичко, което и двамата прочетохме?

Тя го изгледа гневно, но преди да успее да каже нещо, вратата се отвори. На прага застана Том — в окови и с пазачи от двете страни. Беше облечен в син работен комбинезон и черни ботуши.

— Искam да махнете оковите. И белезниците — обърна се Граймс към охраната. — Кажете на командира си, че в противен случай ще подам оплакване до всеки проклет член на Сенатската комисия по отбраната, до всички конгресмени от Масачузетс и Вирджиния и командирът ви ще ослепее от писане на обяснения.

Том го погледна с любопитство.

— Да, господине — каза единият от пазачите.

Двамата се обърнаха и отведоха Том.

Граймс се изсмя.

— Обичам да ги заплашвам. Къде би могъл да отиде един затворник? Мислят, че ще избяга оттук, където навсякъде има стоманени решетки?

След няколко минути отново доведоха Том — вече без окови. Клеър го прегърна и целуна и този път той отвърна на ласките ѝ. Изглеждаше отслабнал и измъчен.

— Това е Чарли Граймс — заяви тя. — Новият ти адвокат, с когото вече си се запознал.

— Чарлс — поправи я той и се ръкува с Том.

— Къде е младокът? — попита Том, докато сядаха. — Как му беше името? Ембри?

— Тази сутрин ще разговаряме без него — отговори Граймс.

— Как си? — обърна се Клеър към Том.

— Предимно отегчен. — Гласът му беше дрезгав, сякаш дълго време не бе говорил. — Нова затворническа политика. Разкарват някаква количка със скапани романчета. Три пъти седмично ни викат на телевизия, но няма нищо, което бих искал да гледам. По един час всеки ден ме извеждат навън, в онзи ужасен малък циментов вътрешен двор. С оковите. Сам.

— Не те ли водят в клуба по здраве? — попита Граймс. — Сауна, пара и хубави млади масажистки?

— Минавам и без тях. Да, не мога да се оплача — отвърна Том, после се обърна към Клеър. — Но ти ми липсваш.

— Ти също. Обаждай ни се.

— С количката разкарват и телефон. Мога да говоря най-много трийсет минути.

— И подслушват разговорите — обади се Граймс, — затова бъди дискретен.

— И аз ще те представявам, Том — рече Клеър. — Подписах се като твой адвокат. Официално.

— Слава богу — въздъхна с облекчение той.

— Благодари на нея. Обзалагам се, че по този начин ще ти спести много пари — подхвърли Граймс.

— Знаеш, че присъдата може да е смъртна — без да обръща внимание продължи Клеър. — А аз не съм се занимавала с чисто криминални дела от години. Това притеснява ли те?

— Не. Благодаря ти, скъпа.

— Може ли да запаля цигара? — обърна се тя към Граймс.

— Пушенето тук е забранено — отговори той и поклати глава.

— Правилно — съгласи се Клеър. — Том, трябва да знам всичко.

Не бива да криеш нищо. Съзнаваш ли това?

Той кимна.

— Може и да не ти е приятно — намеси се Граймс, — но ако скриеш нещо, ще ни попречиш. Онези ще те атакуват с всички амуниции, които имат, и ако не споменеш някоя подробност, особено нещо неласкаво за себе си, ще се провалим. Ясно ли е?

— Да.

— Добре тогава.

— Том — рече Клеър, — ти не ни разказа за пребиваването си във Виетнам.

— Нали ти казах, че отидох в...

— Не става дума за това. Много добре знаеш какво имам предвид. Не ми каза, че си бил включен в програмата за елиминиране на изменници.

— Какво говориш? — учуди се Том.

— Как какво? — ядоса се Граймс. — Говорим за правителствените ударни групи. Специални операции за издирване и убийства, осъществявани от екипи, съставени от американски военни и морски пехотинци снайперисти, изпращани навътре във вражеската територия, за да премахват *американци*. Да елиминират „предатели“, дезертьори. Официално узаконено ликвидиране на американски войници. Ти си бил в един от онези разузнавателно бойни патрули. Бил си наемен убиец за американското правителство, Том. Нещо дребно, което пропусна да споменеш.

— Глупости! — избухна Том. — Измислят си!

— Пише го в досието ти — рече Клеър, отчаяно надявайки се, че той казва истината. — Доброволно си отишъл на тази мисия. Бил си един от най-добрите снайперисти. Уцелвал си точно и смъртоносно. Затова те приели в програмата, макар да си бил твърде млад.

— Това е *лъжа*! Отслужих нормално военния си дълг и после ме изпратиха в Специалните сили във Форт Браг. Чувал съм за онези екипи. Там се носеха всякакви слухове за тях, но нямам нищо общо с тази история. Не съм убивал американски войници. Сигурно са

фалшифицирали досието ми, за да се опитат да ме представят като хладнокръвен убиец. Не може да вярваш на това, Клеър.

— Вече не знам на какво да вярвам.

— Ще отхвърлим това обвинение — каза Граймс. — Не е необходимо да стига до военния съд.

— Но това е проклета долна лъжа! Вижте какво, онези наказателни патрули бяха толкова ревниво пазена тайна, че никой не знаеше за тях. Ако има нещо на хартия, то ще е свръхсекретно, а не в моето незасекретено досие.

Клеър въздъхна отчаяно.

— Така е.

Граймс сви рамене.

— Както и да е. Ще го отхвърлим. Разбира се, и те няма да искат този въпрос да се повдига. Това е правителствен скандал, една от най-срамните тайни на войната във Виетнам.

— Какво ви казаха, че се е случило в Салвадор? — попита Том.

— Още не сме видели документите, но Чарлс каза, че предварителното следствие ще започне от днес, така че скоро ще ги прочетем.

— Добрата новина е, че процесът ще бъде скоро. Военните имат бърза съдебна процедура. Военният съд ще започне сто и двацет дни след задържането ти тук.

— Но ние не искаме да избързваме — добави Клеър. — Трябва ни колкото е възможно повече време, за да прочетем показанията и да разпитаме свидетелите. Обзалагам се, че скалпват тази пародия от години.

— Хей, добрата новина е, че след по-малко от четири месеца ще бъдеш вън оттук или...

— Или в „Левънуърт“ — язвително подхвърли Том. — Или екзекутиран.

— Точно така — съгласи се Граймс с оживление, което изглеждаше съвсем неуместно. — Да, часовникът тиктака.

19.

Военният полицай стоеше мирно. Беше висок и безупречно облечен в идеално изгладена униформа. Обувките му бяха лъснати до огледален блясък.

Той охраняваше помещението в приземния етаж на сградата в „Куонтико“ на име Хокмът Хол, където се пазеха засекретените материали по делото „Роналд Кубик“. Клеър, Граймс и Ембри чакаха пред стаята.

— Поисках удължаване на разследването по член 32 — каза Ембри. — Но следователят отхвърли молбата ми.

— Каква изненада! — възкликна Граймс. — Кой е той, между другото?

— Подполковник Робърт Холт. Приятен тип.

— Те всички са приятни типове — отбеляза Граймс. — Пази се от такива в армията.

Ембри не му обърна внимание.

— Инструктира ме, че случаят е свързан с националната сигурност и всички разговори за него трябва да се водят тук, в Специалния информационен отдел.

Граймс погледна Клеър така, сякаш искаше да каже: Не обръщай внимание на инструкциите им.

— Следващия път искам да говорим със съпруга ти извън затвора. Нямам доверие на тези типове. Сигурно ни подслушват.

— Забранено е да се подслушват разговорите между адвокат и клиент — обади се Ембри.

— Аха, разбирам — рече Граймс. — Ти ли ще им го кажеш, или аз?

Двамата се бяха запознали сутринта и Граймс вече поставяше на изпитание търпението му. Ала Ембри беше твърде учтив, за да налага стръвта. Но преди младият мъж да успее да отвърне, пазачът отвори вратата на Специалния информационен отдел.

Стаята беше обикновена. Подът бе застлан с линолеум. Имаше зелени метални маси и сиви столове, както и няколко големи сейфа,

отварящи се с комбинации. В тях имаше отделно заключени чекмеджета, всяко със своя комбинация. Пазачът има даде по едно чекмедже, където да прибират записките си. Беше им забранено да ги изнасят вън от помещението. Всички бележки по засекретените документи щяха да станат част от досие, пазено под правителствен контрол. На Клеър това ѝ се стори обезпокоително, дори малко зловещо. Как щяха да работят без записките си извън тази ужасна малка стая? Не получи задоволителен отговор. Но Ембри и Граймс не изглеждаха развълнувани от тази смешна предпазна мярка.

Разясниха ѝ процедурата, за да я уверят, че никой няма да проверява записките ѝ. Всичко, което оставеше там, щеше да бъде запечатано в голям кафяв плик, подписан от нея, сетне сложен в друг плик с надпис „строго секретно“ и така нататък...

Целта на целия ритуал беше да успокои човека, водещ си бележки, но Клеър не вярваше на тези хора. Всеки, който бе измислил такива сложни и зловещи предпазни мерки, вероятно знаеше и начин да ги наруши.

— Исусе! — възкликна Граймс. — Твоят съпруг или е болен, или във военносъдебния щаб имат изключително изобретателни умове.

— За какво говориш? — попита тя.

Той размаха сноп листа.

— През август 1984-та сержант Кубик е бил изпратен на обучение във Форт Браг. Бил е настанен на квартира във Файетвил и някакъв съсед подал оплакване срещу него.

Клеър се приближи до него и надникна през рамото му.

— Кучето на съседа препикавало розите на Кубик. Роналд се оплакал няколко пъти, после една сутрин сграбчил песа, прерязал гърлото му и го обесил за задните крака на пощенската кутия на съседа.

Онемяла, Клеър поклати глава.

— Това е... невъзможно. Не е бил... Том. Сигурно е фалшификат. Те правят такива неща. Просто няколко печатни страници.

— Името на полиция е там. На съседа — също.

Тя отново поклати глава.

— Не е бил Том.

— Не, професоре — разнесе се един глас от прага. — Бил е Роналд Кубик. А аз съм майор Уолдрън.

Лукас Уолдрън беше висок и строен мъж с кестеняви коси. Наближаваше четирийсетте. Най-отличителната му черта беше орловият нос. Не беше нито хубав, нито безличен — имаше изящно волево чело и тънки устни и беше непогрешимо изпълнен с омраза. Не се усмихна, докато се ръкуваше. Стомахът на Клеър се сви, както винаги, когато застанеше пред силен противник.

— Може би започвате да разбирате, професоре, защо много хора смятат съпруга ви за петно върху репутацията на армията — добави Уолдрън.

Тя го погледна.

— Гордеете ли се, че сте обвинител по този фарс?

Той се усмихна леденостудено.

— Като се има предвид какъв е съпругът ви, лично аз мисля, че дори не заслужава процес...

— Искате да кажете инсцениран процес — прекъсна го Клеър. — Изненадана съм, че сте приели тази поръчка. Може да опетните безупречната си професионална репутация.

— Позволете да ви кажа нещо, професоре. Армията няма да загуби това дело. Ще го разберете, когато видите доказателствата, с които разполагаме. Сигурен съм, че нямате представа за какво чудовище сте се омъжили.

— Трябва да сте ужасно наивен, за да вярвате на документите, които ви дават. Цялата история не ви ли намира на прикриване на чужда вина?

— Прочетете доказателствата.

— Ще го направя.

— Тогава всичко ще ви стане ясно. А що се отнася до моята безупречна професионална репутация, това е така, защото съм късметлия. И задълбочен. Но главната причина е, че хората, които обвинявам, наистина са виновни.

— Убедена съм, че ви бива. Всеки може да осъди виновен, но трябва да сте много добър, за да осъдите невинен.

— Баща ми е бил военнопленник във Виетнам. Аз съм военен и се гордея с това. Възнамерявам да реализирам цялата си кариера в армията. Но ако трябва да я изложа на риск, за да осъдя един психопат като съпруга ви, ще го направя. При това с удоволствие. Беше ми приятно да се запознаем, професоре.

Уолдрън се обърна и излезе.

— Приятен тип, а? — подхвърли Граймс.

— Елате тук — извика Ембри. — Има писмени показания от седем служещи в частта на Кубик в Салвадор. Подразделение 27 на Специалните сили. Взети са на 27 юни 1985-та. Пет дни след инцидента на 22 юни, по време на разпит във Форт Браг. Еднакви са.

Той разтревожено погледна Клеър и облиза пресъхналите си устни.

Граймс скочи от стола си.

— По обвинението по член 32 ще призоват само един свидетел. Някой си полковник Джеймс Ернандес, сега старши административен офицер в Пентагона. Я провери дали случайно не е един от седмината?

Ембри прелисти книжката пред себе си.

— Майор Джеймс Ернандес. Помощник-командир. Да, тук е.

Стомахът на Клеър се сви.

— Дай да видя — каза тя.

Ембри ѝ подаде листата, като неволно трепна.

С разтуптяно сърце Клеър започна да чете. Устата ѝ пресъхна. Стана ѝ лошо.

Документите бяха от Отдела за криминално разследване към Американската армия. Имаше няколко страници с въпроси и отговори.

Аз, сержант Джеймс Джером Ернандес, свободно и доброволно давам следните показания на Джон Ф. Докинс, за когото знам, че е криминален следовател във Въоръжените сили на САЩ. Давам показанията по собствена воля, без да са ми отправяни заплахи или давани обещания. На 22 юни 1985 година моята част, Подразделение 27 от Специалните сили, свръхсекретен боен отряд, беше разположена в Лопанго, Салвадор. Аз бях заместник-командир на частта. Мисията ни беше да провеждаме операции, свързани с антиправителствените сили в Салвадор. Нашият командир, полковник Уилям Маркс, получи сведения от надежден източник, че отцепническа група от лявата антиправителствена организация, убила преди няколко дни в Червената зона в

Сан Салвадор четирима морски пехотинци в отпуск и двама американски бизнесмени, се крие в едно селце близо до Сан Салвадор. Селото на име Ла Колина е родното място на неколцина от бунтовниците. В полунощ, в ранните часове на 22 юни 1985-та, ние достигнахме до селцето. Частта се раздели на две, за да навлезе в селището от две посоки. Бяхме сложили заглушители на оръжията си, за да удължим елемента на изненада и да застреляме всякакви кучета, гъски или други животни, които се изпречат на пътя ни. Двата екипа завладяха селото. Тръгнаха от къща на къща, будейки обитателите и извеждайки ги навън. Използвахме този подход, за да се уверим, че нямат оръжие. Местните жители, осемдесет и седем на брой, бяха събрани на площада. Всички бяха цивилни лица — възрастни мъже, жени и деца. Разпитахме ги на испански, но те твърдяха, че не знаят къде са бунтовниците. По радиостанцията уведомихме полковник Маркс, че сведенията са неверни и в Ла Колина не се крият партизани. Полковникът издаде заповед да се оттеглим. Неколцина от селяните и сержант Кубик размениха реплики. Изведнъж сержант Кубик насочи към местните жители картечницата си „М-60“. Забелязахме, че на рамото му висят свързани два колана с амуниции и той разполага с двеста патрона. Сержант Кубик започна да стреля по селяните и за няколко минути изби всички.

ДЖОН ДОКИНС: Направихте ли опит да спрете сержант Кубик?

ЕРНАНДЕС: Да, но никой не можеше да се приближи до него, защото стреляше като обезумял.

ДОКИНС: Проверихте ли дали селяните имат оръжие?

ЕРНАНДЕС: Не, защото полковник Маркс смяташе, че сме изгубили контрол над положението и ни заповяда незабавно да се оттеглим.

ДОКИНС: Сержант Кубик каза ли нещо, след като изби осемдесет и седем цивилни лица?

ЕРНАНДЕС: Не. Само: „Погрижихме се за *това*“.

Клеър остави страницата, която четеше. Главата ѝ се замая. Извини се и се заключи в дамската тоалетна. Свлече се на колене и повърна. После изми лицето си с кафявия армейски сапун.

20.

Потънала в мисли, Клеър чакаше да я приемат на посещение в затвора.

Припомни си нещо, което бе станало скоро след сватбата им. Поточно по време на медения им месец. Бяха си запазили места в хотел „Хаслер“ в Рим, на площад „Тринита дей Монте“. Тя искаше да отседнат в един скромнен пансион наблизо, но Том настоя да се поглезят в изискан лукс. Ала апартаментът, който бяха резервирани, вече не беше свободен. Предложиха им по-малък. Том се зачерви, стовари юмрук на бюрото и изкрещя: „Ние имаме резервация, по дяволите“. Хората във фоайето се обърнаха — възмутени и стъписани. Администраторът се извини — разтревожен и унижен. Започна да им се кланя. Том го гледаше кръвнишки, но после се успокои така внезапно, както се бе вбесил, и кимна. „Виждаш ли на какво е способен човек“, каза той.

Клеър си припомни и други случаи.

Веднъж помощничката му в „Чапман и съдружници“ обърка датата за деловия обяд с голям потенциален инвеститор и Том не отиде на срещата. Разяри се, започна да я обижда и я уволни, но след няколко часа се успокои и я върна на работа.

Един съсед, без да иска, свърна с джипа си в градината и изора бразда. Разгневен, Том изскочи от къщата, но когато стигна до колата му, внезапно се успокои.

Друг път Том разхождал Ани на Харвард Скуеър. Детето протегнало ръка да погали едно куче. Животното изръмжало, а Том го стиснал за врата, докато започнало да квичи. Собственикът се опитал да протестира, а Том пуснал кучето и казал на Ани: „Не се тревожи за нищо“.

Имаше десетки подобни инциденти, но дали означаваха нещо? Човек, който не иска да му развалят медения месец. Твърде възискателен шеф. Педантичен собственик. Прекалено грижовен баща. Когато си женен, макар и от малко време, ставаш свидетел на изблици на гняв и тъга. Виждаш най-доброто и най-лошото в партньора си. Том

беше избухлив, но никога не бе насочвал яростта си срещу Клеър или Ани и винаги бе съумявал да се овладее.

От друга страна, Том бе парализирал агента от ФБР, който го преследваше в Търговския център. Това несъмнено се дължеше на обучение в Специалните сили. Наистина ли беше ненужно брутален? Опитваха се да го затворят за престъпление, което твърдеше, че не е извършил.

Дори безмилостният начин, по който бе оказал съпротива на военните полицаи край езерото... Но дали това беше нещо повече от самозащита или инстинкт за оцеляване?

Наистина ли всички тези неща го правеха убиец?

— Хей, къде са останалите от екипа ми? — попита Том.

От време на време бе започнал да показва проблясъци на добро настроение, което неизвестно защо ядосваше Клеър. Срещнаха се в малката остъклена стая до килията му. Този път бяха махнали оковите му в знак на уважение към нея.

— Днес съм само аз — тихо каза тя. — Искам да знам за Ла Колина. Какво се случи там?

Той наклони глава и присви очи.

— Вече ти разказах...

— Току-що прочетох писмените показания на седем човека. По същество са едни и същи...

— Вероятно са еднакви. Военните са непохватни в изготвянето на фалшификати.

— Кой е Джеймс Ернандес?

— Ернандес? Заместник-командирът на подразделението ми. Вторият след Маркс. От Флорида е, син на кубински имигранти...

— Честен ли е? Истината ли казва?

— Клеър — ядоса се Том, — честността е относително понятие за тези хора. Правят всичко, което им каже командирът. Ернандес е приятел на Маркс. Ще каже каквото Маркс му нареди.

— Обвинението призовава Ернандес като очевидец на зверството, което твърдят, че си извършил. Ако е толкова убедителен, колкото в писмените си показания, здравата ще загазим.

Клеър говореше с предпазливо неутрален професионален тон.

— И твърди, че съм масов убиец, очистил осемдесет и седем цивилни лица, така ли?

— Да.

— Вече ти казах, че полковник Маркс издаде заповед да избият цялото село. „Да им дадем да разберат.“ Така каза. Ернандес беше негов заместник. Няма да се изненадам, ако и той е стрелял. Не исках да участвам в прикриването на случая и затова прехвърлиха вината върху мен. Това е всичко. За бога, тази история се случи преди тринайсет години и не знам защо просто не се откажат.

— Отделът за криминално разследване е разпитал цялото подразделение. Трябва да са разпитали и теб.

— Разбира се. Казах им истината. Но очевидно не са обърнали внимание на показанията ми.

— И на никого ли не докладва?

— На кого? Ти не познаваш военните. Държиш устата си затворена, главата наведена и се надяваш на късмета си.

— Но някои от колегите ти трябва да са те видели в другата част на селото. Сигурно знаят, че не си бил на местопрестъплението.

— Няма да намериш човек, който ще свидетелства за това. Взели са участие или в убийството, или в потулването му. Сигурно са се споразумели и имат имунитет. Има начин да разбереш това, нали?

— Длъжни са да ми кажат. Нямаше ли приятели в подразделението? Някой, който е отказал да сключи сделка, но се е съгласил да мълчи? И може би ще изрази желание да ти помогне?

— Харесвах трима души от частта. Един-двама бих нарекъл приятели. Не се сприятелявам лесно. Но откъде ще знаят, че не съм стрелял по селяните.

— Том. Рон.

— Можеш да ме наричаш Рон, ако искаш — тихо каза той. — Щом така се чувстваш по-добре.

— Познавам те като Том, но това е измисленото ти име, нали?

— Това е името, което избрах, а не даденото ми от родителите. Станах Том, докато бях с теб, и затова ми харесва да съм Том.

— Защо да ти вярвам? Лъжеш ме от шест години — откакто те познавам.

— Да, излъгах за миналото си. За да те предпазя от онези безумни хора, които не се шегуват. Ако бяха чули, че съм жив и живея

в Бостън, щяха да убият мен и всички наоколо. Не трябваше да се влюбвам в теб, Клеър, и да съсипвам идеалния ти живот с ужасното си минало...

— Не си съсипал живота ми.

Сълзи замъглиха погледа ѝ.

— Клеър, дълго мислих кой би могъл да знае истината. Какво всъщност се е случило. Има един човек. — Том прехапа устни. — Той знае какво стана. Има доказателства. Ясно му е, че Пентагона се опитва да потули историята. Обзалагам се, че ще ти даде необходимите документи.

— Кой е той?

Том взе молива ѝ и написа нещо в тефтера. Сетне прошепна:

— Унищожи листа. Пусни го в тоалетната.

Тя погледна името и вдигна вежди.

— Том, трябва да те питам още нещо.

Клеър му разказа за неприятния инцидент с кучето на съседа и за пощенската кутия във Файетвил, Северна Каролина.

Том затвори очи и бавно поклати глава.

— Наистина живеех извън базата и адресът е точен, но се обзалагам, че „съседът“ не съществува. Клеър, трябва да поговорим.

Очите му се навлажниха.

— Добре — предпазливо каза тя.

— Слушай. Ти си моята опора. Когато Джей те напусна, аз бях при теб, защото те ценях като приятелка. Опитах се да ти бъда опора, защото те обичам. Но сега аз се нуждая от теб. Не мога да ти опиша колко боли, когато човекът, когото обичам най-много на света, се съмнява в мен.

— Том...

— Остави ме да довърша. Тук съм съвсем сам. И не бих го преживял, ако не беше ти и твоята вяра в мен.

— Какво означава това? — тихо попита тя.

— Не мисля, че ще го преживея, ако не ми вярваш. Нуждая се от теб. Обичам те, знаеш това. Когато всичко това свърши, отново ще продължим живота си.

В очите ѝ бликнаха сълзи. Клеър го прегърна.

— И аз те обичам, Том.

Само това можа да каже.

21.

Библиотеката във взетата под наем къща беше богата и скъпа. Снежнобелите лавици бяха отрупани не само с антикварни издания в кожени подвързии, но и с нови книги с твърди корици, предимно исторически и политически романи.

Капитан Ембри, облечен в цивилни дрехи (чисто нови тъмносини джинси и риза с къси ръкави) седеше на твърдия стол пред страничната маса и водеше записки в тефтера си. Граймс се бе излегнал в креслото, тапицирано с дамска на цветя.

Клеър седеше и пушеше, обградена с юридическа литература: „Наръчник за военните правила в доказателствата“, „Военно криминално право“, „Наръчник за военните съдилища в Съединените щати“.

— И така, всичко, което обвинението възнамерява да представи на изслушването по член 32, са онези седем писмени показания и един така наречен очевиден, Джеймс Ернандес.

— Да — рече Граймс. — Правителството не е длъжно да ни представя всичко, с което разполага. Само трябва да демонстрират достатъчно вероятни основания, за да се стигне до военен съд. Би било глупаво от тяхна страна да дадат повече от минималното.

— Идеята е ние да се опитаме да направим така, че да не се стига до военен съд — добави Ембри.

— Това няма да стане — каза Граймс. — Колкото и усилия да положим. Затова смятайте изслушването по член 32 за репетиция. Ще имаме възможност предварително да чуем техните доводи и да видим какво ще сложат на масата. Ще ги подложим на кръстосан разпит, за да проверим кои са слабите им места.

— Ами останалите шестима от „Горящо дърво“, които са дали показания? — попита Клеър. — Защо не са призовани като свидетели?

— О, не е необходимо — отговори Граймс. — Свидетелите, живеещи на повече от сто и петдесет километра, не са длъжни да се явяват. Пък и правителството не се нуждае от тях.

Тя кимна.

— Възможно ли е да ни изненадат? Да извадят нещо по време на изслушването?

— Обикновено ти дават материалите веднага щом ги получат.

— Да — рече Граймс, разглеждайки орнаментите на сводестия таван, — или един-два дни по-рано. Желанието им е да могат да кажат, че са ни дали всичко предварително.

— Ако извадят нещо, ще поискаме отлагане, това е всичко — рече Ембри.

— Също като в граждански съд — отбеляза Клеър. — А член 46 от Кодекса? Клаузата за равнопоставен достъп?

Граймс наведе глава и бавно се обърна, за да я погледне.

— Някой е чел „Военно криминално право“ цяла нощ.

— Имаме еднакви възможности да призоваваме свидетели и да получаваме доказателства, и така нататък — продължи тя.

— Точно така — потвърди Граймс, — но не пише, че разполагаме с еднакво време, нали?

— Мамо? — чу се гласчето на Ани, която бе застанала на прага и с любопитство разглеждаше двамата мъже.

— Да, мила?

— Мамо, Джаки готви вечеря. Скоро ще бъде готова.

— Добре, скъпа. И ние ще свършим скоро. А сега, остави ни да работим.

— Добре. — Детето срамежливо се извърна към Граймс и Ембри. — Здравсти.

— Здравсти — едновременно отговориха те.

— Защо пушиш, мамо?

— Хайде, излез оттук. Ще се видим на вечеря.

— Но аз искам да стоя тук — нацупи се Ани.

— Не сега, миличка.

— Защо?

— Защото в момента работя.

— Все работиш! — извика момиченцето и сърдито излезе от библиотеката.

— Имаш сериозен проблем с този отвратителен навик — рече Граймс. — Мислех, че в Кеймбридж пушенето е забранено. Нещо като местен закон.

— Добре, добре. Ще ги откажа, когато всичко това свърши — каза Клеър. — Щях да ви покана на вечеря, но...

— Поканата е приета — рече Граймс. — Усещам уханието. Някой тук знае да готви. Обожавам чесън.

— Тери? — попита Клеър.

— Не мога — отговори Ембри и мигновено се изчерви. — Съжалявам, но трябва... да се срещна с един човек.

— Вече мамиш жена си, а? — подхвърли Граймс.

Ембри се усмихна стеснително и поклати глава.

— Добре — каза тя. — И така, искам да намерим каквото можем за Ернандес, Тери. Заведи досие на всеки свидетел, дал показания срещу Том. Трябват ми докладите за физическата им годност, служебните характеристики, всичко. После искам да разпитам Ернандес.

— По-добре остави това на мен или на Ембри — каза Граймс.

— Защо?

— Защото и двамата сме военни. Знаем как да проведем разпита.

— Чудесно, но и аз искам да бъда там. Да видя лицето му.

— Разбира се — съгласи се Граймс.

— Освен това имам намерение да разбера дали са му предложили нещо в замяна на показанията. Като например имунитет. Същото важи и за всеки друг, когото призоват като свидетел.

— Трябва да отправим иск — каза Граймс. — Да поискаме от правителството да уточни кои свидетели могат да претендират за привилегии и защо. Да отправим иск за копия от документите, с които им е даден имунитет. Или от обещанията за снизходителност. От споразуменията с всички информатори, включително паричните и имуществени възнаграждения.

— Добре — каза Клеър, запалвайки поредната цигара. — Искам имената на служителите от онова подразделение, настоящите им адреси и телефонните номера. Ще накарам Рей Деверо да ги издири.

— Едва ли ще намериш всички — рече Ембри. — Тези типове понякога изчезват.

— Рей е добър.

— Те са по-добри.

— Мислиш ли, че можем да им вярваме по време на предварителното следствие? — попита Клеър. — Че ще ни дадат

всичко, което поискаме?

Ембри се поколеба.

— Може ли да се вярва на противник? — попита Граймс. —
Имам предвид в реалния свят?

— Не — призна тя. — Това винаги е под въпрос.

— Ето, виждаш ли?

— Но Правилото на Брейди ги задължава да ни дадат всички писмени показания и доказателства, които биха свидетелствали за невинността на Том.

Граймс се усмихна.

— Не им вярваш, а? — попита Клеър.

— Затова имам работа, от която падат хубави пари.

— Ако не получим всички материали, с които обвинението разполага, процесът ще бъде несправедлив.

— Ако можем да го докажем — рече Граймс.

— Тери — продължи тя, — искам да прочетеш задълбочено всички писмени записи по процеса „Иран-Контри“ и докладите на Организацията на обединените нации за закононарушенията в Централна Америка през 80-те години. Провери дали не пише нещо за масовото убийство в Ла Колиа.

Ембри отбеляза в тефтера си.

— И така — продължи Клеър, — ще настояваме всички обвинения да бъдат оттеглени. Ще оспорим правомощията на правителството. Всъщност техните ръце са омърсени.

— А обвинението в дезертьорство? — попита Ембри. — Нали няма да го оспориш? Той е унищожил военната си униформа и документи — явно не е имал намерение да се връща в армията.

— Това е най-малкият ни проблем — отговори Клеър. — Ще изградим защитата си върху принудата.

— Какво искаш да кажеш?

— Дезертьорството е преднамерено провинение. Това означава, че се има предвид намерението му, нали? Страхувал се е, че ще го убият. Трябва да докажем, че Том твърдо е вярвал в това. В основни линии ще твърдим, че американското правителство се опитва да превърне Том в изкупителна жертва заради едно ужасно, одобрено от самото правителство убийство.

— Можеш да доказваш каквото искаш — каза Граймс, отново вторачил очи в тавана.

— Ти каза, че изслушването по член 32 е, за да чуем доводите на правителството — рече Клеър. — Е, точно така и ще го използваме. Ще им покажем, че знаем как да играем твърдо и смятаме да го направим. И че ако продължават с този съдебен фарс, ще си навлекат неприятности, за каквито не са и сънували. Адски ще ги притесним. Ще извадим на светло оперативна информация, от която ще им призлее.

— Процесът ще се води при закрити врати.

— Нима? Тогава ще изнесем информация. Няма такова нещо като херметически затворен процес.

Граймс се изсмя.

— Как така ще изнесем информация? — ужасен попита Ембри. — Нали подписахме споразумение да не огласяваме нищо. Направим ли го, ще започне разследване и ще ни обвинят в какво ли не...

— Хей, нали искаше да се занимаваш със случая?

— Да, госпожо, но както вече ви казах...

— Клеър.

— Моля?

— Наричай ме Клеър. И не се притеснявай. Едва ли може да се докаже как е изтекла информацията, стига да внимаваш откъде се обаждаш. И след като не могат да го докажат, няма да стигнат доникъде. Както и да е, ще оспорваме воденето на процеса при закрити врати. Според Шестата поправка в Конституцията Том и обществеността имат право на публичен процес.

— А те ще се позоват на националната сигурност — каза Граймс.

— Тогава ще подадем иск за открит процес по изключение. Ще се обърнем към Районния федерален съд.

— Откъдето ще ни отговорят, че няма да се месят във военни въпроси.

— В такъв случай ще подадем иск за открит процес по изключение във Военния криминален апелативен съд. И в Апелативния съд на въоръжените сили. И във Върховния съд. Нека тогава да се позоват на националната сигурност. Ще докажа, че операцията не е в сила от години. И че само се опитват да опазят репутацията на Пентагона. Къде са интересите на националната

сигурност? Не могат да защитават националната сигурност и в същото време да предявяват обвинения срещу моя клиент.

Граймс кимна бавно и ритмично. На лицето му се появи усмивка. Ембри изпадна в паника.

— Ще проверим дали правителството наистина иска да има военен съд — продължи Клеър. — Обзалагам се, че ентусиазмът им ще охладнее.

— Клеър — попита Граймс, — наистина ли искаш открит процес?

Тя се замисли.

— Всъщност не, нали? В известен смисъл сме хванати натясно. Не искам името на Том да бъде опетнено. Но когато огласят обвиненията, това ще стане. Ще ги приемат за достоверни. Имаш право, Граймс. Но ще ти кажа и нещо друго. Ще призовем генерал Маркс да даде показания.

Той се изсмя гръмогласно.

— Искам да ми дадеш от онова, което пушиш.

— „Кемъл Лайтс“ — отговори тя. — Говоря сериозно. Ако откаже, ще го извикам с официална призовка.

— Господжата е решила да рита задници — отбеляза Граймс.

— Клеър, госпожо — отчаяно се намеси Ембри. — Уилям Маркс е началник-щаб на армията. Генерал с четири звезди. Не можете да го накарате да свидетелства.

— Кой казва? Къде е написано? Не прочетох такова нещо в Кодекса на военното правосъдие.

— Това ми харесва — отбеляза Граймс. — Мъжко момиче си.

— Благодаря — каза Клеър, после добави: — Това е комплимент, нали?

22.

След вечеря Джаки каза на Клеър:

— Обади се един репортер от „Вашингтон Поуст“. Чули са, че си наела къща в окръг Колумбия, и искат да знаят защо. Сякаш им влиза в шибаната работа.

— Какво им отговори?

— Казах, че нямам представа. Питаха дали се занимаваш с някое голямо дело, или преподаваш тук.

— Предполагам, че си оставила това без коментар.

— Да.

— Да отидем да пийнем нещо — предложи Граймс.

— Тук имаме алкохол — рече Клеър.

— В Югозападния район има едно място, което искам да ти покажа.

— Ще почакаш ли да приспя дъщеричката си?

— Ще бъда в библиотеката.

По-късно Граймс подкара очукания си стар сребрист мерцедес. Обиколи три пъти блока, където беше барът, но не намери свободно място за паркиране. Накрая забеляза едно достатъчно широко пространство, точно пред входа на заведението, но преди да стигне дотам, един фолксваген го зае. Граймс спря до фолксвагена, отвори прозореца и натисна клаксона.

— Извинете — извика той. — Извинете.

— Престани, Граймс — каза Клеър. — Тя беше преди нас.

— Извинете — отново извика той.

Жената отвори прозореца си и предпазливо попита:

— Какво искате?

— Хей, не е моя работа, но едва ли ще искате да паркирате тук. Това е служебен паркинг и денонощно вдигат колите.

— Служебен паркинг? — обърка се жената. — Но тук няма знак.

— Паднал е, но това няма да ги спре. След десет минути ще откарат колата ви в някоя част на града, където никога няма да я намерите и където едва ли ще поискате да стъпите втори път.

— Благодаря — каза жената, затвори прозореца и потегли.

— Граймс — възкликна Клеър. — Това беше страхотно от твоя страна.

Той се изсмя гръмогласно и паркира на освободеното място.

— Този номер винаги минава.

Клеър възмутена поклати глава, но не можа да сдържи усмивката си.

— Служебен паркинг — неодобрително отбеляза тя. — Много ми хареса.

Барът беше тъмен и мръсен и вонеше на бира. Скърцащият дървен под беше лепкав от разляния алкохол, а музиката — една стара песен на „Парламент/Фънкадемик“ — твърде силна.

— Автентично, нали?

— Фънки — без ентусиазъм отговори тя.

След като сервитьорът сложи пред тях пластмасова кана с пенлива бира, две чаши и чиния с гевречета, Граймс каза:

— А сега трябва да ти кажа нещо. В името на откровеността и пълната прозрачност.

— Да?

— Искаш да бъда втори защитник, но да ставам и да подлагам на кръстосан разпит свидетелите, а ти да си седиш на мястото? Не мисля така.

Тя се засмя.

— Забравила съм уменията си за кръстосан разпит. Както и да е, какво искаш да знаеш за мен?

Той отпи голяма глътка от бирата.

— Завършила си Юридическия факултет в Йейл, после две години си стажувала при Артър Айзлин в Апелативния съд. Занимавала си се със случаи на невменяеми. После една година си работила във Върховния съд.

— Впечатляващо — отбеляза Клеър. — Разследвал ли си ме?

Той пак отпи от бирата.

— Истината е, че прочетох всяка статия и интервю с теб. Дори преди да се познаваме. Мисля, че много те бива. Какъв беше председателят на Върховния съд?

— Изключително смешен. И много свестен. Беше единственият, който стоеше при чиновниците. А сега, нека аз да те попитам нещо.

Защо си напуснал армията?

Граймс се вторачи в бирата и пак отпи.

— Нали ти казах, че се пенсионирах.

— Доброволно?

— Да, по дяволите — ядоса се той.

— Не исках да те обидя. Помислих, че си бил принуден да го направиш.

— Какво ти каза Айзлин?

— Само, че имало някакъв скандал.

— Нима? Така ли каза?

— Да, нещо такова.

Граймс отново поклати глава. Настъпи продължително мълчание.

— Е, ще ми кажеш ли, Чарлс?

— След като изкараш двайсет години като адвокат в армията, логично е да се пенсионираш.

— Не беше принуден, така ли?

— Не се отказваш лесно, а?

Той я изгледа враждебно, с отчаяние.

— Съжалявам, но трябва да знам всичко за миналото ти.

Граймс остави бирата и склочи пръсти.

— Постъпих в армията като мобилизиран. Отидох във Виетнам и оцелях. Върнах се, завърших вечерен колеж и получих бакалавърска степен за юрист и разрешително за практика. Станах адвокат на трийсет и една години. Армията вечно повтаря, че е единственият работодател, предоставящ реални възможности. Отнасяли се с черните както с белите. И аз повярвах в това. Е, не станах повече от майор, но нали започнах късно... И така, в Южна Каролина се появи един чернокож младеж, редник, обвинен във въоръжен грабеж на бял в базата. Поех случая, вероятно поради единствената причина, че и аз съм чернокож. Разговарях с хлапето. Не беше направил нищо лошо през живота си. Завършил с отличие, бил изявен спортист, никога не бил загазвал. Армията щяла да го изпрати в колеж, защото семейството му било бедно. Затова постъпил на военна служба. Обвинението беше много слабо — жертвата не различаваше един чернокож от друг. Защитата ми беше непоклатима. Оказа се, че по време на обира младежът бил в отпуск, на триста километра от базата. Нещо повече, разбрах какво е правил през всяка шибана секунда от почивните дни.

Намерих седем свидетели, които потвърдиха алибито му. Никой от тях нямаше криминално минало или някакви други провинения. Съседите свидетелстваха за почтеността му. Но обвинението го вкара в съдебната зала, окован във вериги, което не бива да се прави. Съдебните заседатели — само бели — взеха решение за пет минути. Дори не са имали време за тайно гласуване. Осъдиха го на десет години в „Левънуърт“. — Граймс най-сетне вдигна глава. В очите му блесяха сълзи. Изражението му беше гневно. — Обжалвах във Върховния съд, но молбата ми беше отхвърлена. Цялото военно поделение знаеше, че е невинен. Дадох му десет дни отсрочка, за да се прибере у дома и да се сбогува със семейството си. Защо ли не го затвориха веднага?

Развълнувана до сълзи, Клеър попита:

— Защо?

— Когато те пхнат в затвора, ти взимат оръжието и те наблюдават. Нямаше да може да го направи. Хлапето се самоуби. Пръсна си черепа с лично зачисления му пистолет. И на другия ден подадох оставка.

— Господи, Граймс!

— Ето защо не е необходимо да ме убеждаваш на какво са способни военните съдебни заседатели — тихо добави той. Настъпи продължително и неловко мълчание, после гласът му стана по-силен и войнствен. — Може ли да ти задам един личен въпрос? Наистина ли мислиш, че съпругът ти е невинен? Не че има значение за делото.

— Разбира се. Нямаше да се заловя със защитата му, ако не мислех така.

— Е, нали си омъжена за него.

— Граймс, ако смятах, че е виновен, щях да наема друг адвокат. Нямаше да се занимавам със случая, ако мислех, че е чудовище, каквото го описват.

Той се вторачи изпитателно в нея. Очите му бяха кървясали.

— Но ти защитава и Гари Ламбърт, нали?

— Това беше различно, Чарлс — отчаяна възкликна тя. — Том е мой съпруг.

— Смяташ ли, че цялата история е нагласена?

— Разбира се. След масовото убийство, за което е издал заповед, полковник Уилям Маркс се връща в Щатите. Осъзнава, че е най-добре

да покрие задника си, и прехвърля вината на друг, който отказва да излъже и би съсипал кариерата му. И след тринайсет години, вече началник-щаб на армията, той мисли, че се е измъкнал. Ала греши. Не е предвидил, че ще си има работа с мен... Хей — внезапно възкликна Клеър, — защо да не подложим Том на детектора на лъжата? И да представим резултата по време на изслушването по член 32? Това ще ги накара веднага да проведат военния съд.

— Зарежи това. Избий тази противна идея от главата си. И без това показанията на полиграфа не се зачитат в съда.

— Вече не е така. Има решение от 1996-та.

— Ами ако грешиш и той е виновен?

— Не е.

— Ще поемеш ли този риск? А може и да е невинен, но да се провали на теста от нервно напрежение. И тогава с нас ще бъде свършено, защото хората говорят. Мълвата ще се разпространи. Всички ще научат, че е излъгал. Хората, които провеждат теста, са много бърбиви.

— Не и ако е някой, нает от нас. Това го прави консултант на защитата. Ще видя какво мисли Том. Познаваш ли добър специалист по детектора на лъжата?

Граймс въздъхна възмутен.

— Да. Работи за военните. Искаш ли още една чашка?

— Не мога. Ще ми е третата. Пък и не бива, щом ще шофираш ти.

Граймс тръгна несигурно между масите. Клеър се зарече да не му позволи да седне зад волана. Не можеше да шофира в това състояние. Минаваха покрай една голяма овална маса близо до изхода, когато чуха внезапен изблик на смях. Клеър инстинктивно се обърна и видя Ембри, заобиколен от група мъже с късо подстригани коси, някои в цивилно облекло, други — в униформи.

— Граймс — каза тя.

Той проследи погледа й.

— Я виж ти. Нашият капитан Тери Ембри. А до него — военният обвинител Лукас Уолдърн.

ТРЕТА ЧАСТ

23.

Още нямаше четири часа сутринта и небето беше черно като индиго. Само хоризонтът светлееше в розово. По тревата на малкия самотен хълм пред сградата, служеща за кантора на военната защита в „Куонтико“, имаше роса.

Граймс пристигна пръв. Беше облечен в джинси, ватена блуза и черно кожено яке. Клеър също беше по джинси, а върху зеления вълнен пуловер си бе сложила велурено яке. Двамата мълчаливо зачакаха. На паркинга спря кола. „Хонда Сивик“. Капитан Тери Ембри. Граймс и Клеър се спогледаха. Не го бяха виждали от онази нощ в бара и не му бяха казвали нищо.

Ембри слезе от колата и се втурна към тях.

— Съжалявам за закъснението — каза той.

— Няма защо. Още никой друг не е дошъл — отговори Клеър.

— Добро утро — кимна той на Граймс. Както винаги, беше в униформа. Лицето му беше румено, а дъхът — свеж. — Клеър, госпожо, лоши новини от генерала. Най-последно получих отговор от канцеларията му. Няма да може да свидетелства, нито дори да представи писмени показания. Има промяна в графика му. Налагало се да лети за Хавай.

— Поискай отлагане, докато се върне.

— Да, но ще му откажат — рече Граймс и изсумтя. — Задник.

— Добрата новина е, че се свързах с Ернандес. Ще дойде да го разпитаме.

— Благодаря, Тери — каза Клеър.

— Но... — Гласът на Ембри постепенно заглъхна. — Нали знаете, че той работи за Пентагона?

— Е, и?

Ембри отключи предната врата и запали лампите.

— Ами Ернандес е старши административен офицер на генерал Маркс.

— Какво?

— Да. Оказа се, че Ернандес е адютант на генерала. Изпълнителен офицер. Занимава се с протокола. Придружава Маркс навсякъде от 1985-та година насам. Изключително предан.

— Убедена съм, че ще каже истината — иронично отбеляза Клеър.

Тримата влязоха в заседателната зала.

— Искате ли да остана? — попита Ембри.

— По-добре недей — отговори тя.

— Добре тогава, ако нямате нищо против, бих искал да се върна в кабинета си във Форт Белвоар.

— Чудесно. Благодаря.

Петнайсет минути по-късно пристигна специалистът по детектора на лъжата — дебел, нисък, набит и брадат мъж на около шейсет години. Имаше авиаторски очила с рогови рамки. Носеше сребристо метално куфарче. Докато нагласяше апаратурата, бърбеше. Казваше се Ричард Гивънс. Имаше плътен и успокояващ глас. Говореше бавно и внимателно, като на дете. Акцентът му беше изразено южняшки. Беше от Рали, Северна Каролина. Бе работил във Военноморската служба за криминално разследване и после — като специалист по детектора на лъжата за флотата в Нюпорт, Роуд Айланд и Сан Диего.

— Мислите ли, че тук някъде може да има удобни столове? — попита той. — Те са много добра идея.

Граймс излезе в коридора и след минута се върна с два стола.

— Тези стават ли?

— Чудесни са. Използвам детектор с пет писеца — обясни Гивънс. — Измерват три параметъра — честотата на пулса, честотата на дишането и галваничната реакция на кожата.

— Може ли да останем в стаята? — попита Клеър.

— Щом искате. Но ще трябва да стоите зад арестанта. Извън полезрението му.

— Добре — рече Граймс.

— Тестът, който правя — продължи Гивънс, — е високо структурен и изчистен. Много догматичен. Първо се срещам със затворника. Разговаряме, докато го предразположа. Няколко пъти му

задавам въпросите, така че да ги знае предварително. Няма да има изненади. Когато бъда удовлетворен, ще ви помоля да почакате отвън. Ще прегледам графиките и после ще извикам първо вас.

Клеър кимна.

— Ако забележа измама — ако той лъже, по мое мнение — ще ви кажа. Но моля ви да разберете, че искам да запазя поверителността на продукта си... Сетне ще извикам и задържания, за да му съобща резултата. Ако се провали на теста, може да започнете да го разпитвате с цел да изтръгнете самопризнания.

— Ще ви уведомим своевременно — каза Клеър.

Гивънс погледна часовника си.

— Затворникът ще дойде след половин час, нали? В пет?

— Да.

— Добре. Сега искам да ми кажете какво точно искате да научите от него.

Том пристигна с бял закрит микробус. Беше в сиво-кафява униформа и в окови. Придружаваха го неколцина въоръжени пазачи. Единият се изправи до прозореца, а другият остана в коридора. Третият свали оковите на Том и застана на прага.

— Том, това е Ричард Гивънс — рече Клеър. — Ричард, това е... Роналд Кубик.

Налагаше се да използва истинското му име, макар че за нея той си оставаше Том.

— Приятно ми е да се запознаем, Роналд — каза Гивънс и се ръкува с него.

Седна на един от удобните столове и направи знак на Том да стори същото. Започнаха да разговарят. Гивънс изведнъж стана сърдечен и общителен. Вече не говореше назидателно. Промяната беше поразителна. Отначало Том отговаряше предпазливо, но след известно време сдържаността му се стопи.

— Роналд, бил ли си подлаган на тест с детектора на лъжата? — попита Гивънс.

— Да.

— Кога?

— Няколко пъти преди и по време на службата ми в Подразделение 27.

— Тогава познаваш теста. Много е елементарен и хубав. Тази сутрин ще те подложат на него. При мен няма изненадващи въпроси. Всъщност двамата с теб ще съставим един списък от въпроси и после няколко пъти ще ти ги задам. Съгласен ли си?

— Да.

— Няма да има клопки. Просто един дружелюбен разговор.

— Звучи добре.

— Професор Хелър и господин Граймс, бихте ли застанали зад Роналд? Не искам той да ви вижда. И не го разсейвайте, ако обичате.

Пулсът на Клеър заби учестено.

— Името ти Роналд Кубик ли е? — попита Гивънс.

Гласът му отново стана провлачен, целенасочен и монотонен.

— Да — силно и ясно отговори Том.

Последва дълга тишина. Клеър отброи най-малко петнайсет секунди.

— Ще отговориш ли откровено на въпросите относно присъствието ти на инцидента в Ла Колина на 22 юни 1985-та?

— Да.

Отново дълга пауза. Граймс погледна Клеър.

— Убеден ли си, че няма да ти задам изненадващи въпроси? — продължи Гивънс.

— Да.

Клеър отново отброи петнайсет секунди. Продължителните паузи бяха преднамерени.

— Преди да постъпиш в армията, ранявал ли си умишлено някого?

— Не.

— Участвал ли си активно в разстрела на 22 юни 1985-та?

Клеър затаи дъх. Смрази се. Дори сърцето ѝ сякаш спря да бие.

— Не.

Отговорът на Том беше силен, ясен и убедителен. Клеър присви очи, опитвайки се да изтълкува драсканиците на писеца върху хартията, но не можа.

— След дезертьорството ти от армията през 1985-та година опитвал ли си умишлено да нараниш физически някого?

— Не.

Този път Гивънс изчака осемнайсет секунди.

— Участва ли в масовото убийство на 22 юни 1985-та в село Ла Колина, Салвадор?

— Не — веднага отговори Том.

Шестнайсет секунди. Клеър проследи движението на малката стрелка на часовника си.

— Има ли нещо друго, от което се страхуваш да те питам, макар да обещах, че няма да задавам изненадващи въпроси?

— Не.

Точно петнайсет секунди.

— Заплашвал ли си някога любим човек с физическа разправа?

— Не.

Седемнайсет секунди мълчание.

— На 22 юни 1985-та година в село Ла Колина видя ли как умират цивилни лица?

— Не.

Петнайсет секунди, после още дваайсет. Най-дългата пауза.

— Благодаря, Роналд. Това беше всичко.

Граймс почука на вратата. Двамата пазачи влязоха. Сложиха белезниците на Том и го изведоха в коридора. Клеър и Граймс ги последваха. Всички зачакаха мълчаливо. Минаха пет минути, които им се сториха цяла вечност.

Най-после Гивънс отвори вратата.

— Професор Хелър, господин Граймс, може ли да разговарям с вас?

Отново влязоха в стаята. Сърцето на Клеър биеше силно. Обля я пот.

Гивънс ги изчака да седнат. Очевидно не искаше да създава напрежение. Следваше някакъв сценарий и го изпълняваше с преднамерена точност.

— Е, лъже ли? — не се сдържа Граймс.

— Според мен казва истината.

— Аха — привидно спокойно се съгласи Клеър.

Ала вътрешно ликуваше. От раждането на Ани не бе изпитвала такова чувство на физическо и душевно облекчение. Мигновено се освободи от напрежението.

— Благодаря — каза тя. — Кога да очакваме доклада ви?

24.

Съдебната зала, в която щеше да се състои изслушването, нямаше прозорци. Намираше се в подземие на една от сградите в базата „Куонтико“, недалеч от Академията на ФБР. Беше специално построена за секретни заседания, сесии на военния съд и други такива процедури. Пред стоманените врати, водещи към стръмното стълбище, стояха двама военни полицаи.

Малко преди девет сутринта Клеър и Граймс се срещнаха пред постройката от червени тухли. Клеър бе облякла морскосин костюм. Граймс също се бе издокарал елегантно.

— Не искам Ембри да говори — каза тя.

— И аз.

— Ти ще започнеш с първия свидетел. Аз ще наблюдавам.

— Чудесно.

— Изглеждаш добре.

— Изненадана ли си?

— Да. Хайде да вървим.

Двамата влязоха в сградата и слязоха в подземие. Модерната стая беше с размери двайсет на трийсет метра и имаше нисък таван. Бетонният под беше застлан със сив линолеум. Стените също бяха бетонни. Инак приличаше на всяка друга съдебна зала по света. Мебелите бяха съвременни и подбрани с вкус. Над пейката, на която бе монтиран месинговият печат на въоръжените сили, се вееше американският национален флаг. На стената зад столовете за съдебните заседатели имаше голям часовник. Звуците бяха приглушени, защото помещението, разбира се, беше изолирано.

Клеър се изненада, като видя, че вътре вече седят четирима-петима зрители. На верижки около вратовете им висяха пропуските, дадени им от охраната. Кой бяха те и защо ги бяха допуснали да присъстват на такава процедура?

— Мислех, че изслушването ще се проведе при закрити врати — отбеляза тя.

— Допускат се зрители, но само ако имат разрешително за достъп до свръхсекретна информация.

— Кой са те?

Граймс сви рамене.

— Много хора от Пентагона следят отблизо този процес.

Макар да бе водила стотици дела и да бе присъствала на още повече, Клеър беше нервна. Гърлото ѝ бе пресъхнало. Огледа се да види дали в залата има вода. И, разбира се, на масата на защитата вече стоеше стъклена кана. Тя сипа вода на себе си и на Граймс и отвори куфарчето си, за да извади внимателно номерираните папки.

След няколко минути влезе майор Лукас Уолдърн — висок, строен и строг. Придружаваше го помощникът му, капитан Филип Хоуган. И двамата бяха в униформи и носеха еднакви обемисти куфарчета. Уолдърн погледна към Клеър и Граймс и им кимна.

— Почти цялата банда вече е тук — отбеляза Граймс. — Къде е нашият човек?

— Всеки момент ще дойде — отговори Клеър.

Стоманените врати се отвориха и Том влезе, охраняван от двама полицаи. Беше облечен в зелена униформа. Клеър остана поразена, като го видя — униформата му стоеше толкова естествено. Оковите му приличаха на някакви странни фънки бижута. Ризата му беше безупречно изгладена, но твърде широка около врата. Беше отслабнал. Изглеждаше блед.

Той огледа обезпокоен залата и когато видя Клеър, се усмихна. Тя му махна. Том седна на свободния стол между нея и Граймс.

В девет без три минути влезе Ембри и забърза към тях.

— Извинявайте — каза той и се настани до Клеър.

— До късно ли стоя снощи? — попита Граймс.

Ембри се усмихна любезно и поклати глава.

— Не, проблем с колата.

— Приятел ли си на обвинителя? — неочаквано попита Граймс.

Клеър изтръпна. Беше го помолила още да не се кара с Ембри.

— Не съвсем. Защо?

— Защото, ако разбере, че си му казал нещо, колкото и да е незначително и глупаво, ще ги накарам да ти отнемат адвокатските права и после ще сложа тестисите ти в буркан с марина, редом с трофеите ми от боулинга.

— Но за какво става дума? — обиден попита Ембри.

Граймс видя, че в залата влиза следователят, и измърмори:

— После ще говорим за това. Сега е време за представлението.

— Давам ход на изслушването по член 32. Аз съм подполковник Робърт Холт. Както знаете, назначен съм за следовател по член 32 от Кодекса на военното правосъдие.

Холт беше на около петдесет години. Военен от кариерата. Офицер от военносъдебната част с разрешително за достъп до секретна информация. Висок и слаб, с оредели коси. Голямото му чело увенчаваше продълговатото, тясно и изпито лице. Носеше четвъртити очила с телени рамки. Гласът му беше дрезгав и пронизителен, а ритъмът — делови. На една ниска масичка пред него седеше стенографката — чернокожа жена на средна възраст.

— Целта на това разследване е да стигне до истината и да оформи обвиненията, предявени към сержант Роналд Кубик от Въоръжените сили на Съединените щати. Копия от тези обвинения са раздадени на обвинението, на защитата и на стенографката. Сержант Кубик, прочетохте ли обвиненията срещу вас?

— Да.

— Разбрахте ли, че сте обвинен в убийството на осемдесет и седем човека, което е углавно престъпление?

— Да.

— Обвинението и защитата имат право да подлагат на кръстосан разпит всеки свидетел. Подписахте ли декларация за запазване на тайната?

— Да — отговори Уолдрън.

— И съзнавате, че всичко, което се каже и стане на това изслушване, не трябва да бъде изнасяно навън, нали?

— Да.

Граймс стана.

— Да, но искаме да заявим, че подписвайки декларация за запазване на тайната, ние по никакъв начин не се отказваме от правото си на публичен процес, гарантирано от Шестата поправка в Конституцията. Правителството с нищо не показва, че процедурата трябва да бъде секретна.

Холт го наблюдава в продължение на няколко секунди, после се прокашля.

— Искането ви е отбелязано в официалния протокол.

Майор Уолдрън също стана.

— Господин следовател, обвиняемият не се нуждае от публичен процес, за да получи справедлива присъда. Щом защитата има пълна възможност да чуе всички показания, не е необходимо обществеността да знае за това.

— Благодаря, майор — каза Холт.

Уолдрън остана прав.

— Нещо повече, случаят е засекретен и е свързан с националната сигурност и Закона за поверителност на информацията. Въпреки това правителството има основания да смята, че защитата може да се опита да заплаши, че ще огласи информация, за да получи несправедливо преимущество в този съд. Или може би възнамеряват да изнесат избирателно информация, за да настроят общественото мнение в тяхна полза, което би било нарушение на декларацията за запазване на тайната, подписана от тях. В името на справедливостта настоявам да наредите на защитата да не съобщава нищо на медиите.

Какво знаеше Уолдрън за намеренията им? И Ембри ли му бе казал за това? Кой друг можеше да бъде?

— Да — рече полковник Холт. — Защитата, напомням ви, че процедурата е секретна и не трябва да правите изявления за медиите.

Клеър стана.

— Господине, оценявам предупреждението ви, но както знаете, моят помощник, господин Граймс, и аз, като цивилни лица, не сме длъжни да се подчиняваме на вашите заповеди. Убедена съм, че военният ми съветник, капитан Ембри, ще изпълни заповедите ви. Но ние сме подписали документ да не разгласяваме поверителна информация и възнамеряваме да изпълним това си задължение. Всичко друго, засягащо този въпрос, ще приемем само като информация.

Следователят я изгледа застрашително и след продължителна пауза отговори:

— Записано е в протокола. Обвинението има ли вече списък на свидетелите, които смята да призове?

— Господин следовател, на този етап правителството ще призове полковник Джеймс Ернандес и главен административен офицер

Станли Ошман.

— Кой е вторият? — шепнешком попита Клеър.

Граймс сви рамене.

— Нямам представа.

— Добре. Капитан Хоуган, майор Уолдрън, бихте ли изложили в общи линии обвинението?

Уолдрън стана.

— Господине, правителството предлага веществени доказателства от номер две до дваисет и едно, копия от които бяха дадени на защитата за разглеждане и за евентуални възражения и с искането да бъдат взети под внимание от водещия предварителното следствие.

— Защитата? — попита подполковник Холт.

— Да, господине — отговори Граймс. — Правим възражение срещу веществено доказателство номер три — писмените показания пред Отдела за криминално разследване относно неприличното поведение на моя клиент към негов съсед в Северна Каролина през 1984-та година.

— На какво основание?

— Там става дума за неприлично поведение, което не е свързано със случая. Това е и неподходящо доказателство за характера му. Няма подадено оплакване по този предполагаем инцидент и срокът за давност е изтекъл. Следователно, възразяваме на основание точка 404(б) и 403 от Военния правилник за доказателствата. Неприличното поведение, срещу което няма подадено оплакване, няма никакво отношение по въпроса дали моят клиент е убил осемдесет и седем цивилни лица в Салвадор. Правителството явно се опитва да признае това фалшиво обвинение с единствената цел да постави под съмнение репутацията на моя клиент.

— Обвинението, има ли това отношение по делото? — попита Холт.

— Господине — отговори Уолдрън, — ние предлагаме другото убийство — на кучето — да не показва наклонностите на обвиняемия...

— Чакайте малко — прекъсна го Холт. — Какво убийство на куче?

— Предполагаемо — прошепна Том.

Всъщност Деверо не бе успял да намери информация за инцидента, нито за съседа.

— Да, господине — продължи Уолдрън. — Не да покаже склонността на обвиняемия да убива, а че е способен да измисли предумишлен план да убива.

Какво ли означава това, запита се Клеър.

Настъпи продължително мълчание.

— Ще трябва да се съглася със защитата — каза Холт. — Това неприлично поведение не е свързано с обвинението и аз няма да го взема под внимание. Обвинението, не представяйте това доказателство.

— Добре, господине — равнодушно каза Уолдрън, без да издава разочарованието си.

Граймс се усмихна.

— Възравяваме и срещу веществени доказателства от номер шест до единайсет — добави той. — Дадените под клетва пред Отдела за криминално разследване предполагаеми писмени показания на шестима други служещи в Подразделение 27 на Специалните сили. Не е лесно да се подложат на разпит листа хартия. Къде са тези шестима човека?

— Обвинението? — попита Холт.

— Господине, неколцина от тях са починали. Що се отнася до останалите, ние имаме право да призовем свидетели, които живеят на сто и петдесет километра от мястото на изслушването. В момента другите не са на разположение според точка 405 от Правилника за военните съдилища.

Холт се поколеба.

— Добре. Ще разгледам само взетите под клетва показания. Ако нямате други възражения, обвинението може да повика първия си свидетел.

— Правителството призовава полковник Джеймс Ернандес — извика Уолдрън.

25.

Полковник Джеймс Ернандес, адютантът на генерала, беше нисък, но як и набит. Имаше къса къдрава черна коса, черни мустаци и смугла кожа. Под дясното му око имаше белег. Акцентът му беше съвсем леко кубински. Докато говореше, той се държеше за парапета пред мястото за свидетелите.

— Те молеха за милост — разказваше Ернандес. — Повтаряха, че не са бунтовници.

— И какво правеше сержант Кубик, докато ги покосяваше с картечницата? Реагираше ли по някакъв начин? — попита Уолдрън.

— Ами усмихваше се.

— Усмихваше се? Все едно се забавляваше, така ли?

— Възраavam! — извика Клеър и в същия миг усети ръката на Граймс, който се опитваше да я спре. — Свидетелят не може да реши дали сержант Кубик се е забавлявал...

— Госпожо Чапман — рече полковник Холт, — това не е редовен военен съд, а изслушване по член 32. Тук не важат правилата за доказателствата. Единственото, което е в сила, са военните процедури, свързани с предварителното следствие по същия член.

— Ваше Благородие...

— И не съм „Ваше Благородие“, колкото и да ми се иска. Наричайте ме „господине“ или „господин следовател“. Ще разпитате ли свидетеля?

— Да, господине — отговори Граймс.

— Нямам повече въпроси — каза Уолдрън.

Граймс се изправи.

— Полковник Ернандес, когато се свързаха с вас относно изслушването по член 32, бяхте ли заплашен с обвинения, ако не сътрудничите?

— Не.

— Не бяхте ли принуден по някакъв начин?

— Не — повтори Ернандес и предизвикателно погледна Граймс в очите.

— Разбирам — каза Граймс с тон, от който ставаше ясно, че не му вярва. — А когато ви разпитваха през 1985-та година във връзка с инцидента в Ла Колина, агентите от Отдела за криминално разследване не упражниха ли натиск върху вас?

— Не.

— Никой ли не ви заплаши, че ако откажете да сътрудничите, ще ви обвинят в съучастие в убийството?

— Не.

— Никакви ли заплахи не ви бяха отправени?

— Никакви.

— Тогава показанията ви са били доброволни.

— Точно така.

— Вие работите за генерал Уилям Маркс, началник-щаб на армията, нали?

— Да. Аз съм негов адютант.

— Той ли ви помоли да свидетелствате тук?

— Не. Направих го сам.

— Принуди ли ви по някакъв начин?

— Не, господине.

— Страхувате ли се, че ще навредите на кариерата си, ако кажете нещо критично за генерала?

Ернандес се поколеба.

— Ако имам да кажа нещо критично, аз съм длъжен да го направя. Под клетва съм. Но той не е направил нищо лошо.

— Аха. А сега, кажете ми нещо друго, полковник. Когато видяхте, че сержант Кубик стреля по цивилните лица, лично вие опитахте ли се да го спрете?

Ернандес го изглежда подозрително. Дали това не беше адвокатски трик?

— Не.

— Защо?

Ернандес отново се поколеба и погледна към Уолдрън.

— Не знам. Не видях някой да се опитва да го спре.

— Хм — измърмори Граймс и направи няколко крачки към него. После сви рамене и небрежно попита. — Значи не видяхте някой да се опитва да го спре?

— Не.

— По онова време Уилям Маркс беше в щаба, а вие ръководехте операцията, така ли?

— Да.

— Откога работите за генерал Маркс?

— От 1985-та година.

— Доста дълго. Сигурно ви има пълно доверие.

— Надявам се да е така, господине.

— Дори бихте рискували живота си за генерала?

— Ако имам възможност, да, бих го направил.

— И бихте излъгали заради него, нали?

— Възразявам! — извика Уолдрън.

— Оттеглям въпроса си — рече Граймс. — Добре, полковник Ернандес, сега ще си припомним инцидента стъпка по стъпка. Много бавно ще изследваме всяка подробност, за да не пропуснем нещо. Съгласен ли сте?

Ернандес сви рамене.

С вцепеняващи мозъка подробности, задавайки над двеста въпроса, Граймс преведе свидетеля през всеки етап, който можа да измисли. Клеър имаше чувството, че гледа филм — кадър след кадър. Къде е стоял Ернандес? Какво е казал сержантът?

После внезапно Граймс сякаш се отклони от главната насока на разпита.

— Полковник Ернандес, смятахте ли за приятел Роналд Кубик?

Очите на Ернандес се стрелнаха за миг към Уолдрън. Намръщи се. Отвори уста, сетне я затвори.

— Можете да ни кажете истината — подкани го Граймс и се отдалечи от него.

— Не.

— Не го харесвахте много, така ли?

— Мислех, че е извратен. Болен.

— Нима? — привидно учуден попита Граймс. — И по какъв начин се изразяваше болестта му?

— Той беше садист. Обичаше да убива.

— Имате предвид по време на сражение ли?

Ернандес се обърка.

— Да, къде другаде?

— Вие не сте убивали хора извън сраженията, нали?

— Не. Извън планирана операция, което не е точно сражение.

— Разбирам. И така, по време на планирана операция сержант Кубик обичаше да убива.

— Да.

— В това се е състояла работата му. Както и вашата работа.

— Е, само от време на време...

— От време на време работата ви е била да убивате хора.

— Точно така.

— И сержант Кубик е бил добър в това отношение. Всъщност обичал е да го прави.

— Да.

— Бихте ли казали, че Роналд Кубик беше добър войник?

— Онова, което правеше, беше незаконно.

— Не питам за случилото се на 22 юни 1985-та година, а дали като цяло Роналд Кубик е бил гордост за Специалните сили?

Ернандес изглеждаше хванат натясно и възмутен.

— Да.

— Беше наистина добър.

— Да — съгласи се Ернандес. — Беше толкова безстрашен, че дори ме плашеше. Кубик беше един от най-добрите, с които разполагахме.

— Това е всичко, което исках да знам от този свидетел — рече Граймс.

— Тъй като е обед — съобщи полковник Холт, — ще прекратим заседанието за час и половина, до четиринайсет часа.

Разнесе се шумолене, странно приглушено от звукоизолационната облицовка, после се чуха развълнувани гласове. Неколцина зрители станаха. Уолдърън се отправи към изхода. Хоуган, съветникът му, ровеше из някакви книжа на масата на обвинението. Стоманените врати се отвориха.

Том прегърна Клеър.

— Справяме се страхотно, нали?

— Мисля, че е добре. Знаем ли?

В същия миг Хоуган мина покрай тях. Приблужи се до Том и прошепна:

— Знаеш, че ще ти видим сметката, болен психопат. В съдебната зала или извън нея.

Очите на Том се разшириха, но той не каза нищо. Клеър, която чу забележката, усети, че побеснява, но успя да се овладее.

Том протегна ръце да му сложат оковите. Пазачите го отведоха да обядва в килията.

Ембри заобиколи масата и подаде ръка на Граймс, за да го поздрави. Граймс не я пое. Наведе се към него и тихо и заплашително каза:

— Какво, по дяволите, им каза за изтичането на информация в медиите?

Ембри бавно отпусна ръка. Лицето му стана пурпурночервено.

— Ние те видяхме, Ембри. Пиеше бира с Уолдрън и компания.

— Ами, и това беше всичко. Няколко бири. Аз работя с тези хора. Те са мои колеги. Ще трябва да бъда с тях дълго след като вие си отидете.

— И затова ли не се притесни да им разкриеш поверителна информация? — разгневи се Клеър.

— Граймс ли те накара да си помислиш такова нещо? Нищо не съм им казал, Клеър. Нито дума. Никога не бих го направил. Това е непрофесионално и ще ме вкара в беля. Пък и ще изглеждам пълен глупак. Защо да им казвам, че съм участвал в заговор за нарушаване на клетвената декларация за запазване на тайната? Бих си навлякъл куп неприятности.

С обидена физиономия той се обърна и тръгна към изхода.

— Вярваш ли му? — попита Граймс.

— Вече не знам на кого да вярвам. Хайде да обядваме. Колата ми е паркирана наблизо. Там има „Макдоналдс“.

На път към колата, след като се увери, че наоколо няма никой, Клеър попита:

— Не разбирам защо не го хвана натясно, Граймс. В писмените си показания той казва нещо като: „Всички се опитахме да го спрем“. Но на свидетелската скамейка го отрече. Това е голямо противоречие. Защо не наблегна на тази непоследователност?

— Защото това не е смисълът на процедурата. Сега искаме да ограничим свидетеля в разказа му. Да я напишат на хартия. Още не се опитваме да ги поставим под съмнение.

— Обясни ми по-подробно.

— Не изстрелвай всичките си патрони на изслушването по член 32. Ще има съдебен процес, и двамата знаем това. Затова запази амуниците си. За нас изслушването е нещо като даване на писмени показания по време на разследване. Не атакувай свидетеля, обвинявайки го в непоследователност. Още не. Може би ще изтъкнем това на заключителното заседание, но аз предпочитам да не го правя дори тогава. Запази топовете за процеса.

Тя поклати глава, удивена от странните особености на военната правораздавателна система.

— Виж какво — продължи той, — това е нещо като различните видове капани за плъхове. Има едни, в които плъхът залепва и се гърчи жив, докато го извадиш и изхвърлиш. Другите, старомодните, щракват и пречупват гръбнака му. Изслушването по член 32 е като онези с лепилото. Оставяш свидетеля да залепне и го хващаш в капана да се гърчи, но жив. Още не го пречупваш.

— Да, но на мен ми се иска да го направя.

— Защото си защитник на съпруга си. Но системата не работи така. Не те съветвам да го правиш.

Клеър се изчерви, съзнавайки, че Граймс има право. Тя не разсъждаваше обективно. Възможно ли беше чувствата ѝ към Том да навредят на защитата?

Клеър отключи вратите на взетата под наем кола и двамата се качиха. В мига, в който включи двигателя, се разнесе оглушителният звук на радиото, което беше усилено докрай.

— Господи, да не би да се опитваш да ме убиеш? — извика Граймс. — Току-що претърпях дълготрайна загуба на слуха. Не знаех, че си падаш по музиката.

Тя изключи радиото.

— Исусе, какво беше това?

— Мисля, че Мерилин Менсън. Знам ли. Не слушам такива глупости, затова не ме питай.

— Не съм го включила аз. Никога не слушам радио.

— Може би си го усилила, без да искаш.

— Щях да го чуя, като се включва. Повярвай, не съм аз. Някой друг го е направил.

— Тогава е предупреждение. Казват ти, че по всяко време могат да проникнат в колата или в дома ти, стига да поискат. Затова

внимавай.

— Много хитро.

26.

— Последният свидетел на обвинението? — попита Холт.

— Господин следовател — започна Уолдрън, — разполагаме с показания, които в момента са неуместни. Приготвих ги в отговор на онова, което очаквам, че ще изложи защитата. Затова предпочитам да запазя още ден и половина главен административен офицер Станли Ошман, вместо да го разпитам сега.

Граймс озадачен погледна Клеър.

— Защитата има ли възражения? — попита Холт.

— Не разбра ли кой е този човек? — прошепна Клеър на Граймс.

— Не. Не се безпокой, ще го подложим на кръстосан разпит. Ще ни помогне да изградим защитата си — отговори той и на висок глас обяви: — Нямаме възражения.

— Призовавам следващия свидетел, главен административен офицер Станли Ошман — обяви Уолдрън, — експерт по полиграфите, който работи във Форт Браг.

Присъстващите в залата се оживиха.

— Какво е това, по дяволите? — извика Граймс и погледна Клеър, сетне Ембри.

Ошман стана. Беше слаб и приличаше на бухал с очилата си с дебели лупи. Русата му коса бе оредяла. Беше на четирийсет и няколко години. Очевидно бе седял в залата през цялото време и бе наблюдавал. Той стигна до свидетелското място и се закле. Клеър и Граймс гледаха онемели и стъписани.

— Главен административен офицер, освен всекидневните задължения, с какво друго се занимавате в Специалните сили във Форт Браг? — попита Уолдрън.

— Уча ги как да лъжат уреда.

— Какво означава това?

— Уча ги на разни номера, с които да лъжат полиграфа, в случай, че врагът ги залови и разпитва.

— Чакай малко, по дяволите — каза Граймс.

— И така, днес вие свидетелствате, че някои агенти от Специалните сили, като Роналд Кубик, могат да излъжат полиграфа?

— Точно така. Той със сигурност може.

— Тоест, ако го подложат на тест с полиграф, Кубик знае как да отговаря така, че уредът да отчете, че не лъже.

— Да.

— Да ви го начукам — на висок глас каза Граймс. — Спукана му е работата на нашия човек.

— Пак ли ще ме обвините, че е изтекла информация? — попита Ембри, след като изслушването свърши. — За това ли намекваш?

— Не намеквам, а твърдя — избухна Граймс. — Имаш ли друго обяснение за това, откъде Уолдърн е разбрал, че ще призовем специалист по детектора на лъжата, за да представи резултатите от теста?

— Не. — Дори очите на Ембри се зачервиха. — И аз се втрещих като вас...

— Нима?

— Дай му възможност да говори — намеси се Клеър.

— За какво? — огорчен попита Граймс. — За да стои тук и да дърдори глупости? Обвинението току-що успешно отстрани нашата най-силна карта. Мислиш ли, че някой ще обърне внимание на един положителен тест, направен на човек, обучен да лъже уреда?

Клеър инстинктивно се обърна към Том, после си спомни, че преди малко пазачите го бяха отвели.

— Добре — рече Ембри. — Разбирам накъде биете. Не ви интересува онова, което имам да кажа. Затова ще улесня нещата за вас. Оттеглям се.

Той се обърна и тръгна.

— Още си длъжен да пазиш в тайна поверителността на разговорите адвокат — клиент, задник такъв — извика след него Граймс, после измънка: — Не че това някога те е спирало, нещастно копеле.

Ембри се вля в потока от зрители и юристи, излизащи от съдебната зала. Уолдърн се приближи до масата на защитата. Клеър се

запита каква част от разговора бе подслушал. Не беше необходимо да има кой знае колко остър слух, за да чуе разгорещения спор.

Когато дойде на няколко крачки, Уолдърн се обърна към нея.

— Капитан Ембри не ми е казал нищо. Дължите му извинение. Светът е малък и нещата се разчуват.

Клеър не му достави удоволствието да продължи по темата, а мило попита:

— Бихте ли ми разяснили нещо? Какъв е смисълът да има процес, когато ще се състои при закрити врати? Един процес се провежда, за да покаже на хората, че правосъдието ще възтържествува. Е, къде е публиката? Петима анонимни типове с разрешителни за достъп до свръхсекретна информация?

— Отнесете се към министъра на отбраната — отговори Уолдърн.

— Може и да го направя. Но за мен е ясно, че единствената цел цялата тази работа да бъде пазена в тайна е да не бъдат притеснени някои хора. И дума не може да става за националната сигурност, защото събитията са се случили преди тринайсет години.

— Националната сигурност... — започна Уолдърн.

— Тук сме само ние — прекъсна го Клеър. — Няма следовател, пред когото да играете разни роли. Затова бъдете откровен. Наистина не виждам смисъл съпругът ми да се изправя пред военен съд. Защо просто не го затворите в лудница?

— Точно там му е мястото. Вашият съпруг е социопат, извратен и болен кучи син. Демонстрирал е това като поръчков убиец във Виетнам. Бил е легенда за извратеност в средите на тайните агенти. Но е гениален. Говори безупречно куп чужди езици и диалекти и не изпитва никакви угризения да убива събратята си. Идеален е за целите на военните. Също както когато американското правителство е наело онези нацисти в края на Втората световна война. Само Пентагона е мислел, че може да контролира Кубик. Но не успя.

— Защо не се запитате какво всъщност искат висшите офицери? Говорете каквито лъжи искате за моя съпруг, но не забравяйте, че единственото желание на хората на върха е да потулят цялата история. Да бъдат сигурни, че масовото убийство в Салвадор никога няма да стане публично достояние. И ние сме готови да се съгласим с това. Оттеглете обвиненията и ще обещаем да си държим устата затворена.

Ако искате, дори ще подпишем писмена декларация. Нищо няма да се разчуе. Но ако допуснете всичко това да стигне до военен съд, ще опропастите кариерата на началник-щаба на армията. Обещавам ви го. И ще оглася историята. Целият свят ще я узнае. Трябва да си зададете въпроса дали наистина искате това. Ще пропаднете заедно с него.

Уолдрън се усмихна — неприятна дивашка усмивка на човек, който рядко го прави.

— Изобщо не ми пука кой иска да си запази кожата. Или кой ще се опропасти. Работата ми е да предявя обвинение към един масов убиец и да го изпратя в „Левънуърт“ до края на безсмисления му живот. Или по-добре да го екзекутират. Това ми е работата. И с удоволствие ще я свърша. Ще се видим на процеса.

Клеър и Джаки разчистваха кухнята след вечеря и разговаряха. Ани се готвеше да си ляга и си миеше зъбите. Клеър се чувстваше изтощена.

— Може ли някой да ми обясни каква е тази история с Кубик? Не мога да го нарека Рон — каза Джаки.

— И аз. Не знам как да го наричам и в това има нещо символично. Сякаш е друг човек, но не знам кой. Напоследък разговаряме само по делото.

— Но не трябва ли да бъде така? Нали си негов адвокат? Животът му е в опасност.

— Да, имаш право. Но понякога той като че ли не е в час.

— Всеки на негово място би се уплашил до смърт. Но може ли да те попитам нещо — признаха ли резултата от полиграфа?

— Да, но няма да има никаква полза от това. Ако бях на мястото на следователя, щях да остана с убеждението, че е излъгал полиграфа, защото е обучен да го прави.

— И какво мислиш?

— За кое?

— Ами дали наистина е излъгал детектора?

— Как бих могла да кажа? Може и да го е сторил. Очевидно знае как става това. И все пак мисля, че не е било необходимо, защото е... невинен.

— Да — предпазливо се съгласи Джаки.

— Всичко това е влудяващо. Водила съм много дела срещу правителството, когато са преследвали някого или са искали да го превърнат в изкупителна жертва, и знам, че те правят такива неща. И колко са корумпирани. Веднъж защитавах един тип, уволнен, задето огласил местонахождението на сметище за токсични отпадъци. Оказа се, че началникът му фалшифицирал и написал задна дата на служебните досиета и характеристики, от които излизаше, че онзи човек има проблем с алкохола. А всъщност служителят бил за пример. Виждала съм тези неща.

— Може ли да бъда откровена с теб?

— Казвай.

— Ами допреди два месеца и двете мислехме, че Том Чапман е страхотен — мъжествен, хубав, бива го за всичко. Прекрасен баща и съпруг. Нали?

— Да. Е, и?

— Сега знаем, че е криел нещо от нас. Има друго име, тъмно минало...

— Джаки...

— Не, чакай. Каквато и да е истината за онези убийства... Бил е член на свръхсекретно военно подразделение. Спускали са ги с парашути в някоя чужда страна, където не би трябвало да бъдат, с фалшиви карти за самоличност, застрелвали са хора и после са ги изтегляли. Искаш ли да говорим символично? Том се спуска с парашут в твоя живот и...

— Много остроумно.

— А ние всъщност не знаем кой е той.

— Каквото и да говорят за него, той е мъжът, когото обичам.

Джаки спря и я погледна в очите.

— Но ти не знаеш кой е той. Не е човекът, за когото го мислиш.

— Какво означава това? Кога го измисли? Не бях слабоумна, нито наивна, когато казах, че го обичам. Който и да е той, аз трябва да го опозная. Обичам го такъв, какъвто го познавам. Всеки има минало и крие нещо. Никой не разкрива всичко за себе си, независимо дали таи нещо умишлено, или не...

— Пак започна да разсъждаваш на глас — повиши тон Джаки. — Ти не знаеш кой е той и дали е направил онова, което казват...

— Знам, че не е извършил онова, в което го обвиняват.

— Ти не знаеш нищо за него, Клеър. Щом те излъга за семейството, родителите, детството си и колежа, наистина ли мислиш, че не може да те излъже и за всичко това?

Ани бе застанала на прага и смучеше палеца си. Не го бе правила от години.

— Ани! — извика Клеър.

Детето извади пръста си от устата и намусено погледна майка си.

— Защо се карате с леля Джаки?

— Не се караме, миличка. Разговаряме. Спорим.

— Викате така, сякаш се карате — укори ги Ани.
— Само говорим, детенце — рече Джаки и се обърна към Клеър.
— Ще изпуша една цигара.
— Навън, ако обичаш. И аз ще дойда, след като сложа Ани да си легне.
— Не. Ти няма да ме сложиш да легна. Искам Джаки.
— Не може ли аз? Напоследък те виждам толкова рядко. Липсваш ми.
— Не — извика Ани. — Не искам ти да ме слагаш да спя, а Джаки.
— Нека майка ти да те сложи в леглото, детенце — намеси се Джаки.
— Не! Тя да отива да работи. Махай се!
Момиченцето изтича навън и изтопурка по стълбите за втория етаж.
Клеър погледна Джаки, която сви рамене.
— Не можеш да я обвиниш — промълви Джаки.
Клеър се качи в детската спалня.
Ани вече си беше легнала. Разглеждаше книжка и ожесточено смучеше палеца си.
— Махай се — каза тя, когато майка ѝ влезе.
— Миличка — рече Клеър и коленичи до нея.
— Махай се! Отивай да работиш!
— Не може ли да ти прочета една приказка? Наистина ще ми бъде приятно.
— Не искам, затова можеш да се махнеш.
— А може ли да поговорим?
Ани не ѝ обърна внимание.
— Моля те, миличка. Искам да говоря с теб.
Детето не откъсна поглед от книжката.
— Знам, че ми се сърдиш. Не съм добра майка. Ужасно съжалявам.
За миг погледът на Ани сякаш омекна, сетне пак се намръщи. Не отговори. Клеър ѝ бе казала, че съдят баща ѝ, но дали детето разбираше какво означава това?
— Много съм заета. Опитвам се да измъкна татко. Излизам рано, връщам се късно и съм изтощена. Нямам време за теб. Но искам да

знаеш, че много те обичам. Повече от всичко на света. И когато неприятностите свършат, ще играем заедно, ще ходим в зоопарка, ще ядем сладолед и ще бъдем такива, каквито винаги сме били.

Ани придърпа одеялото до брадичката си. Без да отмества очи от книжката, тя попита намусено, почти заповеднически:

— Кога ще се прибере татко?

— Мисля, че скоро. Надявам се.

Ани отново млъкна, сетне намръщено продължи:

— Джаки каза, че е в затвора.

Клеър се поколеба. Не искаше да я лъже повече, пък и в момента Ани — изключително наблюдателна, като всички малки деца — предизвикваше майка си да ѝ каже истината.

— Да, но това е някаква грешка.

Момиченцето отново се начумери.

— Какво е в затвора?

Явно разпитваше за подробностите, като доказателство за достоверността на историята на Клеър.

— Ами държат го в една стая и му дават храна там. И книги.

— Няма ли решетки и ключалки?

— Има.

— Тъжен ли е?

— Да, защото не може да бъде с теб.

— Може ли да отида да го видя?

— Не. Съжалявам.

— Защо?

Да, наистина, защо не, помисли си Клеър.

— Там не пускат малки деца — излъга тя.

Ани, изглежда, прие думите ѝ за истина.

— Уплашен ли е?

— Отначало беше, но сега вече не е. Знае, че скоро ще го пуснат и тогава отново ще бъдем заедно. Хайде да почетем.

— Не, не искам. Уморена съм. Лека нощ, мамо.

Клеър заспа на дивана в дневната, обградена от книги по военно право и пакети с незасекретени материали.

Около девет часа я стресна звънецът на вратата. Изтича да отвори, преди Граймс да е позвънил отново и да е събудил Ани.

Лицето му беше мрачно.

— Решението не е отменено, нали?

Той кимна.

— Кога ще бъде процесът?

— Може ли първо да вляза? Или да стоя тук, на прага?

— Извинявай.

— Обвинението ще бъде предявено след шест дни — отговори Граймс, събличайки папратово зеленото си палто и окачвайки го на закачалката. — Това означава, че дотогава трябва да сме готови с всичките си искания до съда. Процесът вероятно ще се състои след около месец.

— Защо ли дори и не си помислих друго?

— Защото въпреки циничната си обиграност, ти си една непоправима оптимистка.

— Може би — неуверено каза Клеър. — Искаш ли кафе, или нещо друго?

— Не. Не и нощем.

— И така — започна тя, след като двамата заеха обичайните си места в библиотеката кабинет, — загубим ли на предявяването на обвиненията, свършено е с нас.

— Не мога да повярвам, че го чувам от устата на кралицата на апелативните дела в Кеймбридж.

— Но целият този цирк е абсурден. Данните на следователя говорят на всеки съдебен заседател, че командирът им смята Том за виновен. Какво е това? — попита тя, забелязвайки лист хартия в ръцете на Граймс.

— Заповедта за военния съд — отговори той, изправи се и й го даде. — Прочети я. Виждаш ли кой е заповядал да има военен съд?

Писмото беше подписано от самия министър на отбраната.

— Не разбирам — каза Клеър. — Защо го свиква министърът на отбраната? Мислех, че е някой по-нисшестоящ, като например командирът на „Куонтико“.

— Обикновено е така. Точно това е интересното. Разпореждат се от най-високо място, сякаш искат да кажат: Ние не се будалкаме, работата е сериозна.

— Не.

— Какво?

— Това не е причината. Обзалагам се, че има законно основание. Наистина, много интересно!

— Защо мислиш така?

— Защото в тази история е замесен генерал Маркс, началник-щаб на армията. Това го прави законен обвинител на Том. А според член 1 от Кодекса на военното законодателство и точка 504(в)(2) военният съд не може да бъде свикан от по-нисшестоящ от обвинителя. Единственият по-висшестоящ от генерала...

— Е министърът на отбраната. Точно така. Да.

— А какъв е онзи списък? — попита Клеър, без да откъсва поглед от писмото. — Съдебните заседатели?

— Да.

— Искам да бъдат проверени. Дали нямат никакви недостатъци. Пристрастия. Всичко, което можем да използваме при предявяването на обвинението. Защо всички са действащи офицери? Том не е такъв. Има по-нисък ранг. Не трябва ли да има представители на военнослужещите от сержантския състав?

— Ако искаме представители на военнослужещите от сержантския състав, трябва да отправим иск. Но мисля, че ще е по-добре да се придържаме към офицерите. От опит знам, че те са по-склонни да обръщат внимание на доказателствата.

— Предполагам, че най-старшият по ранг автоматично става председател на съдебния състав.

— Започна да схващаш.

— А откъде можем да бъдем сигурни, че не са подбрани съобразно готовността си да осъдят?

— Не знаем това. Официално законът забранява влиянието на командния състав в съда, но иди го доказвай. Не можеш.

На вратата се позвъни.

— По дяволите — измърмори Клеър. — Ани ще се събуди. Тъкмо се унасяше.

— Очакваш ли някого?

— Рей Деверо. Моят частен детектив. Извини ме за минута.

Рей стоеше на прага като огромна статуя с невероятно малка глава. Беше облякъл един от хубавите си костюми.

— Добър вечер — престорено учтиво каза той.

— Хей, Рей. — Клеър отиде да го прегърне.

Деверо влезе и огледа къщата.

— Харесва ми — заяви той. — Ти живееш в истински дворец, а аз — в мотел с дървеници.

— Не е с дървеници, Рей, а...

— Шегувам се. Къде отиде чувството ти за хумор?

Тя го запозна с Граймс. Деверо отказа да седне.

— Искам да знам защо не подшушнете нещичко на „Вашингтон Поуст“ или на „Таймс“? — попита той. — Това е единственото, което би изкарало от релси онзи експресен влак. Отворете вратата и пуснете вътре дневната светлина.

— Не — отговори Клеър, поклащайки глава. — Тогава до края на живота си Том ще остане масов убиец, независимо дали ще го оправдаем, или не.

— Но ако промениш решението си — каза Граймс, — не използвай телефона си.

— Мислиш, че подслушват незаконно телефоните ми?

Деверо се изсмя като човек, сблъскал се с много неща в живота си.

— Те са способни на всичко.

— И така, от служещите в Подразделение 27, които успях да намеря, има един Ернандес, предан приятел на Маркс — съобщи Рей. — Двама са в частния сектор. Други двама не можах да открия.

— Заедно с Том, стават шестима — отбеляза Граймс. — В подразделението са били дванайсет. Къде са останалите шестима?

— Мъртви са.

— И Том ми каза същото — добави Клеър.

— В това подразделение, изглежда, смъртността е висока. От 1985 година насам са загинали шестима.

— Как? — попита Клеър.

— Двама в сражение, но обстоятелствата около тяхната смърт се пазят в тайна. Трима са убити при автомобилни злополуки. Шестият, който никога не е имал кола, нито шофьорска книжка, е починал от сърдечен удар.

— Защото не са могли да инсценират катастрофа — отбеляза Граймс. — Но сърдечните удари също могат да се предизвикат. С

подходящите химически вещества.

— Том имаше право — рече Клеър. — Каза, че искат да премахнат и него.

— Не са предполагали, че ще го изпуснат — добави Деверо.

Клеър чу някакъв шум и видя, че Ани стои на прага и смуче палеца си. Беше си взела и одеялото.

— Защо си станала?

— Звънецът ме събуди.

— Ани! — напевно се провикна Деверо, приближи се до нея и разпери ръце. — Искаш ли да те вдигна?

— Да! — отговори детето и протегна ръчички към него.

Той я вдигна няколко пъти почти до тавана.

— Рей — сгълча го Клеър. — Това момиченце трябва да спи, а ти я разсънваш.

— Искам още — кикотеше се Ани.

— Стига толкова — рече Деверо. — Майка ти каза, че е време за сън.

— Може ли да си поиграя малко тук?

— Лягай си, миличка — каза Клеър.

— Но утре не съм на училище.

Клеър се поколеба за миг.

— Добре, но съвсем малко. Имате ли нещо против, момчета? Напоследък Ани изобщо не ме вижда.

— Дала ли е клетва да не разгласява поверителните разговори между адвоката и клиента? — пошегува се Граймс.

— И тихо — добави Клеър.

— Добре — отговори Ани и започна да се разхожда из библиотеката, разглеждайки вещите.

— Ще трябва да намерим заместник на Ембри — рече Граймс. — Или по-скоро те да му намерят. Но ни трябва някой от системата.

— Наистина ли мислиш, че е издал плановете ни относно детектора на лъжата? — попита Клеър.

— Имаш ли други предположения?

— Не, но съдейки по характера му — трудно ми е да го повярвам.

Ани обвини с ръце една порцеланова ваза.

— Внимавай — каза й Клеър.

Детето се вторачи предизвикателно в майка си.

— Толкова ли добре преценяваш характера на хората? — подигра й се Деверо.

— Светът на военните е различен — рече Граймс. — Правилата са други. Лоялността е различна. Ценностната система — също. Моралът. Ембри може и да е морален, но лоялността му към системата го задължава да защитава военните, а не нас.

— Ако наистина мислиш така — попита Клеър, — защо не се опиташ да го лишиш от адвокатските му права?

— Само си чеша езика. Как ще го докажа? Това никога няма да стане.

Изведнъж вазата се сгромоляса на пода и се разби с ужасяващ трясък.

— Ани! — извика Клеър.

Детето я изгледа уплашено и се вторачи в строшените парчета.

— О, боже! — възкликна Клеър и скочи. — Ани! Лягай си веднага!

— Не искам!

Клеър я вдигна.

Момиченцето започна да се съпротивлява.

— Няма да си легна!

— Хей — обади се Деверо.

— Какво има? — попита Клеър.

Ани успя да се отскубне от ръцете ѝ и падна на пода, после стана и избяга.

— Погледнете — каза Рей и посочи парчетата порцелан разпръснати на земята.

— За какво говориш? — попита Граймс.

— Ето, за това — отговори Деверо.

— О, боже! — възкликна Граймс.

— Какво е това? — попита Клеър и се вторачи в един малък черен предмет, какъвто не бе виждала.

Деверо го взе. Беше продълговат, широк не повече от три сантиметра. Към него бе прикрепена дълга тънка жичка.

— Предавател — промълви Граймс.

— Господи! — прошепна Клеър.

Тя грабна изведнъж керамичното куче, поставено на отрупаната с книжа маса, и го хвърли на пода. Фигурата се строши на парчета, сред които се показва още един черен предавател.

— Клеър — предупреди я Граймс.

Тя взе черната сферична лампа и също я хвърли на земята. Лампата се разцепи на две и отвътре се показва трети черен предавател.

— Успокой се, Клеър — рече Граймс. — Ще трябва да платиш всичко това.

— Достатъчно, Клеър — обади се и Деверо. — Не е необходимо да правиш това. Аз ще намеря останалите.

— Тук е пълно с подслушвателни устройства — въздъхна тя.

— Нали ти казах — рече Граймс и я хвана за ръката, за да я спре. — Те са способни на всичко. Сега виждаш какво имах предвид.

28.

Къщата гъмжеше от агенти на ФБР — оперативни работници, дактилографи и съдебномедицински експерти. Пристигнаха с удивителна скорост, след като Рей Деверо им се обади на другата сутрин. Бе намерил още дванайсетина миниатюрни предавателя — в библиотеката, в спалнята на Клеър и в кухнята. На тавана на празния килер до гостната над библиотеката той откри голяма черна кутия, чието предназначение беше да събира сигналите, да ги усилва и да ги препраща на десетки километри към онези, които подслушваха.

В един часа следобед имаха среща с военния съдия, на когото току-що бе възложено да ръководи процеса срещу Роналд Кубик. Докато пътуваха към „Куонтико“, Граймс отбеляза:

— Твоето обжалване наистина ускори нещата. — Имаше предвид оплакването, което Клеър бе подала до областния прокурор на Източна Вирджиния. За него неща като незаконни средства за слеждане и намеса във взаимоотношенията адвокат — клиент бяха изключително сериозно нарушение. — Това е един от начините да назначат военен съдия, който да разгледа оплакването във връзка с подслушвателните устройства. Бедата е там, че сега ни прецакаха.

— Защо? — попита тя и го погледна, за да се увери, че не се шегува.

— Прецакани сме, защото нашият съдия е Уорън Фаръл, който по една случайност е нацист.

— Как така?

— Наричат го Железният полковник. Предстои му пенсиониране и нищо не може да го уплаши. Ето защо може да се държи скандално колкото си иска и да се гаври с нас, както обича да прави с адвокатите, особено с цивилните. Изобщо не му пука.

— Предполагам, че е бил съдия на твои дела.

— Никога не съм имал това удоволствие. Но много съм слушал за него. И той не обича военните. Ще се запознаем при страхотни обстоятелства, няма що.

— Напротив. Това ще го предразположи към нас.

— Не познаваш съдията Фаръл.

— Мислиш, че ще бъде предубеден срещу нас, защото сме имали нещастieto правителството да напълни незаконно работното ни място с подслушвателни устройства?

— Не е задължително обвинението да има пръст в тази работа.

— Имаш ли други предположения?

— Може да са от Пентагона. Разузнаването. Министерството на отбраната. Дори някоя частна организация на бивши членове на Специалните сили, които не искат тази история да се разчува, или пък за да бъдат сигурни, че ще загубим делото.

— Може да са приятели на генерала — рече Клеър. — Но ФБР няма да намери отпечатъци, нали? Виновниците не са били толкова немарливи.

Граймс бавно и разсеяно кимна в знак на съгласие.

— Непрекъснато стават такива неща.

— При военните ли?

— Да. Когато бях военносъдебен съветник, постоянно чувах, че са сложили подслушвателни устройства в домовете на цивилни адвокати. Военните не обичат цивилните адвокати да играят на техни терен.

— Глупости, Граймс. Не ми казвай, че обвинението използва информация, получена чрез подслушвателни устройства.

— О, първо я изпират. Винаги правят така. Намират независим източник и я приписват на него. Мислиш, че се шегувам ли?

— Не. Мисля, че не си прав.

Срещата с военния съдия се проведе в обезопасената съдебна зала в подземieto на „Куонтико“. Уолдърн вече се бе настанил и шумолеше с листата хартия пред себе си, а капитан Хоуган му говореше нещо. Стенографката нагласяше пишещата машина. Местата на съдебните заседатели бяха празни. Том седеше в края на масата на защитата. Беше в униформа.

Военният полицаи се появи и извика:

— Всички да станат.

В помещението влезе едър, мускулест и широкоплещест мъж с бели коси. Под черната тога се виждаше военната му униформа. В

едната си ръка носеше кожена папка, а в другата — пепси-кола. Изглежда, страдаше от проблеми с храносмилането. Беше намръщен. Приблужи се бавно до мястото си и почука с пръст по микрофона. Доволен от звука, той заговори с груб и дрезгав глас:

— Давам ход на заседанието по член 39(а). Седнете. Аз съм съдията Фаръл.

Сложи си очила с черни рамки във формата на полумесец и прегледа листата хартия пред себе си. После се залови с уводната част.

Сърцето на Клеър се сви. В бостънските квартали, обитавани само от белокожи, тя бе чувала такива гласове — самоуверени, предубедени, фанатични и привързани към расата си. Фаръл можеше да се окаже справедлив съдия, но инстинктът ѝ подсказваше, че той по-скоро има нрава на училищен скандалджия.

Говореше така, сякаш процесът вече му бе омръзнал.

— А сега, както всички знаете, целта на предварителното заседание е да разгледаме едно оплакване, подадено от защитата, свързано с предполагаеми подслушвателни устройства или предаватели, намерени в дома и в кабинета на госпожа Чапман.

Буйните бели коси на Уорън Фаръл контрастираха на червендалестото му лице, осеяно със спукани капиляри — нещо, характерно за сериозен пияч. На младини явно е бил боксьор, защото носът му беше крив. Бе посещавал вечерен юридически университет.

— Защитата има ли да каже нещо? — изръмжа той.

Клеър стана.

— Ваше Благородие, аз съм Клеър Хелър Чапман, главният адвокат — започна тя и вдигна найлоновото пликче с етикети „ФБР“ и „ВЕЩЕСТВЕНО ДОКАЗАТЕЛСТВО“, където се намираше един от малките черни предаватели. ФБР ѝ го бе дало неохотно и след силен натиск от страна на Деверо. — Получих техническа помощ от ФБР. Те разследват случая и потвърдиха, че кабинетът ми е бил подслушван от неизвестни лица. Имам основания да смятам, че в това е замесено правителството. Искам най-учтиво да ви помоля да наредите на правителството да разкрие цялата информация, съдържаща се в подслушаните разговори.

— Обвинението? — уморено попита съдията.

Уолдърн скочи.

— Ваше Благородие, тези твърдения са скандални и явно имат за цел да ви настроят срещу правителството. Не съществуват никакви доказателства, че ние имаме нещо общо с такова очевидно вмешателство в поверителните взаимоотношения адвокат — клиент. Отхвърляме обвинението.

Уолдрън говореше толкова разпалено и с такова справедливо възмущение, че за миг Клеър му повярва. Може би и той не знаеше нищо за тази подла история. Ако наистина незаконно получената информация можеше да бъде изпрана чрез независими източници, те — които и да бяха — вероятно държаха Уолдрън в неведение относно пикантните подробности.

— Казвате, че нямате нищо общо с това — рече съдията Фаръл, вторачвайки в Уолдрън сините си като мъниста очи.

— Ваше Благородие, ние не само нямаме нищо общо с това, но лично аз съм възмутен, че...

— Да, да — прекъсна тирадата му Фаръл, сякаш се отегчи и от него. — Добре. Вижте какво, ще бъда кратък и ясен. Защитата, ще издам заповед до правителството да демонстрира причина, че твърденията ви са неоснователни и правителството не носи вината за поставянето на подслушвателните устройства. В случай, че в това е замесено обвинението, ще изискам да представите незабавно копия от всички записи на подслушаните разговори и да докажете, че вашето поведение не е в нарушение на закона. А на персонално ниво искам да ви кажа, че ако установя и най-малкото доказателство за нечиста игра от която и да е страна, ще платите баснословни глоби. Това е всичко.

Той удари с чукчето.

На излизане Уолдрън мина покрай масата на защитата, но преди да успее да каже нещо, Клеър се взря в лицето му.

— Би трябвало да знаете, че ще внеса предложение за прекратяване на делото поради скандалното поведение на правителството. Току-що се издънихте, майор. Вмешателството в поверителността на взаимоотношенията между адвокат и клиент е огромно нарушение. — Тя сви устни от погнуса. — Колко жалко. Аматьорска работа.

Той я погледна със светлите си сиво-сини очи.

— Не може да мислите сериозно, че това дори е необходимо. — Той поклати глава и пусна една от дивашките си усмивки. — Наистина

нямате представа за какво става дума, нали?

29.

Мъжът, чието име и телефонен номер Том бе надраскал на къс хартия, се срещна с Клеър в един бар в Джорджтаун, където се събираха млади напористи интелектуалци. Той го избра, макар че веднага щом влезе, заяви, че го ненавижда. Имало твърде много антикварни италиански рекламни плакати и димящи пури. Но нито един от двамата не предложи да отидат другаде.

Мъжът беше на около петдесет години. Нисък, издокаран и атлетичен. Беше плешив и главата му лыщеше, сякаш я мажеше с восък. Имаше гъсти черни вежди и изглеждаше зловещ. Държеше се необщително. Караше я да се чувства неловко.

— Аз съм Денис — заяви той, без да й подава ръка.

— Клеър — представи се тя.

Няколко вечери по ред Клеър се бе опитвала да му се обади по телефона, но никой не отговаряше. Това беше домашният му номер, но той явно нямаше нито телефонен секретар, нито гласова поща. Телефонът му звънеше неспирно, докато накрая предишната вечер бе вдигнал слушалката.

— Кой знае, че сте тук?! — попита той.

Беше облечен в хубав сив костюм и скъпа бяла риза със сребриста вратовръзка и големи златни копчета за ръкавели.

— Защо? Ще ме убивате ли?

Това не му се стори забавно.

— Казахте ли на колегите си адвокати, или на някой от военните?

— Не.

Тя възнамеряваше по-късно да съобщи на Граймс, но засега не виждаше необходимост да го въвлича в това.

— Предполагам, че не носите касетофон.

— Не.

— Разчитам на думата ви. Може да си навлека огромни неприятности, затова, моля ви, не казвайте на никого за срещата ни.

Клеър кимна.

— Имате ли фамилно име, Денис?

— Да оставим това.

— Откъде познавате Роналд Кубик?

— Познавам го.

— От Виетнам?

— Предпочитам да не говоря за това.

— Имате ли нещо против, ако запаля цигара?

— По-добре не го правете, за да не привличаме внимание.

Денис се усмихна сърдечно, макар и без участието на очите.

— Ами радвам се, че се срещнахме. Къде работите?

— В Лангли — с непроницаемо изражение отговори той.

— Аха, в Агенцията. Трябваше да се досетя. Вероятно няма да ми кажете в кой отдел сте.

Денис сви рамене и пак се усмихна — очарователна момчешка усмивка.

— Да пристъпим ли към деловия разговор? Предполагам, че не знаете много за военните.

Сивият му костюм беше измачкан под мишниците, сякаш Денис прекарваше с него целия си ден. Явно не беше човек, който работи по риза. Сигурно рангът му в ЦРУ беше доста висок.

— Уча се — отговори Клеър.

Той отново се усмихна.

— И харесва ли ви онова, което виждате?

— Е, няма да се записвам в армията, ако това имате предвид.

— И така, когато бойната част се върне в базата след полева операция, стандартната процедура е командващият офицер да напише доклад за инцидентите. Нарича се следоперативен доклад. Получихте ли копие от следоперативния доклад, който полковник Маркс е предал след убийствата в Ла Колина?

— Не. Изпратиха ни няколко кашона с книжа, но такова нещо нямаше.

— Няма и да има. Докладът не съществува. Само любопитствах дали не са фалшифицирали нещо. Въпросът се състои в следното. След като Подразделение 27 се върна в базата, полковник Маркс, сега генерал, е предал меморандум за архивите, за да разкаже историята от неговата гледна точка. Да предложи своята версия за случилото се.

Три-четири реда, написани на ръка. Маркс е педантичен. Описва всичко. Онзи меморандум ще ви трябва.

— Как да го изискаме?

— Уточнете това в иска си за писмените доказателства.

— Мислите ли, че ще го получим?

— Трудно е да се каже. В Пентагона много ги бива да „затриват“ нещата. Когато Конгресът се опита да получи документите за Гватемала, от Пентагона се бавиха цели пет години. Казаха, че са ги преместили някъде и не знаят къде са ги сложили.

— Точно така. Тогава няма да получим меморандума. Пък и за какво ли би могъл да ни послужи? И там ще пише, че Том... тоест Рон е убил група невинни хора.

— Може би.

Сервитърът току-що бе донесъл уискито на Клеър, но Денис вече обличаше маслиненозеленото си палто.

— Сигурно някъде имате копие — каза тя.

Той отново се усмихна, показвайки свършените си зъби.

— Може би. Но няма да повярвате в какъв безпорядък са документите ни. Може да накарам някое от момичетата да провери. Ще ви се обадя, ако излезе нещо.

— И какво ще докаже това?

— Дали Маркс е лъжец, или не. Вижте какво, никой няма да свидетелства срещу него. Но това може и да не ви е необходимо.

Джаки още беше будна, когато Клеър се върна. Двете отидоха да пият уиски и да пушат в стаичката до мокрото помещение.

— Охо, шпионин. Страхотно — възкликна Джаки. — И защо ти помага?

— Това е големият въпрос. Предполагам, защото е приятел на Том.

— Откъде?

— Не ми каза.

— Мислиш ли, че говори истината?

— Ще видим дали ще намери нещо.

— Но това те прави още по-уверена, че Том ти казва истината.

— Нещо в неговата напрегнатост ми го подсказва. Гласът на истината, изречена от един отчаян човек. Но не е престанал да вярва. Последния път, когато го посетих в ареста, той ми каза, че искал да отиде на църква. Не му разрешили и довели свещеник в килията.

— Ще го накараш ли да даде показания?

— Знам ли. Пластична хирургия, промяна на името, фалшива самоличност... Убедена съм, че ще бъде страхотен свидетел — иронично отбеляза Клеър.

— Е, да.

— И не само това. Знам, че ще се справи добре. Но ако свидетелства, всички данни от миналото му ще излязат наяве. Неща, в които са го забъркали, макар че не можем да го докажем. Какво е правил във Виетнам. Дали е бил убиец, който по поръчка на правителството е премахвал американци дезертьори. Вършил ли е извращения с кучета.

— Кучета?

Клеър пак запали цигара.

— Странно, нали? Убийството на кучета възмущава повече, отколкото убийството на хора.

— Мисля, че американските войници във Виетнам не са ставали за нищо. А кучетата са невинни. Между другото, обади се секретарката ти от Кеймбридж. Кони. Имала дълъг списък с хора, които искат да те наемат.

— Предполагам, че им е отказала.

Джаки кимна.

— От „Вашингтон Поуст“ се обадиха отново. Бесни са, задето не искаш да говориш с тях.

— Не съм задължена да говоря с репортери от вестниците.

— Те обаче мислят, че имат моралното, дадено им от Бога право да говорят с теб.

Настъпи продължително мълчание.

— Клеър.

— Да?

— Ако съществува вероятност — дори най-малката — той да е виновен и да е чудовище, както твърди обвинението, наистина ли го искаш близо до Ани?

— Ако е виновен, разбира се, че не.

— Хубаво е да го чуя — мрачно отбеляза Джаки. — Защото през последните няколко седмици останах с убеждението, че на първо място си съпруга, а после майка. Виж как реагира Ани. Пренебрегваш я.

Клеър видя гнева, изписан на лицето на сестра си. Никога не я беше виждала толкова ядосана. Но в края на краищата Джаки ожесточено защитаваше племенницата си.

— Правя каквото мога — тихо промълви Клеър. — Работя ден и нощ...

— Я стига — прекъсна я Джаки. — По-рано беше луда по нея. Преди всичко това да се случи. Сега почти не разговаряш с детето. Господи, Клеър, ти си единственият ѝ родител! Том може да си намери друг адвокат, но Ани не може да си намери друга майка.

Клеър гледаше с широко отворени очи, онемяла от покруса. Не беше в състояние да отговори.

Клеър лежеше, а мислите хаотично и безполезно се въртяха в главата ѝ. Плака за Ани, задето я пренебрегваше. Не можа да заспи дълго време.

В три трийсет и седем телефонът иззвъня.

Тя скочи и вдигна слушалката с разтуптяно сърце.

— Да?

От другата страна на линията цареше тишина. Клеър се нареди да затвори, когато чу един глас — странен, металически, приглушен. И електронно изменен.

— Кой се обажда? — попита тя.

— Уолдрън е само фигурант.

— Кой се обажда? — повтори Клеър.

Линията прекъсна.

Остана будна почти до сутринта.

30.

В синия си затворнически комбинезон и окови Том изглеждаше странно уязвим. От двете му страни стояха мускулести пазачи, които внимателно го наблюдаваха, докато разглеждаше една картечница. Намираха се в голяма празна стая до оръжейните складове в „Куонтико“.

Картечницата „М-60“ беше дълга осемдесет сантиметра и бе запечатана в найлонов плик с етикет „ВЕЩЕСТВЕНО ДОКАЗАТЕЛСТВО“. Предполагаше се, че това е оръжието на Том, с което бе убил осемдесетте и седем цивилни лица. За Клеър това беше обикновена картечница. Не беше виждала отблизо такова нещо.

Двамата с Граймс седяха на металните столове и чакаха.

— Знаеш ли — заяви той, — че наричат „Куонтико“ „Спящата хралупа“?

— Защо? — попита тя, без да си прави труда да се преструва, че проявява интерес.

— Защото е тихо и залесено.

— И спокойно — язвително добави тя. — Искам Ембри да се върне при нас.

— Какво?

— Чу ме. Искам Ембри отново в екипа.

— Какво те кара да мислиш, че ще се върне?

— Вероятно са го накарали да се занимава със скучни неща. Мисля, че ще се възползва от възможността, която ние му предоставяме.

— Не забравяй, че той се оттегли по собствено желание. Не сме го уволнили.

— Ние го засрамахме и го принудихме да напусне. Знаеш, че сгрехихме. Обвинихме го в изтичане на информация, а сега знаем, че кабинетът ми е бил подслушван. Той ни е необходим. Нуждаем се от човек, който е вътре в системата. Ти сам го каза. Ембри трябва да проучи и да разпита свидетелите и да извърши цялата подготвителна работа, за която ти и аз нямаме време.

— Хей, не е нужно да ме убеждаваш. Говори с него. Аз няма да го направя. — После Граймс извика на Том: — Позната ли ти изглежда?

— Какво да кажа? Откъде да знам, че е моята? Сериозно. Всички използвахме „М-60“.

— Ще накараме нашия независим експерт да я разгледа — каза Клеър. — И куршумите, и гилзите. Не вярвам на онези типове.

— Питам се защо — подхвърли Граймс. — На ствола е щампован серийният номер. Струва ли ти се познат?

— Граймс — рече Том, — наистина ли мислиш, че след толкова много години ще си спомня серийния номер?

— Само се опитвам да помогна. Мислех, че вие, тайните агенти, заличавате серийните номера, за да не разпознаят оръжието, ако го намерят.

— Това са бабини деветини. Ние бяхме част от армията и като всички останали се нуждаехме от серийни номера, за да проследяваме оръжията. Само че го правехме изискано. Използвахме стерилни оръжия.

— Нови пушки, купени от правителствата на Панама или на Хондурас, за да не се проследи пратката.

— Няма ли по-лесен начин да се установи дали това е била картечницата, използвана за убийството на онези хора? — попита Клеър.

— Разбира се — отговори Граймс. — Прави се балистична експертиза и се сравняват гилзите и куршумите.

— И ако има съответствие? Как ще докажат, че Том ги е изстрелял?

— Ако си съответстват, тогава това не е била моята картечница — уморено каза Том. Гласът му изведнъж прозвуча пораженчески.

— Но има ли списъци коя картечница на кого е била?

Той сви рамене и се вторачи в пода.

— Да — бавно каза Том. — На всеки от нас беше зачислена по една картечница, по една карабина и по един пистолет. Всеки път използвахме същите оръжия. Подписвахме се за тях.

— Тогава има документи — рече Клеър.

— Оръжейни архиви — добави Граймс.

— Но те не са при нас.

— Още не са дошли. Може би не са и при тях.

— Ако не свидетелстват в тяхна полза, обзалагам се, че са ги „изгубили“. Нищо не можем да направим без оръжейните архиви.

— Това може и да е моята картечница — още по-бавно каза Том, закривайки очи с ръка. — Това не е картечницата, с която е било стреляно, но ако е... тогава... Клеър?

Той изхлипа.

Тя го погледна изпитателно. Това беше ридание, което той се бе опитал да сподави. Том плачеше. Клеър се уплаши.

Той се хвърли към нея. Пазачите скочиха, хванаха го и го простряха на земята. Чу се силно прашене. Черепът му се удари в пода. Пазачите като че ли изпитаха удоволствие от това. Том изрева от болка.

— Исусе! — възкликна Граймс.

— Какво правите? — извика Клеър.

— Тя е моя съпруга, за бога! — каза Том. — Нямам ли правото да я докосна?

Пазачите не отговориха.

— Клеър, искам да говоря с теб. Насаме!

— Не можем да позволим това, госпожо — рече единият.

— Това е законно посещение — каза тя. — Имаме правото да говорим, без вие да присъствате.

Преместиха Том от другата страна на преградата и зачакаха навън. Граймс също излезе.

Том се бе успокоил.

— Съжалявам. Но всичко това ме изнервя.

— Кое?

— Онова, което става с мен. „Съединените щати срещу Роналд Кубик“. Мислех, че не съм в състояние да го приема. Но това е действителност. Никога няма да ме пуснат. Сега го разбрах.

— Знам какво изпитваш — тихо каза Клеър. Нещо стягаше гърдите ѝ. Искаше ѝ се да поплаче на рамото му, но знаеше, че не бива да губи самообладание. Той се нуждаеше от силата и увереността ѝ. — Това е кошмар за всички нас. Но ти не трябва да губиш вяра. Граймс и

аз правим всичко, което е по силите ни. Няма да ги оставим да се измъкнат безнаказани. Обещавам ти.

— Ембри — каза тя, когато той вдигна слушалката. — Тери.

— Госпожо... Клеър. Здравей. — Зарадва се, като чу гласа ѝ. —
Какво става?

— Нищо ново. Нуждаем се от теб. Върни се.

Последва дълга пауза.

— Разбрали сте, че информацията не е изтекла от мен.

— Никога не съм мислила, че ти си ни издал.

— А Граймс иска ли да се върна? Или само ти?

— И той иска. Със сигурност.

— Но няма ли вечно да ме подозирате? Не искате ли да ме подложите на детектора на лъжата?

— Откъде да знам, че не си обучен да лъжеш уреда? — засмя се Клеър.

31.

В девет без петнайсет Уолдрън вече чакаше пред вратата на обезопасената съдебна зала. Когато Клеър пристигна, той се втурна към нея.

— Госпожо Чапман.

— Майор — учтиво каза тя.

— Готова ли сте да се споразумеем?

Клеър се опита да прикрие удивлението си.

— Не съм мислила за това.

— Бих искал да ви вярвам. Получих указания да ви предложа нещо. Лично аз съм противник на всякакви сделки. Мисля, че знаете това. Подготвил съм се да искам смъртно наказание и съм твърдо убеден, че ще го постигна. Но ме помолиха да ви направя едно предложение.

— Слушаме ви.

Ембри и Граймс се приближиха към тях.

— Готови сме да оттеглим обвинението по член 119 за умишлено убийство.

— На колко от жертвите? — попита Граймс.

— На една, не на осемдесет и седем. Поведението остава същото.

— Присъдата за умишлено убийство е осемнайсет години — намеси се Ембри.

— Ето каква е същността на споразумението. Ще настояваме за запазване на пълна тайна. С писмена декларация, разбира се. Ако правителството на Салвадор надуши тази работа, ще избухне международен скандал. Сержант Кубик не трябва да разказва на никого за обстоятелствата и за клаузите на това споразумение, както и за всичко, свързано с тези преговори. Никакви публикации, статии в пресата или писма до редакцията. Никаква публичност. Нито частни разговори за инцидента с когото и да било.

Ембри и Граймс кимнаха. Клеър наблюдаваше Уолдрън с безизразно лице.

— Всички адвокати и следователи също ще подпишат клетвена декларация да не разгласяват тайната — продължи Уолдрън. — Освен това ще се откажете от правото си да подадете апелационна жалба. Кубик ще бъде уволнен с лишаване от почетните знаци, от заплатата и надбавките.

— И на колко години ще бъде осъден? — попита Граймс.

— На пет. От деня на задържането. Клетвената му декларация за запазване на тайната ще бъде част от клаузата за добро поведение. Наруши ли я, ще анулираме споразумението и той ще се върне в „Левънуърт“.

Граймс се обърна към Клеър.

— Не е лошо, а? — мрачно попита Уолдрън. — Пет години за убийство на осемдесет и седем човека. Няма да сключите по-добра сделка.

— Защо изведнъж се заинтересувахте от споразумение? — попита Клеър.

— Защото процесът е дълъг, труден и скъп. Смятаме, че е най-добре за всички засегнати да се договорим сега.

— Кога искате да знаете отговора ни?

— Веднага.

— Веднага? Вие сте луд. Трябва да разговарям със съпруга си.

— Той ще бъде тук след минута-две. Трябва да ви предупредя, че предложението престава да бъде в сила след предявяването на обвинението.

— До процеса остават три седмици. Защо сте се разбързали?

— Кажете ми какво е решението ви преди предявяването на обвинението. Кое то ще започне след пет минути.

Когато Клеър разказа на Том за предложението на обвинението, той поклати глава.

— Защо не? — попита тя. — Клетвената декларация за запазване на тайната не е нищо особено. Ти и без това си мълчал цели тринайсет години. Пет години в „Левънуърт“ — макар условията там да са тежки — изглежда направо привлекателно, като се има предвид алтернативата.

— Клеър, аз съм невинен. Няма да лежа пет години за престъпление, което не съм извършил. Пък и едва ли ще изляза от затвора. Ще ме убият. Щом предлагат сделка, това означава, че са уплашени. Страхуват се от онова, което ще се чуе на процеса, което ще стане публично достояние.

— Ужасно смел си за човек, който е изправен пред вероятността да бъде екзекутиран. Поемаш голям риск, Том.

— Всичко, което съм правил, е било рисковано.

Граймс го погледна недоверчиво.

— Грешно ли чух, или ти току-що отхвърли предложението на Уолдрън?

— Няма да стоя в затвора за престъпление, което не съм извършил!

Граймс се обърна към Клеър.

— Не успя ли да го убедиш?

— Не.

— После ще те съди за неефективна защита — възмутен заяви Граймс.

Клеър се приближи до масата на обвинението и потупа Уолдрън по рамото.

— Не приемаме — каза тя.

— Кубик е чул условията и въпреки това отказва? — учуди се той. — Сериозно ли говорите?

— Откажете се и от петте години затвор и ще се споразумеем.

— Не мога да преговарям по този въпрос.

— Тогава ще има процес.

Уолдрън се усмихна победоносно.

— Ще съжалявате.

— Може би.

— Повярвайте ми. Не знаете какво ви очаква.

— Нито вие — отговори Клеър.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

32.

— Всички да станат — извика военният полицай.

Надянал черна тога върху зелената униформа, съдията Фаръл влезе в съдебната зала, качи се на подиума и седна на кожения стол с висока облегалка.

— Моля, седнете — прогърмя гласът му по микрофона. — Давам ход на изслушването по член 39(а).

Уолдрън остана прав.

— Този военен съд е свикан от министъра на отбраната — каза той. — Съединените щати срещу сержант Роналд Кубик. Кубик е обвинен в нарушаването на член 85, дезертьорство и на член 118, предумишлено убийство на осемдесет и седем човека.

Уолдрън продължи да чете встъпителната част на обвинението.

Пред подиума на съдията седеше съдебната стенографка — същата чернокожа жена на средна възраст, която присъстваше и предишния път. Беше си сложила слушалки.

— Аз съм полковник Уорън Фаръл от американската армия — издекламира съдията. — Бях назначен да водя това дело от районния военен съдия. Имам необходимата квалификация в съответствие с член 26(а) от Кодекса на военното правосъдие. Желаете ли някой от обвинението или от защитата да оспори правомощията ми?

Фаръл имаше предвид рядко използваното право да се поставя под съмнение, дори да се оспорва правото на съдията да води делото.

Уолдрън стана.

— Не, Ваше Благородие.

Клеър също се изправи.

— Да, Ваше Благородие. Ние бихме желали.

Граймс се плесна по челото. Капитан Хоуган го погледна и се усмихна самодоволно. Предишната нощ Граймс се бе опитал да разубеди Клеър, но тя твърдо бе решила да го направи.

— Добре, госпожо Чапман — опитвайки се да имитира весело настроение, каза Фаръл.

— Ваше Благородие — попита тя, — знаете ли защо ви повериха този случай?

Той вирна брадичка и я погледна с премрежени очи. После отпи от кафето си, преди да отговори:

— Предполагам, заради опита ми със случаи, свързани с националната сигурност.

Клеър се замисли за миг, но реши да продължи:

— Бихте ли казали какви разговори са водени с вас и членовете на Военната прокуратура, свързани с това дело?

Очите му потрепнаха едва забележимо, но той запази спокойствие.

— Доколкото си спомням, водих един-два разговора по чисто административни въпроси.

— Разбирам. А бихте ли казали какви разговори сте водили с членовете на Генералния щаб на армията и със самия началник-щаб?

Това беше интересен въпрос и Клеър се питаше доколко Фаръл ще бъде откровен и дали ще се опита да прикрие следите си.

Но съдията беше твърде хитър. Отново отпи от кафето си и погледна към тавана, сякаш се опитваше да си припомни нещо неясно и далечно.

— Ами спомням си само един разговор, свързан със случая, който преди няколко дни проведох с член на Генералния щаб.

— Бихте ли ни казали какво си спомняте от този разговор?

Очите му бяха непроницаеми.

— О, разговаряхме по общи въпроси, свързани с графика на делото.

Но защо някой от канцеларията на генерал Маркс ще разговаря със съдията за графика на делото? В това нямаше логика.

— С кого по-точно разговаряхте, господине?

— С полковник Ернандес.

— Какво? — възкликна Граймс.

Опитвайки се да прикрие удивлението си, Клеър попита:

— Вие подчинен ли сте на полковник Ернандес?

— Не.

Търпението на съдията видимо се изчерпваше.

— Полковник Ернандес обаждал ли ви се е и преди във връзка с графика на други дела?

— Мисля, че не.

Тонът му беше презрителен.

— Никога не е говорил с вас за графика на други военни процеси, така ли?

— Както вече казах, не си спомням други подобни разговори.

— А сега, Ваше Благородие, бихте ли казали за какво по-точно разговаряхте с полковник Ернандес?

Ала на съдията Фаръл му бе дошло до гуша.

— Защитник, аз съм зает човек — строго каза той. — Дните ми са програмирани до минута. Всеки ден разговарям с десетки хора за стотици неща. За съжаление невинаги си спомням всяка дума, която сме разменили. А сега, оспорвате ли правата на военния съдия?

Уолдрън стана.

— Не, Ваше Благородие.

— Ваше Благородие, нуждаем се от кратка почивка, за да обсъдим дали оспорваме правата на военния съдия — каза Клеър.

— Съдът се оттегля за десет минути — обяви Фаръл и удари с чукчето.

Граймс протегна ръка и стисна рамото на Клеър, за да я накара да седне.

— Искам да ти задам един елементарен въпрос. Откачила ли си, или пушиш твърде много трева? Нали не мислиш сериозно да оспориш правата му? Защото нямаме никакви мотиви.

— Не — призна тя. — За съжаление той направи обструкции и ние няма какво да използваме.

— Добре, разговарял е с Ернандес. Това безспорно е изненада. Но ти си решила здравата да го ядосаш, така ли?

— Граймс, искам Фаръл да знае, че го наблюдаваме внимателно и трябва да се държи колкото е възможно по-добре с нас.

Съдът поднови заседанието си.

— Засега нямаме мотиви да оспорваме правата на военния съдия, Ваше Благородие — заяви Клеър.

Фаръл прикри усмивката си.

Том бавно се изправи. Бяха го инструктирали какво да каже.

— Сержант Кубик, как искате да бъдете съден?

Том знаеше отговора.

— От военен съд със съдебни заседатели офицери, господине.

Съдебните заседатели се избираха от институцията, която свикваше военния съд. Беше забранено да ги подбират тайно, макар че това се случваше от време на време. Предполагаше се, че съдебните заседатели са свободни да гласуват по съвест, без указания „отгоре“ или под влиянието на командирите. Те трябваше да бъдат по-старши по ранг от обвиняемия. Ако беше редник или сержант, а не офицер, той имаше правото да иска поне една трета от съдебните заседатели да бъдат редници или сержанти. Но Граймс бе накарал Том да избере само офицери — те бяха по-надеждни, заслужаваха повече доверие и не бяха толкова предразположени да действат прибързано и безразсъдно. Или поне така му бе казал Граймс.

— Кой желаете да ви представя? — попита съдията.

— Госпожа Чапман, господин Граймс и капитан Ембри.

— Искането ви е одобрено. Сега ще ви бъдат предявени обвиненията. Защитата иска ли обвиненията да бъдат прочетени?

— Отказваме се от прочитане на обвиненията, Ваше Благородие — отговори Клеър.

— Сержант Кубик, сега ще ви попитам за какво ще пледирате, но преди да го сторя, искам да ви уведомя, че всички искания за прекратяване на делото или за някакви други промени трябва да бъдат предявени сега.

— Ваше Благородие, защитата има няколко искания — каза Клеър.

В очите на съдията проблесна пламъче. Исканията не бяха изненада, тъй като той им бе наредил да ги представят три дни преди предявяването на обвиненията, по време на изслушването пред съдията и в отсъствието на съдебните заседатели. Цялата процедура беше една формалност, ръководен по сценарий ритуал.

— Сержант Кубик — каза Фаръл, — можете да седнете.

Том се върна на мястото си с отбивиста военна походка. Това беше единствената му възможност да говори в съда и той каза каквото бе необходимо.

После Клеър представи и обоснова своите искания, а Уолдърън ставаше и ги отхвърляше едно по едно. Исканията бяха малко — да се разпусне целият военен съд поради липса на доказателства, да се

изключат сведенията от службата на Том във Виетнам като несъвместими с обвиненията и така нататък. Съдията Фаръл трескаво пишеше, докато Клеър говореше и излагаше аргументите си. Това продължи няколко часа.

Щом тя свърши, Фаръл започна:

— Защитата, обмислих искането ви за разпускане на военния съд, както и доводите в негова подкрепа, и го отхвърлям. Решението ми ще бъде добавено към протоколите на този процес преди удостоверяването на истинността му.

Това не беше изненада, но Клеър стана, за да спази официалния протокол.

— Възразявам срещу решението ви, Ваше Благородие.

— Възражението ви се отхвърля. Обмислих и искането ви за призоваване на свидетел експерт по полиграфи и изслушването на показанията на ваш специалист и ги отхвърлям. Решението ми ще бъде добавено към протоколите на този процес преди удостоверяването на истинността му.

Това беше много неприятно и Клеър скочи.

— Възразявам срещу решението ви, Ваше Благородие.

— Възражението ви се отхвърля.

И така нататък. Едно след друго. Всичките.

Колкото и изкусно да бяха представени и убедително аргументирани, всички предложения на защитата бяха отхвърлени. Накрая с победоносен блясък в очите съдията Фаръл попита:

— Имате ли други искания?

Намръщен, Граймс поклати глава. Том гледаше право напред, онемял от недоумение. Ембри изглеждаше резервиран и обезпокоен.

— Да, Ваше Благородие — отговори Клеър и уморено се изправи. — Защитата още веднъж оспорва процедурата при закрити врати. Обвиняемият има право на публичен процес, гарантиран му от Първата и Шестата поправка в Конституцията...

— Не — сръза я съдията Фаръл.

— Ваше Благородие?

— Вече обсъдихме този въпрос, така че, забравете го.

— Ваше Благородие, защитата с уважение поддържа становището, че такъв процес...

— Седнете. Казах, забравете това. Не искам да го чувам повече.
— Лицето на съдията се зачерви. — Правителството вече убедително доказва, че правата на обвиняемия няма да бъдат нарушени, ако процесът се състои при закрити врати. Има сериозни съображения, свързани с националната сигурност. Всичко това е описано във Военния правилник за доказателствата. Вече съобщих решенията си. Слушахте ли внимателно?

— Ваше Благородие... — обади се от мястото си Клеър.

— Позволете да ви кажа нещо, госпожо Чапман. Силно и ясно. Не искам повече да чувам за това. И ако отново повдигнете този въпрос пред съдебните заседатели, ще ви обвиня в незначитане на съда. Чувате ли?

— Да, господине — отговори Клеър и измърмори: — И без това не зачитам този съд.

— Казахте ли нещо? — излая Фаръл.

— Не, господине.

— Добре. Говоря съвсем сериозно. Повдигнете ли този въпрос пред съдебните заседатели, самата вие ще бъдете затворена в „Куонтико“. Не знам как стоят тези неща в Кеймбридж, професоре, но тук предупреждението не е задължително. И нямате право на обжалване. Чувате ли ме?

Клеър стана.

— Не мога да подкрепя това твърдение. Аз съм цивилно лице, което означава, че не се подчинявам на вашето правосъдие. Не можете да ме хвърлите във военен затвор.

— Искате ли да опитате?

Клеър и съдията се вторачиха един в друг.

Граймс закри очи с ръка и се сниши на стола си.

— А сега — продължи Фаръл, — готова ли сте да пледирате от страна на вашия клиент?

— Да, господине — с неподправено презрение отговори тя и стана. — Готови сме.

— Обвиняемият, моля, станете.

— Ваше Благородие — започна Клеър, — чрез адвокатите си сержант Роналд Кубик пледира, че е невинен по всички обвинения.

— Много добре. Разбирам. Можете да седнете.

Клеър стисна ръката на Том и прошепна:

— И така, започваме.

— Трудно начало, а? — подхвърли той.

— По-лошо, отколкото очаквах. Съдията просто не дава пет пари.

— Обвинението и защитата — извика Фаръл, — готови ли сте да предявим обвиненията?

— Какво? — възкликна Клеър.

— Попитах готови ли сте да въведем съдебните заседатели?

Тя се обърна към Граймс, който беше не по-малко изненадан от нея.

— Процесът трябва да започне чак след три седмици — на висок глас изтърси Том.

— Да, господине — отговори Уолдрън. — Готови сме.

Клеър скочи.

— Не, Ваше Благородие, ние не сме готови. Разбрахме, че процесът ще започне след три седмици. Това е углавно престъпление. Обвиненията са изключително сериозни и защитата не е готова да подложи на кръстосан разпит свидетелите. Още сме по средата на нашето разследване.

— Какво означава „разбрахме“? — с присвити очи попита Фаръл.

Граймс стана.

— Така ни казаха от Военна прокуратура, Ваше Благородие.

Клеър никога не бе чувала такова безпокойство и страх в гласа му.

— Да, ами може и така да сте се споразумели с Военна прокуратура... но аз съм съдията и аз контролирам дневния ред — отвърна Фаръл.

— Ваше Благородие — добави Клеър, — току-що приключихме с исканията. Очевидно не сме могли да подготвим аргументите си, без да знаем, че решенията ви ще се основават на нашите доказателства. Вашите решения дали в съда ще се допуснат, или не определени доказателства, формират нашите доводи. Има свидетели, които нямахме възможност да разпитаем. А що се отнася до другите, необходимо ни е още време, за да потвърдим или отхвърлим техните показания.

— Имахте достатъчно време да се подготвите — със смразяващ тон заяви Фаръл.

Клеър трябваше да събере цялата си воля, за да не го удари.

— Ваше Благородие, защитата не е действала мудро. Планирали сме аргументите си въз основа на графика, според който неофициално беше решено да има три седмици между привличането под отговорност и самия процес. Освен това няколко пъти се опитах да разпитам основния свидетел срещу моя клиент и той все отказваше. Следователно ние сме абсолютно неподготвени да представим аргументите си днес и да разпитахме свидетелите. Всъщност искаме един месец, за да се подготвим за този процес.

— Искането ви е отхвърлено — категорично заяви съдията Фаръл.

Уолдрън се изправи.

— Ваше Благородие, от Военна прокуратура ни съобщиха, че генерал Маркс е решил да свидетелства.

Клеър погледна Граймс. Това беше гръм от ясно небе. Тя стана.

— В такъв случай, Ваше Благородие, ние искаме две седмици, за да се подготвим и да проведем този разпит, преди да започне процесът.

— Отхвърлям искането ви — рече съдията.

— Ваше Благородие — намеси се Граймс, — защитата ще приеме отлагането на един незабавен процес. Обвиненията вече са предявени, затова незабавният процес не подлежи на съмнение. Сега въпросът е дали нашият клиент ще бъде съден справедливо, а това явно няма да стане, щом защитата не е готова.

— Защитата би трябвало да е готова и ако не сте, това не е по вина на съда. Процесът ще започне днес.

Изумен, Граймс се отпусна на стола си. Широко отворил очи, Том се обърна към него и прошепна:

— Сериозно ли говори?

— Това е военен съд — измърмори Граймс. — Тук те винаги имат право.

— Копеле! — удивен промълви Ембри.

— Ваше Благородие — рече Клеър, — още веднъж възразяваме срещу решението процесът да започне днес.

— Възражението ви е взето под внимание и отхвърлено. Готови ли сте за въвеждането на съдебните заседатели?

— Да, Ваше Благородие — извика Уолдрън.

— Ваше Благородие — продължи Клеър. — Нашата позиция по въпроса дали сме готови, ви е известна. Ние сме абсолютно неподготвени, защото ни увериха, че процесът ще започне след три седмици.

Фаръл размаха дебелия си показалец срещу нея.

— Попитах, готови ли сте за въвеждането на съдебните заседатели?

— Щом ни принуждавате да процедираме — язвително отговори тя, — ще се постареем да проведем разпитите на свидетелите колкото можем по-добре.

— И така. Ще ви дам два часа да уточните въпросите си. И тъй като наближава обяд, моментът е подходящ за почивка.

И той удари с чукчето.

33.

— Правителството готово ли е да изложи фактите по процеса? — попита съдията Фаръл.

— Да, господине — отговори Уолдрън.

Това бе предшествано от въвеждането и полагането на клетва на съдебните заседатели. След няколко часа дебати бе уточнено, че съдбата на Том ще бъде решена от две жени и от четирима мъже. Най-старшият съдебен заседател, един подполковник, стана председател. Той беше чернокож мъж с авиаторски очила със стоманени рамки. Групата съдебни заседатели не се отличаваха с нищо. Наблюдаваха внимателно процедурата. Всеки от тях имаше разрешително за достъп до свръхсекретна информация и можеше да се разчита, че ще запазят всичко в абсолютна тайна.

Уолдрън започна тихо, с почти напевен глас. Клеър очакваше гръмогласно и шумно начало. Но Уолдрън беше твърде хитър.

— На 22 юни 1985 година в село Ла Колина, недалеч от Сан Салвадор, осемдесет и седем човека са били събудени и избити като добитък.

Той успя да прикове вниманието на съдебните заседатели. Те не си водеха бележки. Съдията ги бе предупредил, че предварителното изложение на фактите по процеса не е представяне на показанията и не трябва да записват нищо.

Уолдрън бавно се приближи до тях и застана неподвижен.

— Онези осемдесет и седем човека не са били войници. Нито бунтовници. Не са имали нищо общо със сраженията, бушуващи в страната. Били са мъже, жени и деца — невинни цивилни лица... И са били убити не от някоя войнстваща фракция, не от войници на салвадорското правителство, не от бунтовници партизани... Били са убити от един-единствен американски войник... Чухте ме правилно — от един-единствен американски войник... И не в разгара на сражението. Не случайно. А само заради тръпката.

Клеър погледна Граймс, който поклати глава. Правеше й знак да не възразява относно мотивите. Още не. Не биваше да привлича внимание върху това.

— Как е било възможно това да се случи? — попита Уолдрън и наведе глава, сякаш потъна в дълбок размисъл, сетне прехапа устни. — Няколко часа по-рано свръхсекретното Подразделение 27 от Американските специални сили получава заповед да претърси онова селце и да разбере дали докладите на разузнаването са били точни. Да провери дали там се крият антиправителствени бунтовници... Оказва се, че няма такива. Както често се случва по време на война, разузнаването сгрешило.

Той сви рамене и продължи:

— И Подразделение 27, командвано от способния полковник Уилям Маркс, сега началник-щаб на армията, установява това и се приготвя да се върне в базата си в Илопанго... После изведнъж, без предупреждение, някой започва да стреля. С картечница „М-60“. По невинните селяни.

Клеър се обърна да прошепне нещо на Том и видя, че по лицето му се стичат сълзи. Тя стисна ръката му.

— Ще го чуете от устата на двама служещи в подразделението, полковник Джеймс Ернандес, заместник-командира, и сержант Хенри Абът, които са видели този човек. — Уолдрън бавно се обърна и се приближи до масата на защитата, сетне посочи Том. — Сержант Роналд Кубик. Те са го видели да вдига картечницата, да я насочва към осемдесет и седемте селяни, строени в четири редици, и да ги покосява... Те са видели селяните, които не са имали оръжие, да молят за милост. Видели са ги да пицят... Видели са и как сержант Кубик, докато ги разстрелва, се усмихва.

Уолдрън отново се обърна към съдебните заседатели. На лицето му бе изписано изумление.

— Той се усмихвал.

Том поклати глава. Още плачеше безмълвно. Сетне прошепна на Клеър:

— Как може да лъже така?

— Въпреки усилията си, командирът, генерал Уилям Маркс, не бил в състояние да спре това зверство.

Съдебните заседатели не помръдваха. Гледаха като хипнотизирани. Едната от жените бе сложила пръст на устните си. Стенографката, уморена на вид чернокожа жена на средна възраст, с шал на цветя, праметнат на раменете, бавно печаташе на пишещата машина.

— Двама служещи в подразделението ще ни разкажат за онази ужасна нощ. Както и командирът... Но ние няма да се задоволим само с показанията на очевидците. Имаме и веществени доказателства. Ще представим резултатите от балистичната експертиза — някои от куршумите, използвани за убийството на онези цивилни лица, и няколко гилзи, изхвърлени по време на буйството. Ще демонстрираме извън всякакво съмнение, че куршумите са били изстреляни от картечницата на сержант Кубик. Няма да има и сянка на колебание. Разполагаме с очевидци и със съдебни доказателства... Нещо повече. След този кошмарен инцидент служещите в Подразделение 27 са били извикани в щаба на Специалните сили във Форт Браг, за да бъдат разпитани за случилото се. Седем войници са дали показания под клетва. А какво е направил сержант Кубик? Той е бил разпитан подробно, но отказал да подпише показанията си... И после избягал от ареста. Дезертира от армията. Крие се в страната. Създава си фалшива самоличност, използвайки умело подправени документи. Приема фалшиво име, дори фалшива биография. Подлага се на пластична операция, за да промени външността си до неузнаваемост... Накрая сержант Кубик, прекръстил се на Том Чапман, се заселва в Бостън, където заживява като беглец с фалшива самоличност и ново лице. Цели тринайсет години бяга от престъплението си... Допреди няколко седмици, когато едно щастливо стечение на обстоятелствата ни заведе при него и той бе заловен от Федералната военна полиция... Госпожи и господа, това не е поведение на невинен, а на много хитър и пресметлив човек, който е знаел, че трябва да бъде съден за хладнокръвно убийство... Ние имаме правила, госпожи и господа. Имаме закони. Дори по време на война — особено по време на война, ще ме поправят някои — нашето поведение се ръководи от строги и почтени закони. И не убиваме невинни цивилни лица само заради извратеното удоволствие. Това е безумие... Показанията, които ще чуете по време на процеса, ще ви потресат и ужасят. Но моето единствено желание е да ви развълнуват и да ви покажат, че ние,

американците, никога не трябва да правим такива ужасни неща. И вашето решение да бъде, че сержант Роналд Кубик е виновен за убийство първа степен... Справедливостта го изисква.

Той бавно се обърна към масата си.

Настъпи продължително мълчание.

Накрая съдията Фаръл се прокашля и попита:

— Защитата подготвила ли е встъпителна пледоария, или желае да се въздържи?

— Ще се въздържим, Ваше Благородие.

— Добре. Тогава ще се оттеглим за почивните дни. В понеделник в девет и половина сутринта ще подновим делото.

Съсипана, Клеър се отпусна на стола си.

34.

На бюрото в библиотеката стояха две омазнени картонени опаковки от пица и празни консерви от кока-кола. Беше петък късно вечерта. Денят между обвинителната реч сутринта и срещата с генерал Маркс следобед беше дълъг. От изслушването по член 32 бе изтекла само една седмица, а Клеър имаше чувството, че са минали няколко месеца.

Граймс и Ембри се бяха разположили на обичайните си столове. Рей Деверо търсеше подслушвателни устройства. Клеър крачеше напред-назад.

— Ами ако не бяхме повдигнали въпроса за генерала? — попита тя. — Ако не се беше похвалил, че има имунитет? Кога обвинението смяташе да ни каже за това?

Граймс и Ембри не отговориха.

— Не са ли длъжни да уведомяват защитата за всяко отпускане на имунитет — продължи тя — и да ни дават писмено копие преди предявяването на обвиненията?

— Всъщност — уморено каза Граймс, — пише „или в разумен период от време, преди свидетелите да дадат показания“, или нещо подобно.

— Което означава, когато те поискат.

— В общи линии.

— Чисто е — обяви Деверо. — Можете да говорите свободно.

— Подслушвателните устройства не спираха Клеър — подхвърли Граймс.

— Чудя се дали да повдигнем този въпрос пред съдията — добави тя.

Ембри бавно поклати глава, но не каза нищо.

— Клеър — продължи Граймс, — нека да ти кажа нещо. Когато реши да оспориш правомощията на съдията и го нападна, ти ужасно го ядоса. Постави под съмнение неговата почтеност. Мисля, че вече е време да го оставиш на мира. Престани да го дразниш.

— Нямам намерение да го дразня. Не разполагаме със свидетели, които да потвърдят разказа на Том, и ако поискаме отлагане, Фаръл ще ни се изсмее. Писмените показания на другите служещи в подразделението са подозрително еднакви...

— Мислиш ли, че са били инструктирани? — попита Ембри.

— Убедена съм.

— Как можем да го докажем?

— Единственият начин е да изтръгнем самопризнания от свидетелите. Да се опитаме да принудим оцелелите служещи в подразделението да се откажат от писмените си показания отпреди тринайсет години. И така, кои са те?

— Дватама, за които Уолдърн спомена, че са видели Том да стреля с картечницата, са Ернандес и някакъв тип на име Хенри Абът. Ти вече разговаря с Ернандес.

— Той е човек на генерала — каза Граймс. — Никога няма да се изметне от думите си. Макар че може да го поставя натясно, ако ми провърви. А кой е Абът?

— Сержант Абът е напуснал армията през 1985-та. Започнал работа в частния сектор. По-точно, сделки с Министерството на отбраната.

— Защо ли не съм изненадан? — подхвърли Граймс.

— Абът работи за правителството, в една от онези големи и страшни корпорации, свързани с отбраната. Това означава, че продава оръжие на Пентагона. Ето защо не мисля, че ще пренасочи доказателствата на правителството в наша полза. Пентагона го държи за пословично късо подстриганите коси.

— Той е един от свидетелите на обвинението — обади се Ембри. — Но не знаем дали е призован.

— Хенри Абът е във Вашингтон — каза Деверо, както винаги намесвайки се в подходящия момент. — В хотел „Медисън“.

— Хайде да се срещнем с него — предложи Клеър.

— Уговорил съм ви закуска — каза Рей. — Утре сутринта в седем.

— Какво? — изненада се тя. — Благодаря, че ни го каза...

— В седем? — изпъшка Граймс.

— Току-що я уредих — рече Деверо и се обърна към Граймс. — Абът става рано.

— О, той само иска да ни тормози — каза Граймс. — И кой остава?

— Още двама — отговори Рей. — Робърт Лентини и Марк Фей. Намерих втория. Занимава се с недвижими имоти в Пепър Пайк, Охайо. Разговарях с него. Трудно е да се каже, но може би си заслужава да се срещнем с него. Стори ми се разочарован от службата си в армията. Не е фанатик.

— Наш човек — отбеляза Клеър.

— Лентини е загадъчен тип — продължи Деверо. — Всичко, което можах да открия, е снимката му от постъпването в армията. Пуснах иск да ми я изпратят. Ще я изровят след няколко дни, но това няма да ни свърши работа. Друго няма. Никаква информация какво е станало с него. Проверих в Центъра на запасните офицери в Сейнт Луис, където пазят архивите за всички, които са напуснали армията. И в Армейското командване във Вирджиния, където държат досиетата на действащите военни. Нищо. И никъде няма сведения, че е починал.

— Това е невъзможно — отбеляза Клеър. — Ако е жив, той е или в армията, или извън нея. Трета вероятност няма. Провери дали няма някой пропуск, или неточност, като погрешен инициал на бащиното име или правописна грешка.

Деверо я изглежда гневно.

— Приличам ли ти на идиот?

— Не отговаряй на този въпрос — обади се Граймс.

— Добре — рече тя. — Рей, искам всичко, което имаш за Абът. Вие, момчета, можете да останете, ако желаете, но часът е почти два след полунощ. Трябва да поспя, ако искам да говоря свързано на срещата с Абът утре.

35.

Чу се слабо изсвирване на клаксон и Клеър отвори предната врата на къщата. Ръждясалият сребрист мерцедес на Граймс стоеше на алеята пред къщата ѝ. Беше шест и трийсет сутринта и 34-та улица изглеждаше безлюдна. Ранното утринно слънце имаше пастелен оттенък. Някаква птичка извиваше музикални трели, отчетливи като удари на метроном. Клеър имаше главоболие и слепоочията ѝ пулсираха. Дневната светлина прониза очите ѝ.

— Усмихни се — иронично подхвърли Граймс.

— Четох информацията за Абът до четири часа. Нуждая се от кафе.

— Ще прием някъде по пътя.

Във фоайето на хотел „Медисън“ към тях се присъедини Рей Деверо. Връчи на Клеър малък клетъчен телефон „Моторола“, каза ѝ няколко думи и пак излезе на улицата.

Срещнаха се с Абът в ресторанта. Със слънчевия си загар той имаше вид на преуспяващ красавец, но по някакъв смътно зловещ начин. Сребристите му коси бяха сресани назад. Челото му беше четвъртито. Носеше очила със златни рамки. Беше облечен в сив костюм, бяла риза и елегантна синя вратовръзка.

Когато двамата се приближиха до малката маса, на която седеше, той погледна часовника си — изящен златен „Патек Филипс“ — и обяви:

— Имате дваайсет минути.

Граймс извърна очи, но не каза нищо.

— Добро утро и на вас — рече Клеър и остави клетъчния телефон на масата пред себе си.

Кофеинът и червилото я накараха да се почувства по-човешки. Тя представи себе си и Граймс.

— Нямам какво да ви кажа — заяви Абът. — В никой закон не пише, че съм длъжен да разговарям с военни следователи.

— Тогава защо се съгласихте да се срещнете с нас? — попита Клеър.

— От любопитство. Исках да видя как изглеждате. Чел съм за вас.

— Е, сега знаете.

— Тя обикновено изглежда по-добре — извини се Граймс, — но напоследък спи само по три часа.

— Искаме да ви зададем няколко въпроса — продължи Клеър.

— Защо да разговарям с вас, по дяволите? Трябва да пазя репутацията си.

Обзалагам се, помисли си Клеър.

— Писмените ви показания пред Отдела за криминално разследване са недвусмислени — продължи тя. — Сигурна съм, че са ви дали копие, за да освежите паметта си.

— И без това не разбирах какво би трябвало да е извършил Кубик.

— В писмените ви показания пише друго — вметна Граймс.

— Е, да — съгласи се Абът и отпи от кафето си.

Сервитьорът се появи и сложи по чаша кафе пред всеки. Клеър отпи с благодарност. Кофеинът оказа мигновено въздействие — ударите на сърцето ѝ се ускориха и по слепоочията ѝ избиха капчици пот.

— Ние знаем истината — каза тя. — Писмените показания на служителите от Подразделение 27 са еднакви. Това е твърде хитро, но само донякъде. В хода на процеса вие рискувате да се ограничите в показанията си, които са били изтръгнати от вас преди тринайсет години. А вие не искате това.

— Записвате ли този разговор? — попита той.

— Не — отговори тя.

Абът избърса устни с бялата ленена салфетка.

— Да предположим теоретично, че променя разказа си. Тогава ще ме обвинят, че съм дал лъжливи показания пред Отдела за криминално разследване.

Аха, значи така, помисли си Клеър.

— Не могат — възрази тя. — Вече не подлежите на криминална отговорност пред военните, след като сте се уволнили.

— Кой казва?

— Върховният съд — отговори Граймс. — Преди няколко десетилетия. Вашето желание е да излезете пръв с чиста съвест, а не да

бъдете последният, който ще отстоява докрай лъжата.

— Ами ако не го направя?

Абът вече преценяваше възможностите си, търсейки място за отстъпление.

— Много просто — отговори Клеър. — Ако лъжесвидетелствате, може да бъдете съден във Федералния съд. Според член 18 на Наказателния кодекс на САЩ може да получите пет години затвор. И когато излезете, да се простите с всички онези доходни сделки с правителството. Изворите ще пресъхнат моментално.

— Вижте какво — ядоса се Абът, — вие искате свидетел, но аз не съм подходящият човек. Не го видях да стреля. Бях в другия край на онова шибано лайняно село. Отговарях за радиостанцията.

— Дали сте показания, че сте го видели да стреля.

— Наистина ли сте толкова наивни, или само се преструвате? — озъби се той.

— Какво означава това? — попита Клеър.

— Неофициален ли е разговорът ни?

— Щом настоявате.

— Да, настоявам. Говоря неофициално. Не ми казвайте, че не знаете как действа системата. Тя работи в полза на такива като шибания полковник Маркс. Искане да прехвърли вината върху някого. Веднага щом се върнахме във Форт Браг, Маркс ни извика един по един преди разпита пред Отдела за криминално разследване и ни каза: „Подготвям показанията си и искам да съм сигурен, че фактите ми са точни. Какво си спомняш за случилото се?“. Аз отговорих: „Нищо не си спомням, господине“. Бях добър войник. Знаех какво да кажа. Но той искаше повече. Рече: „Не видя ли как Кубик изведнъж вдигна оръжието и започна да стреля?“. Отговорих: „Не, господине, не видях. Беше нощ и аз бях на двеста метра разстояние. Чух, че някой стреля. Но откъде да знам кой беше, по дяволите?“. Той попита: „Сигурен ли си, че не видя как Кубик изведнъж обезумя и започна да стреля? Внимавай, сержант, това или ще те издигне, или ще съсипе кариерата ти. Кубик проявява склонност към насилие. Ако преровиш паметта си, сигурно ще си спомниш как той неочаквано извади оръжието си и започна да стреля“. И тъй като не съм вчерашен, отговорих: „Тъй вярно, така беше. Абсолютно сте прав, господине, точно това направи“. И това беше всичко.

Клеър кимна, сякаш Абът само потвърждаваше нещо, което тя вече знаеше.

— И искам да ви кажа, че в съда ще отрека всичко това. Всеки ден имам работа с Пентагона. Те купуват снаряжение за милиарди долари от моята фирма. И не обичат доносниците и предателите. Имам среща. — Той стана. — Между другото, вярно ли е онова във „Вашингтон Поуст“?

— Още не съм го чел — отговори Граймс. — За какво говорите?

— За вас — обърна се Абът към Клеър. — Наистина ли го направихте? Вероятно не ви се говори за това, нали?

— По дяволите — рече тя. — Разбрали са защо съм във Вашингтон.

Той изглеждаше озадачен.

— Изглежда, наистина не сте го чели.

Абът отвори металното си куфарче, бръкна вътре, извади прилежно сгънатия сутрешен брой на „Вашингтон Поуст“ и го сложи на масата пред нея.

Тя видя собствената си снимка и заглавието: „Тъмното минало на един професор от Харвард“. Усети прилив на кръв в главата.

Клеър пушеше.

Ани танцуваше около масата в кухнята и монотонно повтаряше:

— Какво? Какво? Какво?

— Остави ни сами, миличка — каза Джаки.

Клеър загаси цигарата, извади друга от пакета и го предложи на Джаки, но за нейна изненада сестра ѝ поклати глава.

Ани се вкопчи в полата на майка си.

— Какво четеш? Кажи ми! Кажи ми!

Клеър беше твърде потресена, за да говори. Момиченцето искаше да ѝ обърне внимание. Но мислите на Клеър бяха далеч — на хиляди километри разстояние и две десетилетия назад в миналото.

На двайсет и три години, тя беше може би най-умната студентка в групата, но съвсем нямаше чувството, че е така. През повечето време ѝ се плачеше и често го правеше. През пролетния семестър често пътуваше между Питсбърг и Ла Гуардиа. Взимаше коли под наем на питсбъргското летище и отиваше до Франклин. Качваше се на автобус от Ла Гуардиа до Ню Хейвън. Седеше до болничното легло на майка си и я гледаше как се предава на рака в черния дроб.

Имаше десетки извинения. През онзи втори семестър на първата ѝ година в университета почти не се свърташе в Ню Хейвън. Беше разсеяна. Трябваше да си вземе свободни дни, ала не го стори. Страхуваше се. Дори за един редовен студент Юридическият факултет беше предизвикателство, а Клеър даже не бе влизала в библиотеката.

Искаше да използва неясната юридическа статия само за вдъхновение. Не проявяваше интерес към гражданските дела. Трябваше да преработи основно черновата, която предаде, но бързаше да хване самолета. От болницата току-що ѝ се бяха обадили, че майка ѝ е починала. Всеки друг би се възползвал от възможността да си вземе почивка, но тя искаше да поддържа нещо като нормален живот.

Беше наистина лош период. Скапано стечение на обстоятелствата.

Професорът беше добре запознат със съдържанието на статията, която Клеър просто бе преписала. Публикацията бе написана от една бивша негова студентка, която с гордост бе изпратила копие с автограф на стария си професор.

Той повика Клеър в кабинета си и вдигна скандал. Нито за миг тя не се опита да отрече нещо или да се оправдае. Професорът беше сприхав и злобен човек и не прояви милост.

Плагиатство. Деканът прояви повече разбиране. Клеър била изпаднала в стрес. Майка ѝ умираше. Трябвало да поиска свободни дни. Не била извършила престъпление, но демонстрирала безотговорност.

Обвинението беше забравено. Дадох ѝ възможност да напише друг доклад. За тази история щяха да знаят само отзивчивият декан и натъженият професор, чиято кандидатура за Върховния съд беше категорично отхвърлена няколко години по-късно.

Телефонът звънеше, но никой не ставаше да вдигне слушалката. Клеър препрочете статията за стотен път. По същество написаното отговаряше на истината. Тук-там липсваше по някоя подробност, но репортажът беше добър. Журналистът можеше дори да добави, че никой не отговаря на настоящите телефонни обаждания в дома на госпожа Чапман.

Заглавието я жегна като нагорещен до червено ръжен.

ТЪМНОТО МИНАЛО НА ЕДИН ПРОФЕСОР ОТ ХАРВАРД

Известна адвокатка плагиатствала като студентка в
Юридическия факултет

Ани се вкопчи в полата ѝ, сякаш се страхуваше, че майка ѝ ще я остави.

— Какво ти става? — попита Джаки.

— Не знам — с пресипнал глас отговори тя. — Може да загубя поста си в Юридическия факултет. Убедена съм, че това ще стане.

— Нали си назначена на постоянно място.

— Това няма значение.

— Има смекчаващи вината обстоятелства.

— Мога да се обоснова. Харвард може дори да ме изслуша. Но по-вероятно е без много шум да ме помолят да напусна. Знам как действат.

— Генералът те предупреди — мрачно отбеляза Джаки. — Трябва да мислиш за кариерата си.

— Да — съгласи се Клеър. — Предупреди ме. Но такава заплаха няма да ме спре.

Накрая двете започнаха по ред да вдигат телефона. Обадиха се най-малко десетина репортери във връзка със статията във „Вашингтон Поуст“. Клеър или отказваше да коментира, или изобщо не се приближаваше до телефона. Обадиха се и неколцина верни приятели от Кеймбридж, които проявиха разбиране. Ейб Марголис изрази гнева си от вмешателството на вестника в личния ѝ живот и добави, че ще разговаря с декана на Юридическия факултет.

Клеър вече не беше толкова тъжна.

Работата трябваше да продължи.

Граймс и Ембри разпитваха свидетели, взимаха писмени показания и си блъскаха главите над тях. Късно следобед всички се събраха в библиотеката на Клеър, за да чуят телефонния разговор с Марк Фей от Пепър Пайк, Охайо, бивш служител на Специалните сили, сега посредник при продажба на недвижими имоти. Бяха се случили странни неща.

— Чух, че Кубик ги избил всичките — прозвуча звучният му баритон.

— Но не сте го видели — възрази Клеър.

— Не. Но после всички говореха за това. Наистина се бяха уплашили.

— Дали сте показания пред Отдела за криминално разследване — рече Граймс. — Там пише нещо съвсем различно.

— Това бяха глупости. Пълна измислица.

Клеър кимна и се усмихна.

— Как така?

Фей повиши тон.

— Написаха го вместо мен и ме накараха да го подпиша.

— Кой? Агентът от Отдела за криминално разследване ли?

— Точно така, по дяволите.

— Полковник Маркс подготви ли ви за разпита?

— Той подготви всички. Извика ни преди разпита и каза: „А сега да уточним фактите“.

— Защо искаше толкова много да прехвърли вината на Кубик? — попита Ембри.

— Пазеше си кожата.

— Искате да кажете, че Кубик не го е направил? — попита Клеър, затаила дъх в очакване на отговора.

— Вече ви казах, че не видях разстрела. Но всички казаха, че полковникът е издал заповедта. Наредил на Кубик да го направи. И онзи смахнат психопат го сторил с радост.

— Но Маркс не е бил там — обади се Граймс.

— Издал е заповедта по радиостанцията. Попитал: „Обкръжихте ли ги?“. А Ернандес, заместник-командирът отговорил: „Да“. „Тогава, ликвидирайте ги.“ „Но, господине...“, опитал се да възрази Ернандес. „Очистете ги“, повторил Маркс. И откаченият Кубик го направил. При това, знаейки, че са невинни.

— Така са ви казали — рече Клеър. — Но не сте го видели.

— Да, но момчетата нямаха причина да ме лъжат.

— А не е ли възможно — настоя Клеър — потулването на историята вече да е било започнало? Повече мъже да са извършили убийството, възнамерявайки да прехвърлят вината на Кубик.

След дълго мълчание Фей отговори:

— Всичко е възможно.

— Ако ви помолят да свидетелствате — добави Клеър, — вие не можете да говорите какво сте чули за Кубик. Или за Маркс. Това са слухове и не се приемат в съда. Но можете да дадете показания как Маркс ви е извикал, за да ви подготви за разпита, и как Отделът за криминално разследване е написал всичко вместо вас.

Марк Фей се изсмя.

— Какво ви кара да мислите, че ще дам показания пред съда?

— Някой говори ли с вас да го направите? — попита Граймс.

— Да, някакви типове от Военния отдел за криминално разследване дойдоха при мен и ме помолиха да свидетелствам. Казах им същото, каквото и на вас. Няма да лъжа, за да спася кожата на

Маркс. Не ме интересува дори да е шибаният президент на Съединените щати. Щели да използват писмените ми показания от 1985-та, затова по-добре било да отида и да ги потвърдя.

— Инак? — подсказа му Клеър.

— Смотолевиха нещо за привилегиите ми на ветеран. Знам, че блъфираха. Не могат да ми ги отнемат. Казах им да си го начукат. Дадох лъжливи показания, какво повече искат? Няма да отида да лъжесвидетелствам.

— Чудесно — рече Граймс. — Имате право, те нямат власт над вас.

— Това ли е всичко?

— Ще свидетелствате ли? — попита Граймс.

— Че съм излъгал Отдела за криминално разследване ли? Луди ли сте?

— За да изчистите досието си. И съвестта си.

— Нямам интерес отново да преживявам онзи кошмар.

— Ще ви купим билет за самолет първа класа — усмихна се Граймс и сви рамене.

— Хей, пътуване в първа класа до „Куонтико“. А каква ще бъде втората награда? Платен отпуск в „Левънуърт“?

— Ако искате да усложните живота си, ще ви призова официално — каза Клеър.

— Военният съд не може да призовава цивилни. Не ме будалкайте.

— Не говоря за военния съд, а за призовка чрез Главна прокуратура.

Последва дълго мълчание.

— И кой казва, че ще ви сътруднича, ако дойда там?

— Законът. Нямате друг избор.

— Ами правете каквото искате — отговори Фей и затвори.

37.

В полунощ телефонът пак иззвъня. Клеър се събуди с разтуптяно сърце и пулсиращи слепоочия.

Остави го да звъни. Телефонният секретар щеше да запише съобщението. След пет иззвънявания автоматът се включи. Настъпи тишина, после се чу изщракване.

Клеър протегна ръка и го изключи.

Ударите на сърцето ѝ станаха по-бавни и тя отново заспа.

В пет петдесет и шест в понеделник сутринта тя се събуди и погледна дигиталния будилник. Знаеше, че трябва да стане и да се приготви за съда. Сетне осъзна, че телефонът звъни сякаш някъде отдалеч. Спомни си, че бе изключила сигнала. Сърцето ѝ отново се разтуптя.

Този път от телефонния секретар се разнесе мъжки глас — отривист и властен.

— Клеър Хелър?

Тя продължи да чака.

— Обадете се. Важно е.

Клеър протегна ръка и взе слушалката.

— Да?

— Имам информация за вас — каза гласът.

— Каква информация?

— За вашия процес.

— Кой се обажда?

— Информация за Маркс.

— Кой се обажда? — отново попита тя.

Мълчание.

— Лентини. Чували ли сте това име?

— Да.

— Не трябва да казвате абсолютно на никого и още отсега искам да ви предупредя, че няма да свидетелствам срещу него.

— Може ли да се срещнем?

— Не у вас.

— Къде?

— И само с вас. С никой от другите двама адвокати. Нито дори с частния ви детектив. Видя ли друг освен вас, няма да се появя.

— Откъде знаете, че работя с още двама адвокати?

— Познавам разни хора.

— Те ли ви казаха телефонния ми номер?

— Можем да се срещнем само нощем. През деня съм на работа и не е лесно да се измъкна от града.

— Ще се срещнем където ви е удобно.

— Далеч от дома ми. Няма да рискувам. Запишете това.

Той ѝ каза къде да отиде и повтори:

— Само вие. Сама.

Ани вече седеше до масата за закуска. Беше по пижама и ядеше сладкиш с какао. Клеър, облечена в хубав маслиненозелен костюм, я целуна и прегърна.

— Как е моето момиченце?

— Добре — с пълна уста отговори Ани.

— Днес ще рисува ли с Джаки?

Детето ентусиазирано кимна. Очите ѝ блестяха. Сетне продължи да се храни. Клеър направи голяма кана кафе.

— Ще измъкнеш ли татко днес? — попита Ани, когато най-сетне преглътна хапката.

— Работя по въпроса. Но може би няма да стане днес, миличко.

— А ще играем ли двете с теб?

Клеър се поколеба.

— Ще направя всичко възможно. Да, щом се върна от работа. Ти, аз и Джаки. Или само ти и аз, ако искаш.

Джаки слезе в кухнята и се облегна на рамката на вратата.

— Боже, колко е рано — изпъшка тя. — Нуждая се от кофеин.

Телефонът иззвъня. Клеър вдигна слушалката.

— Обажда се Уинтроп.

Уинтроп Ингландър, деканът на Юридическия факултет. Познай от три пъти за какво се обажда, помисли Клеър.

— Добро утро, Уин.

— Клеър, никога не съм предполагал, че ще ти се обадя по такъв повод.

— Уин...

— Вярно ли е написаното във вестника?

— В голяма степен, да.

— Това ме поставя в изключително трудно положение.

— Разбирам. Ще кажа само едно в своя защита. Това се случи много отдавна и беше едно глупаво решение, взето, когато майка ми току-що бе починала.

— Разбирам.

— Това не ме извинява, но...

— Ще бъде много трудно, Клеър. Ти беше ценен член на факултета, изтъкнат преподавател, истинска придобивка за нас.

Клеър обърна внимание на глаголното време.

Искаше ѝ се да го попита: „Ако ти бях казала за този инцидент и никой друг не знаеше, пак ли щеше да се придържаш към възвишените си принципи?“ или „Вестниците ли определят чувството ти за морал?“.

Но тя отговори:

— Разбирам.

— Ще се проведат най-различни срещи и консултации. Ще поддържаме връзка.

Клеър пристигна в „Куонтико“ точно когато до затвора спря един бял микробус. От него излезе Том — в окови. От разстояние изглеждаше дребен. Дали да не изтича да го прегърне? Ставаше все по-болезнено да го докосва. Беше по-лесно да се държи с него като с обикновен клиент, някой, когото рядко виждаше.

Но той я съзря и с дрезгав глас я извика:

— Клеър.

Тя се усмихна, макар че това беше последното, което ѝ се искаше тази сутрин. Защо да го натоварва с нейните безбройни грижи?

— Клеър — повтори Том и вдигна окованите си в белезници ръце, сякаш да ѝ ги покаже.

Странен жест.

Тя се приближи до него. В очите му блестяха сълзи. Озадачена, Клеър го прегърна и с престорено весело настроение каза:

— Време е за представлението.

— Копелета — сподавено изруга той.

Тя се отдръпна, за да види лицето му. Том плачеше.

— Том?

— Да ги вземат дяволите! Сутринта гледах Си Ен Ен. По-точно, позволиха ми да гледам... Заяли са се с мен, това е ясно. Но сега се опитват да съсипят и теб.

Пазачите ги гледаха враждебно, макар вече да знаеха, че не бива да се намесват.

— Вярно е, Том. Наистина го направих.

— Изобщо не ми пука. Това е минало, твоя лична работа... — Той стисна юмруци и замахна във въздуха като боксьор срещу невидим противник. Оковите издрънчаха. — Да ги вземат дяволите. Прегърни ме, Клеър, моля те.

Тя изпълни желанието му и приближи лице до него.

— Искам да знаеш нещо — прошепна той. — Съзнавам какво преживяваш заради мен. Какво се опитват да ти причинят. И аз съм твоята опора, така както ти си моята. Окован съм в тези шибани вериги и съм затворен, но аз съм твоята скала, нали? Непрекъснато мисля за теб. Ти страдаш колкото мен, може би дори повече. Нямах време да бъдеш с Ани, изолирана си от приятелите си и не можеш да кажеш на никого какво преживяваш, нали? Вероятно само на Джаки. А сега и това. Но ние ще се справим с цялата тази мръсотия. Обещавам.

38.

— Правителството призовава Франк Лапиер — съобщи Уолдрън.

Обвинението започна с агента от Отдела за криминално разследване, който се занимаваше със случая „Роналд Кубик“. Придружаваше го военният полицай, отговарящ за реда в съдебната зала. Лапиер вървеше леко тътрейки крака, сякаш имаше някаква стара рана. Беше облечен в евтин черен костюм. Сакото му беше разкопчано. Правеше впечатление, че коремът му беше твърде голям. Носеше очила с рогови рамки, с които приличаше на бухал. Имаше тънък нос и леко увиснали надолу устни. Косата му бе оредяла.

Уолдрън стоеше с ръце зад гърба.

— Господин Лапиер, вярно ли е, че сте специален агент от Отдела за криминално разследване?

— Точно така — отсече Лапиер със звучен и уверен баритон.

— Всъщност, вие сте агентът от Отдела за криминално разследване, отговарящ за този случай, нали?

Сякаш имаше друга причина да е там.

— Да.

— Откога сте агент в Отдела за криминално разследване?

— От осем години.

— И къде по-точно работите?

— В щаба на Отдела за криминално разследване във Форт Белвоар.

— Имате ли специалност като агент на Отдела за криминално разследване?

— Да.

— И каква е тя?

— Престъпления срещу личността и по-точно убийства.

— Разбирам. Господин Лапиер, върху колко случая на убийства сте работили през кариерата си?

— Не знам. Може би четирийсет.

— Е, не са малко.

Уолдрън продължи да го разпитва за професията му и доколко е осведомен по случая „Кубик“. Въпросите му бяха делови и суховати, но задълбочени.

След обедната почивка Клеър се изправи, за да подложи свидетеля на кръстосан разпит. За миг тя изглеждаше объркана.

— Господин Лапиер, вие твърдите, че на 22 юни 1985 година в Ла Колина, Салвадор, са били убити осемдесет и седем цивилни лица, така ли е?

— Точно така.

Увереността на Лапиер беше предпазлива.

— Бихте ли идентифицирали хората, които са били убити?

Той се поколеба.

— Как да ги идентифицирам?

— Ами например колко от тях са мъже.

Клеър сви рамене, сякаш тази мисъл ѝ бе хрумнала току-що.

Той отново млъкна, погледна крадешком към Уолдрън, после наведе глава.

— Не мога да кажа.

— А колко от убитите бяха жени?

— Няма начин да се разбере...

— На каква възраст бяха жертвите?

— Вижте какво, това се случи преди тринайсет години...

— Отговорете на въпроса, ако обичате. На каква възраст бяха жертвите?

— Не знам.

— Къде бяха погребани?

— Убеден съм, че мога да направя справка...

— Кой ги погребва?

— Ваше Благородие — гневно се намеси Уолдрън, — защитата се впуска в специфична насока на разпита, която е неуместна и недопустима.

— Възражението се отхвърля — равнодушно каза съдията Фаръл.

— Благодаря. Господин Лапиер, имате ли снимки на труповете?

— Не — раздразнително отговори той.

— Не? А смъртни актове? Сигурно имате?

— Не.

— Тогава докладите от аутопсията. Несъмнено са у вас.

— Не, но...

— Господин Лапиер, можете ли да ми кажете името на един човек, в чието убийство е обвинен клиентът ми?

Той я изглежда злобно.

— Не, не мога.

— Нито на един?

— Не.

— Щом не можете да ми кажете името поне на един, какво остава за другите? И въпреки това вие продължавате да обвинявате сержант Кубик в убийството на осемдесет и седем човека. Това ли са показанията ви, господине?

Ала на Франк Лапиер му бе дошло до гуша да му вадят душата.

— Роналд Кубик уби осемдесет и седем невинни човека в...

— И все пак вие не можете да свидетелствате, че сте видели поне едно от телата на онези хора, нали?

— Но...

— И не сте видели нито един доклад от аутопсия?

— Не, не съм — каза той, този път почти гордо.

— Не сте виждали и смъртните актове?

— Не.

— Всъщност, господине, вие нямате нито един документ, освен така наречените „дадени под клетва“ писмени показания, представени от правителството, за да докажете, че на 22 юни 1985 година в Ла Колина са били убити осемдесет и седем човека, така ли?

— Да.

— Нито знаете кои са били онези осемдесет и седем човека?

— Не.

— Тогава трябва да вярваме само на думите ви.

— Основаващи се на седем еднакви писмени показания.

— Аха, разбирам. Седемте „дадени под клетва“ писмени показания, които, както правилно подчертахте, са еднакви. Но нямате доклади от аутопсията, нито смъртни актове. Всъщност не разполагате с никакви веществени доказателства, нали?

Последва дълга пауза.

— С изключение на писмените показания, не.

— А сега, господин Лапиер, имаме възможност да прочетем служебните досиета на всеки един от Подразделение 27, който е дал показания пред вас. Знаете ли, странно, но никъде не открихме, че някой от тях е ходил в Салвадор. Пропуснали ли сме нещо?

— Не. Често свръхсекретните мисии не фигурират в служебните досиета.

— Тогава не сме пропуснали нищо.

— Не.

— Добре. В никое от служебните досиета не се споменава за внезапното нападение в Салвадор през юни 1985-та, така ли е?

— Да.

— Господин Лапиер, видяхте ли съдебния ми иск?

— Не. Обвинението не ми го показва.

— Господин Лапиер, защитата поиска заповедта, с която онези военни са изпратени в Салвадор. И най-странното е, че не получихме нищо. Вероятно поради бюрокрацията нещата се губят... Случайно да сте виждали някаква заповед за изпращането на Подразделение 27 в Салвадор през юни 1985-та?

— Не.

— Никъде ли не е отбелязано това?

— Не — уморено повтори той.

— Е, това ме успокоява, защото и аз не намерих нищо. — Из залата се разнесе смях. — Хубаво е да чуя, че не съм единствената, на която не ѝ е било лесно да работи с книжните червеи от Пентагона. Предполагам, че сте ходили в контролния щаб по въпроса с Подразделение 27 на Специалните сили.

— Да.

— И въпреки това не успяхте да намерите заповед за изпращането им в Салвадор?

— Не.

Клеър изведнъж се обърна към свидетеля, сякаш ѝ бе хрумнала друга мисъл.

— Опитайте ли се да намерите сред архивите копия от временните служебни заповеди, които се издават на всяка военна част, преди да я изпратят някъде?

— Ами, не.

— Не? А пътните разходи? Опитайте ли се да намерите в архивите документ за пътните разноски за предполагаемото внезапно нахлуване на Подразделение 27 в Салвадор на 22 юни 1985-та?

— Ами, не, но...

— Знаете ли, господин Лапиер, аз не служа в армията...

— Никога не бих предположил — монотонно отбеляза той.

Зрителите избухнаха в сърдечен смях. Клеър се засмя заедно с тях, споделяйки шегата, която беше за нейна сметка.

— И не знам много за вашия свят там, но доколкото разбирам — поправете ме, ако греша — винаги щом някой ходи някъде, трябва да има представени пътни разноски. Имам ли право?

— Мисля, че да — отговори Лапиер, като че ли вече отегчен.

— Мислите. Хм. И въпреки това не сте намерили никакъв документ за пътни разноски за онази предполагаема операция в Салвадор?

— Ами, не, но...

— Тогава всъщност няма потвърждение, че онези войници са ходили някъде?

Лапиер мълчаливо я наблюдаваше известно време.

— Аз... — започна накрая той.

— Вероятно сте положили усилия — прекъсна го Клеър — да потвърдите или да отречете дали операцията е била проведена?

Присвил очи, той отговори:

— Вие не отричате, че се е състояла, нали?

— Позволете аз да задавам въпросите, господин Лапиер. Положихте ли усилия да разберете дали операцията е била проведена, или не?

— Очевидно е била проведена...

— Очевидно? За кого? За вас и за майор Уолдрън? Или за мен, за господин Граймс и за Роналд Кубик?

— Операцията е била осъществена — изсъска Лапиер.

— Но вие не разполагате с никакви писмени документи, за да потвърдите това, нали? — Тя не изчака отговора му. — А сега, господин Лапиер, доколкото разбирам — поправете ме, ако греша — преди американското правителство, в това число и военните, да предприеме някоя тайна операция, първо трябва да има разрешение от

президента, одобряващо тази операция. Секретна заповед, подписана лично от президента на Съединените щати. Така ли е?

— Мисля, че да.

— Президентското разрешение се нарича Решение директива относно националната сигурност. Така ли е?

— Ами, да.

— Тази директива може да бъде засекретена, нали?

— Може.

— Но понякога има и незасекретена версия, така ли е?

— Мисля, че да.

— А въпросната операция е била секретна. Истина ли е това?

— Да.

— Тогава трябва да съществува Решение директива относно националната сигурност, вероятно засекретено, одобряващо мисията на Подразделение 27 в Салвадор през юни 1985-та. Така ли е?

Той отново се опита да заобиколи клопката.

— Не знам.

— Но вие казахте, че всяка секретна операция трябва да бъде одобрена с президентски декрет. А въпросната операция е била секретна. Тогава трябва да има президентско разрешение, нали?

— Предполагам.

— Но въпреки това вие не разполагате с президентски декрет, одобряващ тайната операция през юни 1985 година и подписан лично от президента на Съединените щати?

— Не.

— Ами, господин Лапиер, като главен следовател по случая, не мислите ли, че е важно да знаете дали операцията е била одобрена от президента?

— Аз не се занимавам с неща, свързани с Министерството на външните работи, а с убийства — звучно отекна отговорът му.

— Господин Лапиер, ако един полковник от Специалните сили, сега началник-щаб на армията, е провел незаконна операция в Салвадор през юни 1985 година, не мислите ли, че би трябвало да го уведомите за правата му?

Франк Лапиер погледна съдията.

— Не знам как да отговоря на този въпрос.

— Просто отговорете — обезпокоен каза Фаръл. — Прочетохте ли правата на генерал Маркс?

— Разбира се, че не.

— А защо? — попита Клеър.

— Нямах причина да мисля, че операцията е незаконна.

— Защото не се занимавате с неща, свързани с Министерството на външните работи. Като главен следовател по случай на масово убийство, извършено в чужда страна, не мислите ли, че би трябвало да сте наясно с външната политика и правилата, ръководещи една секретна операция?

— Не виждам защо е необходимо.

— Наистина ли? — удиви се Клеър. — Смятате, че не е важно да се осведомите дали операцията не нарушава законите на Съединените щати с намесата си в работите на друга страна?

— Това не е моя работа.

— Нека да изясним този въпрос. Не можете да разпознаете нито един от убитите. Всъщност не знаете кой е бил убит или дали изобщо някой е бил убит. Толкова по първия елемент на обвинението, тоест, че „някой назован или описан човек е мъртъв“. Не знаем това. Второ, не знаем дори дали операцията е била проведена. Дори да се е състояла, не знаем дали е била законно разрешена. Дори не знаем дали някое от онези предполагаеми убийства е било незаконно. Защото не знаем какво е било законно в случая. Нямаме представа какво е заповядал президентът на Съединените щати — при положение че операцията е била осъществена. Толкова по втория елемент на обвинението, тоест, дали убийството е било законно. Нямам повече въпроси, Ваше Благородие.

39.

Този път телефонът иззвъня в четири сутринта. Клеър вдигна слушалката.

— Продължавай така. Ще те проследим.

После затвори.

Преди да излезе, се обади Деверо.

— ФБР е наблизил — рече той.

— Какво означава това?

— Във връзка с онези загадъчни телефонни обаждания. Стеснили са кръга до няколко публични телефона в Пентагона.

— Пентагона?

— Да. Онзи, който се опитва да те сплаши, не се обажда от кабинета си в Пентагона. По това време на нощта там можеш да влезеш само ако си служител или имаш пропуск.

— Това стеснява кръга до двайсет и пет хиляди човека — иронично подхвърли Клеър.

Според всички първият ден на даването на показания беше добър за защитата. Кръстосаният разпит на Клеър беше съкрушителен. Опитът на Уолдрън да реабилитира агента от Отдела за криминално разследване при повторния си разпит беше повърхностен и не особено успешен.

Но в края на втората сутрин, определена за изслушване на свидетели, нещата изведнъж се обърнаха срещу защитата.

Полковник Джеймс даваше показания от името на правителството и през повечето време повтаряше вече отправените обвинения. Уолдрън го бе призовал, за да идентифицира онова, което законът нарича *корпус деликти*, или веществените доказателства, че престъплението е било извършено, тоест, труповете на убитите. Нямаха снимки на телата, нито доклади от аутопсията, затова трябваше да представят показания на очевидец, че наистина е имало трулове — нещо, което Ернандес направи без засечка.

Малко преди обяд Уолдрън го насочи към момента, когато посред нощ подразделението е влязло в селото. Ернандес вървял до Роналд Кубик.

— И какво направихте? — привидно безпристрастно попита Уолдрън.

— Тръгнахме от колиба на колиба, събуждахме хората, измъквахме ги навън и проверявахме за оръжие, или за някакви следи от бунтовниците.

— Намерихте ли оръжие, или бунтовници?

— Не, господине.

— Използвахте ли оръжията си, докато ги изкарвахте навън?

— Само за да ги посочваме. С щикове, пушки, карабини и картечници. Каквото имахме.

— Не стреляхте по тях, така ли?

— Не се наложи. Селяните бяха уплашени. Това бяха възрастни мъже и жени, както и майки с бебета и малки деца.

— Видяхте ли какво правеше сержант Кубик през това време?

— Да.

— Какво?

Ернандес се обърна към съдебните заседатели. Клеър съсредоточи вниманието си върху него. Когато се обърнеше към съдебните заседатели или към съдията, свидетелят очевидно възнамеряваше да каже нещо, което щеше да предизвика реакция.

— Ами той вършеше психарски неща.

— Бихте ли употребили термина „садистични“?

— Възраждам. — Клеър стана. — Доколкото ми е известно, свидетелят не е психиатър, нито професионалист по психически заболявания и няма нужната квалификация да поставя диагнози.

— Ваше Благородие — обади се Уолдрън, видимо обезпокоен, че тя бе нарушила ритъма на разпита, — свидетелят има право да характеризира действията, използвайки думи, чието значение знае.

— Възражението се отхвърля — рече съдията Фаръл.

— Продължавайте — подсказа Уолдрън на Ернандес. — Сержант Кубик прави ли неща, които бихте определили като садистични?

— Да.

— Можете ли да ни разкажете за тях?

— Ами един от старците се опита да избяга през задния прозорец на колибата си и сержант Кубик рече: „Искаш да бягаш, а? Казах ти да излезеш през предната врата“. И разсече крака му.

— Как?

— Преряза ахилесовото му сухожилие. С един замах на ножа. После заяви доволно: „Сега няма да можеш да отидеш никъде“.

Клеър се обърна към Том, който енергично поклати глава.

— Чувал ли си това? — шепнешком попита тя.

Той продължи да клати глава.

— Това са пълни измислици, Клеър.

— Какво направихте, когато видяхте сержант Кубик да върши тези неща? — продължи Уолдрън.

— Казах му да престане.

— И той послуша ли ви?

— Не, господине. Заплаши ме, че ако кажа на някого, ще ме убие.

— След това направи ли нещо друго?

— Ами да, господине. Беше ужасно. — Ернандес изглеждаше искрено потресен. Или говореше истината, или беше забележителен актьор. — Едно момче... на не повече от десет години... хвърляше камъни по него. Крещеше обидни думи. Кубик го накара да легне на земята, извади ножа си и разпори корема му.

— Как?

— Направи бърз У-образен разрез в корема на момчето. Не дълбок, но светкавичен.

— Какъв беше смисълът на това?

— Ами беше ужасно. — Ернандес изви устни на една страна. Лицето му беше толкова изкривено, сякаш всеки момент щеше да повърне. — Вътрешностите му изскочиха. Така жертвата умира бавно и в страшни мъки. Извиках на Кубик да спре, но той, изглежда, се забавляваше.

— Говорил ли е такива неща преди? — прошепна Клеър на Граймс.

Той поклати глава.

— Никъде не прочетох такова нещо.

— А в първоначалните писмени показания пред Отдела за криминално разследване?

— Не. Мислиш ли, че щях да ги забравя?

— Трябва да направим възражение.

— Поискай заседание по член 39(а), без съдебни заседатели.

Клеър стана.

— Ваше Благородие, защитата за пръв път чува тези показания. Претендираме за изненада. Искаме заседание по член 39(а).

— Наистина ли е необходимо? — попита съдията Фаръл.

— Господине, това е възмутително. Свидетелят представя нов материал, който не беше предоставил нито в писмените си показания пред Отдела за криминално разследване, нито в предварителния разпит пред обвинението, нито пред нас...

— Добре — прекъсна я Фаръл. — Съдебните заседатели ще бъдат извинени.

Те станаха и военният полицаи ги изведе от съдебната зала.

— Ваше Благородие — започна Клеър, — този свидетел е бил разпитван безброй пъти от военните следователи, от обвинението и от нас относно въпросния инцидент. Нито веднъж той не спомена за предполагаемия садизъм на моя клиент. Ако правителството се опитва да ни каже, че свидетелят е бил хипнотизиран, искам да го чуя сега. Защото напоследък съдилищата получават много неясна представа от предизвикани чрез хипноза спомени...

— Ваше Благородие — прекъсна я Уолдрън, — инцидентът е станал преди тринайсет години и като се имат предвид ужасяващите действия на сержант Кубик, естествено е свидетелят да се опитва да ги забрави.

Клеър го погледна удивена.

— Обвинението се опитва да каже, че свидетелят не си е спомнял онези предполагаеми действия непосредствено след като те са били извършени, когато Отделът за криминално разследване го е разпитвал? Ваше Благородие, в светлината на новите представени доказателства, ние искаме отново да разпитаем този свидетел, както и време да ги обсъдим с нашия клиент и помежду си.

— Искането ви е удовлетворено — каза Фаръл. — Ще продължим следобед, в четиринайсет часа.

На излизане Уолдрън мина покрай Клеър и небрежно подхвърли:

— Видях името ви във вестника.

Тя го погледна, но преди да измисли какво да отговори, той излезе.

Разпитаха Джеймс Ернандес в една малка стая в секретното помещение.

Той седна смутен до масата. Очите му бяха подпухнали и нервно се стрелкаха насам-натам.

— И така — каза Граймс. — Внезапен прилив на спомени, а?

Ернандес се намръщи и неспокойно се размърда в стола.

— Хипнотизираха ли ви? — попита Клеър.

Той се намръщи още повече и я погледна с недоумение.

— Езика ли си глътнахте? Имате ли да кажете нещо, което забравихте да споменете?

Ернандес не отговори, само почеса с показалец белега под дясното си око.

— Позволете да ви попитам нещо — продължи Граймс. — Вие и Маркс... откога се познавате?

Ернандес сбърчи чело и сви рамене.

— Вижте какво, полковник — каза Клеър. — Имаме копие от препоръките и от почетната ви грамота от времето, когато сте получили първата си Бронзова звезда, в края на войната във Виетнам. Един от препоръчителите, подкрепил награждаването ви, е Уилям Маркс. Изглежда, вие двамата се познавате отдавна. Искам да знам колко пъти сте участвали в операции двамата заедно?

— Много — най-последно рече Ернандес. — В много операции.

— Можете ли да бъдете по-точен?

Той отново сви рамене.

Повторният разпит продължи почти един час.

Клеър, Ембри и Граймс влязоха в заседателната зала. Когато ги видя, Том се изправи.

— Всеки път, когато си помисля, че не могат да паднат по-ниско, те пак го правят.

— Приемам го като знак, че отричаш обвиненията — рече Граймс и му даде сандвич със сирене и грамаден пакет с пържени картофи.

— Надявам се, че се шегуваш — промърмори Том. Разопакова сандвича и лакомо отхапа голямо парче.

— Съвсем не. Обвиненията са сериозни, независимо откъде идват.

Том дъвчеше бързо, поклащайки глава.

— Разбира се, че ги отричам. Как можеш да питаш сериозно?

— Това ми е работата, човече.

— Клеър, ти нали не вярваш на онези глупости? — попита Том и остави сандвича.

— Не — отговори тя. — Начинът, по който бяха представени, е изключително подозрителен. Не вярвам, че Ернандес изведнъж е станал честен човек.

— Не питах за него — каза Том, — а за себе си. Не може да вярваш на онези измислици за мен.

Стомахът ѝ се сви.

— Не, Том. Разбира се, че не вярвам. Тери, мислиш ли, че ще можеш да намериш медицинските данни на Ернандес?

— Разбира се — отговори Ембри.

— Но тихомълком, нали? Не искам Уолдрън да разбере. Ще ни накара да докажем, че имат връзка с делото.

— Няма пречки. Но какво по-точно търсиш?

— Ами поправи ме, ако греша, но нали психиатричните сведения не са поверителни при военните?

— Нищо не е поверително при военните — намеси се Граймс. — Нали не мислиш, че онзи подлец е ходил на психиатър?

— Обзалагам се, че не е било доброволно. Но може да е бил задължен. Не знам. Заслужава си да проверим. Виж дали ще намериш нещо интересно за него.

— Какво имаш предвид? — попита Том.

— У него има нещо, което не разбирам.

Том присви очи.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами... дали прикрива шефа си, или в цялата история има нещо повече?

Том поклати глава.

— Само прикрива задника на Маркс.

— Надявам се, че си прав и че не пропускаме нищо.

Следобед съдът поднови заседанието си. Върнаха в залата съдебните заседатели и Ернандес отново застана на свидетелското място за кръстосан разпит. Преди да зададе въпросите си, Клеър започна да крачи пред него, опитвайки се да намери верния тон.

— Господин Ернандес, когато Отделът за криминално разследване ви разпитва през 1985-та...

— Възразявам — извика Уолдърн. — Свидетелят е полковник и има право на цялото уважение, полагащо се на ранга му. Помолете защитата да се обръща към него с „полковник Ернандес“.

— Чудесно, Ваше Благородие — каза Клеър. — Полковник Ернандес, когато Отделът за криминално разследване ви разпитва през 1985-та, помолиха ли ви да представите пълна версия на случилото се в Ла Колина?

— Да...

— Благодаря. Направихте ли го?

— Не.

— Разбирам. Съзнавахте ли, че когато давахте онези показания, вие сте били под клетва да кажете цялата истина и нищо друго, освен истината, за да ви помогне и Бог?

— Да — призна той.

— Когато свидетелствахте на изслушването по член 32, съзнавахте ли, че пак сте дали клетва да кажете цялата истина?

— Да.

— Ами тогава трябва да призная, че съм озадачена, полковник. Обмислихте ли съзнателно подробностите и умишлено и преднамерено ли не дадохте показания по предполагаемите събития по време на изслушването по член 32?

Въпросът го смути. Трябваше да се замисли за миг.

— Ами да, но както вече обясних...

— Отговорете на въпроса, ако обичате. Полковник, щом не сте казали истината пред следователите от Отдела за криминално разследване и на изслушването по член 32, когато също сте били под клетва, как да вярваме на думите ви сега?

— Казвам истината!

— Цялата истина?

— Точно така.
— Защото сте под клетва?
Той се поколеба.
— Защото казвам истината.
— Разбирам. Благодаря ви, че изяснихте това пред съдебните заседатели. Казвате цялата истина, защото казвате истината. Благодаря.
— Възраждам, Ваше Благородие — извика Уолдрън. — Защитата тормози свидетеля.
— Продължете по-нататък, госпожо Чапман — смъмри я съдията Фаръл.
— Полковник Ернандес, казахте ли това на обвинението, преди да започне процесът?
Той отново се смути. Клеър се учеше да тълкува реакциите му.
— Не — отговори Ернандес.
— Може ли да ви напомня, че сте под клетва?
— Ваше Благородие — възкликна Уолдрън.
— Казах, не — повтори Ернандес.
— Полковник, някой друг видя ли събитията, които описвате — изкормянето на момчето и така нататък?
— Само аз и Кубик.
— И никой не може да потвърди показанията ви?
— Предполагам, че не. Но аз видях всичко.
— Тогава трябва да разчитаме на вашата памет, която, както видяхме, е доста ненадеждна.
— Паметта ми била ненадеждна — избухна Ернандес. — Вече ви казах...
— Благодаря, полковник — прекъсна го Клеър.
Той погледна умолително Уолдрън и попита:
— Не може ли да отговоря на въпроса?
— Достатъчно — прогърмя гласът на Фаръл.
— Полковник — рече Клеър, — имам друг въпрос към вас. Какво точно правехте, докато според вас сержант Кубик извършваше всички онези ужасни неща?
— Изкарвах хората от колибите им.
— Това е изисквало цялото ви внимание, нали? В края на краищата вие не сте знаели дали в колибите не се крият бунтовници?
Ернандес отново се поколеба и присви очи.

— Виждах какво прави Кубик.

— Наистина ли? Хайде да изясним това. Видели сте го да издава заповеди на един възрастен човек и на семейството му и да се втурва след старец, който иска да излезе през прозореца. Видели сте го да прерязва ахилесовото му сухожилие. Чули сте да му се подиграва. После сте видели едно момче да хвърля камъни по Кубик. Видели сте как Кубик го просва на земята и разрязва стомаха му. Много неща сте видели, нали?

— Не можех да не гледам. Хората пищяха.

— След като Кубик ги наранеше ли?

— И преди това, когато се страхуваха от онова, което той се готвеше да направи.

— Колко време продължи това?

— Пет минути. Може би десет.

— Десет минути! Вие сте гледали всичко това цели десет минути и в същото време сте вършели изключително опасна работа, която е изисквала цялото ви внимание. Ако сте отместели поглед от онова, което сте правели, е можело да ви убият.

Ернандес впи в нея враждебния си поглед. Изглеждаше победен. Не отговори.

— Невероятно — отбеляза Клеър, поклати глава и се върна при масата на защитата.

— Възраждавам, Ваше Благородие — извика Уолдрън.

— Възражението се уважава.

— Приключих с разпита — каза Клеър и седна.

Том протегна ръка и стисна рамото ѝ.

— Обвинението има ли още въпроси?

— Да, господине. — Уолдрън стана и се изправи пред свидетеля.

— Полковник Ернандес, когато се върнахте от Салвадор, след като мисията ви свърши, Отделът за криминално разследване ви подложи на дълъг и безпощаден разпит, нали?

— Точно така — отговори Ернандес. Тонът му беше като на умиращ от жажда човек, който най-сетне бе намерил вода.

— Разкажете ми за следствието.

— Бяха много настоятелни. Не ме оставяха на мира.

— Кои? Следователите от Отдела за криминално разследване ли?

— Да. Играеха на доброто и лошото ченге. Искаха да ме подложат на детектора на лъжата. Имаха такъв вид, сякаш изпитваха желание да ме обесят заедно с Кубик. Разкажех ли им какви гадости е извършил Кубик, щяха да помислят, че и аз съм участвал в това. Или щяха да се заядат защо не съм го спрял.

— А защо не го спряхте?

— Смахнат тип като него? Нямаше начин да се приближа. Обучени сме да стоим извън огневата линия. Самозащита. Знаех, че Кубик става неуправляем, и няхах намерение да се изпречвам на пътя му.

— Мислехте, че ще обвинят вас? — подсказа му Уолдрън.

— Винаги разстрелват оцелелия.

— Но вие не мислехте само за собственото си спасение, нали?

— Ако случаят се разчуеше, името на армията щеше да бъде опетнено. Не исках да разказвам за това на момчетата от Отдела за криминално разследване. Надявах се, че всичко ще отшуми от само себе си.

— А Кубик? — попита Уолдрън, насочвайки го недвусмислено.
— Останах с убеждението, че не го харесвате?

— Харесването няма нищо общо с това. Е, не може да се каже, че бяхме приятели. Но ни обучаваха заедно и два месеца по-рано той ми бе спасил живота — дръпна ме, преди да стъпя върху една мина в Никарагуа.

— Тогава сте имали чувството, че му дължите нещо. Може би да омаловажите престъпленията му?

— Да. После, на изслушването по член 32, помислих, че може да си навлека неприятности, ако дам лъжливи показания под клетва. Много се измъчих. Но накрая реших да кажа истината тук.

— Благодаря — доволен каза Уолдрън.

— Защитата има ли въпроси? — попита съдията Фаръл.

Клеър подпря брадичка с ръка и се замисли за миг.

— Да, Ваше Благородие — каза тя и стана. — Полковник Ернандес, вие обичате армията, нали?

— Да — без колебание отговори той.

— Колко пъти сте били на операции с генерал Маркс?

— Няколко.

— По-точно четири.

— Да.

— Не е ли факт, че винаги когато сте били на мисия с него, генерал Маркс е бил ваш непосредствен командир и дори сте общували след работно време?

Ернандес се поколеба, но само за миг.

— Да — отривисто отговори той.

— Бихте последвали генерал Маркс навсякъде, нали?

Той замълча за минута, после вторачи в нея стоманен поглед.

— Правил съм го много пъти и пак бих го направил. Генералът обича да се обгражда с хора, на които може да има доверие, и аз знам, че той може да ми вярва...

— Благодаря, полковник.

— Ваше Благородие — намеси се Уолдрън, — накъде води всичко това?

— Да. Моля защитата да разясни за какво става дума.

— За пристрастие, Ваше Благородие.

— Добре — рече Фаръл. — Продължавайте.

— И така, полковник, защо не можем да намерим нито един следоперативен доклад за инцидента на 22 юни 1985 година в Ла Колина, макар и засекретен?

Ернандес я погледна надменно и безучастно.

— Може би не сте търсили достатъчно усилено.

— О, търсихме под дърво и камък, полковник. Всъщност майор Уолдрън ме увери — даде ни офицерската си дума, че такъв доклад не съществува. Наистина ли не сте писали следоперативен доклад?

— Точно така. Не съм писал.

— А знаете ли някой друг да е писал такова нещо за инцидента на 22 юни 1985-та?

— Не.

— Знаете ли дали съществува някакъв документ за предполагаемото масово убийство в Ла Колина на 22 юни 1985-та?

Той не отговори веднага.

— Мисля, че командирът писа нещо, но не съм го чел.

— Имате предвид генерал, тогава полковник, Уилям Маркс?

— Да.

— Благодаря — каза Клеър. Очите ѝ блеснаха. — Нямам повече въпроси.

40.

Тримата адвокати седяха в едно кафене в Манасас.

— Това мирише на гнило — отбеляза Граймс, отхапвайки голям залък от кейка с какао и крем. Собствениците на заведението го познаваха и явно го харесваха. — Съдебните заседатели ще приемат мотива на Ернандес, задето е излъгал — помогнал на приятел, защитавал доброто име на армията и така нататък. По дяволите, забрави да спомене само Господ.

Клеър пиеше кафе без захар и сметана и тъжно гледаше табелката „Пушенето забранено“, закачена на стената срещу тяхната маса.

— Но това е лъжа — каза тя. Ембри кимна и отпи от кафето си. — Мислите ли, че Ернандес е измислил жестокостите, за да направи разказа си по-интересен, или Уолдрън го е инструктирал изведнъж да си „спомни“.

— Уолдрън трябва да има нещо общо с цялата история. Ернандес е имал основания да твърди, че е забравил.

— Може и да е така — рече Граймс, — но съдебните заседатели ще са на друго мнение.

— Засега водят с една точка — отбеляза Клеър. — Мислите ли, че трябваше да го подложи повторно на кръстосан разпит?

Озадачен, Ембри поклати глава.

— Може би — каза Граймс. — Не знам какво бих направил на твоето място.

Тя кимна.

— Да. Трудно е. Криминалното дело е една психодрама и един изстрел в тъмното.

Съпругата на собственика на заведението се появи с каничка кафе. Тя беше едра жена на средна възраст и миришеше на пот и на опиум. Сложи свободната си ръка на рамото на Граймс и попита:

— Още едно? Захар? Някой друг?

Той подаде чашата си.

— Благодаря, мила.

— Как е кейкът ми?

— Също като онзи, който правеше мама, преди да я арестуват. Но ти си по-сладка от него.

— Ти пък откъде знаеш? — престорено строго се сопна тя и се отдалечи.

— Имаме поне Марк Фей — смотолеви Ембри.

— Един свидетел срещу техните десет — язвително отбеляза Клеър. — Получил ли е вече призовка?

Ембри кимна.

— Обвинението е уведомено. Фей ще бъде тук след три дни, готов да свидетелства.

— Питам се в какъв капан го държи правителството? — каза Граймс и напъха в устата си още една огромна хапка.

— Какво става с писмения препис? — попита Клеър.

— Наех пет машинописки — отговори Ембри. — Но ще отнеме много време.

— Трябва да знам всичко за Абът.

— Остава още малко. Може би до довечера. Ще ти се обадя. Онези жени работят денонощно. Ето защо ще струва скъпо.

Граймс вдигна глава. Около устата му бяха полепнали трохи.

— Още ли те заплашват по телефона? — попита той.

Клеър кимна.

— Да, но ако оставя телефонният секретар да приеме съобщението, онзи тип затваря. Изглежда, не иска да оставя запис на гласа си. Рей каза, че ФБР не са успели да го проследят. Непознатият се обажда от различни телефони и държи линията само няколко секунди.

— Ще престане — каза Граймс. — Той постигна своето — опитва се да те изкара от равновесие. Само дето не се получи.

— Имате ли нещо против, ако ви оставя? — попита Ембри. — Имам страшно много работа по балистиката, пък и действам по една идея.

— Каква? — попита Клеър.

— Ще ви кажа, след като я проверя.

Ембри излезе и Клеър разказа на Граймс за обаждането на Лентини.

— Исусе! — възкликна той. — В края на краищата се е появил. Този тип се е покрил много дълбоко.

— Предполагам, че има основателна причина.

— Искам да дойда с теб. Не знаем нищо за него, а аз не обичам загадките.

— Мога да се грижа за себе си.

Граймс се замисли за миг върху думите й.

— Може ли да те попитам нещо?

Тя го погледна.

— Онова във „Вашингтон Поуст“ измислица ли беше?

— Не — призна Клеър.

Той бавно кимна и замълча за миг.

— По дяволите, Клеър. Всички правим грешки.

— Грешки? — горчиво се засмя тя.

— Всички крием някакви тайни. Неща, които ни се иска никога да не сме правили.

Клеър не каза нищо. Притесняваше се да разговаря по този въпрос с него, но Граймс смело продължи:

— Генерал Маркс каза, че този случай може да изложи на риск кариерата ти. Изглежда, говори сериозно, а?

— Да.

— Мислиш ли, че той или някой от неговите хора са изровили това нещо?

— Предполагам, че е изникнало при проверката на ФБР. Един от професорите ми в Йейл. — Тя каза името и Граймс кимна. — Трябва ти само някой от Отдела за криминално разследване, близък на генерала.

— И като всеки амбициозен човек се подмазва на генерала. Ще повдигнеш ли въпроса пред съдията? Ще поискаш ли разследване?

— Има ли смисъл? Или ще откаже, или по-лошо, ще разпореде разследване, което няма да доведе доникъде. Там няма да има отпечатъци.

Робърт Лентини бе избрал за срещата ресторанта на върха на един хълм на деветдесет километра северозападно от окръг Колумбия, в планинската верига. Първата табелка за дървената постройка в

швейцарски стил беше поставена на шосе 70, близо до отклонението. Беше написана със старовремски готически букви. Клеър видя ресторанта още от магистралата. Сградата беше ярко осветена, кацнала на върха на хълма като алпийски ски курорт. Пътят към заведението беше дълъг, тесен и стръмен. Колите едва се разминаваха.

Тя спря на малкия паркинг, където имаше само три автомобила. Разбра защо Лентини бе избрал това място. Не беше заради нейното удобство, нито заради пищния планински пейзаж, нито вероятно заради храната. Мястото беше стратегическо. Оттам имаше видимост и много надалеч във всички посоки.

Докато седеше в колата, Клеър провери скрития касетофон „Ухер“, който Рей бе прикрепил към гърба ѝ. Жицата минаваше пред тялото ѝ и бе закачена за сутиена ѝ. Тя бързо го включи, сетне прерови книжата в кожената папка и с още едно незабележимо движение включи и миниатюрния резервен касетофон, скрит там, в пакет цигари „Марлборо“. Разбира се, Лентини можеше да я претърси, но Клеър пое този риск.

Не очакваше, че той ще даде показания в съда.

Слезе от колата и тръгна към главния вход. Обстановката вътре я накара да настръхне — под, покрит с валчести камъни, нисък таван с греди, привидно старинни дървени маси, безвкусна имитация на цветни стъкла на прозорците и голяма електрическа камина, в която буйни газени пламъци ближеха изкуствени пънове дори посред лятната жегата. Клеър седна на масата до един от прозорците с изглед към долината и зачака.

Мина девет часът. Тя продължи да чака. Поръча си кока-кола.

В девет и двацет се запита дали Лентини изобщо ще се появи. Обиколи почти празния ресторант и видя само влюбени двойки. Нито един от мъжете не можеше да е Лентини. Попита управителя, който отговори, че никой не е споменавал за среща с някого там. Клеър се обади вкъщи. Джаки ѝ каза, че никой не е оставял съобщение за нея.

В девет и четирийсет и пет реши да си тръгне. Беше невъзможно да е сбъркала заведението. По-вероятно беше Лентини да бе променил решението си или поради някаква причина да се бе уплашил.

Остави пари за кока-колата и излезе. На пустия паркинг имаше още две коли.

Обезпокоена, тя се качи в колата си, включи двигателя и потегли. Очакваше да го види да пристига, но това не стана. Беше я измамил.

Пое надолу по тесния планински път. Беше тъмно и Клеър се бе съсредоточила върху автомобила, който идваше насреща. Примига с фарове, когато наближи първия остър завой и натисна спирачките.

Педалът опря в пода.

— Исусе! — възкликна тя, натискайки го отново и отново.

Завоят се задаваше бързо и застрашително. Клеър завъртя рязко волана, за да не излети в пропастта.

Колата набираше скорост и се движеше все по-бързо. Клеър въртеше волана ту наляво, ту надясно, а пътят се виеше пред нея. За последен път опита да спре, но спирачките не работеха.

Опита с ръчната спирачка, ала лостът безполезно се местеше нагоре-надолу.

— О, господи! — извика тя.

Очите ѝ се втренчиха в шосето. Колата се наклони на една страна. Дърветата прелитаха от двете ѝ страни и при мисълта, че всеки миг срещу нея може да се появи друго превозно средство, стомахът ѝ се сви.

— Не! — изкрещя Клеър. — Не! Господи, не!

Погледът ѝ бе замъглен от сълзи, а ръцете стискаха волана в смъртоносна хватка. Колата стремглаво летеше напред и вече се движеше със сто километра в час. Клеър започна да пищи с всичка сила, вцепенена и неподвижна на седалката. Изключи от скорост, но това не промени нещата.

В същия миг видя един зелен военен джип, натоварен с две големи туби бензин и паркиран в средата на пътя.

Нямаше начин да не се блъсне в него.

Тя взе решение за част от секундата и завъртя волана наляво, насочвайки колата към обраслата с храсти канавка. Автомобилът се понесе през клоните и камъните и скоростта значително намаля. Клеър потърси дръжката на вратата, без да откъсва очи от терена. Намери я и отвори.

Наведе се наляво и се претърколи в канавката. Главата ѝ се удари в нещо твърдо и Клеър усети вкус на кръв... и на страх. Затвори очи. Почувства ужасна болка, пронизваща я във врата, и чу, че колата се връща на шосето и се блъска в нещо.

Клеър се сви в канавката. Главата ѝ пулсираше. Отвори очи и видя, че автомобилът се носи към джипа. Разнесе се оглушителна експлозия и Клеър отново затвори очи, но през клепачите долови ослепителния блясък от взривяването на бензина. Изправи се, обърна се и, пиццейки, хукна нагоре по пътя.

Няколко минути по-късно, макар да ѝ се струваше, че бяха изминали часове, препъвайки се в тъмнината, тя си спомни, че носи клетъчния си телефон.

ПЕТА ЧАСТ

41.

— Ще се преместя при тебе — каза Деверо. — Имаш повече стаи, отколкото в проклетия „Хилтън“. Пък и се нуждаеш от защита.

Клеър лежеше на канапето в дневната. Силно обезпокоени, Джаки и Граймс се суетяха около нея. Беше почти един след полунощ. Клеър бе наранила левия си крак. Имаше и няколко драскотини. Освен това главата я болеше ужасно. Щатската полиция на Мериленд я разпитва повече от час, но едва ли щяха да открият нещо.

— Не се нуждая от защита, Рей.

— И още как. Някой поврежда спирачната ти система с намерението да се блъснеш в джип, удобно оставен на пътя с две туби бензин, и да се взривиш, но за теб всичко е наред.

— Ако държиш на мен... — започна Джаки. — Не, забрави за мен. Ако държиш на Ани, приеми предложението му.

Клеър сви рамене. Нямаше какво да възрази срещу това.

— Не загуби съзнание нито за миг, така ли? — попита Деверо.

— Не.

— Не си повръщала, не ти се вие свят?

— Не.

— Доколкото виждам, зениците ти не са разширени. Като че ли нямаш мозъчно сътресение, но трябва да отидеш в болницата, за да те прегледат.

— Изведнъж стана лекар, а?

— Губиш ли чувство за ориентация?

— Не повече от обикновено.

— Добре — каза Деверо. — Джаки, искам да я събудиш след няколко часа.

— Не се безпокой — рече Клеър. — Редовното телефонно обаждане ще ме събуди.

— Мислиш ли, че в дъното на тази история стои Лентини, или някой просто е използвал името му, за да ти устрои капан? — попита Граймс.

— На кого му пука?

— Проверих в телефонната компания в Мериленд — продължи Деверо. — Казаха ми, че са ти се обадили за срещата от автомат в Пентагона. Съмнявам се, че е бил Лентини. Ако се крие, няма да се обади от леговището на звяра.

— Трябва да съобщим за това на агентите в „Куонтико“ — отбеляза Граймс.

— Защо? — възрази Клеър. — Докато не разберем кой го е направил и не го докажем, не разполагаме с нищо.

— Знаеш ли? — каза Деверо, надвесвайки се над нея. — Наистина ме ядосваш. Какво си мислеше, че правиш, уреждайки си такава среща, без да ме вземеш със себе си?

— Той настоя да отида сама.

— Винаги постъпваш така — скара ѝ се Деверо. — Трябва да престанеш да бъдеш толкова нехайна по отношение на безопасността си. Имам новина за теб. За всички. Нали се сецате за посредника при продажби на недвижими имоти от Пепър Пайк?

— Нашият свидетел? Как се казваше? Марк Фей? — попита Граймс. — Не ми казвай, че...

— Да. Тази сутрин е загинал при автомобилна злополука.

Клеър рязко се надигна. Главата ѝ едва не се пръсна от пронизващата болка.

— О, боже!

— Онзи, който го е премахнал, е искал да очисти и теб — рече Деверо. — Подобен начин на действие.

— Точно така. Изглежда, това е начинът на действие в процеса „Съединените щати срещу Кубик“.

Телефонът иззвъня в три и половина. Клеър се претърколи, почувствала болката, и преди да се е включил телефонният секретар, грабна слушалката. Не изчака да чуе гласа на мъжа, нито дори дишането му.

— Не успя, мръсно — каза тя и затвори.

Събуди се късно — в девет и десет. Съдът вече бе подновил заседанието си. Почувства болка, после си спомни нещо и скочи от

леглото.

Тази сутрин специалистът по оръжията от Форт Браг щеше да свидетелства от страна на правителството за достоверността на компютърните архиви, за които отговаряше. Граймс щеше да проведе кръстосания разпит. Клеър не искаше да пропусне показанията, но това не беше трагедия. Пък и се нуждаеше от сън.

Деверо и Джаки се бяха настанили около масата за закуска и разговаряха. Ани седеше на коленете на Рей и рисуваше. В кухнята ухаеше на кафе.

— Хей — поздрави я Деверо.

Ани се загледа в майка си с широко отворени и пълни със сълзи очи и започна да плаче.

42.

Клеър успя да заличи драскотините по лицето си с пудра, но около лявото ѝ око се появи голям ярък жълтеникав оток, който не можеше да бъде прикрит с никакъв грим.

Том забеляза подутината веднага щом го доведоха до масата на защитата.

— Какво, по дяволите, е станало с теб? — викна той.

— Подхлъзнах се и паднах. Нали знаеш какво е да живееш в непозната къща. Случва се.

Но това обяснение явно не го задоволи.

Истината беше, че бяха на път да изгубят делото. Въпреки убедителния кръстосан разпит на Ернандес и на Лапиер, двамата свидетели бяха свършили работата, за която ги бе призовало обвинението. Съдебните заседатели несъмнено бяха убедени, че Том не само е разстрелял осемдесет и седем жени, деца и възрастни хора, но е извършил с тях и садистични действия, които можеха да бъдат изобретени единствено от един извратен ум.

На следобедното заседание на третия ден от даването на показания Хенри Абът, следващият очевиден, очакваше да бъде подложен на кръстосан разпит. Клеър огледа залата, видя Рей Деверо, седнал със скръстени на огромния корем ръце, и се усмихна. Беше се издокарал в костюм, в случай, че го повикат да дава показания, и очевидно се чувстваше неудобно.

Клеър бавно стана и се приближи до свидетеля. Хенри Абът, облечен в морскосин костюм, бяла риза и вратовръзка на сребристи райета, изглеждаше спокоен и самоуверен. Наблюдаваше я с безжизнен поглед. Не излъчваше нито омраза, нито презрение. Гледаше безучастно през нея, сякаш беше невидима.

— Господин Абът, аз съм Клеър Чапман, главен адвокат.

Той примига и кимна едва-едва.

— Господин Абът, видяхте ли обвиняемия да разстрелва осемдесет и седем човека?

— Да.

Тя бавно извърна глава, така че съдебните заседатели да не я виждат, и леко се усмихна на Абът.

— Тогава сте видели как жертвите реагират на куршумите?

— Да.

— Можете ли да опишете реакцията им?

— Реакцията им? Някои пищяха и плачеха, други се хвърляха на земята и се опитваха да прикрият главите си. Майките пазеха децата с телата си.

Абът явно се беше подготвил много добре.

— А каква беше реакцията им, когато куршумите ги поразяваха?

— Някои падаха назад. Потреперваха конвулсивно и се строполяваха в странни пози.

— И сте убеден, че обвиняемият беше единственият, който стреляше?

— Да, той беше единственият.

— Можете ли да потвърдите със сигурност, че куршумите, поразили жертвите, излизаха от оръжието на обвиняемия?

— Както вече казах, той беше единственият, който стреляше.

— Но вие видяхте ли куршумите да излизат от неговата картечница?

— Не виждах куршумите в полет, ако имате предвид това. Не съм супермен.

Неколцина от съдебните заседатели се засмяха. Абът беше непоклатим. Бяха го инструктирали много задълбочено.

— Господин Абът, колко патрона има в картечната лента на „М-60“?

— Сто.

— Ако застрелвате осемдесет и седем човека, сто патрона не са достатъчни, нали?

— Не.

— Тогава трябва да сте го видели да презарежда.

Но Абът беше твърде добре подготвен.

— Беше свързал две картечни ленти — невъзмутимо отговори той. — Не му се наложи да презарежда.

В очите му проблесна победоносно пламъче.

— Господин Абът, вашето подразделение имаше ли устройства, наречени искроуловител?

— Да.

— Защо?

— За какво ни бяха необходими ли?

— За да замаскираме местонахождението на стрелеца — отговори той. Едната му вежда се изви в израз на презрение. — Понякога беше много важно да не разберат къде се намираме.

— А можете ли да ни кажете дали сержант Кубик имаше искроуловител, или заглушител на оръжието?

Хенри Абът се поколеба. Не го бяха инструктирали за тази подробност.

— Мисля, че не.

— Мислите? А звукът на „М-60“ не е ли изключително силен?

— Да — неохотно се съгласи той.

— Тогава не е сложно да се определи дали картечницата е имала заглушител, нали?

Абът сви рамене, предусещайки капана, който Клеър му залагаше.

— Вероятно.

— Значи вие твърдите, че сержант Кубик не е използвал заглушител, нито искроуловител, докато е разстрелвал онези осемдесет и седем цивилни лица?

— Точно така.

Дали бе отгатнал правилния отговор? Ако беше така, провървя му. Хенри Абът беше или твърде проникателен, или твърде добре инструктиран, за да бъде отклонен от предварително изфабрикувания си разказ. Клеър реши, че е време за ненадейна атака.

— Господин Абът, на каква стойност възлиза бизнесът на вашата фирма с Министерството на отбраната?

— Не знам точно.

— Сигурно имате някаква представа.

— По всяка вероятност няколко милиарда.

— Няколко милиарда долара! — удиви се тя. — Тези добри връзки с Пентагона и по-специално с армията трябва да са много важни за вас и за фирмата ви.

Той сви рамене.

— Обичам да казвам, че клиентът винаги има право.

— Обзалагам се, че е така. А в момента водите ли делови преговори с Пентагона?

— Да.

— За какво?

— Това е поверителна информация.

— Този процес също е секретен и се води при закрити врати, господин Абът. Всички тук имат разрешително за достъп до секретна информация, включително съдебните заседатели и зрителите. Можете да говорите свободно.

— С армията водим преговори за покупката на ново поколение щурмови хеликоптери.

— Това сигурно означава голяма потенциална печалба за вашата фирма.

— Да.

— И вие сте една от главните фигури в тези преговори, нали?

— Да.

— И това ви прави склонен да сътрудничите на армията.

— Това въпрос ли е?

— Клиентът винаги има право, както вие обичате да казвате.

Хенри Абът сви рамене.

— Господин Абът, спомняте ли си нашия разговор в хотел „Медисън“ преди няколко дни?

— Да.

— Срегнахме се на закуска, нали?

— Да.

— С нас беше и помощникът ми, господин Граймс, така ли беше?

— Да.

— Колко продължи разговорът?

— Не си спомням.

— Около дваайсет и шест минути?

— Може би. Не знам.

— Господин Абът, тогава казахте ли ни, че полковник Уилям Маркс ви е подготвил, инструктирайки ви какво да говорите на разпита пред Отдела за криминално разследване?

Очите му отново станаха безизразни — студените очи на змия.

— Не.

— Не си ли спомняте да сте казали такова нещо?

Той се наведе напред.

— Никога не съм го казвал.

— Сигурен ли сте?

— Да.

— Напълно?

— Възраждам, Ваше Благородие — извика Уолдрън. — Въпросът е зададен и му е отговорено.

— Възражението се отхвърля — рече съдията Фаръл и отпи от пепси-колата, сякаш гледаше изключително интересен мач по телевизията.

— Напомням ви, че сте под клетва, господин Абът — продължи Клеър. — Никога ли не сте казвали, че командирът ви е наредил какво да говорите пред Отдела за криминално разследване.

— Никога не съм казвал такова нещо, пък и не беше така.

— Съзнавате ли, че аз мога да се преместя на свидетелското място и да дам показания какво сте казали?

— Тогава ще бъде вашата дума срещу моята — невъзмутимо каза той. — А вие не сте точно непредубеден свидетел, нали?

Клеър забеляза, че неколцина от съдебните заседатели следяха размяната на реплики с голям интерес. Председателят, чернокож мъж с очила, непрекъснато водеше бележки.

— Ако ви кажа, че много добре си спомням това, ще излъжа ли? — попита Клеър.

— Да.

— Ако ви кажа, че помощникът ми си спомня същото, и той ли ще излъже?

— Сигурно.

— А ако ви кажа, че записахме разговора на касетофон, отново ли ще излъжем? — небрежно подхвърли тя и се обърна към масата на защитата.

Присъстващите се размърдаха. Очите на Том блеснаха. Той правеше всичко възможно да не се усмихне.

Граймс й подаде няколко листа. Хенри Абът се вцепени, стисна юмруци и я изгледа кръвнишки. Клеър се приближи до масата на обвинението и пусна няколко листа, после сложи един пред съдията и даде друг на свидетеля.

— Господин Абът, това е дословен писмен запис на вашия разговор с нас, подписан от колегата ми, господин Граймс, и от моя следовател, господин Деверо. — Тя не си направи труда да обясни, че Рей ѝ бе дал предавател, поставен във фалшивия клетъчен телефон, и бе записал разговора в колата си, паркирана пред хотел „Медисън“. — Моля, обърнете внимание на страница 34-та, господин Абът, и прочетете пасажа, отбелязан седем реда по-надолу, започващ с думите: „Рече: Не видя ли как Кубик изведнъж вдигна оръжието и започна да стреля?“ Отговорих: „Не, господине, не видях“ и завършващ с: „И не обичат доносниците и предателите“.

Лицето на Хенри Абът почервения от гняв.

— Кучка — прошепна той.

— Моля? Какво казахте?

Той продължаваше да я гледа свирепо. Една от вените на дясното му слепоочие пулсираше.

— С обидна дума ли ме нарекохте, господине?

Изведнъж той хвърли напечатания текст на пода и изкрещя:

— Да ви вземат дяволите! Разговорът беше неофициален!

— *Беше* неофициален тогава — тихо каза Клеър, — но вие току-що извършихте клетвопрестъпничество, а ние няма да допуснем това.

— Ваше Благородие! — извика Уолдрън и скочи.

— Достатъчно! — избухна съдията Фаръл и удари с чукчето. — Съдебните заседатели са извинени.

43.

— Наистина ли се споразумяхте за неофициален разговор? — грубо и рязко попита Фаръл.

— Да, Ваше Благородие — отговори Клеър. — Измамих го. Накарах моя следовател да запише всичко на касетофон, за да съм сигурна, че на процеса ще разполагаме с точни показания.

— Вашият следовател записал ли е тайно всичките ви разговори със свидетелите?

— Предпочитам да не отговарям. Но това е законно, господине.

— Защо го записахте?

— Не искам да изразя неуважение към вас или към съда, но се съмнявах в честността му. Този свидетел не трябваше да идва тук и да ви лъже в очите пред мен и пред съдебните заседатели.

Уолдрън, който крачеше напред-назад по време на размяната на тези реплики, изведнъж спря и заяви:

— Ваше Благородие, това е очевидно нарушение на процедурата по разкриване на материалите по делото. Защитата получи всички писмени показания на правителствените свидетели. А ние защо не получихме този запис?

— Защото не влизаше в материалите по делото — отговори Клеър. — Това не са свидетелски показания. Свидетелят не ги е чел, не се е подписвал и не се е заклел да каже истината.

— Но, Ваше Благородие...

— Ами трябва да се съглася със защитата по този въпрос — прекъсна го съдията Фаръл и изпи остатъка от пепси-колата си. — Това не е нарушение на процедурата по разкриване на материалите по делото.

— Благодаря, Ваше Благородие — каза Клеър.

— Но ще дам на обвинението отлагане от един час. Не обичам изненадите. Искам свидетелят да има възможност да прочете писмения запис. Не проявявам интерес към повдигане на обвинение в лъжесвидетелство само за да ви помогна, госпожо Чапман. Нито на вас, нито на господин Уолдрън. А сега, господин Уолдрън, намерете

някакво извинение за свидетеля си, а аз ще дам почивка на съдебните заседатели.

— Но, Ваше Благородие — възрази Клеър, — това е точно по средата на кръстосания ми разпит. Бихте ли инструктирали правителството да не разговаря със свидетеля?

— Не, няма да го направя.

— Но, господине...

— Свършихме — прекъсна я Фаръл.

— Прочетохте ли писмения запис? — попита Клеър, когато Хенри Абът най-после се върна на свидетелското място. Косата му беше сресана и, изглежда, бе сменил ризата си.

— Да.

— Убедихте ли се, че това е верен и точен писмен запис на разговора ни в хотел „Медисън“?

— Доколкото мога да кажа, да.

— Тогава можете ли да обясните на съда защо излъгахте, докато бяхте под клетва?

— Не излъгах.

— Така ли? Искате ли да накарам стенографката да прочете показанията ви?

— Не е необходимо. Не излъгах, докато бях под клетва.

— Моля? Да ви пусна ли магнетофонния запис?

— Казах, че не излъгах, докато бях под клетва, а излъгах вас.

Сърцето на Клеър се сви. Уолдърн явно му бе дал указания.

— Казах ви онова, което искахте да чуете — продължи Абът. — Бяхте обсебени от идеята за някаква конспирация и ме нервирахте. Изглежда мислите, че всички военни лъжат, и това ме обиди. Затова реших, след като разговорът е неофициален, да ви наговоря куп глупости и да ви кажа онова, което толкова отчаяно искахте да чуете.

И той съвсем леко се усмихна.

Същата вечер Клеър се среща с Денис, източника на Том от ЦРУ, в същия бар, посещаван от млади, напористи интелектуалци в Джорджтаун, който той ненавиждаше.

Денис беше облечен в сиво спортно сако с позлатени копчета с котви, бяла риза и вратовръзка на червени и сини райета.

— Трябва да ви помоля да не ме търсите повече — започна той.
— Положението става неудобно.

— Ще ви се обаждам само ако има нещо важно.

— Телефонният ми номер вече не е същият.

— Преместихте ли се?

— Само смених телефона си. Правя го периодично.

— Защо, много откачалки ли ви се обаждат? Напоследък и на мен ми звънят разни такива.

За миг Денис изглеждаше озадачен, но сетне продължи:

— Имаме една дребничка възрастна дама, която работи за нас. Помни като слон.

— Всяка шпионска агенция има такъв човек.

— Спомни си, че видяла меморандума за архивите, за който ви говорих. Намери го в оперативните досиета.

— Наистина ли? — зарадва се Клеър, но после нещо я обезпокои. — Защо ЦРУ ще има вътрешноведомствен военен документ?

Той сви рамене.

— Ние сме глутница плъхове. Имаме източник в командването на армията на Юг. Открил го е в един сейф със секретни материали там, в Панама. Помислил, че може да представлява интерес за нас.

— Това означава ли, че работи за вас?

Денис повдигна гъстите си мефистофелски вежди.

— Вие го казахте, не аз.

Сетне плъзна по масата едно фотокопие.

Качеството не беше добро. Имаше зацапани петна и драсканици. Документът явно беше пресниман много пъти. И все пак копието беше четливо. За щастие генералът имаше четлив почерк. Меморандумът съдържаше няколко реда. Клеър го прочете и вдигна глава.

— Той пише, че селяните са имали оръжие. Затова се обадил на Ернандес и заповядал на хората му да стрелят.

Денис изпи уискито си.

— Това го няма в писмените му показания пред Отдела за криминално разследване, нито в разпита пред правителството. Не го пише в нито едно от показанията — разсъждаваше на глас Клеър. —

Никъде никой не споменава, че селяните са били въоръжени. Нито че Маркс е издал заповедта. При това на Ернандес!

Денис се усмихна.

— Ето защо не оставям писмени доказателства.

Десет минути по-късно, когато излизаше, Денис не забеляза високата пълна фигура на Рей Деверо, който стана от масата до вратата и тръгна след него.

44.

Клеър и Том се срещнаха в една от заседателните зали в обезопасения съдебен комплекс. Тя му показва фотокопието на меморандума на Маркс, което Денис ѝ бе дал. Той го прочете с безизразно лице, сетне вдигна глава и се усмихна:

— Много добре.

— Много добре? — смая се Клеър. — Само това ли ще кажеш? С този къс хартия може да спечелим делото!

Том наклони глава на една страна и я изгледа с любопитство.

— Мислиш ли?

— Е, не се знае какво може да стане на този инсцениран процес. Но сега имаме доказателство, че Маркс е дал заповед на Ернандес онези хора да бъдат избити. Това е изключително важно. Смяташ ли, че Ернандес е бил един от стрелците?

Том сви рамене.

— Нали ти казах, че не видях нищо. Чух изстрели и докато стигна дотам, бяха останали само труповете.

— Не видя ли Ернандес да държи картечницата така, сякаш току-що е стрелял, или нещо подобно? Не криеш нищо от мен, нали?

— Клеър — повиши тон той, — слушаш ли какво ти говоря? Казах, не видях нищо. Искаш ли да повтора? Не видях нищо.

Тя се вторачи в него, стъписана от внезапния му изблик на гняв. Защо ли се ядоса толкова много?

— Чух — отговори тя и се запъти към съдебната зала.

— Правителството призовава Фредерик Култас.

Култас беше експертът по балистика, специалист от национален мащаб по разпознаване на оръжия.

Беше висок и непохватен човек. Седна на свидетелското място и положи клетва. Имаше голяма продълговата глава, високо чело, увенчано с неподходящо подстригана кестенява коса, подобна на

козина, очила с телени рамки, малки кръгли кафяви очи и лице почти без брадичка.

Съдебните заседатели го наблюдаваха с любопитство. През повечето време не показваха чувствата си, но Клеър нито веднъж не ги забеляза да изглеждат отегчени или разсеяни.

Култас се представи и Уолдрън го разпита за подробностите. Фредерик Култас беше от Отдела за оръжия и маркировка към ФБР и инструктор по разпознаване на оръжия в „Куонтико“. Беше завършил академията „Смит и Уесън“. От дванайсет години работеше за ФБР. Специалист по маркировка на оръжията. Уолдрън наложи тезата си с досадна изкусност. Култас беше истински познавач на оръжия.

— Какви амуниции бяха намерени? — попита Уолдрън.

— Трийсет и девет куршума и сто трийсет и седем гилзи.

— В добро състояние ли бяха?

— Да.

— Според вас този брой на куршумите съвпада ли с показанията, че са били изстреляни двеста патрона?

— Да. Дори да се използва детектор за метал, много от гилзите ще липсват.

— Нещо друго било ли е намерено?

— Да. Сто и седем брънки, малките назъбени и набраздени метални парчета, които свързват патроните един към друг в картечната лента.

— Тези брънки помогнаха ли ви да разпознаете оръжието, с което е било стреляно?

— Не. Трудно е да се разпознаят брънките на отделно оръжие, макар че според мен е теоретически възможно.

— Господин Култас, в доклада на правителството на Салвадор пишеше ли дали са извадени куршуми от труповете?

— Не, но това не означава нищо. Изключително трудно е да се извадят куршумите, изстреляни от картечница, защото повечето минават през тялото.

После Уолдрън му показва веществените доказателства.

— А сега, кажете ни дали тези куршуми и гилзи са изстреляни от същото това оръжие?

— Да.

— От това ли?

Уолдрън вдигна увитата в найлон картечница. Култас се наведе да я разгледа отблизо. Театрален ефект.

— Да, от тази картечница са.

— Господин Култас, кажете ни, как свързвате определени куршуми с определено оръжие?

Култас се върна на мястото си. Гласът му стана силен, носов и непоносимо горделив.

— В цевта на всяко оръжие е изрязан спираловиден канал. Нарича се нарез. Нарезът предизвиква въртеливо движение на куршума, завърта го бързо и по този начин го кара да лети по-бързо и с по-голяма точност. Спираловидният канал на всеки вид оръжие има уникална схема. Разстоянието между два нареза в цевта на огнестрелното оръжие се нарича поле. Тези полета и вдлъбнатините между тях оставят отпечатък върху куршума — маркировката, която виждаме под микроскопа.

Сигурно е непоносим като инструктор, помисли си Клеър. Нищо чудно, че лабораторията на ФБР вечно имаше неприятности.

— И нарезите на това оръжие съответстват ли на куршумите, които видяхте?

— Абсолютно. Нарезите на тази картечница „М-60“ са направени по системата „четири-надясно“ или четири полета и вдлъбнатини с десен наклон. Освен това на всеки трийсет сантиметра има извивка надясно. Сравнявайки ги под микроскопа, аз видях, че по куршумите има следи от този вид нарез. Забелязах, че едно от полетата в тази цев е по-тясно от другите. Това е още един отличителен знак. Браздите върху куршумите, причинени от минаването през цевта, бяха идентични на нареза на въпросното оръжие. Това означава, че са изстреляни от него.

Съдията Фаръл отвори поредната пепси-кола.

— А гилзите? — продължи Уолдрън.

— Разгледах изхвърлените гилзи, обръщайки внимание на първоначалния им вид, на отпечатъка от ударника и от долната част на цевта.

— И не изпитвате съмнения, че тези куршуми са били изстреляни от картечницата, която току-що разгледахте?

— Никакви.

— Много ви благодаря, господин Култас. Нямам повече въпроси.

— Защитата иска ли да разпита свидетеля? — попита Фаръл.

— Да, господине — отговори Клеър и стана. Няколко секунди се взира предизвикателно в свидетеля и накрая попита: — Господин Култас, знаете ли дали това е оръжието, използвано от сержант Кубик?

— Не — призна той.

— Нима? Как така?

— Ами, не съм сведущ да давам такива показания. Разбрах, че от Форт Браг вече са изпратили тук свидетел, който е описал компютърните оръжейни архиви и как те се поддържат. Но това е извън моята област на компетентност.

— Тогава нямате представа на кого е била тази картечница?

— Точно така.

— Господин Култас, вие вече дадохте показания, че не знаете дали някои от тези куршуми са били извадени от трупове, нали?

— Да.

— А знаете ли дали тези куршуми са убили някого?

— Не. Това е извън моята област. Предполагам, че очевидците...

— Благодаря. А сега, господин Култас, въз основа на задълбочения ви анализ на доказателствата, можете ли да кажете на съда кога са били изстреляни тези куршуми?

— Не.

— Така ли? Нямате никаква представа?

— Ами съпътстващите документи...

— Казах, въз основа на вашия анализ. Тези куршуми изстреляни ли са на въпросната дата, 22 юни 1985 година?

— Не знам.

— Можете ли да ни кажете дали са били изстреляни през онзи юнски ден?

— Не.

— Или през въпросния месец?

— Не.

— Интересно. А можете ли да ми кажете нещо друго? Когато дълго стреляте с една картечница, какво става с цевта?

— Ами нагорещява се.

Неколцина от съдебните заседатели и от зрителите тихо се изсмяха.

— И какво правите тогава? Продължавате ли да я използвате?

— О, не. След като изстреляте петстотин патрона, трябва да смените цевта, за да не се нажежи. Махате я и слагате друга.

— Дори по време на сражение?

— О, разбира се. Картечницата обикновено се дава с резервна цев. Понякога с няколко. Цевите са взаимно заменяеми. Освен това се повреждат. След известно време ги изхвърляте.

— Тогава тази картечница може да е била дадена с две отделни цеви?

— Точно така.

— Вероятно с повече.

— Вероятно.

Тя погледна крадешком към Ембри. Очите му блестяха от гордост.

— Господин Култас, на цевите на картечниците има ли серийни номера, като при всички останали видове оръжия?

— Понякога. Виждал съм такива.

— А на тази има ли?

— Не.

— Тази картечница няма ли опознавателни знаци?

— Не.

— Тогава знаете ли дали точно тази цев е била дадена заедно с точно тази картечница?

Той озадачено поклати глава и се почеса по брадичката.

— Няма начин това да се установи.

— Но знаете, че цевите могат лесно да бъдат разменени?

— Да.

— Господин Култас, ако в името на спора приемем, че тази цев е била използвана за изстрелването на патроните, които вие така старателно сте разгледали, възможно ли е някой да е разменил цевите?

— Да, предполагам, че е възможно.

— Само предполагате?

— Да, възможно е.

— И така, някой може да е взел това оръжие и да е сложил цевта, която е била използвана за изстрелването на всички тези патрони?

— Не мога да го отрека.

— Възможно ли е?

— Теоретично, да.

- Не е трудно да се направи, нали?
- Не.
- Всъщност би било много лесно?
- Да. Това би било много лесно.
- Благодаря, господин Култас. Нямам повече въпроси.

45.

Най-после дойдоха събота и неделя. Клеър имаше нужда от почивка. Опита се да спи до късно, но не можа. Събуди се преди седем и установи, че телефонът не е звънял през нощта. Напълни голямата старинна бяла порцеланова вана и дълго лежа в горещата вода. Хрумна ѝ да прочете някои от документите по делото, но се въздържа и не го направи. Мозъкът ѝ беше преуморен. Затвори очи и се замисли за Том. Искаше ѝ се да отиде да го види, но трябваше да отдели време на Ани.

Облече джинси и ватена блуза, нахлузи маратонки и заведе дъщеря си на закуска в Джорджтаун. Само двете. Не се обади на Деверо, който вероятно още спеше.

— Кога ще се приберем вкъщи? — попита детето.

— В Бостън ли?

— Да. Искам да видя приятелката си Кати.

— Скоро, миличка.

— Колко скоро?

— След няколко седмици. Може и по-рано.

— С татко ли?

Клеър не знаеше какво да отговори. Съдът вероятно щеше да го признае за виновен и да го осъди на доживотен затвор в „Левънуърт“, където от време на време щяха да му ходят на свиждане. Това щеше да съсипе живота на Ани. При това, ако Клеър успееше да намали смъртната присъда на доживотна. И през цялото време тя щеше да пише жалби до Апелативния военен съд и после още по-нависоко — до Върховния съд. Средствата им щяха да се стопят, защото Харвард щеше да я уволни — това можеше да стане всеки момент. Вероятно един ден присъдата щеше да бъде намалена, но Том едва ли щеше да излезе от затвора, защото твърде много хора желяеха смъртта му.

— Разбира се, че с татко — отговори тя и разроши невероятно меките и лъскави кестеняви коси на Ани. — А сега, след като изядеш палачинките, ще отидем ли в зоопарка?

Момиченцето сви рамене с безразличие, сякаш идеята не я привличаше.

— Не обичаш ли да ходиш в зоопарка?

Ани поклати глава.

— Още ли ми се сърдиш?

— Не, мамо, не ти се сърдя.

— Знам.

— Не, не знаеш, мамо. Винаги казваш, че знаеш, но не е така. —
Очите ѝ блеснаха. — Каза, че ще стоиш повече у дома, но пак те няма.

— Снощи ти искаше да си играем, но аз имах работа с господин
Граймс, господин Ембри и чичо Рей.

— Защо винаги работиш?

— Защото съдят татко. Искат да го заключат в затвора за дълго
време и аз и моите приятели трябва да направим така, че това да не
стане.

— Но защо това продължава толкова дълго?

Труден въпрос.

— Защото хората, които искат да го затворят, са лоши и понякога
лъжат.

— Защо?

Клеър се замисли.

— Не знам — отговори откровено тя накрая.

— Не намерихте ли нещо за генерала? — попита Клеър, когато
четиримата се събраха същата вечер. Ембри и Граймс се настаниха на
обичайните си столове. Деверо крачеше напред-назад, защото обичаше
да се извисява над останалите. Клеър седеше зад красивото бюро и
пушеше. — Не е бил жена си, не е извършвал прелюбодеяние, не е
малтретирал деца, нищо?

— Чист е като новородено — отговори Деверо. — Най-бързо
издигналият се генерал в армията. Мил към животните, любезен със
съседите. Дава щедри дарения за благотворителни цели и членува в
Съвета на обединените сили и в Дружеството за борба с рака. Дори не
взима под наем порнографски видеокасети.

— „Дори“? — попита Клеър. — Всички други ли го правят?

— Е, ти не го правиш. В това съм сигурен — отговори Деверо.

— Благодаря. Хубаво е, че уважаваш личния ми живот.

— А Робърт Лентини? — попита Граймс. — Още ли не се е появил?

— Дори да предположим, че не е стоял в дъното на онази инсценировка в планината и са използвали името му, защото са знаели, че Клеър ще налага стръвта — не. Той изчезна безследно. Или никога не е съществувал.

— Знаем, че е съществувал от военното му досие — възрази Ембри.

— Може би — рече Деверо.

— А онзи тип от ЦРУ, Денис? — попита Клеър.

Рей се усмихна.

— Това ще ти хареса. Онези авантюристи не могат да надушат преследвача, макар да е висок метър и седемдесет и да тежи сто и петдесет килограма. Проследих го до дома му в Чеви Чейз. Името му е Денис Т. Маки. Е, не знам дали това ще ти послужи за нещо. Освен ако нямаш справочник на персонала в ЦРУ. А сега, ще ми позволите ли да си легна? Трябва да се наспя, за да съм хубав.

— Искях да кажа нещо — най-накрая се престраши Ембри. — Кръстосаният разпит на експерта по балистика беше страхотен.

— Благодаря — отвърна Клеър, — но нямаше да го направя, ако не беше ти. Какво, по дяволите, знам аз за оръжията?

— Ти ли я подготви? — попита Граймс.

Ембри го погледна подозрително.

— Много си умен — добави Граймс.

Доволен, Ембри се усмихна.

— Благодаря.

— Дори Култас не можа да си спомни за цевите — рече Граймс.

— Не мога да повярвам — каза Клеър. — Не и специалист като Култас. Той е експерт от национална величина и не би подминал нещо толкова очевидно.

— Не беше толкова очевидно — възрази Ембри.

— За него би трябвало да е. Сигурно се е надявал, че няма да го попитаме.

— Не — рече Граймс. — Той е неутрален експерт. Не взима ничия страна. Вероятно Уолдърн го е инструктирал да не споменава

нищо по този въпрос, освен ако не го попитат.

— Има ли още нещо? — попита Ембри. — Защото искам да работя върху информацията за генерал Маркс и да видя дали ще открия нещо разобличаващо. Пък и ми се спи.

— Тръгвай, Тери — каза Клеър. — Благодаря ти, че дойде.

— Искаш ли да пийнем нещо? — попита Граймс, когато Ембри излезе.

— Не, благодаря.

— Изглеждаш уморена.

— Напоследък съм вечно уморена.

— Тогава и аз си отивам. — Той стана и прибра книжата в куфарчето си. Изправи се пред бюрото ѝ и попита: — Може ли да ти кажа нещо лично?

— Да — уморено отвърна тя.

— Ами... ти си известен адвокат и аз отдавна съм твой почитател. Мисля, че е страхотно, задето ме нае да работя с теб.

Клеър кимна и се усмихна.

— Препоръчаха те от високо място.

— Забрави тези глупости. Макар да бях много уплашен, когато за пръв път влязох в кабинета ти, не можах да не си помисля, че всичко това е адски смешно — да искаш да бъдеш защитник в един изключително динамичен военен съд и да не знаеш нищо за военното право. Но знаеш ли какво? Сега видях, че ти наистина си страшно добра в професията си.

В очите ѝ бликнаха сълзи. Усмихна се и поклати глава. После стана и се приближи до него.

— Граймс... Чарли... Чарлс... О, по дяволите.

И дълго го държа в прегръдките си.

В два и трийсет сутринта телефонът отново иззвъня.

— Запитай се кой всъщност иска да го пхне в пандиза — каза електронно измененият глас.

— Благодаря — отговори Клеър. — Ще те спипаме, тъпако.

46.

— Днес ли ще свидетелства генералът? — попита Деверо.

Клеър седеше на предната седалка на поредната взета под наем кола — „Линкълн“, още по-голяма и по-люксовна от онази, която бе върнал в Бостън.

— Изглежда.

Тя разсеяно пиеше на малки глътки кафе от пластмасова чаша.

— Ще застане пред съда в генералската си униформа с четири звезди и ще каже, че Роналд Кубик го е направил? И ще повлияе на съдебните заседатели, защото е генерал, макар да не е присъствал на убийството?

— Това е теорията на Уолдрън и не е лоша.

— А ти какво ще направиш?

Той спря пред задната порта на „Куонтико“ и махна на пазача, който вече ги познаваше.

— Ще търся слабите му места и там ще забия ножа.

Деверо я погледна, сетне отмести очи към пътя и се усмихна накриво.

— Защо имам чувството, че ще забиеш ножа, дори и той да няма слабо място? Обадиха ли ти се днес сутринта около два и половина?

Тя кимна.

— Откриха ли нещо момчетата от ФБР?

— Не. Аз го сторих. Пентагона има два входа, които са отворени денонощно. Хвърлих ези-тура и заставах срещу единия. Познай кой влезе в Пентагона около два и дваисет сутринта?

— Не мога да отгатна.

— Добрият войник. Полковник Джеймс Ернандес. Той ти се обаждат. И вероятно е организиран „инцидента“ с колата ти в Мериленд. Приятен тип, а?

Уолдрън разпита генерала енергично, професионално и с уважение. Разпитът продължи до късно сутринта и съдът се оттегли за

обяд.

Когато се върнаха, Клеър, Граймс и Ембри забелязаха, че масата на обвинението е празна, което беше необичайно. Уолдрън и Хоуган бяха точни хора и обичаха да се съвещават там много преди съдията Фаръл да влезе в залата.

Двамата се появиха само няколко секунди преди да започне заседанието. Разговаряха тихо и бяха видимо развълнувани. С тях беше и един следовател от Отдела за криминално разследване, когото Клеър виждаше от време на време, но чието име бе забравила.

— Какво става? — попита Том, стискайки рамото ѝ.

Тя поклати глава.

— Намислили са нещо — измърмори Граймс. — Уолдрън прилича на котка, която току-що е изляла канарче.

Клеър се представи на генерала с екстравагантна изисканост, наблягайки на нещо, което при други обстоятелства би омаловажила — височайшия ранг на Уилям Маркс.

Друг адвокат на нейно място би предпочел да се държи с генерала като с обикновен свидетел и това не би било неправилна стратегия.

Но тя забеляза, че съдебните заседатели се държат прилично, когато генералът е в залата. Седяха изправени, въздържаха се да гризат моливите или да подпират брадичките си, пазеха се и от най-незначителния жест на невнимание или досада. Дори съдията Фаръл не си беше донесъл обичайната пепси-кола. Ето защо Клеър заложи на почитта, съзнавайки, че след няколко минути ще се държи с него с цялото неуважение, което Уилям Маркс всъщност заслужаваше.

— Генерал Маркс — започна тя, след като скучните встъпления свършиха, — имунитетът ви беше даден в замяна за показанията ви днес тук, нали?

— Да.

Отговорът му беше откровен и самоуверен. Със сребристите си коси и орлов нос, той изглеждаше величествен във военната си униформа.

— Има два вида имунитет, генерале. Единият засяга само показанията ви в тази съдебна зала. Другият се отнася до събитията, за

които ще свидетелствате сега. Кой от двата ви дадоха?

— Вторият. Компромисен имунитет.

— И защо, господине?

— Войната е немарлива работа, защитник. Неизбежно се правят грешки и често командирът трябва да отговаря за тях.

— Нима? А през 1985-та водехме ли война със Салвадор?

— Госпожо адвокат — намеси се съдията Фаръл, — не подкрепям тона ви към генерала. Това неуважение не ми харесва.

Клеър кимна. Не искаше да влиза в пререкания отсега.

— Разбира се, Ваше Благородие. Генерале, когато използвахте думата „война“, вие искахте да кажете, че през 1985 година сме воювали. Навремето не останах с убеждението, че Конгресът е обявил война на Салвадор.

Маркс се усмихна накриво.

— Винаги когато една военна част, включително Специалните сили, провежда операция срещу враждебна сила, ние действаме в условия на война.

— Аха, разбирам. В това наистина има логика. А съгласен ли сте с представата, че командирът носи отговорност за действията на подчинените си?

— Това не е само представа. Така действа армията.

— Тогава не си играете на думи по този въпрос?

Той изсумтя от удоволствие.

— Не, съвсем не си „играя на думи“, както се изразихте, с начина, по който действа армията.

— И така, като командир на Подразделение 27, носехте ли крайната отговорност за всичките действия на хората си?

— Да — отговори той, кимайки енергично. — Дори за действията, върху които няха контрол...

— Благодаря, генерале...

— Ето защо ми дадоха имунитет — за да се задълбоча в трагичните действия на вашия клиент.

— Благодаря, генерале. Подразделение 27 е било изпратено в Салвадор, за да приложи репресивни мерки след бомбения атентат в Червената зона, така ли?

Той се усмихна печално.

— Не, това не е вярно. Ние бяхме изпратени да намерим убийците, така наречените партизани, които ликвидираха четирима американски морски пехотинци. Не да отмъщаваме.

— Благодаря за уточнението, генерале. А може ли да се каже, че имахте личен мотив в тази мисия?

— Абсолютно никакъв.

— Наистина ли? Не бяхте ли близък приятел на един от морските пехотинци, убит по време на бомбения атентат на 19 юни 1985-та?

— Тук трябва да се направи още едно важно уточнение. Наистина познавах Арлън Рос...

— Не, господине. Приятел.

Маркс сви рамене.

— Както желаете. Добре, приятел. Няма да спорим. За съжаление подполковник Рос беше сред убитите в Червената зона. Но вие грешите. Аз бях там по заповед на президента на Съединените щати. Не съм използвал мощта на Специалните сили от американската армия, за да извърша лична вендета.

— Не намекнах за такова нещо, генерале — каза Клеър, преструвайки се на учудена. — А само, че сте имали личен мотив в мисията, като всеки, чийто приятел е бил убит преди няколко дни от антиправителствено настроени бунтовници.

Но генералът беше твърде проникателен, за да се хване на въдицата. Не без причина той продължи колкото може по-силно и бързо.

— Много великодушно от ваша страна, но аз действам по заповед на своя командир. Не съм мафиот, тръгнал да търси кръв.

Не губи контрол върху свидетеля, напомни си Клеър. Правеше точно това. Тази линия на кръстосан разпит беше явно погрешна.

— Генерале — каза тя, — когато се срещнахме за предварителен разпит във вашия кабинет в Пентагона, предупредихте ли ме да не се занимавам с този въпрос, защото това може да се отрази зле на кариерата ми?

Той вторачи в нея непроницаемите си очи. Бяха го инструктирали. Знаеше за тайния запис на думите на Хенри Абът.

— Да. Бях искрено обезпокоен, че сте тръгнали на някаква самоунищожителна мисия камикадзе, защото клиентът е ваш съпруг.

Най-сетне и това излезе наяве. Клеър не се съмняваше, че съдебните заседатели го знаят. Но сега фактът, че Том е неин съпруг, с цялата си сложност и нееднозначност, бе изложен на показ пред всички.

— Бях обезпокоен, че ако продължавате да се занимавате с това дело, без да знаете всички факти, накрая ще станете за смях. В края на краищата вие сте омъжена за човек, който може да е убиец. Не сте обективна. — Той се усмихна тъжно. — Вие сте на годините на дъщеря ми. Не можех да не изпитам бащинска загриженост.

— Е, много мило от ваша страна, генерале. Оценявам вашата загриженост — сериозно отговори тя, после реши да нанесе смъртоносният удар. — Генерал Маркс, когато се предполага, че моят клиент е стрелял срещу цивилните, вие на какво разстояние бяхте от него?

— Аз не бях там. Подразделението се водеше от моя заместник Джеймс Ернандес. Аз издавах команди по радиостанцията.

— Майор Джеймс Ернандес, който все още е ваш заместник, така ли?

— Да.

— Твърди се, че моят клиент е убил осемдесет и седем човека. Струва ми се, че това е отнело доста време.

— Уви, не. За съжаление, това може да стане за удивително кратко време.

— Наистина ли?

— Ще се изненадате — тъжно се усмихна той. — Сержант Кубик е изстрелял двеста патрона. Картечницата „М-60“ има скорост петстотин и петдесет изстрела в минута. Ето защо изстрелването на двеста патрона не отнема повече от дваайсет секунди.

При други обстоятелства отговорът на генерала би бил съкрушителен, но Клеър знаеше накъде го насочва.

— Двайсет секунди — размишляваше на глас тя.

— Малко повече.

— Но аз мислех, че в една картечна лента има сто патрона — престори се на невежа Клеър.

— Точно така, но той явно е бил съединил два патрондаша, използвайки техника, която каза, че научил от един командир на взвод

във Виетнам. По този начин втората картечна лента се размотава равномерно.

— А какво става, ако двата патрондаша се изкривят?

— Оръжието ще блокира.

Тя кимна и замислено започна да крачи пред свидетеля.

— И така, ако някой от хората ви бе грабнал и изкривил картечната лента на сержант Кубик, оръжието му щеше да блокира и той нямаше да може да стреля, нали?

— Само при положение че някой е можел да се промъкне толкова близо, за да грабне картечната лента.

— И никой ли не е могъл да го направи?

— Сериозно ли говорите? Човек, стрелящ с картечница?

— Никой от вашите хора не е могъл да направи няколко крачки и да грабне оръжието от ръцете му? Или да изкриви патрондаша, за да блокира картечницата?

— Човекът е държал „М-60“. Казаха ми, че въртял глава насам-натам. Сигурно е щял да усети, че някой се придвижва към него.

— Но вашите хора също са имали оръжие, генерале.

— Да.

— Какви оръжия имаха?

— Револвери „Колт“ 45-ти калибър. И със сигурност не бих им позволил да се приближат с тях до една картечница „М-60“. Той щеше да ги убие наред с местните жители.

— Заповядахте ли му да спре?

— Да. Чрез майор Ернандес.

— И какво стана после?

— Ернандес каза: „Той е откачил, не можем да го спрем“.

Клеър се умълча за миг. Маркс си го биваше, пък и беше добре инструктиран. Тя знаеше, че няма да стигне доникъде. Той щеше да продължи да настоява, че не е могъл да спре Кубик, и щеше да бъде непогрешим в увереността си.

— Генерале, как смятате, щяхте ли да сте в правото си на командир, ако бяхте заповядали на хората си да застрелят сержант Кубик, щом, както твърдите, той е убивал невинни цивилни?

— Да. Кодексът на военното правосъдие разрешава употребата на смъртоносна сила, за да спасиш собствения си живот или този на другите.

Клеър изтръпна. Това беше правилният отговор. Маркс току-що препречи линията на кръстосан разпит, подготвена от нея, за да покаже, че той е проявил нехайство като командир — нещо, което поне би поставило под съмнение достоверността на разказа му. Реши да опита отново, връщайки се на въпроса дали Маркс би наредил да убият Кубик. Докато разпитваше свидетеля за сержант Роналд Кубик, Клеър не мислеше за него като за Том.

— Генерале, не е ли вярно, че някой от хората ви е могъл да изчака мига, в който очите на сержант Кубик са били приковани върху селяните, и да го застреля с револвера „Колт“, 45-ти калибър?

Той шумно въздъхна.

— Не знам дали някога сте стреляли с пистолет. Дори дали сте държали оръжие в ръка. Знам, че не сте служили в армията...

— Свидетелят не отговаря на въпроса, Ваше Благородие — прекъсна го Клеър.

— Опасявам се, че вие отворихте вратата за това с вашия теоретичен въпрос — рече съдията Фаръл. — Продължавайте, генерале.

— Благодаря — каза Маркс. — Професоре, седейки в удобния си кабинет в Харвард, тринайсет години след онзи факт, предполагам, че сте могли да обмислите аргументите си. Но когато командвате десет човека в условия на война, нещата са съвсем различни. Има рискове, които трябва да поемете и рискове, които не поемате. Вероятно вие бихте преценили по-добре. Но аз направих каквото можах. Ние загубихме неколцина американци в Салвадор, защото президентът на Съединените щати, моят главнокомандващ, смяташе това за наши стратегически интереси. Тайните операции невинаги са приятни. Но има разлика между тях и онова, което прави един зъл човек. Прилошава ми, като си спомня какво се случи в онова село. Призлява ми — като военен и като обикновен човек.

Клеър осъзна, че това беше един от най-неумелите кръстосани разпити, които бе провеждала, и то не поради липса на подготовка. Съдебните заседатели бяха развълнувани. Генералът беше страхотен свидетел и изключително добре подготвен. Това не трябваше да я изненадва.

Но разпитът още не беше приключил.

— Генерале, преди няколко минути вие споменахте за невъоръжени бунтовници. Възможно ли е сержант Кубик наистина да ги е помислил за бунтовници?

— Не.

Отговорът му беше категоричен.

— Защо не?

— Първо, те не са били в униформи. Били са се строили покорно и не са извършвали враждебни действия. И не са имали оръжия.

— Но не е ли възможно да му се е сторило, че вижда оръжия?

Клеър знаеше, че този въпрос ще обърка генерала, защото насочваше към нова теория на защитата — че може би Том е стрелял, като е видял оръжия. Досега бяха настоявали, че целият инцидент е измислен, загатвайки за друг стрелец. Маркс се колебаеше и крадешком поглеждаше към Уолдрън. Клеър пъргаво се премести и застана така, че генералът да не може да го вижда.

Маркс обаче възвърна обичайната си арогантност и каза:

— Не. Не е имало оръжия.

— Откъде сте толкова сигурен?

— Накарах заместника си да огледа труповете и той не намери оръжия.

— Тогава сте знаели постфактум, че селяните нямат оръжие. Но по време на инцидента имаште ли някакво основание да смятате, че те имат оръжие?

— Никакво.

— Вашите хора не са видели оръжия.

— Точно така.

— Не са видели нищо, никакъв блясък на метал или нещо, което би ги накарало да се усъмнят, че селяните са въоръжени?

— Нищо.

— Тогава не са видели оръжия, насочени срещу сержант Кубик или срещу някой от вашите хора?

— Този въпрос е зададен и му е отговорено, Ваше Благородие — извика Уолдрън.

— Възражението се уважава. Защитата, продължете по-нататък.

— Извинявам се, Ваше Благородие. Само исках да съм абсолютно сигурна в това. Генерал Маркс, рано сутринта на 22 юни 1985 година вие седнахте и написахте меморандум за архивите, нали?

— Точно така.

— Това не е ли необичайно?

— Защо?

— Ами обикновено най-напред не се ли изпраща следоперативен доклад?

— Да. Но инцидентът не беше „обичаен“. Един от хората ми току-що бе избил цяло село с невинни цивилни.

— Всъщност невъоръжени цивилни.

— Да.

— И така, защо изпратихте меморандума за архивите? Какъв беше смисълът да го правите?

— Искях случилото се да остане в архивите. Бях сигурен, че един ден сержант Кубик ще бъде съден за това и желанието ми беше да започна да съхранявам документи.

— Искате да кажете, да ги *създавате*.

— Ваше Благородие! — извика Уолдрън.

— Казах да съхранявам документи — рече Маркс.

— Генерале, имате ли копие от меморандума, който написахте онази сутрин?

— За съжаление, нямам. Изглежда, се е загубил.

— Как е станало това?

Той се усмихна.

— Документи се губят непрекъснато, особено по време на война. Повярвайте, бих искал меморандумът да беше у мен. Дори висшите офицери могат да станат жертва на огромната и понякога тромава бюрокрация.

Клеър отвърна на усмивката му.

— Генерале, в меморандума, който написахте онази сутрин, заявихте ли, че селяните са имали оръжие и затова сте заповядали на вашите хора да стрелят?

— Категорично не — отговори Маркс с блеснали очи.

— Не сте ли написали такова нещо?

— Не, защото не беше така. Не съм заповядвал на никого да убие онези цивилни и те нямаха оръжие.

— Благодаря, генерале — каза Клеър и се приближи до масата на защитата, където Ембри й даде няколко листа. Тя пусна един пред Уолдрън и връчи друг на съдията Фаръл. — Ваше Благородие, може ли

да подходя към свидетеля с веществено доказателство „В“ за идентификация?

— Можете — отговори съдията Фаръл, вирайки се смутено в листа, който току-що бе получил.

Клеър даде документа и на Маркс.

— Генерале, познавате ли този формуляр?

Той не каза нищо. За пръв път, изглежда, загуби самообладание. Лицето му пребледня.

— Това вашият подпис ли е, генерале?

Мълчание.

— Почеркът ваш ли е?

Съдебната зала беше притихнала, но Клеър усещаше, че много скоро ще се взриви. Уолдърн трескаво пишеше нещо, сетне показва бележката на Хоуган. С крайчеца на окото си Клеър съзря движение в дъното на залата и осъзна, че Джером Файн, адвокатът на Маркс, му прави някакъв знак.

— Може да направим почивка, ако желаете. Да отложим заседанието на съда. Защитата разполага с експерт по почерците. Може да ви помолим да препишете този документ и да го анализираме на място. — Това беше хитър блъф, защото в съдебната зала такъв експерт нямаше. — Според мен вие знаете, че това е вашият почерк. Позволете да ви напомня, че имунитетът ви не обхваща лъжесвидетелство или лъжливи показания.

— Да — каза Маркс, втренчил поглед в нея, изпълнен с омраза. Тонът му обаче беше спокоен. — Мисля, че това е моят почерк.

— Ваше Благородие — любезно се обърна тя към Фаръл, — бих желала да предложа веществено доказателство „В“ за идентификация и да поискам разрешение да го представя на съдебните заседатели.

— Приема се — отговори съдията. — Можете да запознаете съдебните заседатели с него.

Клеър им раздаде екземпляри от документа. После се обърна към генерала.

— Моля, прочетете текста пред съда.

Той се поколеба.

— Необходимо ли е? — попита обезпокоен.

— Да — отговори съдията Фаръл. — Опасявам се, че трябва.

Маркс сви устни, обърна се към Клеър и я изгледа с убийствен поглед. Сложи очилата си и започна да чете:

— „В ранните часове на 22 юни 1985 година майор Джеймс Ернандес ме уведоми, че въоръжени селяни от Ла Колина, Салвадор, са били видени да се държат очевидно враждебно към Подразделение 27.“ — Той се прокашля. Лицето му се зачерви. — „Заповядах им да стрелят поради присъствието на въоръжени и враждебно настроени хора. Заповедта ми бе изпълнена и осемдесет и седем агресори бяха убити, без да им се четат правата. Подразделението се оттегли от сцената на сблъсъка и се върна в Илопанго. Подпис, полковник Уилям Маркс, командир, Подразделение 27, Илопанго, Салвадор.“

Той бавно вдигна глава. Очите му блестяха от гняв.

— Генерал Маркс — попита Клеър, — това ли е истината така, както я помните от 22 юни 1985-та? Или бихте искали да промените нещо?

Няколко секунди двамата се гледаха яростно. Сетне Маркс се обърна към съдията.

— Ваше Благородие, преди да отговоря на този въпрос, бих желал да се посъветвам с адвоката си.

— Ваше Благородие — каза Уолдърн, — нуждаем се от почивка, за да може свидетелят да се консултира с адвоката си.

— Съдебните заседатели — рече Фаръл, — ще ни извините ли?

Докато военният полицаи извеждаше съдебните заседатели, в залата избухна експлозия от гласове.

— Ваше Благородие — настоя Уолдрън, — бих желал защитата да каже официално откога има този меморандум и откъде са го намерили.

— Не, Ваше Благородие — възрази Клеър, преди съдията Фаръл да успее да отговори. — Не е необходимо да правя това и няма да го сторя. Обвинението няма право на предварителен преглед на моя кръстосан разпит. За бога, ние поискахме този меморандум, а правителството писмено ни отговори, че такъв никога не е съществувал! Получихме го по-късно. Този документ е фотокопие, взето от оперативните файлове на ЦРУ, и отговаря на всички изисквания за веществените доказателства. Само това ще кажа.

— ЦРУ! — заеквайки възкликна Уолдрън и я погледна.

Защо ли беше толкова изненадан, запита се тя. Съдията Фаръл стоеше слисан от цялата история. Нещата бяха разменили местата си и всички присъстващи в съдебната зала бяха видели как един генерал с четири звезди дава лъжливи показания под клетва. Всичко, което съдията бе казал официално, щеше да бъде разгледано критично и Фаръл знаеше, че трябва много да внимава. Той отвори нова пепсикола и пи дълго и жадно.

— Господин обвинител — каза съдията, — това е вашият свидетел и ваша работа беше да намерите този документ, затова не съм склонен да ви помогна.

През това време Джером Файн премести един стол до генерала и двамата шепнешком започнаха да обсъждат възникналата ситуация.

— Генерале — каза Клеър, приближавайки се до него, — това вашият адвокат ли е?

Маркс я изглежда леко развеселен.

— Да.

— И как се казва?

— Джером Файн. Юридически съветник в армията.

— Хм. Интересно е, че до вас седи адвокат. Имате ли чувството, че криете нещо?

Той се усмихна.

— Съвсем не.

— Преди да свидетелствате днес тук, прегледахте ли показанията, които сте дали пред Конгреса, когато са ви утвърдили за началник-щаб на армията?

Маркс се поколеба за миг.

— Да.

— Вашият адвокат ви посъветва да го направите, нали?

— Госпожо Чапман — разгорещи се той, — не съм длъжен да ви казвам всичко, което обсъждам с адвоката си.

— Опасявам се, че сте длъжен — каза Клеър и погледна Джером Файн, който явно се чувстваше неловко. — Вижте какво, генерале, можем да призовем и господин Файн да свидетелства. Нищо от вашите разговори не е поверително, след като той работи за Съединените щати, а не лично за вас.

Генералът погледна адвоката си, който леко кимна.

— Ето защо може би ще отговорите на въпроса ми, генерале. Вашият адвокат ли ви посъветва да прегледате показанията си пред Конгреса?

Мълчание. Адвокатът отново кимна.

— Да.

— А сега, генерале, казахте ли на адвоката си, че меморандумът за архивите, който сте написали след инцидента в Ла Колина, е унищожен и не си спомняте съдържанието му?

Маркс пак се обърна към съдията.

— Трябва ли да отговоря на този въпрос, Ваше Благородие?

— Да — рече съдията Фаръл.

— Да, казах му, но доколкото си спомнях...

— Благодаря — прекъсна го Клеър. — Генерале, разказвали ли сте на съпругата си за предполагаемото убийство в Ла Колина?

— На съпругата си? Ваше Благородие, не съм длъжен да отговарям на въпроси относно *личния* си живот, нали?

— Длъжен сте, генерале — невъзмутимо отговори съдията.

Повишил тон с няколко децибела, Маркс заяви язвително:

— Съпругата ми и аз никога не обсъждаме такива неща.

— Нима? И какви неща по-точно имате предвид?

— Тайни операции...

— Инцидентът в Ла Колина „тайна операция“ ли беше?

— Не изопачавайте думите ми. Онова масово убийство беше най-ужасната трагедия, която се е случвала в моя...

— И искате да ни кажете, че не сте разказвали на съпругата си за тази ужасна трагедия?

Той започна да се колебае.

— Или излъгахте и нея?

— *Никога не съм лъгал за Ла Колина!* — изкрещя той.

— Нима? Излъгахте Конгреса, нали? Не е ли факт, че когато са ви попитали за този инцидент, вие сте разказали версия, която напълно противоречи на вашия меморандум? Излъгахте Конгреса, нали?

— Не съм длъжен да търпя това! — извика Маркс. — Отдал съм повече от трийсет години от живота си в служба на Конституцията на Съединените щати и на народа...

— Генерале — каза адвокатът му и го хвана за ръката.

— Но сте излъгали Конгреса, нали? — настоя Клеър.

— Не съм длъжен да приемам това от човек като вас — извика Маркс, надигайки се от мястото си. Лицето му беше тъмночервено. — Вие допускате голяма грешка!

— Генерале, моля ви! — рече адвокатът му, дърпайки го за ръката да седне.

— Какво искате да кажете с „човек като мен“? — леко усмихната попита Клеър. — Един защитник, който си върши работата? И защитава клиент, несправедливо обвинен в убийство? А вие може да сте имали пръст в цялата работа като съучастник...

— Възразявам! — извика Уолдърн.

— Това е *обида!* — изрева Маркс.

— Продължавайте — каза съдията Фаръл.

— Генерале — с ясен глас попита Клеър, — вие сте излъгали Конгреса, нали?

Настъпи миг тишина.

Адвокатът на Маркс прошепна нещо на клиента си. Възвърнал самообладанието си, генералът вдигна глава и безгрижно заяви:

— Адвокатът ми ме посъветва да не отговарям на този въпрос.

— Чакайте малко — възрази Клеър. — От Петата поправка в Конституцията ли се възползвате?

— Да.

— Относно какво?

— Относно показанията ми. Адвокатът ми току-що ме посъветва, че може да съм извършил клетвонарушение — спокойно отговори Маркс, после се обърна към съдията. — Ваше Благородие, не съм виждал този документ от тринайсет години. Тук свидетелствах по онова, което си спомням от него. И откровено казано, попаднах в клопка.

— Ваше Благородие — рече Клеър, — предлагам да не взимате предвид преките показания на този свидетел, след като ни отнемат правото да го подложим на кръстосан разпит, дадено ни от Шестата поправка в Конституцията.

Фаръл погледна генерала с присвити очи, сетне в недоумение поклати глава.

— Предложението на защитата се приема. Преките показания на свидетеля няма да бъдат взети под внимание.

— Благодаря, Ваше благородие. Защитата предлага да вземете решение, че процесът е неправилно проведен, тъй като показанията на този свидетел не могат да бъдат взети обратно.

— Отказвам — грубо възрази Фаръл. Лицето му бе зачервено и намръщено.

— В такъв случай, Ваше Благородие, ние искаме да кажете на съдебните заседатели, че началник-щабът на армията вече не е свидетел в този съд и не трябва да зачитат показанията му. Освен това ги уведомете, че според вас, като военен съдия, началник-щабът на армията може да е извършил клетвонарушение и съдебните заседатели трябва да забравят показанията му. Пък и военният съдия го е информирал за правата му в случай на самоуличаване в нарушение, упоменати в член 31 от Кодекса на военното правосъдие. И началник-щабът на армията е решил да не дава повече показания по това дело.

— Добре — съгласи се Фаръл. Знаеше, че няма голям избор. — Ще кажа всичко това на съдебните заседатели. Генерале, вие сте извинен. Дълбоко съжаляваме.

Клеър не повярва на очите си, когато Маркс стана, оправи униформата си и излезе от залата. Адвокатът му го последва.

— Ваше Благородие — започна Уолдрън, — докато разглеждаме обвиненията по член 39(а), бих искал да представя следващото вещественно доказателство, магнетофонен запис на думите на

обвиняемия, в който той говори по радиостанцията на 22 юни 1985 година за случилото се тогава, както и дословен писмен запис на този разговор.

Клеър погледна Граймс, сетне Ембри и Том. Всички изглеждаха изненадани като нея.

— Ваше Благородие, не мога да повярвам!

— Днес е ден за изненади, така ли? — попита Фаръл. — Обвинението носи ли записа?

— Да — отговори Уолдърн и даде на съдията черна касета и малък касетофон.

— Е, да го чуем — каза Фаръл.

— Ударите продължават — на висок глас отбеляза Граймс.

Записът беше усилен, шумът отстранен и гласът на Том звучеше кристалночисто. Нямахте съмнение, че говори той.

— „Беше невероятно. Писна ми ония селяндури да ни лъжат. Насочих картечницата «М-60» и ги очистих до един. Беше страотно. Да им го начукам.“

Настъпи тишина и съдията изключи касетофона.

— Това не съм аз — прошепна Том на Клеър.

— Откъде се взе този запис? — попита съдията Фаръл.

— Разузнавателната агенция към Министерството на отбраната е направила оригиналния запис, Ваше Благородие — отговори Уолдърн. — Засекли са сигнала. Копието ни е предоставено от ЦРУ. Било е в архивите им.

— Кога го получихте?

— Днес. По обяд.

— Откога знаете за съществуването му?

— Обадиха ни се тази сутрин, но аз не повярвах, докато не го чух със собствените си уши.

— И какво се получава? ЦРУ срещу Разузнавателната агенция към отбраната? — попита Фаръл. — Цивилни шпиони срещу военни шпиони?

— Разговорът е бил засечен в Салвадор на 22 юни 1985-та от 123-ти свързочни войски. Комуникационните им приемници автоматично претърсвали определени честотни обхвати, между четири

и петстотин мегахерца. Обвиняемият е провел разговора по радиостанция с обхват трийсет километра.

Клеър трескаво разсъждаваше. Не можеше да е случайно съвпадение, че изненадващият меморандум незабавно бе последван от също така изненадващ запис. Какво ставаше тук? Тя се обърна към Том.

— Не си ли произнасял тези думи?

— Клеър, това не съм аз.

— Гласът е твой.

— *Не съм аз.*

Тя стана.

— Ваше Благородие, това е процес на клопки и засади. Ние поискахме официално тази касета и трябваше да сме я получили отдавна.

— Ваше Благородие — обади се Уолдърн, — защитата току-що чу, че получихме записа днес на обяд.

— Въпросът не е кога го е получило обвинението — решително продължи Клеър, — а кога го е получило *правителството* на Съединените щати. Вписали сте касетата в съдебното си искане и обвинението беше длъжно да уведоми правителството и да разбере дали то притежава някакви материали по въпроса. Планирах защитата си въз основа на онова, което правителството разкри, а сега, по средата на процеса, изведнъж получаваме едно силно предубедено доказателство, което нямаме възможност да анализираме! Това е скандално!

— Господине — рече Уолдърн, — както защитата знае, такива неща се случват. Доказателства се появяват в последната минута. Както стана и с меморандума.

— Е, вярно е, госпожо адвокат. Точно вие нямате право да се оплаквате, защото направихте същото.

— Това беше коригиране на неправилното поведение на обвинението. Имахме щастието чрез наши източници да намерим документ, който защитата трябваше да ни е дала преди известно време. Сега отново опитват същия номер. „Изведнъж“ и „случайно“ попадат на ключова информация и искат да я представят в съда толкова късно, че се надяват ние да нямаме възможност да я дадем на експертите си да я проверят. И след като Разузнавателната агенция към отбраната е

направила този запис преди тринайсет години, защо чак сега той се появява на бял свят?

— Господине — рече Уолдърн, — не е възможно този военен съд да накара хората в правителството да претърсват старите досиета за неща, които са считани за изгубени.

— Не мога да повярвам, че се опитват да направят това! — силно и възмутено каза Том. — Провери касетата, Клеър! Това не съм аз!

— Сержант — каза съдията Фаръл, — въздържайте се и не говорете. Защитата трябва да контролира клиента си. Няма да позволя повече изблици. А сега, госпожо защитник, предполагам, че искате отлагане?

— Разбира се, Ваше Благородие. Искаме един месец, за да направим цялостен и задълбочен анализ.

— *Това е проклет фалшификат!* — изкрещя Том.

— Сержант — извика Фаръл, — казах ви да не се обаждате. Имате право да присъствате на този процес, но ако ще пречите, ще гледате процедурата по вътрешната кабелна телевизия. Чухте ли?

— *Това не съм аз!* — изкрещя Том. — *Гласът не е моят!*

— Военна полиция, изведете този човек! — изрева Фаръл.

Пазачите веднага заобиколиха Том, повалиха го на пода и му сложиха белезници.

— *Това е проклета инсценировка!* — извика той.

— Искам да го отведете незабавно!

Пазачите хванаха Том за лактите и го извлякоха навън.

— И така — обърна се съдията към Клеър, когато в съдебната зала най-после настъпи тишина, — имате четирийсет и осем часа.

48.

Късно вечерта Клеър и Джаки пушеха в кухнята. Касетата вече бе изпратена със самолет на една от най-известните в света съдебни експерти по гласови записи в Боулдър, Колорадо. Клеър я бе избирала старателно. Жената бе работила за военните и дори се бе явявала в съда срещу Уолдърн. Тя беше вътрешен човек в Пентагона и думата ѝ нямаше да бъде поставена под съмнение.

— Разбира се, че ще го отрече — каза Джаки. — Той отрича всичко в този процес, Клеър. Например за оръжието.

— Ами може картечницата наистина да не е неговата — ядоса се Клеър. — Или са сменили цевта.

— Е, може и да са го направили. Онези типове могат да вършат каквото си искат. Но дълбоко в душата си не мислиш ли, че това е неговото оръжие? Че е стрелял с него?

— Не.

Джаки напълни чашите с уиски, отпи голяма глътка и потрепери.

— Клеър, щом един човек може да излъже за целия си живот, защо да не излъже и за един ужасен инцидент, от който години наред е бягал?

Клеър поклати глава. Умората надделяваше. Очите ѝ се напълниха със сълзи и една от тях капна на масата.

— Трябва да говоря с него.

Телефонът иззвъня.

— Сега е едва полунощ — каза тя. — Раничко е за онзи, дишашия.

Сетне вдигна слушалката. Очакваше, че е Граймс или Ембри.

— Професор Хелър? — попита един плътен женски глас. — Обажда се Ленора Айтъл от Боулдър.

— Да?

— Надявам се, че не звъня твърде късно. Помолихте да ви се обадя веднага щом получа първите резултати...

— Чудесно.

Сърцето на Клеър биеше толкова силно, че едва чуваше гласа на жената.

— Ами боя се, че може би няма да ви кажа онова, което искате да чуете.

— Той е, нали?

— Искам да знаете какви тестове направих. Използвах свръхмодерна система, „Говорна компютърна лаборатория“, модел 4300 Б. Извършихме устен и спектрографски анализ на гласа и аз го сравних с мострите, които вашият съпруг ми предаде по телефона.

— Той е, нали?

— Прегледах неща като честотата на вертикалната ос, а в областта на времето — траекторията на формиращата структура и съчетанието на съгласни и гласни. Височината на тоновете, която отразява вибрациите на гласните...

— По дяволите, това гласът на Том ли е?

— Да — тихо отговори Ленора Айтъл. — Използвах двайсет и две различни думи и от тях деветнайсет си съответстват въз основа на броя на формиращите структури.

— Доколко сте убедена в това?

— Деветдесет и девет процента. Но още не съм приключила с тестовете. Трябва да проверя и нещо друго.

В осем часа сутринта в дългата заседателна зала в затвора Клеър се срещна с Том.

— Искам да знам истината — каза тя.

Той направи гримаса.

— Стига, Клеър...

— Не. Кажи ми истината. Изрекъл ли си онези думи?

— Разбира се, че не съм. След убийството не бяхме на полето, а се върнахме в базата. И никога не съм носил радиостанция. Работата ми не беше такава. — Той се усмихна и хвана ръката ѝ. — Хайде, мила, престани.

— Гласът е твоят.

— Подправили са го по някакъв начин.

— Това не може да се подправи, Том.

— Не съм казал всичко онова.

— Истината ли ми казваш?

Той дръпна ръката си.

— Да.

— Закълни се.

В очите му блесна обида.

— Господи, ти мислиш, че аз съм го направил, нали? Успели са да те убедят. Собствената ми съпруга!

— Стига, Том! — извика тя. — Вече не знам какво да мисля. А картечницата?

— Нали вече престанахме да говорим за това? Ти им доказва колко лесно биха могли да...

— Забрави какво съм казала в съда и адвокатските ми номера. Сега сме само аз и ти.

— Ти им показва как биха могли да разменят цевите.

— Ти ли уби онези хора?

— Клеър...

— Заповядаха ли ти да го направиш? Затова ли всички прикриват генерала?

— Клеър...

— Ако ти е било заповядано, можем да искаме смекчаващи вината обстоятелства и...

— Мислиш ли, че съм убил осемдесет и седем човека?

Тя го погледна. Не знаеше какво да каже.

— Закълни се, че на онази касета не е записан твойт глас.

Той дълго се взира в нея. Очите му изведнъж станаха обидени и гневни.

— Аз не съм чудовище, Клеър.

Някой почука на вратата. Тя отвори и видя Ембри. Беше задъхан, а в ръцете си държеше някакви листа.

— Какво носиш? — попита Клеър.

— Преди няколко дни ме помоли да намеря медицинските данни на Ернандес. Един мой приятел провери. Бяха в амбулаторията на Пентагона. И ми изпратиха по факса ето това.

— Психиатрична анамнеза?

— Не. Нещо по-добро — усмихна се Тери, после избухна в смях.
— Много, много по-добро.

Ленора Айтъл, съдебната експертка по гласови магнетофонни записи, беше дребна и изпълнена с достойнство жена, слаба, със сребристи коси и големи кръгли черни очила. Беше облечена в съвършено скроен гълъбовосив костюм.

— Бихте ли застанали пред свидетелската скамейка? Вдигнете дясната си ръка и се обърнете към мен — каза Уолдрън. — Заклевайте ли се, че доказателствата, които ще дадете по това дело, ще бъдат истина, цялата истина — и нищо друго, освен истината, за да ви помага и Господ?

— Заклевам се.

После Айтъл потвърди заключението си — гласът на записа е на Роналд Кубик.

— Какво друго можете да ни кажете за този запис? — попита Клеър.

— Ами, отначало, използвайки спектрален анализ, аз изолирах далечен неясен шум.

— Какво е значението на това?

— Това са шумовете по енергийната линия. Те ни показват, че гласът е бил записан на включен в електрическата мрежа касетофон, а не на захранван с батерии уред.

— Но не е ли възможно този шум да е идвал от касетофона, използван от свързочни войски, хората, които са направили записа от ефира?

— Не. Ако гласът се предаваше по радиостанция и беше записан от ефира, аз нямаше да изолирам такъв шум. Мога да демонстрирам какво точно имам предвид.

— Благодаря, но засега нека да продължим по-нататък. Възможно ли е шумът да е причинен по време на презаписването от оригинала?

— Не. Ще обясня...

— След няколко минути. Какво друго забелязахте?

— Широтата на обхвата беше различна от онази, която се наблюдава при глас, предаван по ефира. Диапазонът на речта и микрофонните характеристики бяха съвършено различни по отношение на честотния отзвук от онова, което се чува в едно радиопредаване.

— Това ли е всичко?

— О, не. Има неща, които липсват, а би трябвало да са там.

— Например?

— Настройването на микрофона на полевата радиостанция, копчето, което натискате, за да предавате или приемате. Този звук отсъства.

— Нещо друго?

— Имаше дигитална намеса, която не би трябвало да е там, в един аналогов магнетофонен запис. Това е много показателно. В горните честоти имаше обърнати наопаки V-образни фигури и необясними върхове, намиращи се на разстояние два сантиметра и половина един от друг. Акустични белези, които не могат да се свържат нито с речта, нито с аналогов касетофон, а с компютър.

— Компютър?

— Точно така.

— Какво искате да ни кажете?

— Този запис е направен на компютър. Използван е програмен продукт за редактиране, за да се изрежат думи и фрази. Обвиненият наистина е произнесъл тези думи, но в различна последователност. Вероятно по време на разговор или на разпит. Моят извод е, и го казвам с деветдесет и девет процента сигурност, че този запис е фалшификат. Много изкусно направен, но фалшификат.

Съдебната зала се взриви. Съдията Фаръл удари с чукчето.

— Тишина! — изрева той. — Обвинението?

Очите на Уолдърн горяха от гняв и срам. Той вдигна ръце с разперени длани.

— Ваше Благородие, няхаме представа, че записът е фалшификат. Дадохме го съвсем добронамерено и сега го оттегляме като доказателство...

— Вие бяхте длъжни да се уверите, че е истински, преди да го представите в съда — прогърмя гласът на Фаръл.

— Никой не е изненадан повече от нас — продължи Уолдърн. — Няхаме причина да мислим, че...

— Седнете, моля! Възмутен съм. Предупредих ви да няма неприлично поведение от страна на обвинението, а вие доведохте един генерал, който излъга този съд, а после се позова на Петата поправка като някой пласъор на наркотици. Сега представяте този запис, без

дори да сте поискали време да го проверите. Не ми оставяте избор. Госпожо Чапман, ще пледирате ли за невинност по всички обвинения?

Тя се вторачи в съдията и за миг онемя. После бавно стана.

— Ами... да, Ваше Благородие.

— Искането ви е прието. Намирам сержант Роналд Кубик за невиновен по всички обвинения — рече съдията Фаръл и удари с чукчето. — Обвинението да подготви резултатите от процеса, след което обвиняемият да бъде върнат в ареста за процедура по освобождаването. Съдът се разпуска.

Той отново удари с чукчето и стана.

Времето сякаш спря.

Навсякъде около Клеър цареше врява и бъркотия и въпреки това всичко изглеждаше мудро, тихо и приглушено. Светлината сякаш се пречупваше. Костюмът ѝ беше мокър от пот. Движеше се бавно, все едно се намираше под вода. Прегърна Том, сетне Граймс и Деверо. Усмихна се, разсмя се и накрая се разплака. Рей едва не я смачка в мечешката си прегръдка, после се ръкува с Том, който също плачеше. Смутен, той се опита да закрие обляното си в сълзи лице, за да не го виждат другите. Уолдрън профуча край тях, после се върна. Том потупа Клеър по гърба и каза:

— Ти спаси живота ми, Клеър. Ти ми спаси живота.

Тя се чувстваше странно — успокоена и същевременно смъртно уморена, но повече от всичко потисната и неизвестно защо напрегната.

— Госпожо адвокат — язвително каза Уолдрън и протегна ръка, без да се усмихва. — Моите поздравления.

Клеър се освободи от обятията на Том и му подаде ръка.

— Благодаря — престори се на искрена тя. — Свършихте внушителна работа. С изключение на веществените доказателства, което, искрено се надявам, не беше по ваша вина.

— Не, не беше. Може ли да ви наричам Клеър?

Тя повдигна рамене.

— Ти си опасен противник, Клеър. Надявам се повече никога да не се изправям срещу теб.

— Повярвай, и аз се надявам на същото. Да поговорим насаме за минутка.

Озадачен, той се поколеба, но после прие:

— Разбира се.

Двамата намериха едно тихо ъгълче в съдебната зала, където можеха да разговарят необезпокоявани.

— Нали не мислиш, че аз съм в дъното на тази история с фалшифицирания магнетофонен запис? — попита Уолдрън.

Тя избегна погледа му.

— Нека да се изразим по друг начин. Не мисля, че идеята да се монтират подслушвателни устройства в къщата ми е непременно твоя, но ти не се посвени да използваш каквато информация ти дадох, нали? — каза тя.

Лицето му беше непроницаемо. Той присви очи.

— Мисля, че зад теб стоят много хора, които искаха да успееш. Например генерал Маркс — добави Клеър и мило му се усмихна.

По ястребовото му лице премина гняв.

— Касетата ми беше дадена — каза той. — Повярвай, никога нямаше да я използвам, ако имах и най-малкото съмнение, че е фалшификат. Между другото, чу ли, че той се е самоубил?

— Кой?

— Генерал Уилям Маркс. Преди два часа. Застрелял се в главата със служебния револвер. Облечен в униформата и с всичките си медали. В кабинета си в Пентагона.

Клеър усети, че кръвта се отдръпва от лицето ѝ.

— *Какво?*

— Знаел е, че с кариерата му е свършено и че ще бъде обвинен в криминално деяние. Не е искал да си отиде по този начин.

— Съжалявам, че не е жив, за да види оневиняването.

— Решението съпругът ви да се яви на военен съд не беше негово.

— А на кого?

— Официално, на министъра на отбраната — единствения по-старши по ранг от генерала. Министърът не обичаше Маркс. Но се обзалагам, че други хора са го убедили да свика военния съд. Съперници на генерала. Ще видим кои са, когато разберем кой ще

заеме мястото на Маркс като началник-щаб на армията. Уилям Маркс имаше силни врагове.

— Тогава неговите врагове са искали военен съд, за да изнесат на бял свят, дори в ограничен кръг, факта, че генерал Маркс вероятно е издал заповедта за избиването на цялото село. Ужасна грешка. Освен това враговете му са знаели, че военният съд ще извади наяве и факта, че е излъгал Конгреса, дори е унищожил меморандума. Цели тринайсет години е лъгал за масовото убийство. Знаели са, че ще разобличат тежките му престъпления. И в същото време военният съд трябваше да бъде таен, да се води при закрити врати и да бъде достъпен само за военни наблюдатели.

— Защото ако се разчуе, че американски военни са убили осемдесет и седем цивилни лица и са крили това цели тринайсет години, световните последици ще бъдат неизмерими.

Клеър кимна.

— Сега парчетата от мозайката започват да се подреждат — каза тя и му даде лист хартия.

— Какво? Това са някакви медицински данни... Какъв е смисълът? — възкликна Уолдрън.

— Прочети го.

— На Ернандес е. Нараняване на окото или нещо подобно.

— Забелязвал ли си белега под окото му? Получил го е през 1985-та. В Ла Колина.

— Лекували са го в лазарета във Форт Браг.

— Веднага след масовото убийство. Има бележка от офталмолог и хирург.

— Изгаряне и разкъсване на меката тъкан встрани и под дясното око, без да е засегнат клепачът... — четеше Уолдрън. — Защо е важна тази информация? Ранили са го в Ла Колина? И какво от това?

— В писмените си показания под клетва той твърди, че не е стрелял. А сега, прочети какво е отбелязал военният хирург. Написал е точно каквото му е казал Ернандес. Ние се свързахме с хирурга и той е готов да го потвърди.

Уолдрън се вторачи в документа и когато вдигна глава, очите му бяха широко отворени от удивление.

— Ернандес е бил ударен под дясното око от нажежена гилза, докато е изстрелвал над двеста патрона с картечницата си „М-60“. Или

цевта е прегряла, или е размахвал оръжието... Исусе! Твоят съпруг наистина е невинен.

Клеър кимна.

— Господи! — задъхан възкликна Уолдрън и направи знак на Хоуган да се приближи до него. — Свържи се с Отдела за криминално разследване. Трябва да извършат арест.

После се обърна към Клеър и добави:

— Наистина не знам какво да кажа.

— Просто хвани човека, който го е направил — отговори тя и тръгна към Том.

Том и Клеър излязоха от съдебната зала, движейки се като в мъгла. Лятната слънчева светлина беше ослепителна и те започнаха да мигат. Той още беше в окови, но така действаха военните. Двата седнаха на стъпалата пред сградата, близо до белия микробус. Пазачите стояха на дискретно разстояние. Том отново плачеше.

Граймс се приближи до тях и прошепна:

— Хей, предполагам, че трябва да си кажем довиждане.

Клеър и Том станаха. Тя прегърна Граймс и го придърпа към себе си.

— Ще ми липсваш — прошепна Клеър. — Благодаря ти.

— Аз би трябвало да ти благодаря. Най-после спечелих дело срещу онези мръсници. — Граймс забеляза, че Клеър плаче и добави: — Не се вълнувай толкова много. Скоро ще получиш сметката за хонорара ми и тогава наистина ще плачеш.

И той се изсмя гръмогласно по характерния си начин.

Уолдрън се върна с документите, които им бяха необходими, и доклада за решението на съдията и Клеър и Том се качиха в белия микробус. Закараха ги до ареста. Последваха дълги бюрократични процедури. Написаха заповедта за освобождаване и заведоха Том до килията, за да вземе вещите си. После го изпратиха в лазарета за медицинското удостоверение и накрая — при главния надзирател за пропуск. Клеър седеше в чакалнята. Опита се да разсъждава ясно, но мислите ѝ още бяха объркани. Сетне доведоха Том. Беше облечен в цивилни дрехи — костюма, който Клеър му бе донесла от Кеймбридж.

Той беше свободен.

Двамата вървяха хванати за ръце. Слънцето топлеше лицето на Клеър. Въздухът ухаеше приятно — на току-що окосена трева.

— Хей, мила — рече Том.

Тя се обърна към него и го целуна.

Гласът му беше тих и страстен.

— Ти спаси живота ми.

— О, това е нищо — усмихна се тя. — Ще ти кажа нещо. По-добро от оправдаването. Имаме доказателство, че Ернандес е бил стрелецът.

И Клеър му разказа за медицинското.

За миг той като че ли не разбра за какво става дума. После лицето му засия.

— Обзалагам се, че Уолдрън ще иска да потули това.

Тя поклати глава.

— Той вече е във връзка с Отдела за криминално разследване. Ще разпитат Ернандес, но според мен го чакат шест месеца в „Левънуърт“.

— А може и по-малко, ако съдията е Фаръл. Обичам те. — Той се наведе и отново я целуна — този път по-сериозно. — Отново ще бъдем семейство.

Тя стисна ръката му.

— Трябва да съберем багажа от къщата. И да празнуваме.

За пръв път от известно време насам Клеър се осмели да повярва, че най-сетне отново ще заживеят както преди.

49.

— Кой иска още паеля? — извика Том, оглеждайки препълнената маса.

Той размахваше голям сребърен черпак над огромната керамична купа, пълна с омари, миди, пилешко месо, скариди и безброй други видове морска храна, смесена с ориз, лук, чесън и множество подправки. Том правеше най-вкусната паеля, която Клеър бе опитвала. Това беше любимият му специалитет за гости.

Около масата в дома им в Кеймбридж седяха Рей Деверо с приятелката си, Джеф Розентал, главният търговец на Том и най-новото му гадже, посивелият, тантурест шейсетгодишен Ейб Марголис, най-близкият приятел на Клеър от Юридическия факултет със съпругата си, и Дженифър Евънс, най-добрата приятелка на Клеър, много слаба, с тъмен слънчев загар, на четирийсет и пет години и с дълги прави коси, оформени стилно. Дженифър нямаше придружител, защото изживяваше един от честите си антимъжки периоди. До Клеър седеше Джаки, която изглеждаше уморена, унила и резервирана. Ани, облечена в бяла моряшка рокля, вече изцапана с жълт сос от паеля, се бе настанила на коленете на Том, който ѝ пееше.

— За мен не — отговори Рей. — Това е четвъртата ми порция.

— Аз ще си взема малко — каза Джеф и протегна ръка към черпака, за да си сипе.

Бяха се събрали да отпразнуват завръщането на Том от дългата командировка до Канарските острови, където трябваше да се запознае с един голям инвеститорски проект — измислена история, която явно никой не поставяше под съмнение.

— Искаш ли да минеш на червено? — обърна се Клеър към Джулия Марголис, едра и все още привлекателна брюнетка на около шейсет години, която току-що пресуши чаша бяло вино.

— Напълни я — отговори Джулия и поднесе чашата си. — Какво пък, ако се смесят, ще стане розе.

— И аз ще пийна от това — рече Деверо. — „Шабли“ ли е?

— Мерло — отговори Клеър.

— Виното си е вино — каза Рей.

Том люлееше Ани на коленете си и пееше, като си измисляше думите.

— Ако си щастлив, бръкни си в носа...

— Не! — изписка момиченцето. — Не е така, а „плесни с ръце“.

— Ако си щастлив, бръкни си в носа — изпя Том с приятния си звучен баритон.

— Не! — радостно изпищя Ани. — Ти не знаеш думите.

Той я вдигна във въздуха и възторжено рече:

— Много те обичам, Ани.

— Хей, Том — извика Дженифър Евънс, — докато те нямаше, изпусна голямото откриване на още един нов ресторант в Саут Енд.

— Още един? — изпъшка Джеф Розентал. — Помните ли времената, когато Саут Енд беше една окаяна дупка? Сега не можеш да минеш по Кълъмбъс авеню, без да се спънеш в някой храст аругула.

— Аругулата не расте на храсти — най-сериозно възрази леконравната му приятелка, поразително красива блондинка, която приличаше на кукла.

— Така ли? — учуди се Джеф. По лицето му премина сянка на смущение. Изглежда, вече не беше толкова влюбен в Канди. — Е, тогава трябва да е някакъв плевел. Италианците го скубят от градините си и ни го изпращат тук, в Америка, като си падат от смях през цялото време.

Канди поклати глава и широко отвори очи.

— Това не е плевел, Джеф! — възкликна тя. — Можеш да си го купиш от всеки супермаркет. Виждала съм го.

Джаки, мълчалива и сдържана, извърна очи в знак на досада.

— Онзи ресторант е толкова шумен — продължи Дженифър, — че трябва да си носиш тапи за ушите. Освен това не ти дават вода или хляб, освен ако изрично не си поискаш. Сякаш ще фалират от това.

— Господи, какво ще кажете за онзи генерал, който се е самоубил — възкликна Ейб Марголис. Самоубийството на Маркс беше водеща новина във всички вестници. — Как му беше името? Обзалагам се, че цялата истина още не е излязла наяве. Сигурно ще се окаже, че е предстояло да го съдят за сексуални издевателства или за нещо друго.

— Може би за изнудване — предположи Джеф Розентал.

— Божичко, хората в униформа наистина са извратени — задъхано импровизира приятно закръглената Джулия Марголис, после се усмихна сладострастно. — Не могат да го държат в гащите си.

За миг Клеър улови погледа на Том. Деверо се бе втренчил в полупразната си чиния. Възцари се кратка тишина.

— Пие ми се газирана вода — рече Клеър и стана. — Някой друг иска ли?

Няколко ръце се вдигнаха и тя се запъти към кухнята.

Том пусна Ани на пода.

— Ще ти помогна с чашите — каза той и последва Клеър, сетне я прегърна през кръста. — Хей, мила.

Тя вдигна глава и го целуна.

— Знаеш ли, Ейб смята, че в края на краищата Харвард ще ме задържи. Деканът Ингландър ожесточено се борил за мен и спечелил.

— Естествено, че Ингландър ще каже нещо такова. Той е политик.

Телефонът иззвъня. Никой от двамата не посегна към слушалката. Но Джаки стана.

— Да, разбира се... Клеър, за теб е. Тери Ембри.

— Ембри ли? — учуди се Клеър.

Том сви рамене и взе от ръцете ѝ шишетата с газирана вода.

Клеър взе слушалката.

— Тери?

— Господи, ужасно съжалявам, че те безпокоя, Клеър. Изглежда, празнувате.

— Не се притеснявай. Какво има?

— Получих нещата, които искаше. Регистрите и всичко останало. Ще ти ги изпратя по бързата поща.

— До служебния ми кабинет, чу ли? — Тя му съобщи адреса. — Благодаря.

— Знаеш ли, Ернандес е изчезнал. Търсят го за разпит, но никой не може да го намери.

— Ще се появи — каза Клеър, окачи слушалката и взе чашите за минералната вода.

50.

Някой почука на вратата на кабинета на Клеър, после я отвори. Кони подаде глава и попита:

— Имаш ли време да прегледаш пощата и съобщенията?

Клеър четеше курсовата работа на един свой студент. Вдигна глава, разсеяно се усмихна и кимна.

— Много нещо се е натрупало — продължи Кони, седна до бюрото ѝ и остави купчина писма и бележки. — Ако отделяме по един час сутрин и следобед, ще се оправим с пощата и с телефонните обаждания... но кой знае кога. Може би в началото на следващата година.

Секретарката поклати глава.

Клеър забеляза един голям картонен плик, изпратен по бързата поща, и попита:

— Това за мен ли е?

— Да. Току-що пристигна — отвърна Кони и ѝ го подаде.

Пакетът беше от Тери Ембри. Клеър го отвори и извади съдържанието му.

Сетне въздъхна дълбоко.

— Кони, знаеш ли, че може би моментът не е подходящ.

Секретарката я изгледа учудено.

— Добре. Кажи ми, когато решиш да прегледаме пощата.

Тя бавно излезе, поглеждайки още веднъж Клеър, преди да затвори вратата.

Клеър поднесе към очите си малката квадратна черно-бяла снимка на един млад войник с черни очи и черна къдрава коса и прочете името: ЛЕНТИНИ, РОБЪРТ.

Преди около седмица Рей Деверо бе поискал от архива на военния персонал да му намерят тази снимка. Сетне, по искане на Клеър, Ембри ѝ я бе изпратил.

Тя знаеше къде беше виждала Лентини, макар че оттогава той бе оплешивял.

Лентини бе станал оперативен офицер от ЦРУ на име Денис Т. Маки.

Нейният информатор. Беше се отърсил от предишната си самоличност като гърмяща змия от кожата си.

Може би винаги е бил Денис Т. Маки. Вероятно е бил офицер от ЦРУ още преди да се присъедини към Подразделение 27 и да стане Робърт Лентини. Ставаха такива неща. Дори още по-странни. ЦРУ обичаше да внедрява хората си където можеше.

Нейният източник.

Човекът, който неизвестно как намери меморандума на генерал Маркс и успешно сложи край на кариерата му.

Започваше да ѝ става ясно. Тя извади малкия лист хартия, приложен към магнетофонния запис. Най-отгоре пишеше: ЦРУ, а отдолу се четяха инициалите ДТМ.

Денис Т. Маки.

Информаторът ѝ.

Човекът, който по някакъв начин бе намерил касета със запис на Том, говорещ по радиостанцията в Салвадор, и я бе подхвърлил на Разузнавателната агенция към Министерството на отбраната. Запис, който не само беше фалшификат, но и доказуем — достатъчно добър, за да издържи на внимателната проверка на обвинението, но не толкова качествен, че експертът на защитата да не може да докаже, че е фалшификат. Изфабрикуваното доказателство, което бе решило изхода на процеса и освободило Том.

Зави ѝ се свят. От стомаха към устата ѝ се надигна киселина — блудкава и разяждаща.

Докато разсъждаваше, Клеър прокара пръсти по плика и установи, че вътре има още нещо — купчина листа, защипани с кламер.

Това бяха фотокопията на книгата за посетителите в ареста през последните седмици, които тя бе накарала Ембри да направи.

Само за няколко секунди тя намери подписа на Денис Т. Маки. После още на две места. През последните две седмици Денис бе посетил Том три пъти.

Вероятно за това имаше обяснение.

Клеър се обади на Джаки и я помоли веднага да вземе Ани за през нощта.

После се обади на Рей Деверо и поиска съвет.

Докато шофираше към дома си колкото е възможно по-бързо, тя имаше чувството, че сърцето ѝ ще се пръсне — толкова силно биеше.

Том вече беше там.

Къщата апетитно ухаеше на чесън.

— Предполагам, че не е останала паеля — опита да се пошегува Клеър, събличайки самото си.

— Спагети със сос от миди — отговори той, приближи се до нея и я целуна. — Любимото ти ястие. Готова ли си за вечеря? Аз умирам от глад.

— Хайде да вечеряме — усмихна се тя.

Нямаше апетит. Стомахът ѝ се бе свил на малка твърда топка.

— Къде е мъничката ми кукличка? — попита Том, докато сервираше спагетите и салатата.

— Искаше да спи при Джаки.

— Тя наистина се привърза към нея, нали? — Той гребна от спагетите. — Извинявай. Може ли да започна?

— Да.

— Ти няма ли да ядеш?

Клеър си играеше със салфетката.

— Том, искам да поговорим.

— Охо — с пълна уста възкликна той, сетне сдъвка храната и преглътна. — Тези думи не предвещават нищо добро.

После се усмихна, пийна глътка газирана вода и пак си взе от спагетите.

— Кой е Лентини?

Том започна да дъвче по-бавно, сетне преглътна и остави чашата.

— Служещ в Подразделение 27.

— Как е истинското му име? Лентини или Маки?

Той отново отпи от газираната вода, като в същото време изпитателно се вираше в Клеър.

— Какъв е този кръстосан разпит? Процесът свърши.

— Не и за мен, Том — съвсем тихо отговори тя.

Той бавно поклати глава.

— Обичаш ли ме, Том? — прошепна Клеър.

— Знаеш, че те обичам.

— Тогава искам да ми кажеш истината.

Том кимна и тъжно се усмихна.

— Лентини... Истинското му име е Маки, но аз винаги съм го познавал като Лентини. Да, той всъщност е от ЦРУ. Наели са го тайно, след като е бил прикрепен към подразделението. Смятали го за истински враг, бюрократичен опонент, и всички искали да саботират кандидатурата му за началник-щаб на армията. Но аз мисля, че за него това е личен въпрос. Той като мен ненавиждаше Маркс.

— Затова ли даде на Уолдрън фалшифицирания запис? Да zlepостави обвинението и да провали аргументите им?

— Сега това има ли някакво значение? — попита той и продължи да се храни.

В стаята настъпи тягостна тишина.

— Бих искала да знам идеята твоя ли беше, или негова?

Той поклати глава.

— Клеър, не съм го виждал от години. От тринайсет години.

Тя усети, че се вцепенява.

— Имам фотокопия от книгата за свиждания в ареста в „Куонтико“. Ето ги. Посетил те е три пъти.

Том я погледна насмешливо, после придоби друго изражение — явно спокойно осъзнаваше какво става.

Бавно остави ножа и вилицата и дълбоко въздъхна, сетне уморено рече:

— Клеър, Клеър, Клеър. Всичко това беше много отдавна.

— Ти си убил онези хора — промълви тя.

Той я погледна замислено.

— Според мен Маркс не знаеше дали селяните са въоръжени, но беше толкова ядосан заради Арлън Рос, убития си приятел в Червената зона, че не разсъждаваше трезво. После, когато във Форт Браг лайната се разсмърдяха и им трябваше изкупителна жертва, Маркс със сигурност нямаше намерение да поеме вината и да предаде заместника си. Макар че самият той даде на Ернандес заповедта. Оставаше само моята дума срещу неговата. Маркс, естествено, беше на страната на Ернандес. Знаех, че трябва да изчезна. Защото щяха да припишат всичко на мен. И те, разбира се, го направиха. А Ернандес и Маркс се

изнудват взаимно още оттогава. Партньори в престъплението, така да се каже.

— Но и ти стреля, нали? Ти помогна на Ернандес да убие онези хора.

Очите му се насълзиха.

— Маркс знаеше, че може да разчита на мен. Всички отказаха. Само аз се съгласих. И Ернандес, разбира се.

Той сложи ръката си върху нейната. Дланта му беше топла и влажна. Клеър се дръпна толкова рязко, сякаш се опари. Стомахът ѝ се сви. Изведнъж се почувства много уморена.

— Ти си го направил. Помогнал си на Ернандес да убие онези осемдесет и седем човека.

— Трябва да разбираш нещата в правилния им контекст, Клеър. Онези селяни ни се присмиваха. Отказваха да ни сътрудничат. Наложих се да прибегна до принуда.

— Да ги подложиш на мъчения ли?

— Неколцина от тях. Но не можех, след като съм ги измъчвал да ги оставя да се оплачат, че сме нарушили човешките им права. Не се постъпва така. Трябва да изчистиш следите след себе си. Нямах избор.

Стана ѝ студено. Клеър скръсти ръце на гърдите си и потрепери.

— Маркс знаеше, че може да разчита на мен — повтори Том. — Преди да отида във Виетнам, ме подложиха на редица тестове. И стигнаха до заключението, че съм... Как беше изразът?... „Морално увреден“. Това означава, че съм такъв човек, от какъвто имат нужда. За взводовете за политически убийства и по-късно за Подразделение 27. Убивал съм, без да изпитвам вина или угризения.

Тя се вторачи в него. Стаята сякаш бавно се завъртя пред очите ѝ.

— Правителството се нуждаеше от хора като мен. Винаги е било така. Някои могат да правят неща, които другите не могат. А сетне, когато им свършиш работата, казват: Ах, потресени сме от онова, което направи. Ще прекараш остатъка от живота си в „Левънуърт“. Това е благодарността им. Правя каквото ми казват, после изведнъж ставам престъпник и те вече не се нуждаят от мен.

Клеър кимна.

— Не разбирам, Том. Балистичната експертиза... Има доказателства, че е стрелял само един човек. Всички куршуми са от една и съща цев.

— Всички куршуми, които експертът е прегледал. Казах ти, че това не са моите куршуми.

Клеър се опитваше да намери логика в това, макар че главата ѝ беше замаяна.

— И все пак, не разбирам.

Той сви рамене.

— Аз изчистих сцената. Обичах да разчиствам сам. Използвах собствени амуниции — немски куршуми в метална обвивка и стоманени гилзи. Лесно се събират с магнит. Не са като месинговите боклуци, които Ернандес използваше. Те не полепваха по магнита. Претърсих внимателно сцената и събрах всички куршуми и гилзи. Не обичам да оставям визитната си картичка.

Клеър отново кимна и преглътна с усилие. Стана и се приближи до телефона на стената.

— Какво правиш, Клеър? — попита Том и застана до нея, после се усмихна. — Нали знаеш, че всичко свърши. Забрави ли? Съдът реши, че съм невинен.

Тя пак кимна.

— Разбира се.

Гадеше ѝ се. Стомахът ѝ вреше и кипеше като казан. Изпитваше желание да повърне. Вдигна слушалката и набра един седемцифрен номер.

— Всичко това е между теб и мен, Клеър. — В гласа му прозвуча нотка на грубост. — Ти си моят адвокат. Длъжна си да спазваш поверителността на разговорите между адвокат и клиент.

Телефонът от другия край на линията започна да звъни.

— Всичко свърши, Клеър. Не могат да ме съдят повторно за същото престъпление.

Къде ли беше Деверо?

— Не прави това, Клеър.

Том протегна ръка и прекъсна телефонната връзка.

Клеър бавно остави слушалката и огледа кухнята — толкова хубаво обзаведена и уютна. Колко пъти бяха закусвали там? Колко пъти Том бе готвил вечеря за съпругата и доведената си дъщеря? И през цялото време всичко това е било една внимателно поддържана лъжа. Беше я накарал да се чувства в безопасност, когато всъщност тя и детето ѝ живееха с един опасен и болен човек.

— Трябва да се предадеш, Том — прошепна тя.

— Няма да стане, Клеър.

Тя отново посегна към телефона.

Той се приближи и застана между нея и апарата.

— Говоря сериозно, мила. Не го прави. Помисли си колко много сме преживели заедно. Колко много неща ни свързват. Теб и мен.

Клеър бавно дръпна ръката си.

— Ти си болен, Том.

— Ние сме едно семейство. Ти, аз и Ани.

Клеър кимна. Главата ѝ се въртеше. Сетне пак посегна към телефона.

— Говоря сериозно, Клеър. Остави телефона. Помисли за Ани. Няма причина да правиш това. Отново можем да бъдем семейство.

Тя поклати глава. Сълзите замъглиха погледа ѝ. С внезапно движение Том грабна слушалката от ръката ѝ. Тя изгуби равновесие и се строполи на пода.

— Нуждая се от теб, Клеър! — извика той.

Тя го погледна и видя зачервеното му лице. Изтръпна. По страните ѝ започнаха да се стичат сълзи. Протегна ръка към джоба на самото си и извади клетъчния телефон. Разтвори го и бавно издърпа антената.

— Клеър, скъпа. — Очите му бяха тъжни, а лицето — изтерзано. — Не трябваше да правя това. Съжалявам. Само исках да ме изслушаш.

Тя натисна няколко бутона.

— Миличка — продължи той и се наведе над нея, сетне изби клетъчния телефон от ръцете ѝ. Апаратът изтрака на плочките на пода. — Слушай. Отново ще бъдем едно семейство. Забрави миналото. Мисли за Ани.

Разплакана и без да може да съсредоточи погледа си, тя запълзя по пода и грабна клетъчния телефон. Том отново се приближи до нея и го изби с ритник от ръката ѝ.

Прониза я болка. Успя да се изправи и препъвайки се тръгна към вратата, но той препречи пътя ѝ.

— Разбери, Клеър, принудиш ли ме, пак ще изчезна. Правил съм го преди и ще го сторя отново. Знаеш това.

Тонът му беше разумен, спокоен и овладян — така, както я окуражаваше, когато в къщата възникнеше някой проблем — повреда в кранчето на тоалетната, изгоряла крушка или мишка.

— Искам да мислиш за Ани — кое е най-доброто за нея.

— Пусни ме! Негодник!

— Знам, че ще постъпиш правилно. Никога няма да причиня болка на моята мъничка кукличка, освен ако не съм принуден. Но искам да помислиш за всичко, което е ценно за теб — сестра ти, дъщеря ти... не ме познаваш достатъчно. Ти, сестра ти и дъщеря ти никога няма да бъдете в безопасност.

Ужасена, Клеър се вторачи в него, осъзнавайки, че това не е празна заплаха, че той говори сериозно. Наистина щеше да й отнеме най-ценното на света, ако се наложеше. Защото този човек не беше способен да изпитва вина или угризения. Той лесно можеше да го направи. Тя отново се разтрепери.

— Това е един особен ад — постоянно да се тревожиш по този начин — продължи Том. — Ти не го искаш. Повярвай.

На външната врата се позвъни. Клеър се промъкна покрай Том и хукна да отвори.

На прага стоеше Деверо. Пистолетът изглеждаше малък в огромната му ръка.

— Какво става? — попита той.

— Всичко е наред — отговори Том.

— Какво има, Клеър? — повтори Рей.

Тя го погледна. Очите й бяха отчаяни.

Изведнъж последва поредица от експлозии и бялата риза на Деверо се обагри в червено. Клеър изпищя. Тялото на Том се стегна. Очите му бяха нащрек. Рей изохка, хвана се за корема, после се строполи на пода. От белите му дробове се изтръгна силна въздишка.

С писък Клеър се втурна към него и коленичи до тялото му. Видя, че е жив, но омаломощен от болка. Ризата му се просмукваше от яркочервена кръв.

В къщата влезе полковник Джеймс Ернандес. Държеше голям пистолет. Беше облечен в джинси и ватена блуза.

— Хей, Рони, приятелю — каза той. — Също като едно време, а? Тялото на Том се отпусна.

— Да ти го начукам — рече той. — Защо трябваше да свидетелстваш за онази история с кучето? И за мъченията?

— Я стига, приятел. Ти знаеше, че фалшивата касета на Лентини щеше да реши изхода на делото. Никога не е трябвало да се притесняваш за нищо, независимо какво съм казал. Просто не исках да се нахвърлят срещу мен. И къде са благодарностите ти? Току-що спасих живота ти.

Двамата си стиснаха ръцете.

— Както аз спасих твоя в Никарагуа, Джими — ухили се Том.

Клеър ги наблюдаваше и не можеше да повярва.

— Джими, оправи се с тоя шишко тук. Разчисти бъркотията. Клеър и аз трябва да обсъдим някои неща. Сетне по-добре изчезвай. Много хора те търсят. — Том прегърна Ернандес. — Онзи номер с джипа в Мериленд... Едва не уби съпругата ми. Това беше глупаво. Аз имах нужда от нея.

— Не бях аз. Може би някой друг от Специалните сили, но...

Внезапно движение. Проблясък от пистолета на Деверо, който изведнъж вдигна ръка и един куршум взриви главата на Ернандес. Той се строполи на пода. Беше мъртъв.

Том рязко се обърна, стреснат от изстрела, и когато видя какво е станало, се втурна към убития си приятел.

В същия миг Клеър усети как до нея се допря нещо студено и осъзна, че Рей пъха пистолета си в дясната ѝ ръка.

Том видя оръжието и възмутено поклати глава.

— Съжалявам, Клеър. — Гласът му беше монотонен и подигравателен. — Сега вече никой не може да ти помогне.

Тя се колебаеше. Гледаше го сякаш през мъгла. Устните ѝ се размърдаха, но не можа да каже нищо.

Вдигна пистолета и се изправи. Стискайки го с двете си ръце, тя се прицели в гърдите на Том.

Изведнъж той протегна ръка надолу, грабна пистолета на Ернандес и го насочи към нея, после мило се усмихна. Лицето му за пореден път се преобрази — заприлича на прекрасния мъж, когото Клеър бе обичала.

— Няма да ме нараниш, нали? — каза той.

Тя потрепери. Не можеше да фокусира погледа си.

Усмивката му бавно избледня. Пак стана друг.

— Ти не знаеш как да използваш това нещо.

— Ще видим — отговори Клеър.

Известно време той я наблюдава съсредоточено, сетне натисна спусъка.

Чу се изщракване.

Клеър разбра по очите му, че пистолетът е празен. Ернандес бе изстрелял последните четири куршума. Том пусна оръжието на пода и огледа помещението, търсейки нещо, което да използва вместо него.

— Не мърдай — рече Клеър.

— Няма да стреляш — отвърна той, докато очите му обхождаха преддверието. — Ти си юрист. Работиш в системата. Играеш по правилата. Знам, че ще постъпиш правилно. Заради Ани.

Тя видя, че змийските му очи блеснаха, съзирайки нещо. Проследи погледа му до малката черна мраморна скулптура на масата в коридора. Том изведнъж се втурна натам.

— Имаш право — каза Клеър и натисна спусъка.

Откатът едва не изби пистолета от ръката ѝ. Ризата му се обагри в яркочервено. Том падна на пода, издавайки ужасен приглушен животински звук. Клеър отново се прицели и стреля. Куршумът се взриви в гърдите му. Очите му се изцъклиха и тя разбра, че е мъртъв.

Първо започнаха да треперят ръцете ѝ, после раменете. Цялото ѝ тяло силно се разтресе и тя се строполи на пода.

От гърлото ѝ се изтръгна силно ридание.

Видя, че е коленичила в локвата от кръвта на Том, която се процеждаше от раната му. Вълнената ѝ пола се оцвети в алено.

Воят на сирените в далечината се усили. Клеър долови мириса на кордит, после на кръв — парлив и металически — и извика, спомняйки си за Ани, която беше доверчива като нея. Ала животът на детето ѝ нямаше да бъде същият. И едва тогава Клеър се почувства спокойна.

Издание:

Джоузеф Файндър. Тежки престъпления

Американска. Първо издание

ИК „Бард“ ООД, София, 1998

Редактор: Анелия Христова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.